De maaier van den dood (onder ps. Edw. Halliwells)

Fr. Hendrichs

bron
Fr. Hendrichs, *De maaier van den dood (onder ps. Edw. Halliwells)*. Het Nederlandsche Boekhuis, Tilburg / Amsterdam / Gouda / Wenen 1921

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/hend001maai01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

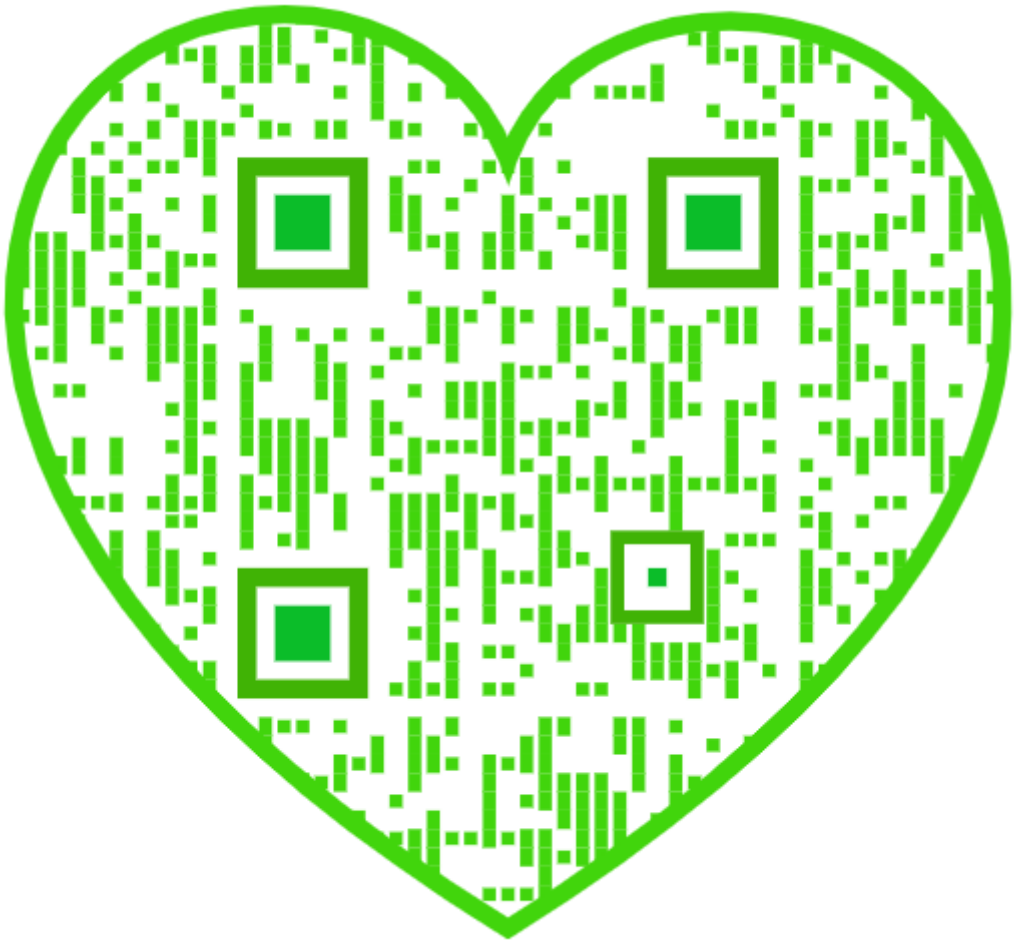

I.
De gestolen kapdoos.

‘Meneer zal die brief nu wel van buiten kenne’, schrok Hedwig mij op, terwijl ik tuurde op een brief van mijn vriend Harry Gould.

Hedwig is mijn hospita en zij is gladweg onbetaalbaar. Haar zorgzaamheid is onwaarschijnlijk, haar moederen is onuitputtelijk, haar geduld met den verstokten ouden jongeheer, die nu toch op trouwen staat, boven allen lof verheven. Zij heeft geen leeftijd. Zij is, geloof ik, nooit jong geweest en zij zal zeker nooit oud worden.

Ik denk, dat zij nu vijftig is, maar dit is slechts een gissing. Zij is aan mij vastgegroeid en slingert zóó haar toewijding om mij heen, dat ik er niet aan te ontsnappen waag; zij merkt alles op, wat in mijn meest verfijnd belang is; zij is niet bij machte, iets, wat mij heilzaam is, na te laten, iets wat mij schadelijk is te gedoogen. Het eenige, wat onuitstaanbaar is in haar, is haar onoverwinnelijke lust, mij te laten luieren en mijn rust boven alle denkbare belangen te stellen. Iedere arbeid, dien ik verricht, groeft rimpels op haar voorhoofd, iedere dringende werkzaamheid, waar ik mij op werp, ontsteekt wanhoopslicht in haar goede, oude oogen.

Ik zag glimlachend naar haar op met den brief in de hand.

‘Dat scheelt tenminste niet veel, Hedwig, ik heb hem nu vijf keer gelezen’, deed ik bedaard.

‘'t Is niet goed tegen den nacht, 't is al twaalf uur’, drong zij aan.

‘Juist daarom’, hernam ik vroolijk, ‘ik moet hem eindelijk geheel tot mij laten doordringen, en al de gevolgen overwegen van het verzoek van mijn beroemden vriend. Ik denk, dat ik voor langen tijd op reis ga, Hedwig’, besloot ik met méér zekerheid dan er zich werkelijk in mij gevestigd had.

Zij schudde meewarig het schaarsch begroeide, beenige hoofd, zette snel haar zwart mutsje recht, nam plaats op een rustbank aan den uitgedoofden haard en keek mij groot-verbaasd aan. ‘Nu midden in het jaar? Heeft meneer in eens vacantie?’

‘Neen, Hedwig, maar mijn vriend Harry Gould heeft mij noodig, schrijft hij; je moest mijn koffers hier brengen en mij helpen pakken, wil je?’

‘Mag ik vragen, waarvoor die verschrikkelijke meneer U nu weer, gelijk U zegt, noodig heeft; ik had al hoop, dat hij U voorgoed met rust zou laten; U begon er goed uit te zien en U eet veel beter. Waarom moet U zich altijd met zijn dingen bemoeien, U gaat er dood van.’

‘Ik denk van niet, Hedwig; ik bedoelde de twee groote, leeren handkoffers, de gele en de bruine, want het kan voor langen tijd zijn’.

Zij stond langzaam op, duwde haar mutsje scheef, schommelde naar de deur.

‘Meneer moet het zelf maar weten’, wendde zij zich om; ‘een mensch heeft zóó geen leven. Meneer Gould moest zich schamen’.

‘'t Is dezen keer heel eenvoudig en dood-onschuldig, Hedwig, je behoeft je niet bang te maken’.

Vragend staarde zij mij aan, dan waagde zij de opmerking: ‘Waar heeft meneer Gould U dan voor noodig’?

‘Ik geloof om een *gestolen kapdoos* te zoeken. De jongedame is radeloos, en er schijnt een verloving mee gemoeid te zijn’.

Nauwelijks hoorbaar loosde zij, blijstralend, een zucht van verlichting, dan verbreedde zich haar mond tot een gelukkigen lach, haar zorgzame toewijding was merkbaar ontspannen door mijn geruststellende mededeeling.

‘Er zijn kapdoozen genoeg in Engeland’, meende zij gelaten, ‘'t is niet de moeite waard om zoo'n ding drukte te maken. Ik zal Uw koffers halen, ik ben blij dat het zoo onschuldig is. Als U weer zoo iets moest doormaken als met die witkiel,[1] of met die dokter en die verpleger,[2] of met die drie schurken van Hanklaff,[3] zou ik het besterven’; en zij liet mij alleen.

Had die trouwhartige ziel alles geweten, wat er later aan die kapdoos bleek vast te zitten, zij had geweigerd mij te helpen pakken!

Harry had mij, met zijn alle berekening tartenden

(1) Zie “de Misdaad van Robert Weston”. door Edw. Halliwells. Avonturen van Harry Gould No. 1.
(2) Zie “Mij is de wraak” door Edw. Halliwells, Avonturen van Harry Gould No. 2.
(3) Zie “de Heks van de Stille Hei”, door Edw. Halliwells. Avonturen van Harry Gould No. 3.

humor, den brief geschreven, dien ik dien avond las en herlas, zonder er den zin van te omvatten; het eenige, wat mij glashelder duidelijk was, was dit ééne, dat ik onmiddellijk verlof moest vragen aan de redactie van het blad, waaraan ik verbonden was, de 'Evening Trotter', onder stellige toezegging, dat ik den *roman van de kapdoos* later als bladvulling in onze kolommen zou uitspinnen; dit zou de heeren, vermoedde ik, inschikkelijk en handelbaar maken. En mijn vermoeden bleek gelukkig juist.

Zóó luidde de brief van mijn vriend Harry Gould, eigenaar van Hotel Melbourne te Hulston:

'Oude, trouwe vriend.

'Ik heb je, op allerlei tijdstippen, te verstaan gegeven, dat er een hypnotiseerenden invloed van je uitgaat; je bent juist als het hondje van Euclides, waarvan deze groote wijsgeer het insinueerende kwispelstaarten niet missen kon bij de oplossing van zijn probleemen. Je weet maar half, hoe suggestief je geheele persoonlijkheid is en hoe machteloos ik mij gevoel zonder jou. Daarom zal het noodig zijn, dat je dadelijk verlof vraagt en je koffers pakt, want Elliot Mac Ludston, dien je nog wel kent van "de Draak" te Doberney,[1] heeft Miss Ethel Rudgewood ontmoet en is op haar verliefd geworden, maar zij heeft de verloving verbroken, omdat zij zegt, dat haar kapdoos gestolen is. Ik heb hem gezegd, dat ik dat artikel zoo maar niet

(1) Zie "de Heks van de Stille Hei", door Edw. Halliwells. Avonturen van Harry Gould No. 3.

terug kan vinden, maar hij houdt vol, dat ik dat wel kan, als ik maar wil. Hij is radeloos en zij is radeloos. Aan het koopen van een andere kapdoos denken zij niet. Ik meen te mogen vermoeden, dat je het levensgeluk van twee menschen zult stellen boven je zelfzuchtige rust. Je Harry Gould.'

Mijn eerste indruk was, dat mijn geniale vriend het verstand had verloren, mijn tweede, dat hij er een loopje mee nam, maar toen herinnerde ik mij den geheimzinnigen witkiel van Rose Castle[1] en den manken verpleeger[2] en de Heks van de Stille Hei,[3] en het schichtte door mijn geest, dat het meest onwaarschijnlijke, in Harry Gould's zonderling bestaan, werkelijkheid was gebleken. Het was in het verband der verbijsterende wonderbaarlijkheden, die zijn levensloop beheerschen, volkomen logisch, dat er een kapdoos was gestolen van een jongedame, die om dien diefstal zonder meer haar verloving verbrak; ik vroeg mij vruchteloos af, of zij dit ook zou gedaan hebben, als bijvoorbeeld haar parapluie of haar servetring was ontvreemd. Waarom juist nu het haar kapdoos gold? Het krankzinnige van dit verband maakte het echter in het levenskader van Harry Gould waarschijnlijk, ja, voor de hand liggend.....

Dat Elliot Mac Ludston de oudste der drie Schotsche edellieden van het kasteel 'de Draak', Harry Gould, die hem het leven had gered, gelijk ik vroeger

(1) Zie Avonturen van Harry Gould 1, 2, 3.
(2) Zie Avonturen van Harry Gould 1, 2, 3.
(3) Zie Avonturen van Harry Gould 1, 2, 3.

heb verhaald,[1] te hulp riep, om zijn treurende verloofde haar schat terug te bezorgen, leek mij zeer aannemelijk.

Het onpeilbare was vooreerst, hoe een kapdoos zulk een overwegende rol kon spelen in een levensgeschiedenis, en vervolgens, vooreerst waarom een jongedame het vertikte, een nieuwe te koopen, als haar eerste, hoe dan ook, verdwenen was, en ten tweede, hoe een galant er niet aan dacht, het hartzeer van zijn meisje te stillen door haar een nieuwe te schenken. Ik las en herlas den brief, zonder hoegenaamd eenige de minste verklaring te vinden van deze geheimzinnigheden, en daar ik overtuigd was, dat geen op verren afstand ondernomen studie van het zotte probleem mij een stap verder zou brengen, borg ik den brief in mijn portefeuille en hielp Hedwig pakken.

***

Den volgenden morgen overlegde ik naar genoegen met mijn redactie, en tegen twee uur in den namiddag stapte ik, gespannen op de komende dingen, uit Harry's ‘Fiat’, die mij aan het station te Hulston had opgewacht en trad de mij welbekende, gezellige huiskamer van mijn vriend in Hotel Melbourne binnen.

Ik heb al meer doen uitkomen, dat Harry van prikkelende verrassingen houdt, die mij niet altijd aangenaam

(1) Zie ‘de Heks van de Stille Hei’.

stemmen, omdat zij geen genoegzame rekening houden met mijn rechtmatig verlangen, een althans dragelijk figuur te slaan. Hij heeft zoo de gewoonte, mij min of meer mijn minderheid te doen voelen, door met onbedriegelijke zekerheid van te voren te bepalen, wat ik zeggen zal en doen. Dit hindert mij, gelijk de waarheid dikwerf hinderlijk is in het leven.

'Juist, daar doe je goed aan, Edward, ik wist, dat je komen zou met dezen trein en wij hebben op je gewacht', verwelkomde hij mij, mij tegemoet tredend in zijn kamer en een clubzetel aanschuivend bij den vroolijk knetterenden haard; dan drukte hij mij de hand en wendde zich tot Wells, zijn onvolprezen ober: 'Wells zorg dat op No. 18 niets voor Mijnheer ontbreekt'; en Wells verdween.

Vóór ik de vraag kon stellen, hoe hij mijn komst met den middagtrein had voorzien, had hij haar met zijn verrassende ondeugendheid beantwoord: 'Maar Edward, hoe kon ik aan jou twijfelen? Je wilt immers natuurlijk, vóór je aan tafel gaat, je nieuwsgierigheid bevredigen, nog daargelaten, dat je aan mijn keuken de voorkeur geeft boven die van Hedwig', en hij belde en Wells bracht ons den fabelachtigen ouden Sherry, waaraan Hotel Melbourne(1) een deel van zijn beroemdheid dankt.

Dit mengsel van gulheid, trouwhartigheid, bazigheid en schranderheid is slechts ten halve mijn vriend Harry

(1) Harry Gould is eigenaar van Hotel Melbourne te Hulston. (Zie 'Avonturen van Harry Gould' No. 1).

Gould. Hij is bovenal menschenkennis en gezond verstand tot het uiterste; daarenboven bezit hij een weergaloos ontleed- en combinatievermogen, dat ik vroeger had bewonderd,(1) en ik was overtuigd, dat de gestolen kapdoos mij nieuwe stof tot verbazing zou geven. Zijn ontvangst was echter niet prettig genoeg om mij te weerhouden een stekende vraag te stellen: 'En hoe ga je nou, volgens je methode, de menschen schiften door de zaken en de zaken door de menschen, om de gestolen kapdoos te vinden?'

'Ik weet nog niets van een gestolen kapdoos af', verbaasde hij mij, 'ik weet enkel, dat zij verdwenen is. Miss Rudgewood sprak wel van stelen, maar meisjes zijn gewoon zich zoo verwarrend subjectief uit te drukken. dat het enkel beweren van dit meisje niet de allerminste beteekenis voor mij heeft. Vooreerst zou ik willen weten, van welk hout of welk metaal deze kapdoos is gemaakt, vervolgens of zij die dagelijks gebruikte bij haar toilet, eindelijk..... maar daar is onze vriend Elliot zelf, om ons alles geregeld en omstandig te vertellen'.

Snel wendde ik mij om in mijn zwaren, leeren armstoel; een groote, breedgeschouderde man trad de kamer binnen.

Was dat Elliot Mac Ludston, dien ik het laatst, nu vóór zes maanden, met knikkende knieën zich in de auto had zien hijschen, daarna langzaam met zijn broers

(1) Zie 'de Avonturen van Harry Gould' 1, 2, 3.

had zien wegrijden, verschrompeld en uitgeteerd, als levenloos van gebrek en ellende, een menschelijk wrak? Was dat Elliot, de oudste der drie Mac Ludstons, die ik bewaakt had, toen zij op de bank in de hal van ‘de Draak’ machteloos uitgeput leunden tegen elkander, stom en verwezen starend naar den grond, met doodelijk bleek overtogen? Was dat een der drie jonge, adellijke Schotten, over wie de angstig-bezorgde dokter had geoordeeld, dat er maanden noodig zouden zijn, om deze ongeveer ten doode uitgehongerde en afgemartelde jongelui aan het leven terug te schenken?(1)

‘'t Is meegevallen, gelijk je ziet, Edward’ deed Harry welgemoed; ‘in drie maanden waren zij volkomen opgeknapt. Neem plaats Elliot en vertel’, voegde hij monter toe.

Maar de hooge Schot kwam eerst met uitgestoken hand op mij toe en sprak: ‘Mijnheer Halliwells, wij hebben alles vernomen, wat U voor ons gedurfd heeft, dien vreeselijken dag toen Uw vriend ons verloste; onze dankbaarheid is grooter dan wij onder woorden kunnen brengen; U hebt Uw leven voor ons gewaagd’; zijne stem trilde en zijn hand beefde in de mijne.

‘Kom, kom,’ deed ik oppervlakkig, maar het bloed schokte op in mijn hoofd, toen ik terugdacht aan den ijzingwekkenden tocht door den westelijken vleugel

(1) Zie ‘de Heks van de Stille Hei’, door Edw. Halliwells. Avonturen van H.G. No. 3.

van ‘de Draak’.[2] ‘Wij moeten als mannen iets voor elkander durven, mijnheer Mac Ludston, ik verneem met genoegen, dat ook Uw broeders hersteld zijn’, en ik wees hem een zetel aan den anderen hoek van den haard.

Ik wachtte af. Harry zou verder den krijgsraad leiden, schatte ik; ik was benieuwd, wat zijn onberekenbare strategie had beraamd.

Hij liep in gedachten met de handen op den rug de kamer op en neer; deze beweging was mij van vroeger bekend, ik volgde hem met de oogen. Elliot staarde in den haard.

‘Ik had U gevraagd te vertellen, Mijnheer Mac Ludston’, onderbrak Harry ten laatste de stilte; ‘ik heb U met opzet gelegenheid gelaten, van vanmiddag twaalf uur af, om bij Uzelf te overleggen, hoeveel of hoe weinig U mededeelen wilt. Ik verzoek U enkel niet al te karig te zijn’.

‘Ik ben vast besloten U niets te verhelen, Mijnheer Gould’, verzekerde de Schot.

‘Dit is onwaarschijnlijk’, antwoordde Harry, standhoudend. Dan leunde hij tegen zijn monumentaal eikenhouten bureau, zittend op het vlak der schrijftafel en hij kruiste de armen over elkaar.

‘Wat zou ik bijvoorbeeld willen verzwijgen’? vroeg de Schot, flauw glimlachend.

‘Om iets te noemen’, antwoordde Harry, ‘wanneer

(2) Zie ‘de Heks van de Stille Hei’, door Edw. Halliwells, Avonturen van H.G. No. 3.

U elkander het eerst hebt gekust, en wie den eersten kus gaf, U of zij'.

Deze vraag leek mij zoo grenzenloos onbeschaamd, dat ik er, zonder mij te bedenken, uitwierp: 'Maar Harry!'

'Edward' sprak mijn meedoogenlooze vriend, 'als ik zaken door menschen wil schiften, moet ik de menschen kennen. Je schijnt werkelijk niet te bedenken, dat een kus in een liefdesgeschiedenis een zekere beteekenis kan hebben. 't Is inderdaad gewenscht mij te antwoorden, Mijnheer Mac Ludston' eindigde hij droog.

'Wij kennen elkander twee maanden', stotterde Elliot

'Ik bedoel niet kennen, ik bedoel kussen, Mijnheer Mac Ludston,' deed Harry koel.

De Schot dacht even na. ''t Is nu 16 April; 1 Maart des avonds in het park is het geweest, dus vóór zes weken, Meneer Gould'.

'En nu van dien eersten kus, als ik U verzoeken mag?'

'Zij', antwoordde Elliot niet weinig verlegen.

'Dank U,' deed Harry, zonder een spoor van gemoedsbeweging; 'wij kunnen nu verder gaan; vertel ons nu, hoe lief zij U heeft'.

Hoogrood kleurde Elliot's gelaat, ik dacht, dat hij woedend werd; zijn zware hand krampte om de breede leuning van den clubzetel; hij verschoof zijn zwaar lichaam in de diepte van den stoel en stamelde: 'Wat heeft dat met de kapdoos te maken'?

'Willen wij aan tafel gaan'? Er lag stille spot in Harry's stem; 'wij kunnen op ieder uur dineeren,

ik heb Wells slechts te waarschuwen', en hij greep naar de hangende electrische bel.

Ik ken mijn vreeselijken Pacha; Elliot had zich te schikken in zijn krijgsplan, onveranderlijk, onvoorwaardelijk; ik trok snel het koord terug, hield de bel vast: 'Mijnheer Mac Ludston, antwoord, bid ik U, Harry meent het immers goed met U'.

De Schot aarzelde een oogenblik, dan hakkelde hij: 'Er kan geen grootere liefde bestaan dan die van Ethel voor mij, dat weet ik zeker'.

Dan knikte Harry voldaan, zette zich achter de tafel, legde de handen gevouwen vóór zich en sprak: 'Vertel nu alles geregeld, ik dank je voor je vertrouwen, Elliot. Wie is Ethel Rudgewood, hoe en waar leerde U haar kennen, wat is er met die kapdoos'?

De Schot bleek merkbaar opgelucht; hij wischte even het voorhoofd af en verhaalde nu een tamelijk alledaagsche geschiedenis.

Ethel Rudgewood was een wees, geboren in verre landen, waar wist hij niet juist, daar hij er weinig belang aan had gehecht, haar geboorteplaats en afkomst uit te vorschen. Zij bewoonde te Edinburgh een verdieping van het bekende familiepension Chippenhall en verdiende haar brood met fotografische opnamen en technische teekeningen; zij werkte veel met zekeren architect Willy Hoover, wien de moderniseering van den westelijken vleugel van 'de Draak' was opgedragen; zoo had Elliot haar ontmoet en langzamerhand meer van nabij leeren kennen. Sinds 2½ maand be-

zochten de architect en zijn onafscheidelijke helpster dikwijls het kasteel, waar de drie MacLudston's woonden; Elliot, als de oudste, regelde alles voor den herbouw van het geheel vervallen gedeelte der ridderhofstad.

Eerst had Ethel, die blijkbaar tallooze fotografiën nam voor Hoover en plattegrond- en doorsneeteekeningen voor hem op papier bracht, weinig zijn aandacht getrokken; hij beschouwde haar meer als een officieel beambte van den architect. Allengs had haar mooi, zwart krulhaar en haar vriendelijk voorkomen zijn aandacht getrokken.... ja, hoe was het eigenlijk gegaan, hij wist het niet juist meer. Op zekeren avond, 1 Maart, had hij met haar gewandeld in het park....

'De rest is duidelijk', viel Harry in en dronk zijn glas port uit.

De Schot lachte een gullen, prettigen jongemanslach en ik kon mij niet weerhouden op te merken: ''t Is een gezellige geschiedenis'.

'Dat moeten wij nog afwachten', antwoordde Harry, 'vertel verder, Elliot'.

Nu deelde de Heer van 'de Draak' mede, hoe Ethel ná 1 Maart de noodzakelijkheid had betoogd, dat hij haar arbeid te Edinburgh op haar kantoor geregeld kwam beoordeelen; het was te omslachtig, al haar teekeningen telkens mede te brengen, meende zij; 't was veel eenvoudiger, ze op haar bureau te komen bezichtigen, daar kon zij ze beter uitstallen en hem een beter denkbeeld geven van het geheel.

'Van welk geheel'? vroeg Harry met opgetrokken wenkbrauwen.

‘Van haar teekeningen, natuurlijk’, antwoordde de argelooze Schot.

‘Zoo zoo,’ deed Harry half spottend; ‘zie eens hier Elliot, zij is blijkbaar een handig meisje. Zij had U vermoedelijk iets te vertellen, dat zij liefst op haar bureau U mededeelde. 't Is ongeveer nonsens, dat zij haar teekeningen beter in Edinburgh dan in Doberney kan laten kijken. Ga voort, als ik U verzoeken mag.’

‘Ik bezocht haar vaak’, sprak de Schot, ‘U begrijpt,’

‘Ja ik begrijp’, antwoordde Harry.

‘Wij hebben vele uren samen gesproken.’

‘Dat is merkwaardig. Lagen haar kamers op het Noorden?’

De Schot bedacht zich geruimen tijd, teekende eenige lijnen op een bladzijde van zijn notitieboekje: ‘Neen, op het Westen’, antwoordde hij.

‘Wie wonen daar nog in huis?’

‘Ik weet het niet, ik heb het den concierge nooit gevraagd.’

‘Hoe heet de concierge, is hij gehuwd?’

‘Ja, hij is gehuwd, Ethel noemde hem David. Wat mij opviel was, dat hij haar eenmaal met Ethel aansprak, en dat zij dit onaangenaam scheen te vinden. Toen wij alleen waren zei ze: ‘Hij is onbehoorlijk en vrijpostig’, en zij kleurde.

‘Wat hebt U haar toen geantwoord?’

‘Niets.’

‘En wat geschiedde daarna?’

Zij kwam er op terug en zei: ‘Ik zal het hem verbieden.’

‘Hebt U toen geantwoord?’

‘Ik wist niet, wat te zeggen.’

‘U zweeg dus?’

‘Ja, ik was er verlegen mee.’

‘En toen?’

‘Toen zag zij mij van terzijde aan en ik meende, dat zij mij bespiedde; dan hebben wij over andere dingen gesproken.’

‘Heeft zij U nooit eenig denkbeeld gegeven van de verdeeling van haar woning?’

‘Zeer terloops in ieder geval.’

‘Is U de ligging van haar verschillende kamers bekend?’

‘Ik weet enkel, dat zij naast haar kantoor nog een kamer bezit; ik vermoed, dat zij nog een derde vertrek bewoont en dat dit haar slaapkamer is.’

‘Beslaat haar kantoor één of twee kamers?’

‘Eéne slechts.’

‘Loopt deze kamer in een andere, of staat zij gescheiden van de overige?’

‘Zij loopt in een andere, er is een tusschendeur; deze stond somtijds aan.’

‘Staat er een sopha of een divan in haar kantoor?’

De Schot bedacht zich even. ‘Neen, enkel een paar clubzetels.’

‘Kent U haar kapdoos?’

‘Natuurlijk niet’, lachte de Schot, ‘Het denkbeeld,

dat een galant de kapdoos van zijn meisje vraagt te zien, is ongerijmd. Het denkbeeld, dat hij deze steelt, is meer dan zot! Welk belang kon ik erbij hebben, haar te beletten, haar mooie krullen volgens haar smaak te bewerken? Hoe zou ik het aangenaam kunnen vinden, haar als een bolsjewiek voor me zien?' barstte hij uit.

'Sprak zij intiem met U, als zij "de Draak" bezocht, of bleef dan alles tusschen U beiden zakelijk?'

'Alles behalve', lachte de Schot weer goedsmoeds; 'ik zou wel eens willen zien, wie in ons park met zijn meisje aan den grooten zwanenvijver kan zitten, tusschen de blauwe dennen, die de dichterlijke watervlakte omstaan, en zakelijk blijven praten over buffetkamer, slaapkamers en eetzaal van een gebouw! U schertst, mijnheer Gould.'

'Ik scherts alles behalve, Elliot', deed Harry koel. Dan rustte hij een wijl, nadenkend het voorhoofd fronsend en zachtkens trommelend op de tafel. 'Is er nooit iets bijzonders voorgevallen op dat bureau te Edinburgh?'

'Ik heb mij, nu de zaak zulk een treurige wending nam, hetzelfde afgevraagd', antwoordde Elliot. 'Ik heb mijn geheugen gepijnigd, om iets te vinden, dat licht kon werpen op de volkomen raadselachtige woede van Ethel. Zoo zijn mij twee gebeurtenissen in de herinnering herrezen, die mogelijk van belang zijn om het geheim te onthullen. Ik weet niet, of ik mij vergis, misschien is het nonsens'.

'Er is maar heel weinig nonsens in zoo'n zonderling

voorval, Elliot, het allerdwaaste is meestal het belangrijkste.'

'Goed. Op zekeren dag, ik heb een heel scherp gehoor, meende ik, terwijl wij spraken, zacht een deur van de achterkamer te hooren sluiten; blijkbaar was het de deur, die toegang geeft tot de gang.'

'Hoorde Ethel dit ook?'

'Stellig niet. Zij is geen meisje, om er niet op slag heen te gaan, als zij zoo iets in de verte op haar terrein waarneemt; zij babbelde eenvoudig door'

'Hebt gij er tegen haar over gesproken?'

'Neen, ik heb enkel luid gehoest, toen ik het geluid waarnam en toen verdween blijkbaar de onbeschaamde nieuwsgierige; Ethel lachte om mijn daverend geluid.'

'Welk is het andere feit?'

'Dat is vreemder. Eens was ik een uur vroeger bij haar dan wij hadden afgesproken. Ik trad als altijd, na een enkelen klop, haar kantoor binnen; een zenuwachtige verwarring maakte zich van haar meester, snel wierp zij eenige teekeningen over papieren, die op tafel lagen en een groot, blauw vel met witte schetsen van plattegronden over een voorwerp, dat op een tafeltje stond naast haar cylinderbureau. Vroeger of later heb ik dat voorwerp nooit op dat tafeltje gezien. Thans vermoed ik flauw, dat het die kapdoos was.'

'U had detectieve moeten worden, Mijnheer Mac Ludston,' sprak Harry effen, 'en wat geschiedde er toen?'

'Zij was ontstemd.... Zij had nog iets te voltooien,

zei ze, voordat ze rustig met mij kon spreken en verzocht mij vriendelijk over een half uurtje terug te komen. Zij begreep niet, hoe ik zoo vroeg kwam. Ik had mij zeker vergist, sprak zij, geheel en al haar meesterschap over zichzelf verliezend. Ik had haar niet goed begrepen, hakkelde zij. Dit alles stemde mij gemelijk, maar ik voldeed aan haar onvriendelijk verzoek. Toch zette ik mij even bij de tafel en zag glimlachend naar haar op, terwijl zij verlegen en bedremmeld rondliep door de kamer en doelloos papieren verlegde. Eindelijk vroeg zij bijna smeekend: toe, Elliot, doe nu wat ik je vraag, en zij wierp nog een teekening over de papieren, die voor mij op de tafel lagen. Ik haalde de schouders op en vertrok. Toen ik terugkeerde was het voorwerp op het tafeltje verdwenen en de groote tafel zelf leeg; zij was allerliefst en bedankte mij hartelijk en zeide, dat ik later alles begrijpen zou, als zij mij méér zou vertellen. Dit prikkelde mijn nieuwsgierigheid, maar ik zweeg, want ik achtte haar hoog en berustte.'

'En hoe kwam het einde?'

'Het einde', zuchtte de arme jongen nu toch 'Vóór drie dagen bezocht ik haar op het bepaalde uur.'

'Hoe werden die uren, gelijk U het uitdrukt, bepaald?' vroeg Harry.

'Dat wilde ik daareven reeds uitleggen. Op een eigenaardige en toch eenvoudige wijze. Ik kwam gewoonlijk reeds in den morgen uit Doberney in Edinburgh, daar ik veel zaken tegelijk afhandelde. Dan liep ik vóór de lunch langs het pension en de concierge gaf mij een

open briefje, waarop Ethel een cijfer had geschreven, dat het uur aanduidde, waarop zij mij verwachtte. Dat briefje vond ik op den lessenaar van David's wachtkamertje, vlak bij de deur. Dien dag, 13 April, stond er een 3 op en om 3 uur was ik derhalve op het appel, klopte aan en trad binnen. Haar kantoor was echter leeg. Ik heb een half uur geduldig gewacht. Dan belde ik den huisknecht. Deze begreep evenmin iets van Ethel's afwezigheid als ik. Ik wachtte nog een vol half uur en verliet knorrig het pension. Het ongelukkigste toeval was, dat ik dien dag, om den dreigenden regen, een ouden, wijden schoudermantel droeg. Ik moet toegeven, dat men er ongeveer een aambeeld onder verbergen kan; deze ongewone kleeding bevestigde Ethel, helaas, later in haar overtuiging, dat ik haar kapdoos had meegenomen en met opzet dit kleedingstuk dien dag had omgeslagen.'

'Is de kapdoos van hout of van metaal?' vroeg Harry buiten alle verband.

'Ik heb U toch gezegd, dat ik ze hoegenaamd nooit heb gezien', antwoordde de Schot. 'Ik gis, dat ze op haar slaapkamer staat, maar al kon ik er mijn leven mee redden, ik zou niet weten aan te duiden, waar haar slaapkamer ligt.'

'En verder?' drong Harry aan.

'Verder liep alles met een vaartje den afgrond in', meesmuilde de goedige reus, 'Ik keerde even na vijf uur terug, om op de gis te beproeven, Ethel alsnog te ontmoeten, voordat ik tegen half zeven afreisde naar

Doberney. Verbeeld U mijn onoverkomelijke verbazing, toen zij mij sidde end van toorn ontving, schreiend mij met verwijten overstelpte en mij beschuldigde, dat ik haar listig haar kapdoos ontfutseld had. Ik kon mijn ooren niet gelooven. Het was ten eenenmale onmogelijk, een verstandig woord te plaatsen tusschen haar kreten en dreigementen en ik heb haar ten slotte verlaten. Dat is nu drie dagen geleden. Het is mogelijk zonderling, maar het geheele geval maakt niet zoo'n tragischen indruk op mij. 't Is te dol om waar te zijn, het kan niet; iets in mij zegt mij, dat alles terecht komt. Vandaar ben ik absoluut niet wanhopend ik heb zelfs moeite om het heele geval niet als een kolossale g[r]ap te beschouwen. Ethel is veel te verstandig, om ten slotte niet te begrijpen, dat een cavalier de kapdoos van zijn meisje niet steelt, evenmin als haar corset of haar kousen; tenzij de cavalier uit een gekkenhuis losgebroken is, en zij weet, dat zulks met mij niet het geval is.' Hij rustte en lag achterover in zijn clubzetel te lachen over zijn goedkoope aardigheid.

Minuten lang hing er een droomerige stilte in het vertrek, waar wij met drieën krijgsraad hielden over het vermiste voorwerp van het belachelijke meisje; ik zag geen flauw straaltje licht in het tastbare duister van dezen raadselachtigen diefstal; ik brandde naar de eerste woorden van Harry. Het was stellig opvallend, dat Elliot op 13 April door zijn meisje was genoodigd om haar te 3 uur uur te bezoeken, haar toen afwezig vond, en later om 5 uur beleedigd werd en verdacht, alsof

hij de grootste boef ter wereld was. Als dit meisje niet zinneloos was, moest zij hem haar verontschuldigingen hebben aangeboden over hare afwezigheid in plaats van hem aan te vliegen. En toch, deze fotograaf-teekenaarster was allesbehalve zinneloos.

'Je kunt moeilijk veronderstellen', sprak Harry, 'dat er een eenvoudig schot uit een geweer of een revolver is gelost, als je een stalen pantserplaat van 10 duim doorboord ziet door een kogel; daar is minstens een 28 centimeter granaat voor noodig, Edward. Er moet iets ontzettends in Ethel zijn geschied, dat haar liefde zoo eenklaps werd vernield Vergeet niet, dat zij den eersten kus gaf en Elliot met heel haar ziel liefhad. Het is géén vraag of het verlies van een kapdoos in staat is zulk een liefde te vernielen. Het is evenmin een vraag, of een normaal meisje razend van toorn wordt, omdat haar geliefde zich aan een afspraak houdt. Er zijn hier zooveel problemen, dat het beter is eerst te gaan dineeren', en hij belde Wells.

En wij aten.

Na tafel zetten wij den krijgsraad voort. Wel had ik tijdens den maaltijd beproefd, Harry uit zijn tent te lokken, maar zijn geestdrift, eerst over de Iersche oesters, later over de Hulstonsche piepkuikens, was zoo onbedwingbaar, dat er aan een verstandig gesprek niet te denken viel. Een keer overrompelde hij Elliot met een vraag, die in verband stond met den diefstal: 'Was dat cijfer 3 met inkt of met potlood geschreven?' Elliot had geantwoord: 'Met inkt'. Daarop had hij

hem verzocht dat briefje te toonen, maar Elliot had de schouders opgehaald en meegedeeld, dat de concierge het hem liet zien en het dan verfrommelde en wegwierp. Verder hadden wij het over allerlei gastronomische onderwerpen en wij gedroegen ons als rijke studenten op vacantie.

De mokka geurde op uit onze kleine kopjes, de pousse groende schitterend uit klein kristalwerk, Harry had ons een zijner beroemde Havanna's aangeboden: ik wachtte nieuwsgierig gespannen, hoe mijn vriend de zaak weder in gang zou zetten: en het viel heel anders uit dan ik verwacht had.

'Ik vermoed', deed hij luchtig, 'dat gij op dien ongeluksdag van 13 April van drie tot vier met de handen in de broekzakken vóór het raam van Ethel's kantoor naar buiten hebt staan kijken.'

'Natuurlijk niet', lachte de Schot; 'ik heb voor de zooveelste maal in haar gezellig verblijf mijn oogen den kost gegeven. Gij kunt niet gelooven, hoe smaakvol en oorspronkelijk alles daar is ingericht.'

'Bijvoorbeeld?' vroeg Harry achteloos.

'Verbeeld U, de kandelaars en beeldjes boven op haar bureau zijn van massief oud-Engelsch zilver; een antieke, staande klok uit de zestiende eeuw is uit Australië afkomstig, zij is van Fieldhouse, te Sydney; haar boekenkastje is van ebbenhout, ingelegd met ivoor eveneens uit Sydney; binnen tegen het rechter deurtje is een plaatje geschroefd met den naam van den schrijnwerker, die het kunststuk ontwierp.'

‘Hoe heet deze man?’ onderbrak Harry.

Elliot dacht na, ‘Dat is mij ontgaan’, schudde hij het hoofd. Harry gaf hem een wenk te vervolgen.

‘Haar vazen zijn ongelooflijk sierlijk gedreven uit koper, met jachttafereelen in oud-Schotsche kleederdrachten; haar behang is oud-Engelsch gobelin.’ Hij onderbrak zich lachend; ‘Een ding is grappig op haar kantoor: een zwaar vergulde, ouderwetsche portretlijst, ovaal, met bovenaan een strik; bij mijn eerste bezoek ontdekte ik, dat deze lijst een mansportret omvatte, maar later was het portret verdwenen en prijkte er een tamelijk de eerste-de-beste plaat in, die er niet in paste. Ik vroeg haar, dat leelijke ding eruit te nemen, maar zij vond de plaat juist erg mooi. Ik geloof, dat het oud-Engelsche ingelegde tafeltje, dat bij haar in den hoek staat, meer dan honderd pond waard is. Men kan, zonder zich een oogenblik te vervelen, een uur op haar kamer doorbrengen, men heeft enkel rond te kijken.’

‘En de aangrenzende kamer?’ vroeg Harry.

‘Die ken ik hoegenaamd niet’, sprak de Schot, ‘ik eerbiedig Ethel's terrein. Wat zij mij zelf niet liet zien, wil ik niet bespieden’.

Harry knikte, stond op, vatte post voor het raam, staarde langen tijd in het halfdonker naar buiten. Dan keerde hij zich om en ik zag zijn oogen dreigend schitteren.

‘De voornaamste vraag is niet, wie de doos ontvreemdde, doch welke de ware *reden* was, waarom zij

werd verdonkeremaand, en wel op een wijze, die er sluw op berekend was, Ethel tot de overtuiging te brengen, dat juist gij *de dader* zijt. Dit is een zielkundig probleem van ongewone verwardheid en geheimzinnigheid.' Hij klemde de tanden nijdig op elkaar en kruiste de armen over de borst. 'Wij gaan morgen met de Fiat naar Edinburgh, hotel Wallace', sprak hij kortaf, 'zwijg er nu verder over'.

Hij verzond een paar telegrammen en wij speelden skat.

II.
De Schotsche kok.

Het merkwaardigste gedurende onze duizelingwekkend snelle race van Hulston naar Edinburgh, ik schat een paar honderd kilometer, was, dat mijn ongeloofelijke vriend Harry zijn aandacht hoegenaamd niet scheen te wijden aan het raadsel, waarvan Elliot Mac Ludston hem de oplossing had gevraagd en dat de oorzaak was van onzen overhaasten aftocht naar het Noorden, maar dat hij met bezorgde angstvalligheid middelen scheen te zoeken en maatregelen te beramen, om op de meest volkomen wijze te voldoen aan de zonderlinge eischen, die zekere, ons geheel onverschillige en onbekende familie, Mac O'Slaugh bleek te stellen aan de keuken van hotel Melbourne te Hulston. Uit Harry's onsamenhangende mededeelingen maakte ik op, dat deze familie uit Schotland afkomstig was, vóór enkele dagen in zijn hotel voor twee maanden haar intrek had genomen en zich schrikbarend beklaagd had over de ongenietbare tafel. Dit aristocratische geslacht was overduidelijk aan hardnekkige ouderwetsche gewoonten vastgegroeid, en verkoos geen andere dan Schotsche gerechten. Dit had Harry's keuken, vernamen wij, in rep en roer gebracht en hij zei er oogenblikkelijk geen raad mee te weten. Daarom had hij Graaf Mac

O'Slaugh vriendelijk verzocht, een paar dagen geduld te hebben, om hem gelegenheid te geven, een afdoende regeling te treffen.

''t Is derhalve vóór alles noodzakelijk een Schotschen kok te zoeken en ik geloof wel, dat ik daarin slagen zal', besloot hij zijn overpeinzingen, die ons maar matig belang inboezemden.

'Je schijnt heelemaal te vergeten, waarom je eigenlijk naar Edinburgh rent met een vaart van 75 K.M. in het uur. Was het niet verkieslijker, dat je ons, Elliot en mij, eindelijk openbaarde welke je plannen zijn, dan ons maar te vervelen met de maagkwestie van dien Mijnheer Mac O'Slaugh en zijn pretentieuse familie?'

'Je bent onverbeterlijk, Edward', deed Harry gemelijk. 'Kan een geleerde dan enkel aan zijn onderzoek denken, terwijl hij voor zijn studeertafel over zijn boeken gebogen zit? Geloof me, hij vindt mogelijk juist het merkwaardigste, op het oogenblik, dat hij in gedachten met zijn wandelstok een kiezelsteentje uit een holte van een landweg wipt en dit lustig huppelend doet voortspringen, of terwijl hij schijnbaar gedachteloos een blaadje van een boom afrist. Ik denk wel degelijk aan het raadsel, dat ons bezig houdt, maar ik kan mijn aandacht zeer goed verdeelen over dit onderwerp en de arme Mac O'Slaugh's. Wat jij en Elliot te Edinburgh te verrichten hebben is ook zeer eenvoudig. Jullie gaan samen een dag de fraaie stad bezichtigen, morgenavond hoor je vermoedelijk nader van mij.

Hotel Wallace is tamelijk; ik weet nog niet waar ikzelf mijn intrek zal nemen.'

'Je logeert niet bij ons?' verbaasde ik mij.

'Ik moet mij een dag of langer verschuilen. Daarom moet ik mij ook tot mijn ergernis en spijt vermommen en zal ik me moeten spenen van je aangenaam gezelschap. Vergeet niet, dat je reporter bent van de wereldberoemde Evening Trotter, en allicht in haar beroemdheid deelt,' antwoordde hij, en ik begreep niet waarom hij mij zoo onbarmhartig bespotte.

'Je bent weer gewoon onuitstaanbaar,' antwoordde ik korzelig.

Hij zag mij aan met zijn goedige, bruine oogen en ik was ontwapend. 'Kom', sprak ik toenaderend, 'je zult je redenen wel hebben'.

''t Is gemakkelijk, dat je dit aanstonds begrijpt, Edward', antwoordde hij. Dan opende hij een valies en begon zich onkenbaar te maken. Een sierlijke blonde snor, een zwierige sik, een gouden lorgnet, een paar fijne trekjes langs de oogen en den mond hadden hem in een paar oogenblikken een geheel buitenmodelsch voorkomen gegeven.

'Zoo zal het wel gaan?' meende hij, 'wat dunkt je?'

'Mij dunkt, dat zelfs ik je niet herkennen zou, als ik je zoo op straat was tegengekomen.

'Edinburgh is bezienswaardig genoeg', betoogde hij nu met professorale kalmte, 'de rijkbegroeide heuvels om de stad hebben haar een welverdiende bekendheid gegeven, de Arthur-plaats, de Salesbury-Craigs, de Calton-Hill

bekroond met het nationale monument, de Nelson-zuil, de twee oude sterrewachten, het weelderige park met de gedenkteekenen ter eere van Walter Scott en Wellington de aloude parochiekerk, in de 12e eeuw gebouwd en in de 14e hersteld, het middeleeuwsche slot op een 120 meter hoogen heuvel, de kathedraal der H. Maria, de St. Patrick-kerk, het Parlementsgebouw, een niet onaanzienlijk getal kapellen en openbare gebouwen, ik begrijp niet, hoe je in één dag dat alles kunt zien; als je je verveelt, ligt het aan jezelf. Hou je! tot morgen!'

Hij nam den roeper en sprak tot Ellers, den chauffeur, die, een beeld gelijk, het stuurrad omklemde: 'Stoppen.'

'Veel genoegen,' glimlachte hij, opende het portier en verliet de auto.

Stom verbaasd zagen Elliot en ik elkander aan, doch voordat wij tijd hadden, om van onze verbazing te bekomen, had de auto haar bliksemvaart hernomen en vlogen wij weder langs den weg, Edinburgh tegemoet, dat op enkele kilometers afstand voor ons aan den horizon opdoemde.

Ik greep den roeper: 'Ellers, waar gaan wij heen?' schreeuwde ik.

'Hotel Wallace', deed de ander, strak voor zich uit starend.

'Houd op, ik wil er uit'.

'Mag niet Mijnheer,' klonk het terug, 'wij zijn er dadelijk.'

Ik wendde mij om, blikte door de achterruit, Harry

was niet meer te zien; stellig verborgen door de rij boomen, die langs den weg stonden.

Elliot proestte het uit en riep, luid-op lachend: ‘Hij is kolossaal, jou vriend Harry!’ Maar ik was nijdig, zweeg en mokte.

Ik vond Harry beneden peil. Wat beduidde die mystificatie? Waar was hij heen? Waarom liep hij achter de auto aan naar Edinburgh? Waarom vermomde hij zich? Wat moest ik in Edinburgh? Wat konden mij de merkwaardigheden dier stad schelen?

‘Edinburgh is een bijzonder bezienswaardige stad,’ schrok Elliot mij op.

‘Zoo!’ deed ik tamelijk onvriendelijk; dan, om mij een houding te geven, voegde ik toe: ‘ik wilde dat Harry ons minder geheimzinnig behandelde. Het beleedigt mij, het is alsof hij bang is, dat wij hem zullen verraden.’

In die stemming bleef ik. Daarom vond ik stellig het hotel niet tamelijk, maar vlakweg slecht. Ik liep den volgenden dag werktuigelijk naast Elliot door Edinburgh; alle fraaiïgheden dier stad lieten mij ijskoud, ondanks de geestdrift van mijn Schotschen vriend.

Na tafel kwam Harry eindelijk opdagen, nog steeds in zijn zotte en voor mij geheel onverklaarbare vermomming.

‘Ik ben geslaagd’, sprak hij welgemoed, ‘ik ben in de wolken en blij voor de Mac O'Slaugh's.’

Rustig schoof hij een stoel nader en vertelde, dat hij eerst zijn onvergelijkelijken ober, Wells, had geseind,

om aan de weet te komen, hoe de Schotsche familie het stelde.

‘Maar mijn hemel!’ riep ik uit, ‘zijn dat koningen of keizers, hangt je heele hotel van dat gezin af?’

‘Alles hangt er van af, Edward’, verstomde hij mij, ‘luister verder. Wells seinde, dat zij immer méér klaagden en ik noodzakelijk een anderen kok moest zoeken. Ziehier zijn telegram.’ Hij toonde het en wij lazen in altijd stijgende verbazing:

HARRY GOULD
HOTEL METROPOLE EDINBURGH.
KLAGEN VOORTDUREND. NOODZAKELIJK SCHOTSCHEN KOK ZOEKEN.
WELLS.

‘Het zal om dien kok te vinden’, vervolgde Harry doodkalm, ‘noodzakelijk zijn, Edward, dat jij voor Wells speelt.’

‘Ik?’ proestte ik uit, ‘ik voor Wells spelen? Waar?’

‘Bij den heer Mac Pherson, directeur van hotel Metropole; wij zoeken samen een Schotschen kok; jij, de ober Wells, bent er zelfs voor overgekomen.’

Elliot lag achterover in zijn leunstoel te schudden van de pret; ‘Vertel verder, 't is reusachtig,’ lachte hij luidkeels.

‘'t Is integendeel hoogst ernstig, Elliot, als je maar goed begrijpt, dat Wells aannam den kok uit hotel Melbourne voor 2 maanden af te staan en te ruilen tegen een Schotschen, als het mij gelukt, er ergens een los te maken.’

Nu toonde hij een tweede telegram.

HARRY GOULD HOTEL METROPOLE
GARDEN ROAD EDINBURGH.
KUNNEN ONZEN KOK TWEE MAANDEN RUILEN TEGEN EEN SCHOTSCHEN. ONZE IS BEREID.
WELLS.

Nog steeds begreep ik het eerste woord niet van deze duistere geschiedenis. Wat beduidde deze ongewoon verdachte historie? Het beste leek mij Harry te prikkelen met mijn onnoozelheid en ik sprak:

‘Nu goed, ruil dan maar, en laat ons verder over die keukenaangelegenheid met rust, zij verveelt ons schrikbarend’.

‘'t Is niet zoo eenvoudig als je schijnt te denken Edward, en het heeft mij reeds 10 pond gekost’.

‘Wat, waarover spreek je?’

‘Dat vertel ik je aanstonds. Alles hangt er van af, of jij voor Wells wilt spelen. Daar ik vermoedde, dat je mij dien kleinen dienst niet weigeren zou, heb ik een kamer voor jou en Elliot besteld in hotel Continental. Den duur van het verblijf heb ik niet bepaald, deze valt niet te gissen. Hotel Continental is schitterend’.

‘En waar blijf jij?’

‘In hotel Metropole, maar wij zien elkaar hoop ik, iederen avond. Ik heb reeds lang gewenscht, eenigen tijd volmaakte rust te nemen, geheel alléén, ergens waar niemand mij kende, zelfs niet herkennen kón.’

‘Denk je waarlijk, dat ik mij met Elliot voor onbepaalden tijd doelloos in een hotel in Edinburgh laat

opbergen? Je schijnt geen groote gedachte te hebben van mijn gevoel voor vrijheid.'

'Ik heb nog grootere gedachte van je vriendschap; ik vraag je toch veel minder, dan ik van je vorderde, toen ik je opdroeg met den revolver in de hand alleen den gevaarlijken westelijken vleugel van "de Draak" te verkennen,[1] waarmee je leven kon gemoeid zijn. Ik kan me niet voorstellen, dat je mij weigeren zou, je hulp te verleenen, door doodkalm eenigen tijd van al de geriefelijkheden van een uitmuntend hotel te genieten.'

'Wist ik maar, hoe ik je daarmee hielp, gelijk je het uitdrukt. Welk belang heb je erbij, dat ik toesla?'

'Dat zul je spoedig genoeg begrijpen, Edward; kan ik op je rekenen? En Elliot, wil je Edward gezelschap houden?'

Wij zagen elkander vragend aan; bij den hemel, wat stak er achter dit alles? Maar ik wist, hoe ondoorgrondelijk Harry's krijgsplannen zijn en hoe het meest ongerijmde ten slotte immer volkomen logisch en eenvoudig bleek. Ik bedacht mij slechts korten tijd.

'Goed,' sprak ik, 'ik vertrouw op je, laten we aannemen, Elliot'.

'De kapdoos zit zeker ergens in een keuken verstopt,' glunderde de Schot.

'Juist', antwoordde Harry, 'U begrijpt het, ik maak U mijn compliment'. Dan wuifde hij met de hand

(1) Zie "de Heks van de Stille Hei", door Edw. Halliwells, Avonturen van Harry Gould No. 3.

Elliot toe en sprak: ‘U kunt naar Continental gaan, Edward voegt zich straks bij U.’

En zoo vertrok Elliot Mac Ludston en ging Harry Gould met den nieuwen Wells op stap om een Schotschen kok te zoeken.

‘Waar gaan wij heen?’ vroeg ik uiterst benieuwd, zoodra wij hotel Wallace hadden verlaten.

‘Naar hotel Metropole; wij gaan met den Directeur spreken, deze moet mij helpen om mijn voortreffelijken kok te vinden. Ik heb gedacht aan den kok van het familiepension Chippenhall; een zoo bekend pension moet een uitmuntenden kok houden. Ik heb dezen man reeds ongemerkt gesproken; ik heb hem gisterenavond opgewacht, toen hij naar zijn woning ging; hij is ongehuwd, dat vereenvoudigt de zaak niet weinig; ik bood hem 10 pond boven zijn loon, indien hij mijn voorstel aannam en zich hield of hij mij niet kende, als ik later de zaak officieel met de directrice van het pension kwam bespreken. De man was blij met het buitenkansje en beloofde te zwijgen.’

Bliksemsnel fliste het door mijn brein, dat het wel zeer toevallig was, dat Harry juist den kok van pension Chippenhall uitgekozen had en het wekte mijn achterdocht, dat hij den man met een fabelachtige som had omgekocht.

‘Waarom viel je keus juist op den kok van Chippenhall?’ vroeg ik bruusk.

‘Omdat ik geen ander pension te Edinburgh ken en dit stellig uitmuntend is, gelijk Elliot ons mededeelde.’

‘En waarom bood je zulk een reusachtige som als toegift?’

‘Zulke gevallen kosten altijd veel geld, iemand losbreken uit zijn dienst is duur en gevaarlijk.’

Ik begreep, dat hij zich niet vangen liet.....

Wij stapten hotel Metropole binnen, Harry Gould met zijn ober Wells. Ik was verbaasd over mijn eigen dwaasheid.

‘Zouden wij den directeur kunnen spreken?’ wendde Harry zich vriendelijk tot den concierge.

‘Wacht U een oogenblik, Heeren, ik zal Mr. Mac Pherson opbellen.’

De gegalonneerde trad zijn wachthuisje in, bewerkte het schakelbord, nam den spreker van het telefoontoestel op en stelde zich in verbinding met den Directeur. Na enkele oogenblikken trad hij naar buiten: ‘Als de Heeren mij maar willen volgen’.

Mac Pherson was een deftige verschijning met een groote gemakkelijkheid van beweging en een niet minder uitbundige vriendelijkheid. Zijn kleine, lachende oogjes pinkten ons even toe bij ons binnentreden en beleefd wenkte hij ons met de hand plaats te nemen. In een oogwenk had hij sigaren en sigaretten vóór ons geplaatst.

Zeer spraakzaam leek hij niet, of wel hij was een diplomaat; hij zweeg en wachtte met een bekoorlijk glimlachje onze woorden af.

‘Ik zou u een dienst willen vragen, Mijnheer Mac Pherson,’ begon Harry.

Mac Pherson boog altijd glimlachend en zweeg.

Nu verhaalde Harry van de familie Mac O'Slaugh en van de noodzakelijkheid, waarin hij zich bevond, om een Schotschen kok op te diepen, toonde de telegrammen van Wells, wees daarna op mij, - ik knikte hoogst onderdanig, - hij wilde de familie Mac O'Slaugh niet teleurstellen en verzocht den heer Mac Pherson zijn invloed aan te wenden opdat....

De lichte wenkbrauwen van den heer Mac Pherson trokken zich veelbeteekenend omhoog en hij zette groote oogen op.

'Ik had gemeend, dat een kaartje van Uwe hand' vervolgde Harry.... 'Houdsters van familiepensions hebben vaak zekeren eerbied voor directeurs van hotels; overigens was het niet uigesloten, dat U pension Chippenhall en de directrice, Miss Allwough, kende.'

De glimlach van Mr. Mac Pherson werd steeds zoeter, ik dacht dat hij ons ging omhelzen.

'Zij is mijn nicht', sprak hij langzaam, ieder woord als op een goudschaaltje wegend.

'Uw nicht?' deed Harry verbaasd; maar ik zag zijne oogen dansen van pret. Wist de schelm dit? Hoe had hij dit uitgevorscht? Had hij ons daarom verlaten en in een ander hotel zijn intrek genomen om voor eigen rekening 24 uur te werken? Blijkbaar had hij alles achterhaald omtrent pension Chippenhall, wat hij verlangde te weten; daarna had hij den kok opgewacht en een geheim accoord met dezen getroffen; nu spande hij Mac Pherson voor zijn wagen, 't was knap!

'Ik verlang den kok van Chippenhall voor eenigen

tijd te ruilen met den mijnen; ik zal Miss Allwough mild beloonen voor haar vriendelijkheid, als zij mij ter wille is, doch ik vrees, dat zij weigert, als niet eenige invloed op haar wordt uitgeoefend. Welke reden heeft deze dame, om mij een zoo gewichtigen dienst te bewijzen en mij te gelooven, als ik zeg, dat mijn kok uitmuntend is, al bereidt hij dan ook niet uitsluitend Schotsche gerechten? Indien echter de directeur van hotel Metropole mij steunt.... Mogelijk kan de directeur van hotel Melbourne te Hulston hem vroeg of laat een wederdienst bewijzen. Zou U mij mogelijk een kaartje willen geven?'

Groot verwonderd staarde Mac Pherson ons al maar aan.

'Een kaartje', glimlachte hij vriendelijk en legde er een op tafel vóór ons.

'De toestand is onhoudbaar, nietwaar Wells?' richtte Harry zich tot mij.

'Onbegrijpelijke toestand', sprak ik meer naar waarheid dan ik zelf op dat oogenblik begreep.

Mac Pherson verhief zich nu van zijn zetel altijd glimlachend; dan boog hij nog vriendelijker dan hij bij ons intreden in zijn salon had gedaan en beduidde ons onmiskenbaar, dat de audientie ten einde was.

Harry borg het kaartje in zijn portefeuille. 'Ik dank U, Mr. Mac Pherson en hoop eenmaal in de gelegenheid te zijn, U mijn dankbaarheid te bewijzen. Hebt U zalen beschikbaar voor bruiloften?' vroeg hij mij volkomen uit het lood werpend.

Mac Pherson drukte op een electrische bel, wachtte af. Een kelner verscheen.

'De groote zalen', sprak hij vriendelijk en boog nogmaals.

Wij vertrokken.

De kellner toonde ons met bevallig gebaar drie ineen loopende, rijk vergulde, met spiegels bezette zalen. Wij konden dus bruiloft houden. Niets ontbrak dan het bruidspaar en het gezelschap....

'Zouden wij niet meteen den datum bepalen?' fluisterde ik Harry in, maar hij keek mij woedend aan en zweeg.

Nu stonden wij buiten het hotel in den Garden Road.

'Mac Pherson is de liefste man van het Vereenigd Koninkrijk', sprak ik.

'Hij is een uiterst gevaarlijke kerel,' meende Harry, 'ik ben bang voor hem. Heb je niet opgemerkt, dat hij een revolver in zijn rechterbroekzak verborg? Hij had de hand voortdurend aan de knip, geloof ik. Ik begrijp niet, dat hij het kaartje zoo spoedig gaf. Miss Allwough is inderdaad zijn nicht en ik weet, dat zij hem vreest; ik heb gisteren den geheelen dag besteed, om mij op de hoogte te stellen van alles, wat pension Chippenhall aangaat en ik kwam beduidend veel te weten. Waarom de nicht haar honingzoeten neef ducht, kon ik niet ontdekken; ik denk, dat zij geldelijk van hem afhankelijk en het pension een verkapt filiaal van het hotel is. Ik verzoek je wat minder onbenullig te praten, als wij tegenover de Miss staan, dan je deed tegenover haar

allerbeminnelijksten neef. Een ober vindt een toestand nooit onbegrijpelijk, dat zou hem zijn positie kosten.'

'Ik zou niets liever willen,' antwoordde ik koel; 'ik voel mij als een hondje, dat naast zijn meester aan een touwtje loopt, je vraagt wel een beetje heel veel van me'.

'Ik zou niet weten, hoe ik het onwaarschijnlijke eenigzins aannemelijk maken kon, als je mij niet wilt bijstaan; over eenige dagen zul je alles begrijpen dan heb je tevens nieuwe stof voor een roman en je zult mij dankbaar zijn.'

Zwijgend wandelden wij verder tot wij pension Chippenhall bereikten; een gewoon, flink gebouwd heerenhuis van drie verdiepingen, vijf ramen breed, aan de East Road No. 16.

Harry belde aan en ik hoorde de klank van een zware bel, dreunend in een holle gang; ik besloot er uit, dat het een diep huis moest zijn.

'Het lijkt meer op een hotel,' bemerkte ik lachend.

'Jij lijkt weinig op een behoorlijken ober', antwoordde Harry. Meteen opende zich de deur en stond een lakeivormige huisknecht vóór ons.

'Is de directrice, Miss Allwough, te spreken?' vroeg Harry, een naamkaartje overreikend. De dienstbare boog en liet ons zwijgend, rechts, een spreekkamer binnen, dan verdween hij met Harry's kaartje.

Wij waren alleen en wachtten af. De kamer was klein maar keurig ingericht, sober en rustig; zware pluche gordijnen scheidden haar van een vertrek, dat

meer geleek op een waranda en grensde aan een uitgestrekten tuin. Ik wilde de aangrenzende achterkamer gaan verkennen, toen Harry mij bij den arm greep en terug trok. ‘Je bent een onbeschaamde ober’, sprak hij.

Op hetzelfde oogenblik trad de directrice binnen, een hooge, eenigzins gezette vrouw van middelbaren leeftijd met grijzend haar en hetzelfde lieve glimlachje van haar innemenden neef.

‘De heeren wenschen mij te spreken?’

Harry boog hoffelijk. ‘Ik heb mij veroorloofd, U een dienst te verzoeken, overtuigd, dat U mij, als het U eenigszins mogelijk is, uit den brand zult helpen. Mijn naam is Harry Gould, eigenaar en directeur van hotel Melbourne te Hulston. De heer Mac Pherson, - hier zette de dame groote oogen op - heeft mij verzekerd, dat U mijn dringend verzoek niet zult van de hand wijzen’. Nu reikte hij het kaartje van den directeur van hotel Metropole over. De directrice nam het eenigszins verwonderd aan, wendde het om en om in haar handen; dan boog zij zwijgend het hoofd en met een gebaar beduidde zij mijn vriend, zijn rede te vervolgen.

Verveeld hoorde ik nu hetzelfde refrein van de familie Mac O'Slaugh, ontevredenheid, Schotschen kok, ober Wells, radelooze keuken; weer moest ik buigen en nog eens buigen en ten slotte had ik mij brutaalweg gewaagd aan een lofspraak over den kok uit Hulston, Mr. Johnson, en in schrille kleuren de verlegenheid van hotel Melbourne beschreven. Ons langwijlig pleidooi was eindelijk afgedraaid.

‘Ik kan niet over mijn kok, Mr. Daniël, beschikken,’ aarzelde Miss Allwough; ‘ik kan mij niet voorstellen of hij voor twee maanden te Hulston in dienst wil gaan’.

‘Men zou het hem kunnen vragen,’ opperde mijn gewetenlooze vriend.

De directrice belde. De rest laat zich begrijpen. Mr. Daniël nam met diplomatieke listigheid Harry's voorstel schoorvoetend aan.

‘Wells,’ sprak Harry uit de hoogte, ‘U kunt derhalve vertrekken; zorg dat Mr. Johnson morgen hier is.’ Hij raadpleegde zijn horloge en zijn spoorwegboekje: ‘U kunt den nachttrein van 11 uur nemen,’ en hij wenkte mij heen te gaan.

Een vol uur heb ik hem gewacht op den hoek van East Road en Wellington Square. Dan slenterde ik gemelijk naar hotel Continental, en verhaalde Elliot het raadselachtige verloop van zaken. Harry liet ons dien avond verder aan ons lot over.

Zoo bleef het den volgenden dag, den daarop volgenden en den derden. Wij verdiepten ons in allerlei wilde gissingen over het ondoorgrondelijke gebaren van onzen vriend.

‘Zou ik eens in pension Chippenhall poolshoogte gaan nemen?’ vroeg Elliot den vierden dag.

‘Hoe stelt U zich dat voor?’ vroeg ik nieuwsgierig naar de bedoeling van den Schot.

‘Wij moesten het wagen,’ meende de argelooze jongeman.

‘Allesbehalve’, antwoordde ik kortaf, ‘wij moeten,

gelijk Harry het uitdrukt, de pap niet bederven. Ons rest niets anders dan geduldig af te wachten.'

Wij verveelden ons onbehoorlijk en, ik wil het bekennen, ik werd ongerust, spannend benieuwd naar Harry's wedervaren. Waar zat hij? Wat verrichtte hij? Waarom liet hij ons in ondragelijke onzekerheid? Was dat de hulp, die hij Elliot Mac Ludston beloofd had, dat hij vóór alles de maagkwestie der Mac O'Slaughs trachtte op te lossen? Waarom plaatste hij Mister Johnson in pension Chippenhall? Welke rol kon deze spelen in het liefdesdrama van Elliot Mac Ludston?

De vijfde dag verstreek en ons geduld raakte uitgeput. Waarom hield Harry zijn belofte niet om ons dagelijks op de hoogte te houden? Ik besloot tenslotte alle cordons te verbreken en hem op te sporen. Ik vroeg aansluiting met hotel Metropole en wachtte af. De heer Gould was reeds eenige dagen vertrokken, vernam ik. Nijdig wierp ik den roeper op de haak, liep naar Elliot.

'Hij is verdwenen met de noorderzon, reeds eenige dagen', stotterde ik geheel ontdaan.

Elliot zag mij groot-verbaasd aan. 'Vreemd', sprak hij en schudde het hoofd, 'onverklaarbaar.'

Mijn bloed kwam meer en meer in gisting, ik drukte snel mijn hoed op het hoofd, liep het hotel uit naar het telegraafkantoor, seinde aan Wells:

WELLS HOTEL MELBOURNE HULSTON.
IS DE HEER HARRY GOULD THUIS?
HALLIWELLS
HOTEL CONTINENTAL EDINBURGH.

Na enkele uren viel het antwoord binnen: ‘Reeds eenige dagen afwezig’.

‘Zouden wij niet ten einde raad pension Chippenhall bezoeken? Ik vrees, dat hem iets overkomen is,’ en ik voelde mijn bloed kloppen in mijn hersenkas; hij was mijn vriend, ik had hem lief. Deze onzekerheid maakte mij radeloos. Doch ik wist werkelijk niet, wat in pension Chippenhall te zeggen; het denkbeeld, dat hij daar opgesloten of verborgen werd gehouden, was al te ongerijmd.

Zoo verliep de zevende en de eerste helft van den achtsten dag. Dagen van spanning, grenzende aan wanhoop over Harry's avontuur.

En dien avond kwam de oplossing.

De post bracht ons tegen vijf uur een brief uit Hulston aan mijn adres. Hij luidde:

‘Edward, bewijs mij nog een dienst. De huisknecht van pension Chippenhall heeft plotseling gewetenloos en onbeschaamd den dienst opgezegd en vertrekt morgenochtend. Mij dunkt, jij was een volmaakte huisknecht, als je althans volkomen van gedaante verandert. Een zwarte baard zou je gelaat werkelijk sieren en je laten milimeteren zou je schedel voordeelig doen uitkomen; het krulhaar ontsiert je aanmerkelijk. Een werkmans pak doet stellig je gestalte op haar voordeeligst uitkomen. Ringen maken je handen werkelijk leelijk en wat olie en aarde zullen er een kranig voorkomen aangeven. Je doet mij een groot genoegen, met je dadelijk als een man, die werk zoekt, aan Miss

Allwough aan te bieden. Het salaris is nevenzaak. Laat je geheele costuum op je kamer liggen, sluit deze en geef den chauffeur den sleutel. Noem je William.

Harry Gould.

Het was zijn schrift, zijn stijl, zijn alles....

Zwijgend liet ik den brief aan Elliot lezen. Deze schaterde het onbedwongen uit.

'Het eindigt zeker, dat ik kamermeisje wordt in het pension', lachte de gulle jongeman.... 'Ga je?'

Ik dacht er niet aan, Harry's plannen te verwarren.

'Morgen ochtend', sprak ik.

'Waarom niet vanavond?' deed de Schot achteloos.

Ik herlas den brief. 'Je hebt gelijk', deed ik berustend 'Hoe eer ik mij aanbied, hoe beter'.

Onmiddellijk ging ik op pad, om alles te verrichten, wat voor mijn vermomming noodig was, en tegen acht uur belde ik als bescheiden werklooze aan 't pension aan.

Knorrig opende mij de deurwachter, nam mij van het hoofd tot de voeten op, ontbood tamelijk stug op mijn verzoek de directrice.

'Ik zoek een onderdak', loog ik onbeschaamd, 'en neem U mij niet kwalijk als ik U vraag, of U mogelijk geen werk voor mij heeft? Een mensch moet wat probeeren om aan den kost te komen. Ik ben tot alles bereid.'

Na een verhoor, dat ik gelukkig doorstond, bleek Miss Allwough overtuigd, dat ik volkomen geschikt was om in de morgenuren, 1e messen te slijpen, 2e schoenen te poetsen, 3e trappen en gangen te vegen

en 4e het eten aan te dragen in de eetzaal en te helpen in de keuken, en in de middaguren de deur te bedienen; het voorgestelde salaris nam ik dankbaar aan, zoodat ik den volgenden morgen in dienst zou treden; dat het kostuum van den plichtvergeten huisknecht, die zoo plotseling zijn dienst had opgezegd, mij zeldzaam paste, wekte de geestdrift van de directrice en zij vond mij een beschikking van den hemel.

Met Elliot heb ik dien avond in Continental gegierd om de onbetaalbare grap, waarvan het fantastische mij evenzeer prikkelde, als het onbekende mij toch eenige bezorgdheid inboezemde. Maar ik had toegeslagen en ik zou trachten mij er dapper doorheen te slaan; ik wilde Harry in de kaart spelen, al begreep ik er geen jota van, welke raadselachtige rol ik in dat huis moest vervullen.

Den volgenden dag om 7 uur was ik, volgens afspraak met Miss Allwough, op het appel. De huisknecht was vertrokken. De directrice opende mij zelf de deur.

'Ik zal U eerst naar de keuken leiden, dan kunt U de messen slijpen. Je heet William, heb ik goed verstaan?'

'Ja Miss,' antwoordde ik en volgde haar.

Zij opende de keuken. Op de rechtbank lag een stapeltje ontbijtmessen en naast deze de slijpplank. 'Spoed U een weinig,' sprak de directrice en liet mij alleen. Ik begon met voorbeeldigen ijver te slijpen. Toen ik ongeveer gereed was, opende zich achter mij de keukendeur; ik wendde mij om; in wit gewaad, met het witte

mutsje op het hoofd trad de kok binnen. Ik liet het mes vallen en stiet van schrik de slijpplank van de rechtbank; de kok was, zonder snor, sik of lorgnet, in levenden lijve.... Harry Gould! ....

III.
De Australische goudmijn.

Ik gaapte Harry in starre verbijstering aan, maar de gemoedelijke kok liep mij met berekende onaandoenlijkheid voorbij, morrelde dan aan zijn fornuis, ontstak vuur, zette water op, plofte een gastoestel aan, opende en sloot kasten, nam de eene bus na de andere ter hand, sneed met een snijmachine koud vleesch voor het ontbijt, vulde schaaltjes en floot een lustig deuntje. Ik was volkomen lucht voor hem....

''t Is tijd voor de schoenen, geloof ik,' sprak hij eindelijk met den rug naar mij gekeerd, terwijl hij den waterketel verschoof om het vuur op te rakelen.

'Harry, ... Harry', fluisterde ik heesch, doch hij scheen mij niet te verstaan.

'Harry', fluisterde ik luider; ongeloovig, dom verbaasd keerde hij zich om, keek mij aan.

'Bedoelt U mij? Ik heet Johnson,' en hij werkte door op zijn tergend fornuis. Hetzelfde oogenblik nam ik naast de keuken in een aangrenzend vertrek gestommel waar en gedempte menschenstemmen.

Harry ging naar een tusschendeur, opende deze en sprak door de half geopende deur: 'Goeden morgen, meneer en mevrouw David, frischjes van ochtend. De nieuwe huisknecht is hier, wilt U hem even de

schoenen wijzen, ik heb de handen vol, voornamelijk nu met de jonge radijzen'. Meteen liep hij terug, stijf langs mij heen de achterkeuken in.

De man, die antwoordde op den naam van David, trad op mij toe en sprak: 'Volgt U mij, ik zal U den weg wijzen in huis. 't Is heel eenvoudig, maar alle begin is moeilijk'.

Het huis was bijzonder regelmatig gebouwd. Op de tweede en derde verdieping woonden de commensaals, een tiental. Ik vond de schoenen buiten de genummerde kamers op de gang, schreef met een stuk krijt de nummers op de zolen en nam het heele zaakje mee in een mand. Toen poetste ik tien paar schoenen van huurders en huursters en ten slotte ook 't paar van Miss Allwough; dan plaatste ik de blinkende schoeisels vóór de kamerdeuren.

Ik was gereed, wachtte af in de gang.

'Zou je niet eerst je handen wasschen en dan in de keuken gaan helpen?' klonk een tamelijk harde vrouwestem; 'over een kwartier moet het ontbijt op tafel staan.' Ik kende het schepsel niet, dat mij deze woorden toeriep, doch begreep, dat ik te gehoorzamen had. Een man gehoorzaamt gemakkelijker aan het bevel eener vrouw, dan men dikwerf vermoedt.

Snel hield ik mijn handen onder een kraantje, spoedde mij dan naar de keuken.

Op de rechtbank stonden alle schalen en schaaltjes gereed. Ik pakte er op mijn handen en armen, zooveel ik dragen kon.

‘Waarheen?’, vroeg ik kortaf aan den ellendeling voor het vuur.

‘Volg mij maar, William’, deed de man effen. Hij ging mij voor naar de eetzaal. Daar waren David en zijn vrouw bedrijvig met tafellinnen, borden, koppen en schoteltjes. Ik begreep en verhuisde de eetwaren van de keuken naar de tafels der zaal.

Ik wil bekennen, dat ik knarsetandde. Waar had Harry mij toe verlaagd! Hoe lang zou ik dit weerzinwekkende vak moeten uitoefenen? Waarom had hij mij voor dit vreeselijk bedrijf uitgekozen? Straks borden wasschen koppen en schaaltjes, daarna aardappelen schillen, mogelijk uien. Maar ik zwoer, dat er van de aardappelen niet veel, van de uien niets over zou blijven. Hield het pension ook varkens? Zou ik die ook moeten voederen? Schrobben moest ik zeker! Was Harry gek geworden?

Toen het ontbijt gereed was, viel ik in de keuken op een stoel aan een wit houten tafel neer, trachtte Harry's blikken op te vangen. Maar onverstoorbaar liep de booswicht rond op zijn domein, maakte een ontbijt voor mij en zichzelf gereed en dekte de tafel met zorg.

‘Leg maar geen vork bij het vleesch’, fluisterde ik nijdig, ‘laten wij het maar met onze vingers van de schaal eten, wij zijn toch kaffers geworden!’ Ik was razend.

Hij glimlachte goedig, schonk mij thee in en zweeg.

Ik zal dien afschuwelijken dag niet verder beschrijven, alle menschelijks scheen in mij onder te gaan.

's Avonds om negen uur was ik eindelijk vrij, tegelijk met Harry; zwijgend verliet hij die duivelsche keuken, wandelde onbewogen naar de kleedkamer en verkleedde zich. Dan wenschte hij de directrice beleefd goeden avond en vertrok. Den geheelen dag had ik geen verstandig woord met hem gewisseld, ik was volmaakt knecht geweest, geen haar minder. Hij was Johnson, ik was William en daarmee uit. Ik waschte mijn handen zoo goed en kwaad het ging en smakte de huisdeur met geweld dicht. Ik stond op straat. Wat nu? dacht ik. Moest ik in dit formaat naar hotel Continental als gast terug keeren? Dit was ondenkbaar. Te deksel, waarom had Harry zich niet de moeite gegeven, mij in te lichten, hoe verder te handelen? Ik besloot Elliot ergens op te bellen en hem te verzoeken Ellers te sturen met mijn menschelijke kleeren; zoo wandelde ik op. Daar toeterde onverwachts een auto achter mij, schoof naast mij in rust, het portier vloog open, ik wendde mij om.

'Snel!' hoorde ik Harry's stem, 'stap in.' Een oogenblik later snorden wij naast elkander voort in een mij onbekende auto. Ik was de eerste oogenblikken te ontroerd om te spreken, dan voelde ik Harry's hand op de mijne.

'Trouwe, onvergelijkelijke kerel', deed hij warm. 'Ik wist geen ander middel, om achter het geheim van de Australische goudmijn te komen; maar nu jij me helpt zullen we slagen'.

Waar sprak hij over? Lag die goudmijn in pension

Chippenhall? Moest die Australische goudmijn worden ontdekt, terwijl ik schoenen poetste? Welke Australische goudmijn? Of bewoog Harry's onnaspeurlijke fantasie zich weer in raadselachtige beeldspraak? Stom verbaasd wachtte ik zwijgend naderen uitleg van zijn ondoorgrondelijk orakel, maar hij zweeg. Dan gevoelde ik mij geprikkeld tot nijdig verzet.

'Had mij liever polderwerker of rioolruimer laten worden, dat was nog vriendelijker geweest', deed ik woedend; 'verklaar mij wat je drijft, of ik geef er den brui van, zoowaar ik leef'.

''t Beste is, eerst naar een badinrichting te gaan, er is geen gelegenheid denkbaar, waar men vrijer in het eene formaat in- en in het andere uitgaat. Overigens zal een koud bad je geen kwaad doen', besloot hij; op dat oogenblik dacht ik aan de kenschetsing, die Hedwig van hem gegeven had en ik antwoordde:

'Beken, dat je vreeselijk bent'.

'Als je je geheugen raadpleegt, zul je je herinneren, dat je aannam, mij te helpen en als je nadenkt, zul je begrijpen, dat mijn keuze van je rol een duidelijke erkenning is van je schranderheid; ik verzeker je, dat ik voor jou de eervolste maar ook de moeilijkste taak heb bewaard', sprak hij kalm.

De huurauto bracht ons snel naar de Kings Avenue, waar de badinrichting lag, die ons als kok en huisknecht zou zien binnentreden om haar te verlaten als Harry Gould, maar met snor, sik en gouden lorgnet, en Edward Halliwells in smaakvol wandeltoilet.

Vóór de deur wachtte ons daarna de Fiat, met den onsterfelijken Ellers, als altijd een beeld gelijk.

Wij stapten in.

'Waarheen?' vroeg ik, glimlachend nu toch.

'Continental. Maar zwijg tegenover Elliot van dien dwazen kok van pension Chippenhall; Ellers heeft je kleeren gebracht, waar je ze vond en het heet, dat hij mij afhaalde aan hotel Metropole. Voorzichtigheid is geraden'.

'Waarom wantrouw je Elliot?'

'Ik wantrouw alle harten, waarin de liefde een rol speelt. Hij zou splotseling de zijde van Ethel Rudgewood kunnen kiezen en ons verraden'.

'Is zij dan onze tegenpartij?'

'Ik vrees min of meer. Doe mij nu het genoegen, mij eenige oogenblikken je hoogst belangrijke beschouwingen te sparen; ik moet nog een paar punten trachten bij me zelf tot klaarheid te brengen. Straks kan ik jou en hem dan ordelijk eenige feiten uiteenzetten. De menschen schiften de zaken reeds een weinig en wat bij mij tot klaarheid kwam, wil ik dat ook jou klaar voor den geest staat. Dat vergemakkelijkt je taak. Er is voor jou nog heel wat te doen. Ik denk, dat je goed zult handelen met morgen een revolver mede te nemen voor alle zekerheid', sprak hij koel en ik voelde een huivering over mijn rug rillen.

Hij wierp het hoofd in de kussens en sloot de oogen.

Het was werkelijk geen verlokkend vooruitzicht, dat hij mij opende. Zou Miss Rudgewood met mij schoten

gaan wisselen? Of David? Daar viel mij plotseling in, dat de Schot ons verhaald had, hoe David haar eenmaal in zijn tegenwoordigheid Ethel had genoemd en zij toen merkbaar onthutst was geweest. Wat bestond er tusschen deze twee menschen? Werkelijk, hier schiftten de personen, meende ik, de zaken; dat een concierge een meisje van ontwikkeling en stand met haar voornaam toespreekt, leek mij uitermate verdacht.

'David noemde haar Ethel,' fluisterde ik.

'Hij noemt haar ook kind,' antwoordde hij, mij even aanziende, dan legde hij zijn hand zacht op de mijne, sloot weer de oogen en droomde verder.

De lange duur van den rit bewees mij dat pension Chippenhall in het midden der stad moest liggen en de badinrichting aan het eene uiteinde en hotel Continental aan het andere; wij tuften meer dan een kwartier in tamelijke vaart, voordat wij halt hielden voor het bordes van het wijdsche hotel.

Elliot lag in een luien stoel op zijn kamer en schrok eenigszins op, toen hij ons plotseling zag binnentreden.

'Ik wanhoopte reeds', verwelkomde hij ons.

'Edward had het zeer druk als huisknecht, verhaalde hij mij', antwoordde Harry argeloos.

'En waar hebt U gezeten?' vroeg hij Harry.

'Hotel Metropole is verrukkelijk', ontweek deze de vraag van den Schot.

'Waar hebt U zich verkleed?' richtte Elliot zich tot mij.

'Een behoorlijk mensch verkleedt zich op zijn kamer',

antwoordde Harry en redde mij handig uit de verlegenheid.

‘Hoe komt U beiden plotseling hier?’

‘Ik had immers beloofd, U 's avonds te bezoeken, als ik er maar eenigszins toe in staat was. Mijn rusttijd heeft goed op mij gewerkt’, sprak Harry; en ik besloot bij mijzelf, hem te verzoeken in mijn tegenwoordigheid niet zoo onbeschaamd te liegen.

Ongeloovig blikte Elliot hem aan. ‘Neem plaats en vertel mij eens, waarom je vriend voor huisknecht moet spelen, terwijl ik mij in het ééne hotel razend verveel en U luiert in een ander.’

‘Ik wil U wel voorstellen naar Doberney terug te keeren, als U daaraan de voorkeur geeft. Edward moet trachten de kapdoos te vinden.’

‘U brengt Ethel toch niet in onaangenaamheden? Vroeg of laat zal zij haar dwaling jegens mij inzien; ik wil niet, dat U haar hoegenaamd leed berokkent.’

‘Wij denken er geen oogenblik aan’, loog Harry weer onvervaard.... Ik dacht aan den revolver.

‘Hoe lang moet die huisknechtcomedie duren?’ vroeg de Schot argwanend.

‘Wie zal dat met zekerheid bepalen? Een week, 14 dagen, mogelijk een maand’.

‘Dank je feestelijk’, lachte Elliot, ‘dan vertrek ik morgen.’

‘'t Is mogelijk het verstandigst’, beaamde Harry; ‘zoodra wij iets nader weten, berichten wij U, en U voegt zich binnen enkele uren bij ons. Ik moet overdag

mijn rustkuur voortzetten en Edward is eerst s'avonds laat vrij man.'

De Schot knikte zwijgend. Dan vroeg hij op den man af: 'Dus U bent niets verder?'

'Als U eerst eens als behoorlijk gastheer optrad, zou men mogelijk verder kunnen praten', antwoordde mijn onbeschaamde heer en meester.

Elliot belde en na een oogenblik schitterde de wiskysoda in onze glazen.

Dan legde Harry de vingertoppen tegen elkaar tusschen de kniëen en sprak:

'Er zijn blijkbaar vijf vragen, die hetwondere probleem van de kapdoos beheerschen.'

'Ten eerste, hoe kon Ethel Rudgewood meenen, dat Elliot Mac Ludston haar kapdoos stal?'

'Ten tweede, hoe kon een meisje, dat Elliot den eersten kus gaf en hem met heel haar ziel liefheeft, om het ontvreemden van haar kapdoos een verloving verbreken?'

'Ten derde, wie heeft in werkelijkheid haar kapdoos weggenomen?'

'Ten vierde, waarom?'

'Ten vijfde, is er een bijzondere reden, waarom de dief dit juist nu heeft gedaan?'

'Tot recht begrip van deze vragen kan dienen, dat ik zonder veel moeite te weten kwam, dat de kapdoos een heel gewone kapdoos is.'

'En je hebt gerust', wierp Elliot op.

'En tijdens mijn rust vischte de kok van het pension

het voor mij uit; je ziet toch niet over het hoofd, dat ik hem met opzet daar heb geplaatst?' vroeg Harry.

'Juist, om de Mac O'Slaugh's,' antwoordde de Schot.

'Dat beroemde geslacht is reeds in de vijftiende eeuw uitgestorven,' hernam Harry, zonder een spier te vertrekken.

Hij rustte even terwijl wij in een hartelijk gelach uitbarstten en vervolgde: 'Eerst sedert drie dagen achterhaalde ik iets meer over dit meubel; 't is echter weinig. Het is van geen de minste kunst- of geldswaarde, niet van metaal, een eenvoudig mahoniehouten kistje, zonder eenig snijwerk, heeft het kamermeisje aan Johnson verteld. Dat prul van een kapdoos hield Miss Rudgewood met zorg achter slot; Darma, zoo heet het kamermeisje, zag het slechts een paar keer op tafel staan, 's morgens vroeg, toen Miss Rudgewood overhaast haar kamer verlaten had voor het ontbijt. Vóór twee dagen vond de kok een klein sleuteltje in het pension, toonde dit aan Darma en vroeg haar, of het ook van een portefeuille of kleinodieënkistje van een der inwonenden kon zijn. Zij antwoordde hem, dat zij het de gasten zou vragen; hij opperde, dat het mogelijk de sleutel van de verloren kapdoos was, waarover het pension in beroering was en gaf het meisje in bedenking, zich hierover zekerheid te verschaffen. Gisteren deelde Darma hem mede, dat Miss Rudgewood had gesproken: "De sleutel hangt altijd aan mijn sleutelring.... maar hoe weet u, dat er een slot op de kapdoos is?" Het meisje was geheel en al onthutst door dien onvriende-

lijken uitval en vroeg den kok of hij er iets méér van wist; deze stelde haar gerust met het antwoord, dat ik hem aangegeven had: dat hij er maar naar gegist had en dat het hem hoegenaamd geen belang inboezemde, vooral daar een meisje tegenwoordig haar toiletartikelen *open en bloot* op haar waschtafel legt.'

'Dat doet Miss Rudgewood ook', beaamde Darma.

'Deze kok heeft mij werkelijk uitstekend geholpen. Wij weten nu, dat Ethel een kapdoos bezit, die haar toiletartikelen *niet* bevat, welke zij dagelijks gebruikt, en den sleutel van die kapdoos draagt zij altijd aan haar *sleutelring.* Gesloten stond deze kapdoos in haar gesloten kast, de inhoud was *door een dubbele sluiting beveiligd.* Zulk een kapdoos lijkt min of meer op een *veiligheidskast* of op een *archiefdoos.* Het komt mij vóór dat wij een aannemelijk uitgangspunt wonnen tot de beantwoording deze vraag:

Welke is de inhoud van dit *archief*? Hoe kan men verklaren, dat Ethel zonder méér aannam, dat Elliot de doos om haar inhoud stal? Dit raadsel is stellig onoplosbaar, als men uit het oog verliest, hoe een meisje bijna immer meent, dat een ander als vanzelf weet, waar zijzelve van vervuld is. Elliot, je hadt haar op zekeren dag, nu voor ongeveer veertien dagen, overvallen, toen deze kapdoos op haar kantoortafeltje stond en er papieren op haar tafel lagen, die zij met verdachten ijver voor jou bedekte; over een dier papieren wierp zij zelfs twee van haar teekeningen, heb je verhaald, en over de heele kapdoos den plattegrond van een gebouw.

Zij smeekte je toen, om heen te gaan, doch je ging aan de tafel zitten; je had pret in haar lieve verwarring, dat was buitengewoon wreed van je, maar zoo zijn verliefde jongens bijna altijd; een meisje is nooit bekoorlijker dan op zoo'n oogenblik, als zij zich tenminste eenigszins blijft beheerschen en niet stampvoet of huilt. Ethel, door haar angstige onbeholpenheid, gaf bloot, dat die papieren voor haar van groote beteekenis waren; ik neem voorshands aan dat die papieren de inhoud van de kapdoos zijn;' besloot hij met rustige zekerheid. Dan stond hij op, wachtte even, vatte post vóór Elliot legde zijn twee handen op diens schouders en blikte hem recht in de oogen: 'Heb je geen woord gelezen van het papier, dat dien middag bij haar vóór je op tafel lag?'

Een zenuwachtige bedremmeling greep den grooten Schot aan en hij bloosde flauw, dan wendde hij schuw het hoofd af; Harry bleef hem strak aanstaren.

Elliot had dus gelogen....

Nauwelijks hoorbaar fluisterde hij met droge keel: 'Ja.... een paar....'

'Welke?' Harry beefde op zijn voeten. 'Welke?' herhaalde hij met dreigende klem, 'je hebt mij beloofd, niets te verzwijgen'.

'Mac Ludston.... goudmijn Aurora....' stamelde de Schot.

'Niets anders? .... Op je eerewoord?'

'Neen', sprak de Schot nu krachtig en ik voelde de waarheid in zijn woorden.

Harry knikte woordloos. Dan liet hij den jongeman los, liep de kamer op en neer met de handen op den rug.

‘Zoo is het duidelijk’, sprak hij na eenigen tijd; ‘zij heeft na Elliot's vertrek bemerkt, dat enkele woorden, ondanks haar handige pogingen, bloot waren blijven liggen en onder deze nog wel de woorden ‘Mac Ludston’ en ‘Goudmijn Aurora’; zij was overtuigd dat Elliot het geheele verband begreep, gelijk zij het kende; zij was er zelf van vervuld, het meisje geloofde dus vast, dat Elliot, de man van haar liefde, het óók wist.

‘Wat?’ vroeg ik niet begrijpend, ‘wat dacht zij dat Elliot ook wist?’

‘In ieder geval is het iets zeer belangrijks, wat geschreven staat in die papieren; wat is mij voorloopig onbekend. Je vriendelijke verbeelding kan er voorshands van maken, wat zij wil. Zij dacht stellig, dat Elliot had begrepen, dat hem een diep geheim werd verborgen; in haar oogen had hij de kapdoos bemerkt, verband gebracht tusschen de papieren en die doos, enkele woorden ontdekt, en de geheele doos gestolen, om achter het geheim te komen, dat zij hem met opzet verheelde. Vergeet niet, dat zij *gesloten* was; de enkele papieren kon hij niet ontvreemden. Hij moest de *geheele* doos wegnemen.’

‘Ik?’ lachte Elliot.

‘Een slim meisje denkt niet gemakkelijk, dat haar aanstaande niet slim is; uit heel het handelen van Ethel blijkt overigens dat zij achterdochtig is’, antwoordde hij zijdelings; ‘zij was ervan doordrongen, dat je even-

veel waarde hechtte aan de papieren als zij....' Eensklaps sloeg hij met de vlakke hand voor het voorhoofd en riep uit: 'William zal noodzakelijk de kist met oudpapier moeten nazoeken; ik denk, dat er een derde in het spel is. Zie eens hier Elliot; je was dien laatsten dag van je heerlijke verloving om drie uur op haar kamer; zij was afwezig en keerde eerst veel later terug. Je bezocht haar ook vóór veertien dagen op een verkeerd uur; beide keeren tengevolge van 'n foutieve aanduiding op de briefjes. Er moet iemand zijn, die je een streek speelde, die vooreerst van Ethel's achterdocht wist, - nadat je haar intieme papieren had zien liggen en zij dacht, dat je ook haar kapdoos had bemerkt, - iemand die er vervolgens belang bij had, Ethel tegen jou op te winden, haar in oneenigheid met jou te brengen, haar van jou te scheiden. Die persoon heeft je in een val gelokt, je om drie uur een uur alleen op haar kamer doen vertoeven en tusschen vier en vijf de papieren gestolen. Hij *voorzag*, dat zij in woede zou ontsteken, en heeft mogelijk haar woede nog aangeblazen.'

'Woede? waarover?' verwonderde zich de Schot.

'Deze bedenking raakt de *tweede* vraag', antwoordde Harry: ',Waarom verbreekt Ethel, die je den eersten kus gaf en die je zelf lokte naar haar bureau, Ethel, die je zielslief heeft, de verloving, in verband met je vermeenden diefstal van haar kapdoos? Ik heb een voor de hand liggend antwoord: omdat er in die papieren iets staat, dat haar *in haar oogen* bij jou *onteert*; ik denk, dat het haar heel intiem dagboek is'.

‘Het waren losse papieren’, opperde Elliot.

‘Bij een dagboek kunnen documenten behooren’, meende Harry. ‘De eenvoudigste verklaring is over het algemeen, degene die het eerst de aandacht verdient. Zij meent, dat jij nu iets van haar weet, wat haar schandvlekt; om een simpele onbescheidenheid had zij haar liefde niet geknakt en de verloving verbroken.’

Hij zweeg, liet zijn woorden tot ons doordringen.

‘Wat dunkt je, Edward?’ vroeg hij dan rustig.

‘Mij dunkt, dat dit alles louter gissingen zijn.’

‘Ik acht het zielkundige feiten, en deze hebben de eigenaardigheid niet zoo duidelijk te zijn als zuiver materieele,’ antwoordde Harry. ‘Wij moeten echter een pad volgen; met stilstaan komen we zeker niet waar we verlangen te wezen; als het pad fout is blijkt het wel vroeg of laat’. Weer onderbrak hij zich plotseling: ‘Er is nog een ander feit; Ethel zeide eens aan Elliot, dat zij hem *later alles zou vertellen*; zij had meen ik, zooveel en zoo weinig willen blootgeven als zij nuttig en voegzaam achtte; nu weet hij iets, dat zij had willen zwijgen en voelt zij zich vernederd; een trotsch meisje verdraagt zoo iets niet’.

Ja, dat alles klopte met de feiten, maar wat waren wij nu verder? Het eene raadsel trad in de plaats van het andere, dat was al!

‘De *derde* en *vierde* vraag hangen nog volkomen in de lucht’, vervolgde Harry kalm; ‘wie de doos werkelijk stal, valt niet te vermoeden, voordat wij weten wie het listige briefje “3 uur” heeft geschreven. Welke

de reden was, waarom die deugniet aldus handelde, ligt eveneens in het duister'.

Dan wendde hij zich plotseling tot Elliot.

'Hadden die briefjes steeds hetzelfde formaat?'

'Ja', antwoordde de Schot, 'de helft van een vel postpapier'. Harry ging naar zijn bureau, toonde Elliot eenige soorten.

'Dit gelijkt er zeer veel op', deed de Schot, er één uitkiezend.

Nu teekende Harry een groot aantal cijfers 3, 4 en 5, van allerlei verschillenden vorm en grootte. 'Hoe was het cijfer?' vroeg hij.

Elliot wees er enkele aan: 'Deze gelijken er op'.

'Was het briefje geteekend?'

'Ja, E.R.'

Harry schreef nu eenige dozijnen hoofdletters E en R.

'Gelijkt een van deze letters op de oorspronkelijke?'

Elliot koos twee exemplaren uit: 'Deze zouden er voor kunnen doorgaan'.

'Dank U,' sprak Harry en borg de papieren weg. 'Er is nog een *vijfde* vraag,' vervolgde hij. 'Deze staat in een weinig helderder licht dan de derde en de vierde, n.l.: waarom ontvreemdde die persoon de doos juist nu? Een redelijk antwoord is; omdat hij *juist nu* Elliot's diefstal aannemelijk wilde maken. Doch vanwaar dat verlangen? Wij veronderstellen geen dwaasheid, als wij meenen, dat hij wist, hoe Ethel weldra aan Elliot iets zou mededeelen, dat hun huwelijk zou bespoedigen, en hij de botsing dus wilde uitlokken. Dan rest de open

vraag: waarom hij dat duivelsche voornemen koesterde? Waarom hij Elliot en Ethel zoo onverzoenlijk haat, dat hij de grootste ellendé over dit paar wil brengen, of, als het geen haat is, die hem drijft, wat is 't dan wel? Alles beweegt zich blijkbaar om den dief van de vermiste kapdoos en den inhoud der documenten,' besloot hij. Dan, plots van toon veranderend en met zijn rustige beslistheid: 'Elliot, vertrek thans naar "de Draak". ik zal je onmiddellijk waarschuwen, zoodra ik iets nader te weten kom; mijn kok houdt mij op de hoogte en Edward zal als huisknecht stellig belangrijke diensten bewijzen. Als wij ons nu ter ruste legden, liepen wij morgen geen gevaar door overspanning het raadselachtige probleem mis te verstaan; het is blijkbaar zeer ingewikkeld. Verbazend! al bij twaalven,' deed hij met meer verwondering dan ik natuurlijk achtte, nam zijn hoed en verdween.

Wij blikten hem geruimen tijd woordeloos na.

'Hij is ongelooflijk logisch en schrander', sprak Elliot na langen tijd; 'een gevaarlijke kerel, zeg'.

'Omdat hij de zaken met de menschen in verband brengt. Hij zoekt altijd den mensch, die bij een gebeurtenis past, gelijk hij het uitdrukt. Hij zal niet rusten, voordat hij den persoon ontdekt, die er belang bij had, U van Ethel te scheiden, door op U de verdenking van den diefstal te laden; dat is blijkbaar het probleem, dat hij zich voorstelt op te lossen.'

''t Is mij te geleerd', lachte de gulle Schotsche reus; 'U zal mij wel waarschuwen, als hij zijn menschen

of de kapdoos heeft gevonden. Waarom speelt Uw vriend zelf niet voor huisknecht?' vroeg hij opstaande en zijn glas ledigend. 'Kom, wij gaan naar bed, 't is morgen vroeg dag, de trein vertrekt al om negen uur.'

Wij verlieten elkaar en ik zocht mijn kamer op; hij bewoonde nummer 20 en ik nummer 9 van dezelfde verdieping, de hoekkamer bij de groote statietrap. Toen ik het gordijn van mijn bed opensloeg, zag ik op mijn kussen een briefje van Harry liggen: 'Johnson vraagt William buiten te komen.' Ik las en herlas.... dat werd nachtwerk! Maar ik sloop behoedzaam mijn kamer uit, sloot haar van buiten, stak den sleutel in mijn zak en daalde voorzichtig de trap af.

Op het bordes van het hotel tuurde ik in den dichten voorjaarsnacht; ik bespeurde niemand; dan liep ik de treden van de trap af, slenterde op goed geluk langzaam de straat in. Eensklaps hoorde ik snelle stappen achter mij aan, ik huiverde, verhaastte mijn passen, ik wilde een op dichten afstand vóór mij lichtende lantaarn bereiken. Daar keerde ik mij om, den lantaarnpaal achter mij. Harry stond vóór mij in het volle licht en glimlachte voldaan.

'De Fiat wacht ginder in een zijstraat, snel!' sprak hij haastig.

Binnen eenige minuten zaten wij tegenover elkander op zijn kamer in hotel Metropole.

'Ik heb Elliot niet meer medegedeeld, dan noodig is om hem te doen gelooven, dat de zaak niet geheel hopeloos staat en zijn meisje niet voor hem verloren is;

wij kunnen hem vermoedelijk niet missen om achter de geheele waarheid te komen; ik vrees echter, dat Ethel nooit mevrouw Mac Ludston zal heeten.'

'Waarom vrees je dat?' schrok ik op. 'De arme jongen', sprak ik, hartelijk meevoelend met Elliot. 'Laat hem dan niet in den waan', voegde ik toe.

'Je deed verstandig met je tot de eerste vraag te beperken, Edward, waarom ik vrees, dat de scheiding duurzaam zal zijn. Het geheim ligt in de *Australische goudmijn.*'

'Welke goudmijn? Ik begrijp je hoegenaamd niet.'

'Ik begrijp het ook niet', antwoordde Harry kalm. 'Reeds tweemaal heb ik, de tusschendeur van de keuken staat somstijds aan, Miss Ethel met David een tamelijk heftig gesprek hooren voeren, waarin de naam Mac Ludston in de zaak van zekere Australische goudmijn werd gemengd en ik heb hem hooren zeggen: "'t is onmogelijk". Er moet in Australië iets voorgevallen zijn, dat deze geheele zaak beheerscht. Je herinnert je zeker ook wel, dat Elliot verklaarde, hoe de inboedel van Ethel goeddeels van Australische afkomst is. Hoe Elliot echter in verband wordt gebracht met een Australische goudmijn is mij volkomen duister. Kijk eens hier, men kan een touw aan twee einden vastknoopen; het beste is 't te doen aan het einde dat niet uitgerafeld is. Zonder méér ontdekken, welk geheim achter Ethel en Davids verhouding schuilt, lijkt mij niet mogelijk. Enkel wat met zekerheid vaststaat, kan een aanknoopingspunt vormen. Dit is vooreerst, dat er een Australische

goudmijn in het spel is. Merkwaardig is vervolgens, dat ook David en diens vrouw Australische rariteiten in hun huiskamer bergen en dat die man en die vrouw zich in verband met een goudmijn opwinden over Mac Ludston. Wat ik eerst van je verlang is, dat je in de kist van het oud papier eenige briefjes zoekt, waarop het uur van Elliot's bezoek werd aangeduid; de man, die Elliot in de val liet loopen, weet meer van de heele zaak; hij is een tweede aanknoopingspunt.'

'Staat die oudpapier-kist in het hok?' vroeg ik berustend.

'Juist in het hok naast de huiskamer van den concierge. Neem je revolver mee; als de dief de man is, dien ik verwacht, zal hij je te lijf gaan, indien hij begrijpt, wat je zoekt; dreig hem dan, maar schiet niet als het niet hoognoodig is'.

'Mag ik weten, wien je verdenkt?'

'Het allervreemdste is,' antwoordde hij zonder op mijn vraag in te gaan, 'dat Mister Allcott, een tuinarchitect, die in het pension op nummer 6 woont, twee keer een gesprek tusschen David en Miss Rudgewood heeft afgeluisterd in de gang; dat is een derde aanknoopingspunt.'

Alles begon voor mijn oogen te dansen. In welk een zonderling geheim verdiepten wij ons, hoe zou 't mogelijk zijn van deze onsamenhangende gegevens een geheel te vormen?

'Ik ben er werkelijk op gespannen, hoe de zaken dezen keer volgens je methode de menschen zullen

schiften', sprak ik ongeloovig; 'ik wensch je er het het beste mee.'

'Ik vermoed, dat de menschen meer de zaken zullen schiften dit maal, dan omgekeerd; let vooral goed op de verhouding tusschen David en Ethel; hij geeft haar een hand bij het ter ruste gaan en zijn vrouw geeft haar een nachtkus; het kan je ongelooflijk schijnen, maar het is zoo.'

'Een nachtkus?' antwoordde ik groot-verbaasd.

'Ja, dat is een vierde aanknoopingspunt,' verbijsterde hij mij volkomen.

'Nog iets, en dan gaan wij slapen. Tracht te ontdekken welk portret in de lijst was gevat, waarin nu op Ethel's kamer die plaat steekt, die er volstrekt niet in past. Mogelijk kunnen wij een reden vinden, waarom zij dat portret verwijderde, zoodra Elliot Mac Ludston haar voor het eerst op haar kamer bezocht had; dat werd dan een vijfde punt van aanknooping. Wij hebben werkelijk keus genoeg', sprak hij gemelijk. Het leek galgenhumor.....

'Waar stel je je voor, dat ik dat portret vinden kan?' vroeg ik.

'Mogelijk in een van haar kasten of laden', meende Harry doodkalm, 'vermoedelijk echter op haar slaapkamer, want het was blijkbaar een zeer intiem familieportret, daar 't het eenige was, dat haar kamer sierde. Van zoo'n portret doet een meisje niet zoo licht geheel afstand; je zult het gemakkelijk vinden; beproef te ontdekken, wien het voorstelt'.

‘Ik denk, dat ik een patroontasch bij mijn revolver moet aanschaffen’, lachte ik schor; ik voelde dat mijn lach niet oprecht was en ik rilde als van kou.

‘Ik denk, dat je nog niet half begrijpt,’ griezelde hij, ‘wat er aan Australische goudmijnen meer dan eens vast zit; een menschenleven is niets voor zulke avonturiers; ik verwacht, dat wij voor gruwelijke geheimen komen te staan.’

IV.
Ethel Rudgewood.

Toen ik alleen was op mijn kamer in hotel Continental, Harry's Fiat had er mij vliegensvlug heen gebracht, zat ik nog geruimen tijd in mijn gemakkelijken stoel te mijmeren over alles wat mijn fabelachtige vriend mij had toevertrouwd.

Na weinige oogenblikken vond ik mij ongeveer een ezel. Te drommel, hoe wist hij dat de concierge Ethel 'savonds een hand en diens vrouw haar een nachtkus gaf? Harry verliet om negen uur het pension en vermoedelijk waren dan deze hand en deze nachtkus nog niet uitgedeeld.... Waarom had ik geen naderen uitleg gevraagd? Zou hij ongemerkt in het pension overnacht hebben? Hij was tot alles in staat. Toch leek mij dit onwaarschijnlijk. Nu viel mij in, dat naast het huis van pension Chippenhall een, aan de straat afgesloten, gangetje loopt, dat zich om het huis buigt en langs den achterkant ervan voortlijnt; langs dit gangetje worden de boodschappen en de eetwaren aan de keuken afgegeven; Harry kon den sleutel van het hekje hebben nagemaakt; hij was meester in het inbreken, wist ik bij ondervinding. De keuken en de conciergekamer liggen naast elkaar aan den achterkant van het huis en geven door een deur toegang tot dat

gangetje achter het huis; de keuken ook aan den zijkant. Was Harry s' avonds laat door dat gangetje geslopen en had hij door het, in dit geval niet genoegzaam bedekte, vensterraam, bespied, wat in de conciergekamer geschiedde? Maar dan had hij ook wel méér verstaan dan enkele losse woorden en de booswicht had mij de volle waarheid verzwegen!

Naast die conciergekamer, - links lag de keuken op den hoek van het gebouw, - bevond zich rechts een soort hok; daar poetste ik de schoenen en stond de papierkist; ik kon er dus zonder argwaan te wekken in gaan arbeiden; ook bevonden er zich in dat hok halfsleetsche kachels, kreupele stoelen, lampen zonder branders en allerlei afgedankt huisraad; het was een tamelijk donker vertrek, waarin, voor het ééne raam, op stellingen de voorraad appelen lag. Een twee meter hooge muur scheidde aan den achterkant van het gangetje, dat langs het raam doorliep, pension Chippenhall van zijn buren.

Nu ik toch met het gebouw bezig ben wil ik het eenigszins nader beschrijven. Als men de huisdeur binnentreedt, staat men in een breede, marmeren gang; deze is ongeveer twaalf meter lang en loopt dood tegen een smaakvolle portiere, welke twee deuren bedekt, links de keukendeur, rechts de deur van de conciergekamer; rechts van de portière bevindt zich een, ongeveer een meter breed, gangetje, dat naar de gemakken leidt; in dat gangetje bevindt zich links een deur naar het hok, dat derhalve gevormd wordt

door de overblijvende ruimte aan den achterkant van het gebouw. Vandaar is het veel kleiner dan de keuken en de conciergekamer; de appelenstelling onderschept het licht, zoodat steeds een halfduister in de sombere ruimte hangt.

Mijn late overpeinzingen brachten mij weinig verder....

De nachtkus was onverklaarbaar. De tuinarchitect Allcott een nog grootere geheimzinnigheid. Dat Harry met zijn gevaarlijk opmerkingsvermogen had bespeurd, dat deze man achter de portière in de gang aan de deur van de conciergekamer afluisterde, leek mij zeer aannemelijk, bijna vanzelf sprekend. Maar wat bezielde dezen man? Wie was hij? Speelde hij een rol in het drama of was het een blijspel? Hoe ik dat portret zou te zien krijgen, kon ik bij benadering niet gissen; het stond bij mij vast, dat ik niet in zou breken bij miss Rudgewood; ik gevoelde geen den minsten lust om roover of boef te worden; in een kist oud papier rommelen was geen misdaad. Mijn geweten was op dat punt gerust; hoe stelde Harry zich echter vóór, dat ik enkele kleine, mij geheel onbekende stukjes papier zou zoeken? Ik kleedde mij langzaam uit en beproefde den slaap te vatten; maar ik hoorde het nog twee uur slaan.

Om zes uur werd ik gewekt en om zeven uur was ik weer huisknecht bij Miss Allwough.

Harry was even verstokt Johnson als den vorigen dag en liet mij geheel aan mijn treurig lot over. Tegen half tien besloot ik de papierkist te onderzoeken; ik bracht

mijn veger en blik naar het eenzame hok en sloot de deur achter me. Daar stond de kist! Een groote withouten, ruwe vergaarbak van allerlei rommel, waarin ik onmiddellijk onderscheidene voorwerpen ontdekte, die met oud papier niets hebben uit te staan. Voorzichtig begon ik mijn onaantrekkelijken arbeid, en verlegde enveloppen, lintjes, oude kranten, snippers van brieven, zoolen en ander tuig naar den eenen kant van den bak.

Daar hoorde ik de huisbel klingelen en een weinig later luid mijn naam roepen; ik schrok op en verliet mijn schuilplaats. De postbeambte had een paar pakketten gebracht en tevens aan den concierge de post afgegeven, die ik aan de directrice brengen moest. Toen ik, van haar kamer gekomen, de trap wilde afgaan, liep zij mij achterop en overhandigde mij een briefkaart, die aan mijn adres was gericht. Ik las: 'Lieve Oom William. Daar je nu in een groot pension ben en U mij een groot plezier doen kan. Kan U daar geen mooie postzegels voor mij krijge? Vraag het eens aan de dames of heeren. U liefhebbend neefje Arthur.'

De briefkaart was gestempeld Eastney, een dorpje dicht bij Hulston. De hand was mij onbekend. Ik begreep.... Harry! ....

'Mijn neefje vraagt mij', sprak ik vriendelijk de directrice aan, 'of ik hem geen mooie postzegels kan bezorgen; zou ik in mijn leege oogenblikken de papierkist mogen nazoeken?'

De directrice nam mij een oogenblik in gedachten op,

dan wenkte zij mij haar te volgen. Zij trad, zwaar van gedachten, haar kamer binnen en ik achter haar aan. Zij sloot de deur.

'William', sprak zij plechtig, 'dit is een beschikking.'

Ik was het in zooverre met haar eens, dat Harry op alles raad scheen te weten, en dit geval merkwaardig sluw beschikt had; doch ik zweeg en knikte onderdanig.

'Je weet zeker, dat er een kapdoos gestolen is?' Weer knikte ik zwijgend.

'Ik geloof niet onmiddellijk, dat die nette Mijnheer Mac Ludston een roover is, die inbreekt bij zijn meisje. Ik heb mij, zooals dit de directrice van een voornaam pension past, alles laten verklaren en ik acht de mogelijkheid niet uitgesloten, dat zekere briefjes, waarop met een cijfer een uur werd aangeduid, werden vervalscht. Het is niet ondenkbaar, dat deze briefjes nog in de papierkist zijn te vinden.' Dan gaarde zij al haar voornaamheid bijeen, om mij op indrukwekkenden toon toe te voegen: 'Ik hoop, William, dat ik je kan vertrouwen en dat ge die briefjes voor mij zoeken wilt. Zij zijn naar ik verneem een half vel postpapier groot en vermoedelijk tot een propje verfrommeld. Ik beken, dat het een onsmakelijk werkje is. Men kan in het leven niet alles ontvangen, gelijk men begeert; ik vrees, dat er zich veel in die kist bevindt, dat geen oud papier kan heeten.'

Ik vond niet dadelijk het gewenschte antwoord; het moest een mengsel van gedweeheid en van weerzin zijn, en mijn leugenachtigheid was nog te ongeoefend. Wat mij eigenlijk beheerschte, was het denkbeeld,

dat de directrice mij ongelooflijk in de kaart speelde, en dit juist kon ik niet bloot geven. Zij vatte mijn zwijgen geheel averechts op en vervolgde: ‘Ik begrijp, dat je liever enkel naar postzegels zoekt voor je neefje, die bemerkt men onmiddellijk. Ik zal je echter extra beloonen voor den dienst, dien ik van je vraag.’

Ik had het kunnen uitgieren van pret! Ik zou dus extra beloond worden voor een arbeid, dien ik als een fortuintje beschouwde en dien ik zou verricht hebben al had ik er iemand een kogel mee door zijn hoofd moeten jagen uit den revolver, dien ik in mijn zak had!

‘U is zeer vriendelijk,’ huichelde ik nederig, ‘U kunt op mij rekenen,’

‘Ik zal zorgen, dat niemand je stoort,’ stelde mij Miss Allwough mij gerust.

Nu daalde ik de trap af, kroop in het hok, sloot de deur achter mij en zocht.

Eenmaal hoorde ik rammelen aan den deurknop, doch de deur was stevig gesloten; haastig klonk uit de gang de stem van de directrice tot mij door, die met den indringer woorden wisselde, welke ik echter niet kon onderscheiden. Ik heb de geheele papierkist tot den bodem doorzocht, alle papiertjes om en om gewend, alle verfrommelde vodjes glad gestreken en bestudeerd, meer dan twee honderd postzegels gevonden, maar geen spoor van de briefjes ontdekt, Neen, zij waren er niet, dat stond bij mij vast, de listige bedrieger had ze blijkbaar vernietigd om geen sporen van zijn misdadige kuiperijen achter te laten.

Ik verliet het hok met den buit voor mijn denkbeeldig neefje. Handig leek mij de directrice wel; zij sprak mij niet aan, liet mij achter de keukendeur verdwijnen.

Johnson floot een deuntje voor het vuur. Zonder zich om te wenden sprak hij, het wijsje onderbrekend: 'Darma heeft de directrice aangeraden in de papierkist naar de briefjes te laten zoeken, de naam van haar pension is met de zaak gemoeid. Je vondt zeker heel wat mooie postzegels!'

Ik stond paf. Zijn listigheid is verbazingwekkend! ....

'Jawel, maar geen spoor van de briefjes,' deed ik korzelig.

'Weet je wie aan de deur morrelde van het hok?'

'Neen, weet jij het?'

'Mijnheer Allcott is gewoon tegen 11 uur een kop bouillon te gebruiken in de kleine eetzaal; hij vergiste zich in de deur; hij is zeer bijziende.' Nu hoorde ik zijn pan sissen en hij floot weer het lustige deuntje.

Ik dronk aan de keukentafel gezeten mijn kop koffie en wachtte gelaten af, wat hij verder zou loslaten; ik at er het solide belegde brood bij, dat Johnson voor mij had gereed gemaakt.

Eensklaps opende zich de keukendeur en voordat ik tijd had om te bemerken, dat Miss Allwough was binnengetreden, had Johnson het vuur verlaten, zich bij mij aan tafel gevoegd en mijn bord opgelicht.

'Ik heb die briefjes onder je bord gelegd, William,' sprak hij kalm, 'ik was bang, dat ze weg zouden waaien;'

dan keerde hij zich weer om en was geheel aandacht voor zijn sissende pan.

‘Is dat alles?’ vroeg de directrice mij zacht.

Ik knikte woordloos, te onthutst om te antwoorden.

‘Dank U’, sprak de miss en drukte mij een geldstuk in de hand, verdween met eenige gore, verfrommelde, kwalijk gladgestreken papiertjes.

‘Je lijkt wel gek,’ siste ik, zoodra wij alleen waren, ‘ik heb niets gevonden.’

‘Wat een wonder,’ fluisterde hij terug voor zijn vuur, ‘wij konden ze toch allebei niet vinden.’

Ik werd hekkenijdig. Waarom dreef hij den spot met mij? Waarom liet hij mij de briefkaart zenden, als hij zelf gevonden had, wat hij mij liet zoeken?

‘Ik vind je manier om met mij om te springen alles behalve’, mompelde ik, ‘waarom houdt je mij voor den mal?’

Maar hij antwoordde niet en liet mij gissen naar zijn raadselachtig gedrag.

‘Moet je boven de gang niet vegen,’ klonk het gedempt na eenigen tijd, ‘mogelijk ontdek je dan ook het portret. Ethel woont No. 3, 4 en 5.

‘Je hebt het zeker al in je zak,’ schamperde ik.

Hij zweeg en liet mij aan mijn lot over.

Ik begreep, dat hij tenslotte de draden volgens een vast plan en met listig overleg ineen weefde en wilde zijn kunstigen opzet niet verstoren. Ik verliet de keuken en slenterde naar het hok; mijn stoffer en blik waren aan elkaar gebonden, zoodat ik eenige moeite had om

ze los te maken; na eenigen tijd was ik er in geslaagd, schepte zand uit een kist en besteeg, gewapend tot de onbenullige vegerij, de breede trap van het pension.

Nu veegde Edward Halliwells, beroemd reporter van de 'Evening Trotter', de gang van pension Chippenhall. Ik moest het portret vinden! Hoe moest ik dat aanleggen? De deuren van nummer 3, 4 en 5 waren gesloten. Was Ethel Rudgewood op haar kantoor? Ik kon toch niet ongeroepen haar terrein betreden. Voor welke onmogelijke taak had Harry mij geplaatst! Ik veegde zoo langzaam mogelijk om tijd te winnen, dacht na over het probleem, hoe ik achter die deuren een blik zou werpen. Daar kwam de onwaarschijnlijke toevalligheid, waar Harry mij vroeger zoo vaak over gesproken had, mij vriendelijk te hulp. Nummer 5 opende zich en de bewoonster trad naar buiten.

'Wil U mij even helpen?' vroeg zij glimlachend.

Het was Ethel, een klein, slank meisje, met dicht zwart krulhaar, levendige, groote zielvolle oogen en een scherp geteekend, klassiek besneden gelaat. Zij leek mij de vriendelijkheid zelve en er lag iets guitigs om haar mond.

Zij had een behangerskoord in de hand en sprak: 'Ik moet een portret ophangen, wil U even een hamer en een trapladder halen?'

'Het portret,' dacht ik! Te deksel, wat werd het geval onverwacht eenvoudig! Ik snelde heen en keerde terug met wat zij gevraagd had. Zij wees mij de plaats aan, waar ik de trap moest opstellen, en vroeg mij boven in

den behangselrand een haak te slaan en het koord er aan te bevestigen.

‘Het portret hing vroeger meer naar links, ik wil het liever meer rechts, dichter bij het venster hangen, dan komt het beter uit tegen de teekening van het gobelin,’ verklaarde zij. Nu plaatste zij zich op een afstand om de hoogte te bepalen, terwijl ik het portret aan het touw vastknoopte en alle gelegenheid kreeg, om het op mijn gemak van zeer nabij te bestudeeren; ik zou Harry de volle maat kunnen geven van zijn nieuwsgierigheid!

Eindelijk was Ethel voldaan en droeg het koord het portret op de gewenschte hoogte. Ik wachtte af, of zij iets zou zeggen, doch zij zweeg. Dan waagde ik op de gis de vraag:

‘Hebt U nog meer portretten, Miss Rudgewood? Ik wil U gaarne helpen.’

‘Ik heb er maar één,’ sprak zij in gedachten, en streek met de hand het haar op.

Zij had maar één portret, en dit stelde een zekeren *Benjamin Mac Leijsham* vóór, gelijk er met een krachtige mannenhand onder geschreven stond. Was deze haar verloofde? Welk spel had dit lieve kind dan met Elliot gespeeld! En het zonderlingste was, dat het kostuum van dezen Benjamin uit de jaren 1850 tot 1875 was. Met de dichtgeklepte trapleer in de hand zag ik haar aan; ik had geen houding, dat voelde ik duidelijk. Ik was William, en om met haar te praten moest ik Edward Halliwells zijn! Ethel blikte mij even aan, dan zuchtte

zij diep en staarde zwijgend uit het raam naar buiten. Ik eerbiedigde hare blijkbare ontroering te diep, om hare gedachten en gevoelens met eenig antwoord te doorkruisen en droeg zwijgend de trapleer uit het kantoor. Dan keerde zij zich om en riep mij terug. Zij opende haar beurs....

'Mag ik het niet voor niets hebben gedaan voor U?' vroeg ik, heelemaal uit mijn rol van huisknecht vallend. Zij staarde mij ongeloovig, niet begrijpend aan.

'Ik dank U,' sprak zij eenvoudig en hartelijk. Weer zuchtte zij diep. 'Het is niet de eerste maal, dat ik ondervind, dat menschen als U hoffelijker zijn dan mannen van hooge geboorte. Daar is alles al te dikwijls geld, duivelsch geld.' Een hooge blos waasde over haar gelaat en haar groote oogen schitterden van een ongewoon vuur.

'Als ik eens iets voor U doen kan moet U het mij zeggen,' besloot zij, borg het geld weer op in haar beursje en gaf mij de hand.

Ik had het lieve kind de kleine hand kunnen kussen! Was dat de furie, die tegen Elliot Mac Ludston was losgebarsten? Als Harry's onderstelling juist was, moesten die gestolen papieren wel een schrikwekkend geheim behelzen, dat dit meisje plotseling met Elliot had gebroken, toen zij meende, dat hij dit geheim had achterhaald! Of toornde zij enkel tegen hem om zijn verfijnde bedriegelijkheid? Dit leek mij waarschijnlijker.

'David is ook een goed mensch, hebt U al eens met hem gepraat? Ik zal U aan hem aanbevelen,' onder-

brak zij moeilijk de stilte, die tusschen ons gevallen was.

Ik achtte het hoogst gevaarlijk verder op haar toenaderende vertrouwelijkheid in te gaan en sprak: ‘Neen, Miss, ik dank U voor Uwe vriendelijkheid. U moet mij maar roepen, als U een werkje heeft. Ik ben altijd tot Uw dienst.’

Mijn dag was goed, dat voelde ik; ik had meer nieuws voor Harry dan ik had kunnen gissen te zullen bemachtigen.

Zou Harry verband brengen tusschen Benjamin Mac Leijsham, Ethel Rudgewood, Elliot Mac Ludston en het geheim der Australische goudmijn, die hem blijkbaar het grootste belang inboezemde en waarvan hij oogenschijnlijk de opheldering der overige geheimen verwachtte? Waarom had Ethel dit portret na Elliot's eerste bezoek verwijderd? Was zij vast besloten den adellijken Schot niet meer in genade te aanvaarden, daar zij het portret weer op haar kamer hing? Was deze Benjamin Mac Leijsham van het geslacht der Mac Leijsham's van ‘de Eenhoorn’ te Doberney, waar de weduwe van Harold Mac Leijsham woonde, voor wie Harry gestreden had bij het zoeken naar den Eenhoornschat?[1] Ik glimlachte om mijzelf, terwijl ik mij liet gaan in mijn allesbehalve veilige onderstelligen en combinaties. Zou Harry mij niet daverend uitlachen, als ik hem met mijn ongare vermoedelijkheden aan boord kwam?

(1) Zie ‘de Heks van de Stille Hei’ door Edw. Halliwells.

Ik bereidde met de conciergevrouw de tafel voor de lunch, dan trad ik de keuken binnen. Zij was leeg. Ik liep de achterkeuken in; eveneens verlaten. Waar was Harry gevlogen? Het liep tegen twaalf uur, het zou niet lang meer duren of de lunchbel zou haar teeken geven.

Daar trad mijn vriend, met het strakke hartstochtlooze gelaat de keukendeur in, liep zwijgend langs mij heen naar zijn fornuis. Hij verzette eenige ketels en pannen, porde het vuur op. Dan wenkte hij mij en fluisterde veelbeteekenend: ‘Het portret hangt nu op de goede hoogte; in zoo'n kamer moet het niet te laag hangen, het bedierf bovendien voorheen het weelderig jachttafereel van het gobelin; nu bedekt het enkel een stuk grauwe herfstlucht, dat kan zooveel kwaad niet. Welke naam staat er onder? Dat kon ik op een afstand niet lezen.’

Ik was volkomen verbijsterd! Had hij ons bespied? Hoe, bij den hemel? Hij sprak van een afstand; op welken afstand had hij gestaan? Waar? Links van Ethel's vertrekken lag de gang, die ik had geveegd, rechts, een verdieping lager, de tuin. Op de gang had hij niet gestaan en van uit een tuin op de tweede verdieping in een kamer waar te nemen, wat daar gebeurt en wat hij opsomde, leek mij een moeilijke taak. Hoe wist hij bovendien, dat het portret vroeger de gobelinschilderij van de hertenjacht bedierf en nu enkel plekte op een grauwe lucht? Hij moest niet enkel *gezien* hij moest ook *gehoord* hebben! Het leek mij toovenarij. Waarom gebruikte hij mij, als hij alles toch zelf op eigen

rekening uitvoerde en mij telkens overtroefde met de hatelijke meerderheid van zijne, met alle berekeningen spottende, listigheid?

'Dat kan je alles zelf best alleen uitzoeken', mokte ik, 'je hebt mij heelemaal niet noodig, je houdt mij toch maar voor den gek.'

'Zachter, als ik je verzoeken mag, denk aan de tusschendeur, David en Claire zijn hiernaast, het loopt tegen de lunch.' Hij wachtte een oogenblik. 'Begrijp je dan niet, dat de tijd, waarop een gang wordt geveegd de meest geschikte tijd is om een verdieping te onderzoeken, als de kamerbewoners afwezig zijn, daar alle redelijke schepsels dan, om het opjagen van de stof op zoo'n gang, zooveel mogelijk uit de buurt blijven? Begrijp je ook niet, dat Mr. Allcott niet voor niets op nummer 6 woont en het hoogst waarschijnlijk was, dat hij, die Ethel voortdurend afluisterde als zij met David sprak, een kijkgaatje naar nummer 5, het kantoor van Miss Rudgewood, heeft geboord? Begrijpelijkerwijze achter een schilderij op zijn kamer en uitkomend in een figuur van de hertenjacht, waar niemand het bemerkt.'

Stom verbaasd gaapte ik hem aan; wat was het toch simpel!

'Waarschijnlijk in het oog van een hert of van een der jagers' vervolgde hij zacht en kalm; 'hij was het ook die morrelde aan den knop van het hok, hij had je daar zien binnengaan en vermoedelijk ook de deur van binnen hooren sluiten. Hij is buitengemeen sluw en

dacht misschien aan de briefjes. Ethel lijkt hem ongewoon belang in te boezemen. Je begrijpt nu ook, dat hij hoegenaamd niet bijziende is, en dat ik mijn reden had om je aan te sporen die gang te gaan vegen en eerst je stoffer en blik aan elkaar heb gebonden. Ik moest nummer 6 bezetten, vóórdat jij je hoogst belangrijken arbeid op die gang ging aanvangen. Wij kunnen nu vaststellen, dat Allcott, voorzoover hij aanwezig was op zijn kamer, alles afgeluisterd en afgeloerd heeft, wat tusschen Ethel en Elliot of Ethel en David voorviel. Natuurlijk had ik mij eerst vergewist, dat hij afwezig was dezen morgen.'

'Is Allcott de dief?' vroeg ik bruusk.

'Daar ben ik niet bij geweest,' glimlachte hij goedig; 'gisteren luisterde hij weer aan David's deur den twist tusschen Ethel en het conciergepaar af; dat was de vierde maal. Wij zijn hier werkelijk niet langer veilig tegen dien duisteren kerel; ik denk dat wij vertrekken,' sprak hij, vleesch over verschillende schalen verdeelend.

'Goddank,' zuchtte ik, 'hoe eer hoe liever.'

'Ik vermoed, dat Elliot bij den herbouw van de "Draak" een tuin-architect niet missen kan,' deed hij, bedrijvig met zijne schalen. 'Mister Allcott is zeer bekwaam, ik zal hem aanbevelen. Ik maak er mij een feest van, hem op "de Draak" te ontmoeten.'

'Gaan wij naar 'de Draak?' vroeg ik opgetogen.

'Waarschijnlijk,' sprak hij, 'de Mac Ludston's hebben ons toch reeds lang uitgenoodigd, het zijn beste menschen.'

Dit geheele gesprek werd tusschen ons zeer zacht

gefluisterd en ik geloof, dat het geheimzinnige ervan door ons gedempt spreken niet weinig werd aangezet; ik was in hoogste spanning over de komende dingen, en stond versteld over de eenvoudige middelen, waarmee Harry één voor één de geheimen achterhaalde.

'Wien stelt het portret voor?' schrok hij mij wakker uit mijn vage droomerij.

'*Benjamin Mac Leijsham*, staat er met een flinke mannenhand onder geschreven.'

Daar staarde hij mij met onverholen onsteltenis aan, en ik zag een doodelijk bleek zijn gelaat overwazen; eensklaps bespeurde ik in zijn klare, bruine oogen het heldere, mij bekende schittervonkje en ik hoorde zijn kaken als twee stalen bouten op elkaar klikken; dat was voor mij het teeken, dat iets zeer gewichtigs tot zijn bewustwording was doorgedrongen. Hij zweeg roerloos, drukte krachtig mijn hand en sprak: 'Dank je.' Hij slaagde er echter niet in, zijn diepe ontroering onder dezen eenvoudige woorden te verbergen en zijn lippen trilden toen hij sprak: 'Wij zullen weldra ook "de Eenhoorn" bezoeken, je weet wel, daar woont de weduwe van Harold Mac Leijsham met haar zoon Harold.'

Ik kende hem en begreep dat er een bedoeling achter zijn nuchtere mededeeeling school. 'Waarom juist nu?' vroeg ik argeloos. Maar hij wendde zich zwijgend af. Dan beproefde ik een andere snaar aan te slaan: 'Zou Ethel opzettelijk dat portret voor Elliot Mac Ludston hebben verborgen?' vroeg ik.

‘Dat is knap,’ antwoordde hij glimlachend, ‘je slaat den spijker op den kop.’

‘Elliot Mac Ludston kan Benjamin Mac Leijsham echter niet gekend hebben,’ hernam ik, ‘het portret is stellig, naar de kleederdracht te oordeelen, 30 jaar oud.’ Hij zweeg en staarde mij met afwezige blikken aan; dan ging hij op eigen denkbeelden voort:

‘David vroeg haar gisteren het portret niet weer op te hangen; zij hebben toen scherpe oneenigheid gehad over de Australische goudmijn.’

‘Kon je dezen keer iets opvangen?’

‘Enkele woorden: *je hebt er recht op.... eer van je vader.... glad onmogelijk....*’

Ik viel van de eene verbazing in de andere, het geheimzinnige begon mij te drukken; ik haalde de schouders op en lispelde:

‘Vanavond liever verder, ik heb een gevoel als of de heele keuken in de rondte draait.’

‘Allo William,’ riep hij luid, het geklir van zijn pannen overstemmend, ‘aanstonds gaat de lunchbel, vooruit!’

En wij werkten ijverig voort en binnen weinige oogenblikken waren de gerechten opgediend en draafde ik op en neer.

Den geheelen middag vervolgden mij de geheimen, die één voor één mijn geest in beslag namen, doch waarvan ik het verband hoegenaamd niet overzag; het was als een obsessie! Een lief meisje, dat haar verloving verbreekt, omdat zij eenklaps den uitverkorene van haar hart voor een dief houdt, die haar intieme

papieren stal; een onbestembaar tuinarchitect, die een gaatje boort in een muur om zijn buurmeisje te bespieden, en die gluurt en spionneert, als dit meisje in gesprek is met menschen, die zij blijkbaar zeer lief heeft, waarvan zij den een 's avonds een hand en de ander een nachtkus geeft, als waren zij haar vader en moeder; briefjes, die er op berekend waren met een listige intrige twee jonge, gelukkige verloofden met elkaar in botsing te brengen; een dierbaar mannenportret door het meisje verborgen voor haar lieveling, die den man, door dit portret voorgesteld, niet kan gekend hebben; en dit alles overduisterd door het geheim van een Australische goudmijn ‘Aurora’, die dit meisje en haar dierbare pleegouders of vader en moeder herhaaldelijk opwindt tot heftige woordentwisten....

Als Harry daar werkelijk een gat in zag, was hij nog knapper dan ik dacht! Onderstel, dat wij den vervalscher der briefjes ontdekten, wat wisten wij dan nog? Het feit dat Allcott een gaatje boorde in den muur tusschen nummer 5 en 6 bracht ons op zichzelf ook niets verder. Wat kon het vervolgens baten het familieverband tusschen Benjamin Mac Leijsham en de weduwe van Harold Mac Leijsham te ontdekken? Hij was voor mijn part haar achterneef, haar oudoom of haar betovergrootvader, wat kon mij dat schelen! Ethel, David en Claire waren blijkbaar in Australië geweest, zij konden oneenigheid hebben over aandeelen, maar wat bevorderde deze wetenschap de ontdekking van de kapdoos? Het merkwaardigste was zeker het wegnemen van het portret

na Elliot's eerste bezoek en het weer op zijn plaats hangen nu de verloving verbroken was; hiervoor vond ik geen de allerminste verklaring, daar Elliot nauwelijks geboren kon zijn, toen deze Benjamin Mac Leijsham leefde. Zoo spookte het rond in mijn moeë hersens.

Tot mijn niet geringe verbazing was Johnson na de lunch plotseling door een ondragelijke schele hoofdpijn aangegrepen en had hij Miss Allwough verzocht een uurtje de vrije lucht te mogen genieten; dit werd hem aanstonds vergund; ik gevoelde mij angstig gedurende zijn afwezigheid; er kon zich van alles voordoen, waarop ik niet voorbereid was. Ik begreep deze nieuwe wending in zijn strategie niet, en was blij toen hij tegen 2 uur monter terug keerde en zich volkomen genezen verklaarde. Mijn argwanenden blik ontweek de heerlijke schavuit.

Terwijl de kok dien middag in de keuken het middagmaal voorbereidde en ik in mijn gegalonneerd formaat op post stond bij de huisdeur, trad eensklaps met effen gelaat de directrice op mij toe en wenkte mij haar te volgen in het conciergehuisje. David had des middags vrijaf en nam Johnson een en ander uit de hand; ik betrok dan zijn morgenverblijf bij de huisbel.

‘Mr. Allcott beklaagt zich,’ sprak Miss Allwough scherp, ‘en ik verlang de volle waarheid.’

‘Ik ben tot uw dienst, Miss,’ antwoordde ik afwachtend.

‘Je hebt de gang vanmorgen geveegd, nietwaar?’

Ik bevestigde.

‘Ben je toen ook de kamers binnen gegaan?’

‘Miss Rudgewood riep mij binnen, om haar te helpen een portret op te hangen.’

Haar blikken schenen mij te doorboren, toen zij met nadruk vervolgde: ‘En op welke kamer is U nog meer geweest?’

‘Op geen enkele,’ antwoordde ik vast.

‘Mr. Allcott vertrouwt U niet, hij zegt....’ Zij onderbrak zich, blijkbaar verlegen met haar beschuldiging.

Ik wachtte af.

‘Hij zegt, dat Uwe handen niet die van een huisknecht zijn.’

‘Ik weet niet, hoe hij zich zulke handen voorstelt. Ik dacht, dat U tevreden was,’ deed ik schuchter.

‘Hij verdenkt U.’

‘Waarvan?’ vroeg ik kalm.

‘Er is ingebroken in zijn kamer, een schilderij is verschoven aan den muur.’

‘Stommeling’, dacht ik, mij Harry's mededeeling herinnerend. Ik zweeg, schudde ongeloovig het hoofd.

‘Iemand klom op een stoel, om die schilderij te verschuiven, zegt hij. Zij hangt inderdaad nog een weinig scheef,’ vervolgde de directrice.

‘Ik herhaal U, dat ik geen enkele kamer dan die van Miss Rudgewood betreden heb, ik had er niets te doen, Darma is het kamermeisje.’

‘Darma is reeds den geheelen dag afwezig,’ opperde de directrice.

‘Ik kan U niets anders zeggen, dan dat ik de waarheid

spreek,' hernam ik kalm: 'overigens zou ik niet weten, waarom ik iemands schilderijen scheef zou willen hangen en den aanblik van een kamer bederven.'

Maar in mijn hart schold ik Harry nu toch een ezel en verkneuterde mij in het vooruitzicht om hem te prikkelen met zijn onhandigheid. Hij had zeker overhaast de kamer verlaten. Een mensch is eenmaal niet onfeilbaar. De directrice leek bevredigd, en verliet mij.

De tafel was geeindigd en afgenomen, het liep langzamerhand naar 9 uur; dan was ik verlost.

Harry lag gemoedelijk in een luien stoel van David's kamer en babbelde en lachte met den ouden man; Claire was afwezig, ik veegde de keuken bij en ruimde vervolgens in de achterkeuken borden en tafelgerei op.

Daar klonk eensklaps uit de verte, als in een rauwen kreet, de schorre stem van David tot mij door; ik luisterde scherp, doch het werd stil, bladstil. Een oogenblik later hoorde ik de deur der conciergekamer, die in de gang leidt, met een dreunenden slag dichtslaan, en op hetzelfde oogenblik sprong Harry in groote sprongen door de keuken op mij toe:

'Snel,' siste hij tusschen de tanden, 'haast je, ruim op, kleed je, we gaan weg. De eerste bom is gebarsten; als ik ontslag neem, doe jij het ook!' en weg was hij weer, terug naar de conciergekamer. Ik wierp borden, messen, vorken, meer dan ik ze behoorlijk opborg, in de keukenkasten, dan trad ik behoedzaam door de keuken op de tusschendeur toe. Ik gluurde door de

kier, Harry was alleen en lag in zijn luien stoel te schudden van het lachen en rookwolkjes te blazen.

Een seconde later trad langs de gangdeur de directrice binnen, gevolgd door David, blijkbaar in de grootste opwinding.

'Zou ik mogen weten, Mr. Johnson,' hoorde ik de directrice met een zenuwtrilling in haar stem vragen, 'wat U weet van briefjes uit het pension?'

'Hoegenaamd niets,' lachte Harry, opstaand, 'ik heb enkel gezegd, dat William ze zocht en dat ze onder zijn bord lagen toen U binnenkwam vanmorgen en U ze meenam.'

'Wat gaat U dat aan?' vroeg de dame met dreigenden klem. 'Waarom mengt U zich in zaken, waar U geheel buiten staat?'

'Miss Allwough,' antwoordde Harry met groote onnoozelheid, 'het spijt mij, als ik U in ongelegenheid breng. Hoe kon ik weten, dat U aan geheimhouding hechtte over deze vodjes? Ik meende dezen morgen, dat U blij was, dat ze gevonden waren en ik had verwacht, dat de concierge dit ook aangenaam zou vinden en daarom vertelde ik het hem.'

'De briefjes kunnen niet gevonden zijn,' barstte David uit. 'U zet mij voor leugenaar! Ik zou er zelf wel naar gezocht hebben, als ik niet met zekerheid wist, en dat ook aan de directrice had gezegd, dat ik ze *in kleine snippertjes* verscheurd heb. De briefjes moeten nagemaakt zijn. Niemand kan hebben gevonden, wat niet meer bestaat;' de oude man trilde van kwaadaardigheid.

Ik voelde mijn knieën knikken. Harry had dus de briefjes nagemaakt! Te deksel, waarom? Onnaspeurlijk waren zijn wegen.

De directrice stond verslagen. zij loerde vinnig van den een naar den ander, als om van hun gelaat de waarheid te lezen; maar de woedende David, de onnoozele Harry gaven haar geen kans. Ik begreep, dat zij mij roepen ging, schoof weg uit mijn schuilplaats, sloop de keuken door, zachtjes de gang in naar de kleedkamer. Daar zag ik Allcott eensklaps verdwijnen in de kleine eetzaal, doch ik had geen tijd om aandacht aan hem te wijden, daar zich reeds de directrice zenuwachtig gejaagd bij mij voegde: 'O, ben je hier, volg mij onmiddellijk,' sprak zij schor en verward.

Ik ging op haar schreden de conciergekamer in, blikte haar onbevangen aan. Nu gold het oppassen!

'William, zijn dit de briefjes uit de papierkist?' sprak zij, mij de papiertjes toonend.

'Ik geloof het wel,' antwoordde ik kalm resoluut.

'Onmogelijk,' riep David uit. 'Zij zijn nagemaakt,' herhaalde hij in hitsige opwinding.

'Zij moeten ook, naar hetgeen U mij zelf vertelde, nagemaakt zijn', viel Harry met uitdagende kalmte in. 'Hoe kon Mr. Mac Ludston immers op het *verkeerde* uur zijn uitgenoodigd, tenzij met een *nagemaakt* briefje?'

David trappelde van machtelooze radeloosheid. 'Zoo bedoel ik het niet,' hakkelde hij, 'ik heb ze allemaal verscheurd, deze zijn valsch, dàt bedoel ik.' Den ouden man stond het klamme zweet op het voorhoofd.

‘Waren de eerste dan echt?’ deed Harry ijzig kalm.

David stikte van woede, hij was weerloos tegen de berekende zelfbeheersching van dezen correcten kok.

‘Meen je mij een verhoor te laten ondergaan?’ Het schuim kwam op zijn mond. ‘Maar deze zijn valsch dat zeg ik je. Ethel wil niet, dat de heele wereld zich er mee bemoeit,’ huilde de oude man en hij balde de bevende vuisten tegen Harry.

‘Miss Allwough,’ deed Harry onbewogen, ‘ik ben niet gewoon mij te laten beleedigen. Ik heb Uw pension een dienst willen bewijzen, ik keer naar hotel Melbourne te Hulston terug. Ik verkies niet langer in de omgeving van dezen redeloozen, opgewonden man te verblijven.’

Voordat de directrice een woord kon spreken was hij verdwenen, haar in sprakelooze verwondering achterlatend.

Nu begreep ik ook mijn rol.

‘Miss Allwough,’ sprak ik, Harry's koelen toon overnemend, ‘tweemaal hebt U mij heden onmiskenbaar Uw wantrouwen getoond, dat is teveel voor een man;’ ik boog en ging heen....

In de Fiat, die ons tezelfder plaatse als den vorigen dag wachtte sprak Harry:

‘De kok uit Hulston vertrekt met den nachttrein en is morgenochtend op zijn post wedergekeerd, ik heb vanmiddag aan Wells getelegrafeerd; ik heb vanmiddag op mijn wandeling ook den vorigen huisknecht opgezocht hij biedt zich hedenavond weer aan; wij moeten de goede Miss Allwough toch niet in ongelegenheid brengen.’

‘'t Is een sprookje,’ antwoordde ik glimlachend.

‘Neen, het is veeleer een gruwelijk geheim, vrees ik,’ deed Harry mij huiveren...

Alles speelde zich vervolgens af gelijk den dag tevoren, met dit verschil, dat wij rustig naar hotel Metropole reden.

Terwijl wij de hal binnentraden liep de concierge ons achterop met een telegram voor Harry.

‘Ik heb om 1 uur naar het dedectivebureau Pinkerton te Sydney getelegafeerd,’ verklaarde Harry koel zakelijk; ‘daarvoor had ik onzettende hoofdpijn noodig. Ik denk, dat dit het antwoord is op de vragen, die ik stelde.’

Hij opende het telegram las en verbleekte. Het papier sidderde in zijn hand. Hij reikte het mij zwijgend over: een ijskoude huivering liep over mijn rug toen ik las:

HARRY GOULD
HOTEL METROPOLE
EDINBURGH.
BENJAMIN MACLEIJSHAM 22 MEI 1873 TE BATHHURST BIJ SYDNEY LANGS DEN WEG GEVONDEN MET GEHEEL AFGESNEDEN HALS. DADER BLEEF ONBEKEND, HAD KIND VAN ZES MAANDEN MEISJE GENAAMD ETHEL.
PINKERTON.

Ik voelde het bloed wegvloeien uit mijn hersens.

‘Dat meisje is natuurlijk Ethel Rudgewood,’ klonk Harry's stem mij als uit de verte in de ooren. Dan duizelde ik, met geweldige slagen hamerde het plots in mijn hoofd; honderd vragen braken in woeste wemeling los in mijn denken, verdrongen zich in mijn angstige verbeelding....

Vast greep mij Harry onder de armen, leidde mij naar zijn kamer.

V.
Het geheim van Bathhurst.

Toen ik uit mijn doffen doezel ontwaakte lag ik achterover in een armstoel en staarde Harry mij met hartelijke bezorgheid in de oogen.

'Arme jongen,' fluisterde hij, 'heb ik teveel van je krachten gevergd?'

'Waar ben ik?' antwoordde ik, terwijl ik poogde de feiten voor mijn tastende herinnering terug te brengen, maar het wemelde alles in mijn hersenkas dooreen en eerst langzaam achterhaalde mijn tobbend gepeins de werkelijkheid....

....Ik was huisknecht geweest in het pension, waar Ethel Rudgewood woonde; er waren van haar papieren gestolen, die samen schenen te hangen met een Australische goudmijn; zij was verloofd met Elliot Mac Ludston en had haar verloving verbroken, in de val gelokt door een duivelsche list. Wie was haar vijand? Zekere Allcott bespiedde haar. Welk belang had hij erbij om haar tegen Elliot Mac Ludston op te winden? Zij verborg angstig voor den jongen Schot het portret van een man, dien deze niet had kunnen kennen. Die man was *Benjamin Mac Leijsham*; Harry beweerde, dat het haar *vader* was; en deze was in Australië op beest-

achtige wijze *vermoord.* Zoo waasde het vaag door mijn moeën geest....

Ik richtte mij eenigszins op. ‘Ben ik in zwijm gevallen?’ vroeg ik, Harry de hand reikend.

‘Wel een beetje,’ glimlachte hij; ‘je hebt mij beangst gemaakt, je was lijkbleek en je lippen geheel blauw.’

‘Ik heb jou stalen zenuwen niet,’ gaf ik flauw terug, ‘maar ik voel het bloed weer kloppen in mijn hartslag en mijn herinnering herleven. Dat telegram deed de deur dicht, geloof ik, na die dagen van onafgebroken opwinding en ontzenuwende spanning.’

Ik stond op, rekte mijn ledematen. ‘Kom vertel me nu zooveel je loslaten kunt; deze griezelige geheimzinnigheid vermoordt mij; die Mac Leijsham met zijn afgesneden hals staat als een spookbeeld voor mijn geest. Begrijp jij iets van dit onmenschelijk drama? Ik smeek je, bevrijd mij van deze verbijsterende obsessie.’ Ik greep zijn handen vast, ik voelde nog steeds een pijnlijk kloppen in mijn hersens en bijwijlen een ijskoude huivering langs mijn rug. ‘Je weet niet, hoe lief Ethel Rudgewood is,’ stamelde ik, ‘ik vind het afschuwelijk, dat haar vader vermoord is, en iets in mij zegt mij, dat heel haar handelen met dezen moord samenhangt.’

Hij had mij rustig mijn gemoed laten uitstorten, dan dwong hij mij zacht weer plaats te nemen en schudde zorgelijk het hoofd.

‘Ik weet niet, wat het beste is,’ aarzelde hij.

‘Zoo kan ik den nacht niet ingaan,’ deed ik vastbesloten. ‘Waarom seinde je aan Pinkerton te Sydney’?

‘Het was toch klaar als de dag, dat er zich iets heel bizonders om dit meisje afspeelt,’ antwoordde hij rustig. ‘Vooreerst moest deze Benjamin Mac Leijsham zeer dierbaar zijn aan Ethel; vervolgens bewezen haar kostbaarheden, dat zij te Sydney goed was bekend; Sydney ligt op *enkele mijlen van het goudland*; lag het nu niet voor de hand, dat Pinkerton iets naders wist over dien Benjamin Mac Leijsham? Het is derhalve, gelijk ik vreesde, een der vele moorden, die om dat gevloekte goud worden gepleegd, en die gepleegd zullen worden, zoolang veel menschen beesten zijn,’ besloot hij nijdig en hard.

Ik wachtte kalm af, wat hij verder zou loslaten. Ik kende hem; hij zou mij zooveel openbaren als mogelijk was, zonder zijn plannen te verstoren. ‘Wij weten dus thans, wien het portret voorstelt en wie Ethel Rudgewood is. Het blijft voorloopig een onpeilbaar geheim, waarom Allcott zijn spionneergaatjes boorde en waarom David ten minste medeplichtig is in de vervalsching der briefjes.’

‘David medeplichtig?’ deed ik verwonderd.

‘Ik dwong hem, om dit bloot te geven. Herinner je, dat Elliot ons mededeelde, dat David onder zijn oogen *de briefjes verfrommelde* tot een propje en ze *wegwierp* in een prullemand. David verzekert echter bij alles wat hem heilig is, dat hij ze *tot kleine snippertjes verscheurde.* Er is niemand die kleine propjes verkreukelde vodjes papier opzoekt uit een prullemand, ze weer glad strijkt en er dan kleine snippertjes van maakt, of

hij heeft een heel bijzondere reden voor deze klaarblijkelijke tijdverspillng. Het raadselachtige is echter, waarom David, die Ethel *zielslief* heeft, deze briefjes volkomen aan alle nasporingen trachtte te onttrekken. Als men hem als den vervalscher onderstelt, staat men voor het zeer duistere probleem, welk *motief* hem dreef en als hij de vervalscher *niet* was, waarom vernietigde hij dan de reeds verfrommelde briefjes? Het is veiliger voorloopig een motief niet te begrijpen, dan een feit te laten glippen. Het feit is, dat hij *zelf* beweert de weggeworpen briefjes later te hebben opgevischt en in kleine snippers te hebben verscheurd; dit feit wijst minstens op zijn medeplichtigheid.

Begrijp je nu, waarom ik vervalschte briefjes in het geding bracht? Ik wil je ook de volle maat toemeten over je zeer verklaarbare nieuwsgierigheid naar de liefde van David en Claire voor Ethel. Je weet dat er zich een gangetje uitlijnt achter het pension; bedenk dat zindelijke vrouwen een rolgordijn niet laten zakken tot de vensterbank; onder de franjes dóór heb ik het drietal urenlang des avonds bespied; David en Claire zijn ongetwijfeld Ethel's pleegouders. Al blijft dan het intieme geheim der briefjes onopgelost, David bedroog Ethel *niet* uit vijandschap tegen het meisje. De menschen schiften hier de feiten, al is dan de schifting nog onvolledig en onvoldoende.'

'Allcott?' opperde ik.

'Allcott is een nog grooter raadsel. Het is niet zeer gemakkelijk aan mijn ononderbroken opmerkzaamheid

te ontsnappen en ik heb niet het allerminste kunnen ontdekken van eenige verstandhouding tusschen Allcott en David of Ethel. Wij weten enkel, dat hij het drietal herhaaldelijk beluisterde en door een kijkgaatje Ethel bespiedde. Wat hij weet of niet weet, is mij volslagen duister.'

Een ontspannende lachbui maakte zich van mij meester, ik dacht eensklaps aan de scheefhangende schilderij.

'Je hebt die schilderij niet recht op haar plaats terug gehangen, ik moest er heel wat over hooren,' zei ik.

'Edward,' antwoordde hij, mij opnieuw verbazend met zijn wonderbaarlijke schranderheid, 'dat kan ook *opzet* zijn geweest! Vergeet niet, dat wij hem nog wel eens zullen ontmoeten, en ik hem nu kan bewijzen, dat ik zijn fielterig geheim achterhaalde. Het is soms niet kwaad ergens zijn visitekaartje achter te laten.'

Hij belde en bestelde een flesch lichten Bordeaux; ik begreep, dat het nacht zou worden. Maar ik vergiste mij, gelijk ik zoo vaak mistastte in zijn onberekenbare krijgskunde.

'Het is niet aangenaam voor je, zonder eenig gezelschap lang op me te moeten wachten,' sprak hij gemoedelijk. 'Je kunt mogelijk begrijpen, dat ik bij Claire's *thuiskomst* wensch aanwezig te zijn. Zij heeft, op familiebezoek, haar dag te Cork doorgebracht en komt met den laatsten trein thuis. Het loopt tegen twaalven; al ik mij spoed, kan ik nog juist vóór haar

langs het hekje en het gangetje, het raam der conciergekamer bereiken en daar op wacht staan, als de goede vrouw haar trouwen David in de armen valt. Het is voor het recht begrip der zaak van niet gering belang te weten, wat hij haar over de briefjes *zeggen* en *zwijgen* zal.'

'Zou hij iets zwijgen? Waarom?' vroeg ik, terwijl hij zich kleedde.

'Ik vermoed, dat hij zelfs veel zal zwijgen. Het zou intusschen de meest gewaagde verdenkingen vasten grond geven, als hij zweeg, wat ik *denk*, dat hij zwijgen zal,' antwoordde Harry raadselachtig en liet mij alleen.

Ik schonk mijzelf in en tipte even aan het glas; dan wierp ik mij achterover in den gemakkelijken stoel en pufte havanawolkjes.

Was deze oude David zulk een huichelaar, dat hij Ethel verried? Of was de schimachtige Allcott de schuldige? Welke reden kon den een of den ander drijven om een adellijken Schot uit Doberney tegen een Australisch meisje, Ethel Mac Leijsham, op te winden, hun levensgeluk te verwoesten met een verachtelijke kuiperij? Ongetwijfeld had de misdadiger twee keer een briefje vervalscht; eerst toen hij wist, dat Ethel's papieren open en bloot op tafel lagen.... te deksel, ja, ... Hij moest *'s morgens reeds* geweten hebben, dat Ethel ze dien middag uit de doos zou nemen en ze doorsnuffelen op haar kamer; Elliot overviel haar immers, toen zij in deze bezigheid verdiept was, en had reeds *des morgens* het vervalschte briefje ontvangen in de

conciergerie! .... Had Harry hieraan ook gedacht? Ik lachte om mijn onnoozelheid! Hij had stellig van dit feit een uitgangspunt gemaakt voor zijn gevolgtrekkingen. Ik mijmerde voort.... *Wie* kon weten, wat Ethel dien middag zou verrichten? Dit kon Allcott door een spioneergaatje niet bespeuren! Zij moest het iemand hebben *verteld.* Sprak zij Allcott ooit? Meisjes zijn ondoorgrondelijk. Hij huisde naast haar deur, zij konden elkander zoo dikwerf ontmoeten als zij verlangden. Den concierge sprak zij intusschen geregeld, hem kon ze ongetwijfeld van haar plannen op de hoogte hebben gebracht.... Welke kon de reden zijn, dat zij besloot dien middag de papieren te bestudeeren en dat zij hierover van te voren iemand inlichtte? Daar viel mij in, dat zij Elliot had beloofd hem eenmaal alles te vertellen. Wat? Moest zij mogelijk daarvoor eerst nog eens die papieren inzien? Was het misschien een ingewikkeld verhaal, waarvoor zij noodig had documenten te raadplegen? Dat kon zij dan met iemand hebben overlegd. De persoon, die zij aldus in vertrouwen nam, had haar verraden. Deze persoon moest derhalve iemand van haar zeer intieme vrienden of vriendinnen zijn, niet een oppervlakkige kennis; Ethel leek mij geen meisje om met haar geheimen te koop te loopen. Wie kon die persoon zijn? David, Alcott, Claire, wie?

Ik dronk het eene glas Bordeaux na het andere. Ik voelde, dat het opwekkende vocht mijn zich pijnigenden geest opfleurde; altijd scherper grifte het zich in mijn denken, dat haar verrader geen eigenlijke *vijand* van

haar was, geen belager in den gewonen zin van het woord, doch iemand die haar hartsgeheimen kende en haar genegen was, maar om bizondere reden de verhouding tusschen haar en Elliot wilde verbreken. Zij leek mij te ontwikkeld en te handig om, zonder meer, onder haar intiemen een alledaagsch verrader te tellen; en de persoon, die haar bedroog, zou vermoedelijk ten slotte gehandeld hebben uit zorgzame liefde. Dan moest hij iets van *Elliot* of van *haar* weten, dat hij niet bloot wilde geven, maar dat hem bewoog de verloving te verwarren.

Die oude, goede David was stellig geen huichelaar en geen schurkachtige bedrieger; zooiets scheen mij ondenkbaar, ja monsterachtig. Wat kon hem boven zijn liefde voor Ethel drijven, haar levensgeluk te verwoesten? Allcott leek mij duisterder, meer een misdadigerstype. Maar hoe kon hij tot de intiemen van Ethel behooren en haar tevens verraden? Welke beweegredenen konden dezen man drijven, welke de pleegvader van Ethel niet kende? Ik tastte in het duister rond en vond geen weg....

Zoo dubte mijn tobbende geest geruimen tijd en ik begon te gevoelen, dat mijn op en neer schokkende hersens rust verlangden; ik liet mij gaan op het eentonig getik der klok, een twee, een twee, een twee, en ik sufte gedachteloos voort.

Eensklaps flistte door mijn onderbewustzijn de herinnering aan het oogenblik, waarop ik Harry den naam mededeelde, die onder het portret stond geschreven

en als een schichtig opspokend fantoom rees *Benjamin Mac Leijsham* voor mijn oogen.

....Een man met een walgelijk afgesneden hals, ... ginder een goudmijn.... een radeloos wegrennende moordenaar....

Een bloedgolf gudste woest in mijn hersenkas op, ik vloog recht op in mijn gemakkelijken stoel, klauwde om de leeren leuningen van mijn zetel. Een schrikbeeld uit het verleden stond eensklaps dreigend in mijn geheugen, vervulde heel mijn wezen als met een verlammende vrees....

Waar was het ook weer het eerst opgedaagd? Juist, ... het was op Well-house bij Graaf Robert Weston. Harry en ik waren in gesprek met 'de Heks van de Stille Heide', die gebleken was de *weduwe van Harold Mac Leijsham* te zijn. Heel ongedwongen was het gesprek gekomen op de redenen van haar stelselmatige afwezigheid van haar slot 'de Eenhoorn'.... Zij bekende ons, dat zij *gevlucht* was uit haar huis en van haar domein, omdat Harry Mac Ludston, de vader van Elliot, *haar leven vergalde....* Harry had haar de *reden* gevraagd van zijn vijandigheid tegen haar en van haar angst voor dien man; toen had Mevrouw Mac Leijsham Harry gesmeekt *te zwijgen....* Ik pijnigde mijn opgewonden brein, om mij nog meer van dat gesprek te binnen te brengen; enkel heugde mij de angstkreet van de arme vrouw: 'Francis mag het nooit weten'. Francis, de butler, haar zoon, die later bleek Harold te heeten, moest onkundig blijven nopens de reden, waarom

Harry Mac Ludston haar doodelijk beangstigde en folterde; daarom had zij den armen jongen, toen hij nauwelijks tien jaar oud was, naar een school te Sydney gezonden.... Bestond er eenig verband tusschen de radelooze vrees dezer weduwe van *Harold* Mac Leijsham voor Harry Mac Ludston en het gruwelijk geheim, dat zweefde over *Benjamin* Mac Leijsham, te Bathhurst bij Sydney vermoord? Ik had met twijfellooze zekerheid Harry's ontroering waargenomen, toen ik den naam Benjamin Mac Leijsham uitsprak. Zijn koel zakelijke mededeeling: 'Wij gaan "*de Eenhoorn*" bezoeken, je weet wel, daar woont de weduwe van Harold Mac Leijsham,' was berekend onverschillig geweest; de zorgelijke plooi boven zijn oogen had mij even duidelijk getuigd van zijn heftige ontroering, als het dreigend klikken zijner kaken en het beven zijner handen. Het geheimzinnig onzekere beangstigde hem ongetwijfeld even geweldig als mij. Hij had mij vóór zes maanden, toen wij 'de Eenhoorn' verlieten, zijn vaste overtuiging te kennen gegeven, dat het geheim van 'de Eenhoorn' nog een rol zou spelen in ons leven.[(1)]

Voorvoelde hij straks, dat dit oogenblik nu stond aan te breken? Duchtte hij de komende dingen, toen ik hem den naam van een onbekenden Benjamin Mac Leijsham noemde, wiens portret voor een Mac Ludston verborgen werd? Had zijn wonderbaarlijke schranderheid, zijn schier onfeilbaar instinct onmiddellijk begrepen,

(1) Zie 'de Heks van de Stille Hei' door Edw. Halliwells. Avonturen van Harry Gould No. 3.

dat ontzettende raadselen onzen geest in beslag gingen nemen, raadselen, waarin de weduwe van Harold Mac Leijsham mede gewikkeld zou worden? Hij had op staanden voet naar Pinkerton in Sydney geseind, toen ik hem had medegedeeld, wien het portret voorstelde; hij had dadelijk een gewichtig geheim vermoed achter dien Benjamin MacLeijsham. Te verwonderen leek mij dit achteraf niet; hij had begrepen, dat Ethel zijn dochter was, David en Claire haar pleegouders; zonder hoogst belangrijke redenen kon zij overigens haar naam niet hebben veranderd....

Goddank, daar hoorde ik hem komen.... De Westminster klok klingelde haar donzen harmonie en kondigde aan, dat het één uur was; bijna twee uur had mijn geest zich laten gaan; wild verward stormden de vragen door mijn gespannen denken....

'Hij zweeg alles,' deed Harry droog, zijn hoed op een hoektafeltje werpend en plaats nemend; 'er is weinig wat meer achterdocht wekt, dan dat een man van goed 50 jaar, zijn wederhelft onstuimig omhelst, terwijl hij haar geen jota vertelt van wat haar belang kan inboezemen en onder zijn aftandsche liefkozingen haar verstandige vragen smoort.'

'Hij verzweeg haar alles?' verbaasde ik mij, glimlachend om zijn zotten uitval.

'Hij vertelde Claire enkel, dat Johnson door plotseling heimwee was aangegrepen en Daniël, op telegrafisch bevel, reeds op den terugweg naar Edinburgh was; toen loog hij, dat de nieuwe huisknecht om verregaande

onbeschaamheid was weggezonden en hij voegde onschuldig toe, dat de oude morgen terugkeerde. Dat was alles. Verder kuste hij zijn rimpelige vrouw als een verliefde slagersjongen en zij vertelde hem van de familie te Cork.'

Verwonderd en in uiterste spanning wachtte ik af, wat hij verder mee zou deelen over zijn ontdekkingstocht.

'De menschen schiften duidelijk de zaken, Edward' vervolgde hij met rustige zelfzekerheid; 'het is volkomen onmogelijk, dat David aan Claire het geheele voorval zou zwijgen, als hij onschuldig uitging; zijn onzinnige woede op het waarnemen van het voortbestaan der door hem vernietigde briefjes, zijn overdreven vertoon van hartelijkheid tegenover Claire in verband met zijn geslotenheid over een voorval, dat hem enkele uren te voren zoo zinneloos opwond, duiden met groote waarschijnlijkheid op zijn medeplichtigheid; het is alles even verdacht als het feit, dat hij vóór Claire's komst gemoedelijk met Ethel keuvelde en een partij écarté speelde; van ontstellende verhalen over bedriegerijen en listig ondergeschoven briefjes was blijkbaar tusschen hen geen sprake. Men zou toch zeggen, dat een concierge zich hiervan iets aan moest trekken tegenover de betrokken persoon, temeer daar hij er zich tegenover ons zoo woedend over opwond.'

Ik beken, dat ik dien David een heel onbetrouwbaar heerschap begon te vinden. Juist had ik een bemerking in dien geest op de lippen, toen er met de voeten tegen

de deur werd gestooten; Harry opende snel en een groom trad binnen, zwoegend onder den last van drie reusachtige folianten.

‘Mr. Mac Pherson maakte eenig bezwaar, dat ik zoo laat in de bibliotheek wou zoeken,’ sprak de schier ademlooze jongen en liet zijn enorme vracht papier op een stoel vallen. Dan wischte hij zich het voorhoofd af: ‘het zijn de halve maand Mei en de 2 deelen van de heele maand Juni 1873, die U vroeg; drie halve maanden.’

‘Dank je,’ deed Harry prettig en stopte hem een geldstuk in de hand. ‘Is Mr. Mac Pherson nog niet ter ruste?’ vroeg hij belangstellend.

‘Meneer vroeg hetzelfde over U,’ glimlachte het kereltje guitig; ‘hij heeft dezer dagen meer dan eens 's avonds er naar gevraagd of U al thuis was,’ voegde hij prikkelend toe.

‘Aan jou?’ verwonderde zich Harry.

‘Ja, meneer, hij zei dat de bibliotheek op Uw gang ligt en of ik U ook gezien had.’

‘De bezorgheid van Mr. Mac Pherson over zijn gasten is alom vermaard, Edward,’ wendde Harry zich tot mij.

‘Hij vraagt er anders nooit naar,’ meende de jongen.

‘Wel, wel,’ lachte Harry, ‘je hebt aanleg voor ober, Dirk; houd je oogen maar flink open, dan leer je wat in het leven, wel te rusten.’

Een geheimzinnige stilte viel tusschen ons, toen de aardige jongen ons had verlaten.

‘Wat zijn dat voor boeken?’ vroeg ik mij half oprichtend uit mijn gemakkelijke houding.

‘De laatste veertien dagen van Mei en de heele maand Juni 1873 van de TIMES. Ik wil de berichten van het wereldb ad naslaan over den moord op Benjamin Mac Leijsham te Bathhurst. Wil jij mogelijk liever gaan rusten? 't Is allicht verkieslijker voor je zenuwen vóór den nacht.’

Zijn spot riep mijn onwijs verzet wakker, ik voelde dat ik doodmoe was, uitgeput, maar ik gunde hem zijn hatelijken triumph niet.

‘Als je liever alleen zoekt,’ deed ik ontwijkend.

‘Je deugt evenmin voor diplomaat als voor ober of huisknecht,’ antwoordde de schurk; ‘ik zie immers je gezwollen oogleden beter dan jij ze kunt waarnemen en je ziet lijkbleek. Kom, laat mij liever op mijn eentje werken, morgen is nog een dag en heb ik een frisschen helper noodig. Zie niet over het hoofd, dat de vrouwe van “de Eenhoorn” een geduchte tegenpartij is, en dat wij nog niet van den allerbeminnelijksten Mac Pherson af zijn. Je hebt daareven zeker wel bemerkt, dat hij mij bespiedt. Hoteldirecteurs voelen vaak als bij intuïtie wien zij voor hebben. Hij heeft begrepen, dat ik hem bedroog. Wat hij doen zal, moeten wij afwachten. Maar ik ken hem ook beter dan hij denkt. Hoe eer wij verdwijnen, des te beter. Ik zal dus alleen den nacht met de “Times”-deelen doorbrengen en ze doorbladeren, totdat ik vind wat ik zoek; ga jij nog eenige uren rust nemen.’

‘Neen,’ sprak ik vast, ‘je schijnt niet te begrijpen,

wat vriendschap is. Geef mij als 't je belieft een der deelen. 22 Mei is de misdaad gepleegd, seinde Pinkerton als ik mij juist herinner; laten wij bij de twee banden van eind Mei en begin Juni beginnen, ieder een deel.'

'Ik vrees, dat je weer van jezelf valt,' opperde hij bezorgd.

'Dan kom ik wel weer bij mezelf,' antwoordde ik koppig; 'ik kan desnoods morgen een gat in den dag slapen, maar nu wil ik weten; het geheim spookt anders den geheelen nacht door mijn hersens.'

Nu ruimde hij de tafel leeg en wij begonnen te bladeren, hij eind Mei, ik begin Juni.

'BUITENLAND, KOLONIEN, MISDAAD, SNIPPERNIEUWS, waar moet ik zoeken?'

'Dat valt niet te gissen,' deed hij koel: 'je moet vooral KOLONIEN vlug doorzien. Ik denk, dat je BEURSBERICHTEN, MARKTNIEUWS, VISSCHERIJ, BEWAARSCHOLEN, SPORT en MODE wel kunt overslaan.'

Het speelde 2 uur, 3 uur, en wij sloegen altijd zwijgend de eene bladzij vóór de andere na van het dichtbedrukte foliant om. Mijn zenuwen gloeiden, mijn hoofd bonsde, mijn oogen starden, nu en dan waasde een floers voor mijn verdofte blikken of sprongen er vurige sterretjes over het grauwe papier. Maar hardnekkig volhardde ik in mijn doodelijken arbeid, enkel bezorgd, dat ik het bericht aan mijn aandacht zou laten ontglippen.

Het sloeg half vier toen Harry de hand op zijn boek legde en fluisterde: 'Hier staat het.'

Snel boog ik mij naar hem over en las het opschrift:

GEHEIMZINNIGE MOORD TE BATHHURST.

Het was het nummer van 29 Mei 1873, 3e blad. Het bericht luidde:

‘Vóór eenige dagen werd te Bathhurst bij Sydney aan den voet van het Blauwe gebergte in het Laglan-dal, de gouddelver Benjamin Mac Leijsham op even geheimzinnige als wreedaardige wijze vermoord. Deze Schotsche edelman bezat niet enkel een goudkreek van onmetelijke waarde, waarin hij met onvermoeiden ijver arbeidde, doch ook uitgestrekte landerijen en weiden, westelijk van Bathhurst, in de omgeving van Forbes, dat 30 mijl ten westen van Bathhurst ligt.
Einde 1872 had hij zich in Australië gevestigd en hij moet er zich een groot fortuin hebben vergaard, waarvan echter nauwelijks een spoor na zijn dood is teruggevonden. De goudgronden in het ertsrijke Laglan-dal behoorden aan hem, zijn jongeren broeder Harold en den Heer Harry Mac Ludston doch deze bewerkten ieder een afzonderlijk gedeelte van de zeer uitgestrekte bezitting. De voor de hand liggende verklaring, dat een zijner beide deelgenooten hem uit den weg ruimde, moet als onaannemelijk worden afgewezen; de omstandigheden van tijd en plaats bewijzen daghelder, dat zij geheel onschuldig zijn.

De heer Mac Ludston immers was dien dag te Sydney, gelijk een der knechten, David Buttelsham, getuigde, die hem des namiddags om half vier heel in de verte zag terugkeeren op den, vele mijlen langen, kaarsrechten landweg, die, van het *Oosten* naar het Westen, van Sydney naar Bathhurst voert, en langs een zijpad noordelijk naar zijn hoeve rijden; de ongelukkige Benjamin Mac Leijsham nu werd vermoord meer dan een kwartier rijden ten *Westen* van Bathhurst, 'smiddags om drie uur; een nader onderzoek bewees, dat de heer Mac Ludston om drie uur nog verbleef in de herberg "Gold Evening", dat is een klein uur rijden ten *Oosten* van Bathhurst. De heer Mac Ludston kan derhalve niet ter plaatse van den moord hebben verbleven, op het oogenblik waarop de misdaad werd gepleegd.
De heer Harold Mac Leijsham, de tweede deelgenoot van den heer Benjamin Mac Leijsham, kon een even onweerlegbaar bewijs aanvoeren, dat hij de moordenaar niet kan geweest zijn. Dit bewijs werd eveneens door een ooggetuige gestaafd. Immers, twee der knechten van den heer Benjamin Mac Leijsham, David Buttelsham en Oliver Winshup, vervoerden dien middag twee achter elkaar gebonden wagens met hoogopgestapeld gras van een der landerijen van hun meester naar de hoeve. Zij reden langs den grooten weg van Forbes naar Bathhurst, dat is, gelijk wij reeds aangaven, van het Westen naar het Oosten. Ongeveer een kwartieruurs afstand

van de hoeve van Mac Leijsham staat langs den weg, aan den rechterkant voor wie zich van Forbes naar Bathhurst begeeft, dus zuidelijk van den breeden rijksweg, een in deze streek om haar heerlijk water vermaarde, met de hand gesmede, rijk geornamenteerde pomp. Toen nu de mannen met de wagens op een afstand van ongeveer driehonderd el van deze pomp waren gekomen, sprak David tot Oliver, beiden gezeten op den bok van den eersten wagen: “Daar staan de heeren Benjamin en Harold,” David zag dat de twee elkander vuur gaven aan hun pijp en elkander ten afscheid de hand schudden. Oliver aarzelde voor het gerecht in zijn verklaring en meende, dat het mogelijk een ander man was geweest; David echter hield vol, dat het stellig en zeker Harold Mac Leijsham was en dit werd ook later door Harold zelf bevestigd. De heer Harold keerde zich dan om en liep de wagens tegemoet; hij groette, volgens David, de knechten met de hand toen deze hem voorbij reden op ongeveer 150 el van de pomp en David groette terug; Oliver zegt, dat hij toen den anderen kant heeft uitgekeken naar de bloeiende graanvelden. De wagens met twee kittige, vurige Australische ponies bespannen, schoten in snelle vaart voorbij den heer Harold en zij haalden den heer Benjamin, die aan den rechterkant vóór de wagens uit liep, juist bij de pomp in. De heer groette volgens David de knechten en David sprak nog tot Oliver, op de pomp wijzend: “De zwengel is hersteld, dat is

gauw in zijn werk gegaan;" de zwengel van de pomp was den vorigen dag gebroken. Deze bizonderheden zijn beslissend voor het alibi van den heer Harold, die met geen mogelijkheid den heer Benjamin kan hebben benaderd ter plaatse waar deze, met bijna geheel afgesneden hoofd, dood neerviel, namelijk vlak naast deze pomp langs den weg. Hij werd daar gevonden met een snee als van een geweldigen sabelhouw vóór en aan den linkerkant van den hals, terwijl de nek voor meer dan de helft was doorgesneden. Verplaatst was het lijk blijkbaar niet, geworsteld was daar ter plaatse evenmin, en geen spoor van een ander stilstaand man was in het smalle zandpad te bespeuren. Benjamin bleek niet beroofd van sieraden en geld. Mogelijk had de moordenaar zich achter een der zware boomen langs den weg verborgen enhad hij onverhoeds den armen Benjamin van achteren besprongen, doch het onverklaarbare is dan, hoe de moordenaar zonder eenig spoor achter te laten, zijn slachtoffer links dien zwaren houw kon geven. Hij moet dan immers vóór of terzijde van den ongelukkige in het zandpad hebben gestaan; raadselachtig is ook, dat geen der beide knechten, die op klaarlichten dag hun meester bij de pomp voorbij reden, iets van een ander persoon hebben bemerkt, terwijl David nog wel met bijzondere aandacht dien kant uitkeek; Oliver verklaarde echter, dat die pomp hem niet veel kon schelen en hij op dat oogenblik met de oogen een zeldzamen vogel volgde in de lucht. Dat zij

> zijn doodskreet niet hoorden is verklaarbaar door het gedruisch der zware wagens zonder veeren, hobbelend over den ongelijken weg, die met zware keien is bestraat. Dit alles is een even ondoorgrondelijk mysterie, als dat een mensch de beestachtige onbeschaamheid had Benjamin Mac Leijsham op vijf pas afstand van zijn beide knechten het hoofd af te houwen. Dat het goud in de hoeve was verdwenen, schreef de politie toe aan de onvoorzichtigheid van den heer Benjamin zelf, die den geheelen dag afwezig was geweest, terwijl ook zijn beide meest vertrouwde knechten de hoeve met de wagens hadden verlaten, en een der knechten, Joe Fuller, met zware ingewandskrampen te bed lag boven de deel; de vrouw der hoeve was naar de markt.'
>
> 'Over dezen geheimzinnigen moord, die meer op de slachting van een beest gelijkt, ontbreekt iedere zweem van verklaring en de justitie tast in ondoordringbaar duister. Zoowel het motief ontbreekt, als wel de geringste aanwijzing, die op het spoor van den dader zou kunnen brengen.'

Dit gruwelbericht lazen wij met ingehouden adem en altijd stijgende opwinding en na de lezing blikte ik Harry angstig benieuwd aan.

'Laten wij nagaan of de "Times" er op terug komt,' deed hij rustig, blijkbaar met geweld zijn ontroering onderdrukkend; 'de heele zaak is ongewoon ingewikkeld

en de schifting ongeveer onmogelijk,' voegde hij gemelijk toe. 'Welke datums heb jij nagezien?'

'Van 1 tot 9 Juni,' antwoordde ik.

'Is 't teveel gevraagd, je deel af te werken?'

Huiverend van zenuwachtige verkilling, rillend van onbestemde vrees, vervolgde ik mijn griezeligen arbeid; en hij bladerde en las zwijgend aan mijn zij.

Nu werd mijn ijver eerlijker beloond dan in de vorige uren. Op den datum van 11 Juni vond ik het volgende:

> NOGMAALS DE MOORD TE BATHHURST.
> 'Er is schijnbaar eenig licht gevallen in het duister van den moord te Bathhurst op den gouddelver Benjamin Mac Leijsham. De heer Harry Mac Ludston heeft, na herhaalde ondervragingen door de justitie, tenslotte bloot gegeven, dat de heer Benjamin Mac Leijsham zich herhaalde malen tegenover hem had uitgelaten over zekere eischen waarmee zijn broer Harold hem vervolgde en zelfs over bedreigingen, waaarmee deze hem beangstigde. De verslagene schijnt echter steeds aan den heer Mac Ludston de oorzaak van dit vijandig optreden van Harold Mac Leijsham te hebben verzwegen, hoewel Mac Ludston er herhaaldelijk op aandrong deze te kennen. Wij hebben in ons eerste bericht met opzet uitvoerig alles uiteengezet, wat de onschuld der beide deelgenooten in de goudmijn Aurora kon bewijzen, omdat maar al te zeer bekend is, hoe weinig in 't algemeen menschen-

levens in tel zijn bij Australische gouddelvers en hoe onder hen moord en doodslag dagelijks wederkeerende feiten zijn; wij wilden daarom de namen der twee adellijke Schotten, Harold Mac Leijsham en Harry Mac Ludston, vlekkeloos houden. Des te meer bedroeft het ons, dat Harold Mac Leijsham thans onder ernstige verdenking is gebracht. Het gevloekte goud schijnt alle geweten te dooven. De justitie onderstelt thans, dat Harold in de duistere zaak betrokken is, en dat er een complot is geweest om Benjamin te vermoorden, teneinde zijn goud te stelen; dit was, gelijk wij reeds mededeelden, bij de huiszoeking, die twee dagen na den moord werd ingesteld, verdwenen. Wel vond men toen in den kelder, onder een kist, een paar opengebroken plavuizen, waaronder blijkbaar een geheime bergplaats was geweest; van goud was echter ongeveer niets te vinden. Dat Benjamin nog geen goud tot eenig bedrag van beteekenis had verkocht, getuigden met volkomen zekerheid twee der knechten, Oliver Winshup en Neil Harwick, daar hun meester hun dit meermalen had verzekerd en zeide niet goed te weten, hoe hij het wagen zou, al dat goud naar Sydney te vervoeren. Daar wij nu voor het eerst den naam van den vierden knecht noemden, Neil Harwick, willen wij aanteekenen, dat deze naar de markt te Sydney was dien dag, dus evenmin als moordenaar van Benjamin Mac Leijsham in aanmerking komt.'

Zoo meldde de ‘Times’ van 11 Juni 1873.

Het sloeg vijf uur, de nacht liep met onvertraagde vaart ten einde; mijn leden werden loodzwaar, mijn rug stak, mijn hoofd hamerde, mijn slapen suisden, mijn hart joeg op en neer en kromp nu en dan pijnlijk samen.

Harry nam mijn deel over en bladerde onverstoorbaar geduldig voort. Ik sufte wezenloos aan zijn zij. Tegen half zes sprak hij heesch: ‘Dit zal wel het einde zijn, luister:

> 15 Juni.
> DE ONVERKLAARBARE MOORD TE BATHHURST
> ‘De justitie heeft den heer Harold Mac Leijsham op vrije voeten gesteld, omdat nogmaals zijn alibi was bewezen en de volkomen onmogelijkheid, dat hij ter plaatse van den moord aanwezig was op het oogenblik, dat Benjamin's hals werd afgesneden. Het stond uit de voetsporen ontwijfelbaar zeker vast, dat Benjamin niet de pomp voorbij liep, toen de wagens langs hem voortreden; hij was niet later teruggekeerd en dus niet ten tweeden male de pomp gepasseerd; hij is vermoord naast de pomp, terwijl de wagens aan zijn linkerkant langs hem voortreden over den keiweg; welnu, op dat moment kan Harold met geen denkbare mogelijkheid bij Benjamin zijn geweest en allerminst vóór hem hebben gestaan, om hem van voren den hals af te snijden. David hield onder eede zijn eerste verklaring staande, (zie nummer van 29 Mei). Harold's

verbittering en telkens oplaaiende woede tegen Benjamin, die hij niet ontkent, maar waarvan hij de reden weigert te openbaren, konden motieven zijn voor den moord, maar hij zweert, dat de verstandhouding met zijn broer juist enkele dagen vóór den gruwelijken moord zeer vriendschappelijk was geworden; het tooneeltje even voor het gruwelijk misdrijf (men zie ons nummer van 29 Mei l.l.) waarvan de knecht uit de verte getuige was, bevestigt deze voorstelling. Een oogenblik heeft de justitie den knecht David Buttelsham gemeend te moeten verdenken, althans van den diefstal van het goud. Men herinnere zich, dat de huiszoeking eerst twee dagen na den moord plaats vond; Bathhurst ligt nu eenmaal niet in Engeland! David nu, die zich aanvankelijk zeer gehecht aan zijn meester had getoond en schier wanhopig was van smart en den heer Mac Ludston steunde in diens strenge beoordeeling van Harold Mac Leijsham, aarzelde plotseling in zijn geestdriftige verklaringen over zijn vroegeren meester en leek zenuwachtig verward, als de justitie hem vragen stelde. Ook het onderzoek langs die lijn voerde echter tot niets. De beide andere knechten Oliver Winshup en Neil Harwick, maakten van den aanvang af een zeer stompzinnigen indruk, zoodat op hun verklaringen nauwelijks acht werd gegeven; zij wisten trouwens niets bizonders mede te deelen; de een, Oliver Winshup, zat op den bok van den wagen en had niets opgemerkt, (zie nummer van 29

> Mei); de ander was te Sydney, waar velen hem dien dag op de markt hebben gezien.'
> 'Ten slotte een trek van menschelijkheid, die in dit gruwelijk drama weldadig aandoet, en toont dat in de gouddelversmaatschappij alle gevoel nog niet is gedoofd. Benjamin Mac Leijsham kende de gehechtheid van David aan zijn persoon. Samen waren zij in 1872 uit Doberney, in Schotland, naar Australië overgestoken; in 1872 stierf daar ook Benjamin's vrouw en bleef hij met zijn eenig kind Ethel en David in den vreemde. Op haar sterfbed smeekte Benjamin's echtgenoote haar man, haar te beloven, dat, indien hem iets overkwam, gouddelvers zijn aan ontelbare gevaren blootgesteld, hun kind aan David zou worden toevertrouwd. De eerlijke knecht beriep zich na den dood van zijn meester op het woord, dat hij aan de stervende had gegeven en het herhaalde verzoek, dat Benjamin tot hem gericht had, om zijn kind tot zich te nemen, als hem een ongeval treffen mocht. Ethel werd dus aan David en diens echtgenoote, Claire, toevertrouwd, ondanks de protesten van Harold Mac Leijsham. De Goddelijke gerechtigheid zal den beestachtigen moordenaar straffen, waar de menschelijke gerechtigheid machteloos bleek.'

Nauwelijks drongen de laatste zinnen nog tot mijn bewustzijn door, het nevelde in mijn hersens, een geestelijke verdooving verdoezelde mijn denken.

‘Is 't uit?’ fluisterde ik.

‘Ja,’ klonk het schor uit Harry's mond. Dan voegde hij langzaam toe: ‘Mac Ludston heeft niet aan Harold's onschuld geloofd; hij had stellig méér bewijzen tegen hem dan hij aan de justitie toonde.’

‘Waarom zou hij die niet hebben overgelegd?’

‘Dat valt niet te gissen, als men ze niet kent.’

‘Ik kan niet meer denken,’ stamelde ik, ‘breng mij naar mijn kamer.’

Hij droeg mij meer dan ik liep. Ik viel neer op mijn bed en sliep een wilden, koortsachtigen slaap tot den volgenden dag twee uur.

VI.
Harry pelt garnalen.

Toen ik ontwaakte, zat Harry te rooken op den rand van mijn bed en glimlachte mij gemoedelijk tegen. ‘Ik heb al een heelen werkdag achter den rug, over een uur staat de *Fiat* vóór en vertrekken wij, hoop ik, naar Doberney; zou je niet eindelijk bedenken, dat de zon voor redelijke wezens niet schijnt om in bed te blijven?’

Ik voelde mij allesbehalve verkwikt door mijn ontstuimigen nacht, maar ik begreep, dat ik Harry niet mocht belasten met mijn ellende.

‘Ik voel mij volkomen opgeknapt; als je mij eenige vrijheid van beweging wilt toestaan, kan ik er wel uitkomen.’

‘De onwaarheid van het motief daargelaten, ben je nog al verstandig vanmorgen,’ antwoordde hij, zette zich voor het raam en keek in het ochtendblad; na eenige oogenblikken verwijderde hij zich, zonder zijn heengaan te verklaren.

Toen ik gekleed was, mijn bad had ik met voorbeeldige belangeloosheid opgeofferd, ontbeet ik snel en voegde mij bij Harry in zijn kamer.

‘Mag ik weten hoe je werkdag, gelijk je het uitdrukt, werd besteed?’

Hij lag op een divan en zag even op toen ik binnentrad.

'Ik heb garnalen gepeld,' deed hij mij uitproesten.

'Zoo!' antwoordde ik, 'nog iets? Neen? Kook ze dan.'

Hij haalde de schouders op. 'Je bent niet altijd het vernuft waard, dat de hemel je schonk, om er een dankbaar gebruik van te maken. Je weet toch wel, dat garnalenpellen een eigenaardige kunst is. Men moet kop en staart aanpakken en dan den rug inknakken; zoo kan men het schubbige huidje afrissen; het eischt eenige handigheid; het pellen is veel belangrijker dan het koken.'

'Wel verbazend,' spotte ik, 'je schijnt werkelijk aanleg voor kok te hebben.'

'Daarom bleef ik vanmorgen nog Johnson,' verwarde hij mij meer en meer.

Ik kon zijn bedoeling niet gissen, staarde hem niet begrijpend in het onbewegelijke gelaat.

'Mooi weer vandaag, vindt je niet?' sprak ik en ging voor het raam staan.

'Ja, erg mooi. Allcott loopt in het zonnetje en David heeft er sproeten van gekregen.'

Ik bleef hem den rug toekeeren en trommelde een marsch op de ruiten.

'Je valt mij mee,' riep hij uit de verte, 'je schijnt het te begrijpen; zij liepen allen gedwee en behoorlijk op de maat.'

Ik werd nijdig. Als hij van die bevliegingen van plaagzuchtigen humor heeft, voel ik zoo ontzettend mijn minderheid.

‘Laat de *Fiat* komen, je verveelt me,’ mopperde ik tusschen de tanden.

‘Dan zou je mij toch mee moeten nemen,’ deed hij goedig. ‘Waarom begrijp je dan niet, dat ik de vrienden in *pension Chippenhall* bij kop en staart pakte, hun rug knakte, en hun pansertje afschoof?’

‘Je bezocht vanmorgen het pension?’ wendde ik mij om.

‘Ja, als Johnson. Ik had mijn horloge laten liggen op de richel boven den keukenschoorsteen en wilde het kostbare voorwerp liever zelf halen, dan eenige ontstemming te toonen door er een boodschapper om te zenden. Miss Allwough was effen, doch beleefd. Natuurlijk lag het horloge tot mijn blijdschap op de richel, nadat ik het er uit mijn mouw op had laten glijden. Dan heb ik behoorlijk afscheid genomen van David en Claire en hun de hand gegeven. Eerst trof ik Claire tegen half tien alleen in de conciergekamer aan, daarna voegde zich David bij ons.’

‘En toen?’ vroeg ik gespannen op zijn verhaal.

‘Toen heb ik de eerste garnaal gepeld. Ik nam deze bij den kop te Bathhurst en bij den staart te Edinburgh vast en knakte den rug.’

Ik zweeg, hij verbijsterde mij volkomen....

Nu gaf hij het volgend verslag van zijn ongelooflijk bezoek aan pension Chippenhall:

‘Ik bracht in de conciergekamer het gesprek op de valsche briefjes en betuigde David meermalen, dat ik hoegenaamd de bedoeling niet had gehad hem onaange-

naam te zijn. Onder deze mededeeling ontwaarde ik plotseling een verdachte flikkering in Claire's oogen en ik zag, dat zij onwillekeurig de kleine vuisten balde. ‘David,’ deed zij heesch, ‘David, wat bedoelt Johnson?’ Doodsbleek staarde de man haar aan, de woorden bestierven hem op de lippen. Dan pakte ik den kop beet; achteloos wierp ik er uit: Ik begrijp volkomen, David, dat U redenen kunt hebben om een huwelijk tusschen Ethel Mac Leijsham en Mac Ludston te verijdelen; U kunt uit de dagen van Bathhurst méér weten dan Ethel weet en U haar in haar belang wilt mededeelen; U had echter het pension niet in opspraak moeten brengen; Uw taktiek was even onbeschaamd als onzedelijk.... Met wijde schrikoogen staarde David mij wezenloos aan, mompelde onverstaanbare klanken, viel neer op een stoel en stamelde: ‘Bij God.... wie bent U? .... Hoe.... weet.... U van..... Bathhurst?’

‘Om het even, deed ik kortaf, het eenige, wat ik van U eisch is, dat U mij hier rustig laat werken; ik zal U sparen en alles zwijgen, als U mij niet dwarsboomt. Over een uur ben ik vertrokken, doch dit uur vorder ik, dat U mij laat handelen, gelijk ik verkies; wacht U voor de gevolgen, als U mij in den weg komt. Ga naar Uw portiersplaats, David Buttelsham, Ethel Mac Leijsham heeft niets te vreezen, dat zweer ik U.

‘U weet het niet, o God,’ kermde de oude man, ‘o waarom.... het kan niet.... het mag niet.... nooit nooit.... O, waarom dwongen zij mij hier te komen.... het kan niet!’

‘Dat zal zich wel uitwijzen, brak ik zijn onbegrijpelijke klachten af, wij spreken elkander nog later. Nu eisch ik, dat gij gehoorzaamt en mij naar goedvinden laat begaan, of ik bewijs aan Miss Allwough, dat *gij* de briefjes hebt *vervalscht.*

‘Hij hief sidderend over al zijn leden de bevende handen op en hakkelde: ‘Zwijg, zwijg, ik bid U.’ Ik reikte hem de hand. Ik bewonder Uw liefde voor Ethel, gij hebt Uw woord aan haar moeder gehouden, dat is mooi van U. Ik beloof U, dat ik niets zal beslissen, wat haar raakt, voordat ik U weer gesproken heb.

‘O, U weet het niet, U weet het niet,’ snikte de oude en schudde droevig het hoofd. Dan vertrok hij naar het portierskamertje.

‘Nu richtte ik mij tot Claire: ‘Geen woord van verwijt tot Uw man, hij verdient het niet, al heeft hij onwijs gehandeld. Stellig dreef hem enkel liefde voor zijn pleegkind.’

‘Hij is gek,’ barstte de vrouw uit,.... ‘ik vreesde het wel, al beloog hij mij, hij is gek! Wat heeft hij tegen dien Mac Ludston, wat raast hij dat het onmogelijk is? Ik zou wel eens willen weten, waarom het onmogelijk was! Maar wie bent U?’ onderbrak zij zich, tot bezinning komend van haar verbolgenheid, ‘wie bent U, dat U David zoo opwindt met een verhaal over Bathhurst, wat is er gebeurd te Bathhurst?

‘Ik ontweek den zonderlingen uitval der vrouw en antwoordde: ‘Daar spreken wij later over, nu eisch ik van U, dat U tot half elf mij ongestoord hier laat werken.

Bedenk, dat U beiden op straat komt, als ik Miss Allwough overbreng, welk bedrog uw man pleegde. Ik heb over weinig tijd te beschikken; om half elf is Miss Rudgewood gewoon den architect te bezoeken en het loopt tegen tien uur. Kies de wijste partij en verspeel Uw betrekking niet. Ik zal niemand leed doen, maar laat mij evenmin door iets weerhouden, om de volle waarheid te ontdekken. Zij was een vrouw, ik begreep, dat zij in staat zou zijn, zich door haar gevoel te laten overmeesteren. Ik zal Ethel een gewichtigen dienst bewijzen, daarvoor kom ik hier, voegde ik toe. Wees haar trouwe pleegmoeder en werk mij niet tegen.

'Zij aarzelde even, schudde het hoofd, zette zich in een gemakkelijken stoel; dan blikte zij vorschend naar mij op en sprak: Ik zie het, U kan men vertrouwen, goed, ik zal doen, wat U vraagt.

'Zacht doch snel besteeg ik de trap, klopte aan Ethel's kantoor en trad binnen. Zij nam mij met verbaasde blikken op en een licht beven ging over haar leden; een krachtig meisje voorvoelt instinctmatig het gevaar, dat haar dreigt.

'U hier, Mr. Johnson,' sprak zij, zich beheerschend.

'Mag ik mij aan U voorstellen, Miss Rudgewood, mijn naam is Harry Gould. Ik acht U te hoog om komedie tegen U te spelen. William is mijn vriend, Edward Halliwells, redacteur van de "Evening Trotter." Voor U heb ik geen geheimen, ik lever mij volkomen aan U over, maar het is niet uw belang mij vijandig te ontvangen het is veeleer in Uw voordeel, mij als Uw vriend te beschouwen.'

‘Zij staarde mij eerst met onheilspellende verwondering aan, dan kwam er een trek van uitdagenden spot over haar gelaat en eensklaps barstte zij uit in een smakelijken lach.

‘U bent een vermakelijk paar! Ik had wel veel van U gehoord, maar U overtreft mijn stoutste verwachtingen.

‘'t Is niet alledaagsch, hernam ik, dat een meisje zich zoo gemakkelijk laat verleiden om zich bloot te geven. Mag ik weten waar en hoe U van mij hebt gehoord? Is 't geoorloofd plaats te nemen?

‘Zij schrok en bloosde tot in den hals, wees mij zwijgend een stoel aan. Dan keerde zij zich om, stond voor haar lessenaar, verlegde papieren en beefde.

‘U hebt van mij gehoord, sprak ik, toen ik dacht dat zij mijn woorden in zich zou opnemen, omdat U over mij hebt gelezen, Miss Ethel Mac Leijsham, in verband met de ontdekking van den Eenhoornschat, dien de weduwe van Harold Mac Leijsham met mijn hulp mocht ontrukken aan zijn schuilplaats van eeuwen;[1] U bent, bijna onmiddellijk nadat de Engelsche kranten met het verhaal van de wonderbare bronzen spade U bereikt hadden, uit Sydney vertrokken met David Buttelsham en zijn vrouw. Ik weet overigens, dat Uw vader met Harry Mac Ludston en Harold Mac Leijsham in Australië de goudmijn Aurora bezat, en dat de weduwe van Harold door Harry Mac Ludston tot diens dood achtervolgd werd met een angstwekkend geheim. Is het veel van U gevraagd, mij mede te deelen of Uw plotselinge

(1) Zie ‘De heks van de Stille Hei’ door Edward Halliwells.

afkeer van Elliot Mac Ludston, die mijn vriend is en raad en daad bij mij zocht, samenhangt met het mij tot heden onbekende familiegeheim van den Eenhoorn?

‘Met immer aangroeiende beklemming, ten laatste met onverholen verbijstering staarde zij mij aan, dan blikte zij met betraande oogen op naar het portret van haar vader; eensklaps sidderde zij en schudde als een dreigend fantoom van zich af; dan scheen zij tot een besluit gekomen.

‘Ik begrijp het niet meer, fluisterde zij, ik weet niet meer, wat te denken, en U lijkt mij een toovenaar. Dan blikte zij weder op naar het portret van haar vader en sprak als in zichzelf: Hoe weet U dit alles?

‘De ‘Times-nummers’ van 29 Mei, 11 Juni en 15 Juni 1873 zijn zeer duidelijk. Enkel is de verandering in de houding van David tijdens het onderzoek over de misdaad, die daar beschreven wordt, buitengewoon vreemd, tastte ik door.

Zij zette zich schrap en voegde mij tamelijk scherp toe: ‘David is een juweel van een man, hij heeft altijd voor mij als voor zijn kind gezorgd, geen woord in zijn nadeel, ik duld het niet.

‘En Harry Mac Ludston?’ zette ik mijn onderzoek voort.

‘Ik heb hem niet gekend, ontweek zij mijn vraag, ik was één jaar, toen mijn vader stierf en twee jaar toen Harry Mac Ludston Australië verliet.

‘David, Claire en U staken stellig niet zonder reden voor vijf maanden den oceaan over? hernam ik.

‘Hoe weet gij dezen datum? angstigde zij.

‘Ik haalde de schouders op en vervolgde: Was het enkel Uw idee, of meer het idee van David of diens vrouw?

‘Ik weet het niet meer, ik weet ook niet met welk recht U mij ondervraagt.

‘Zonder op haar onvriendelijkheid in te gaan sprak ik: Het ligt voor de hand, dat een verloving met een Mac Ludston Uwe plannen in de hand werkte.

‘Welke plannen? vorschte zij achterdochtig: ik zag haar oogleden knipperen, terwijl zij mij bespiedde; wie zegt U dat ik plannen vormde?

‘Men kan niet alle vermoedens uitspreken, Miss MacLeijsham, sprak ik kalm, ik merk intusschen, dat mijn schifting juist is.

‘Noem mij Miss Rudgewood! Zij stampvoette bijna van opwinding. Ik geef niemand het recht, met mijn geheim te spelen. Welke schifting bedoelt U?

‘Dat het plan voor den overtocht uitging van David, en hij er U warm voor maakte.

‘En als dat eens zoo was? fluisterde zij.

‘Dan knakte ik plotseling den rug van het vischje, ik had hoofd en staart goed beet; het schubbig pantserje viel af.

‘Het is mogelijk, sprak ik, dat zich in Uw kapdoos papieren bevinden, waarvan de inhoud zoowel de verklaring geeft van dezen overtocht naar Schotland, na het ontdekken van den Eenhoornschat, als de opheldering van Uw plotselingen afkeer van Elliot, Uw

verloofde, tenminste van het oogenblik af, waarop hij, in Uwe opvatting, den geheelen inhoud dier papieren kende.

‘Wat.... bedoelt U? Zij sidderde steeds heftiger.

‘Ik stel mij vooreerst voor, dat U met Uw pleegouders meent van de weduwe Mac Leijsham rechten te kunnen opeischen en daarvoor overkomt.

‘Waarom denkt U dat? hijgde zij en haar beving en zenuwachtige verwardheid bewezen mij, dat ik gewonnen spel had.

‘Omdat Uw vader *de oudste* der Mac Leijsham's was, sprak ik zacht doch met grooten nadruk....

‘U begrijpt alles, geloof ik, lispte zij nauwelijks hoorbaar en viel met een snik neder op een stoel bij de tafel.

‘Miss Rudgewood, ik ben uw vijand niet, fluisterde ik hartelijk, ik ben Uw vriend, zoowel als de vriend van Elliot. Ik verzeker U, zoowel, dat hij Uwe papieren niet bezit, als dat ik U helpen zàl, indien ik U eerlijk helpen kàn.

‘Zij reikte mij over de tafel de hand. Ik geloof U, sprak zij eenvoudig. Waar is Elliot, lijdt hij om mij?

‘Hij hoopt en wacht af. Er is niets verloren; Uw beider liefde zal overwinnen, er is geen enkele reden tot vervreemding.

‘David, aarzelde zij, bezweert dat het *onmogelijk* is.

‘Dat weet ik, zijn bewering is volkomen raadselachtig. Kunt U gissen....

‘Hoegenaamd niet, viel zij mij snel in de rede.

‘U gelooft mij en ik geloof U, Miss Rudgewood, wij kunnen elkanders vertrouwen niet ontberen.

‘Neen, bevestigde zij.

‘Kunt U mij mededeelen, wie met eenige mogelijkheid wist, dat U, toen Elliot U voor ongeveer drie weken overviel, 's middags bezig zou zijn, met Uwe geheime papieren te bestudeeren? Ik stel U geen strikvragen. Ik vraag U alles recht op den man af. Wie wist des morgens van Uw voornemen, om dien middag het archief van Uw kapdoos te onderzoeken?

‘David. Doch mijn pleegvader is niet in staat tot eenige laagheid, Mijnheer Gould.

‘Wist niemand anders het?

‘Groot ongeloovig lachten haar oogen mij tegen. Wie zou het zijn? klonk het bijna spottend.

‘Bij voorbeeld de Heer Allcott, waagde ik.

‘Zij schaterde het uit. Die man praat mij Elliot aan, of hij hem moet uitverkoopen, maar ik heb hem nog nooit iets bizonders toevertrouwd. Ik begrijp dien vreemden man niet, ik ken hem niet.

‘Vergun mij een eerlijke, hoewel mogelijk pijnlijke vraag, en wil U mij eenvoudig en kalm antwoorden?

Zij knikte zwijgend.

‘Hebt U David nooit verdacht tegen Uw belang te handelen?

‘Ik heb dezer dagen een oogenblik verdenking tegen hem voelen oprijzen, maar dan overtuigde ik mij, dat een man zich niet meer dan 20 jaar volkomen voor een

meisje opoffert om haar dan eensklaps te verraden. 't Is onmogelijk.

‘Neen, David verraadt U niet, hij heeft U lief, bevestigde ik.

‘Nu dan? vroeg zij verwonderd.

‘Daarom overreedde hij U den oceaan over te steken, ontweek ik weer haar gevaarlijken aanval.

‘Weet U dat zoo zeker als U het beweert? daagde zij mij uit.

‘Ik geloof het niet, antwoordde ik. Dan wachtte ik een wijle om haar niet te onstemmen en vervolgde: Mag ik U vragen niets belangrijks te beslissen, voordat ik U weer spreek? Wilt U met mij overleggen, ik wil trachten den juisten weg te vinden? Bedenk dat ook Harold's weduwe en haar zoon mij dierbaar zijn.

‘Zij beet op haar zakdoek en haar oogen fonkelden: Harold was een *schurk*! siste zij; dan barstte zij los in hartstochtelijk snikken en staarde weer op het portret van haar vader.

‘Zij had zich verraden, ik was geslaagd, Edward, ik wist wat ik weten wilde. Het was overduidelijk, dat zij naar Schotland gekomen was, om zich te wreken en David had haar hiertoe aangespoord, al haar hartstochtelijke wraakgevoelens wakker geroepen, en haar wraak hield verband met de overtuiging, dat Harold Mac Leijsham een schurk was; twijfelloos zeker deelde David dit inzicht en joeg haar op. Waarom was Harold een schurk? Wien gold haar wraak?

‘Daar lag het geheim van Ethel Rudgewood.

‘Zacht drukte ik haar de hand en stond op; even lichtte zij het hoofd, om mij een dankbaren blik na te zenden.

‘Ik reken op U, Miss Rudgewood, sprak ik zacht.

Zij knikte zwijgend en ik vertrok.

‘Op de gang ontmoette ik Allcott.

U hier, Mr. Johnson? deed hij, verwondering veinzend.

't Is niet zoo heel ongewoon, zette ik hem onmeedoogend terecht, dat twee menschen elkaar ontmoeten, als zij uit naast elkaar liggende kamers elkaar tegemoet loopen; U moest werkelijk de scharnieren van Uw deur laten smeren, Mr. Allcott.

Voordat hij tijd had om van zijn ergernis en woede te bekomen, duwde ik ongevraagd de op een kier staande deur open en trad zijn verblijf binnen.

Ik vermoed, sprak ik, wijzend op de brandende kachel, dat U de voortreffelijke gewoonte bezit, Uw kamer te sluiten als U deze voor geruimer tijd verlaat. Waar houdt men anders ook kachels voor, voegde ik glimlachend toe. Maar hij scheen niet bijster op aardigheden gesteld en bleef mij achterdochtig beloeren, terwijl ik zijn klein, maar rijk gemeubileerd salon en zijn talrijke exotische rariteiten bewonderde. Het leek hem heel in het bijzonder te mishagen, dat ik tot drie maal toe stil bleef staan voor een schilderij, die den muur tusschen zijn kamer en die van Ethel versierde.

Lijkt U die schilderij zoo belangwekkend? vroeg

hij argwanend, zenuwachtig geprikkeld door mijn critische beschouwing.

Neen, sprak ik oppervlakkig, ik beschouw haar echter op verschillende afstanden, daar ik niet goed begrijp waar het, om haar te waardeeren, noodig voor was op den stoel te klimmen, die er onder staat. Dan keerde ik mij om, doch ik hoorde hem binnensmonds mompelen; ik geloof, dat hij stevig vloekte en mij gaarne den nek had omgedraaid.

Daar U mij dan hebt *opgewacht*, vervolgde ik plaatsnemend, zal het mij aangenaam zijn te vernemen, wat U van mij verlangt.'

'U moet niet schertsen, Mijnheer Gould, sprak hij nu dofverwezen, op een afstand van mij neergezeten en zijn stem klonk van heel ver tot mij over; U weet niet tegen wien U spreekt.

'Ik meen, dat U zich Allcott noemt en tuinarchitect zijt. Sinds eenige oogenblikken weet U, dat ik Harry Gould ben, daar U het afluisterde; dit kan zooveel kwaad niet. De Heer Elliot Mac Ludston, mijn vriend, zal bij de ombouwing van 'de Draak' ook zijn tuin moeten vernieuwen; ik zal U aanbevelen; mogelijk vinden wij op 'de Draak' langer en geschikter tijd om van gedachten te wisselen, sprak ik tot den lijkbleeken man, die met de handen op de knieëen, voorovergebogen tegenover mij zat en met zielloos verdofte oogen staarde naar den grond. Langzaam knikte hij met het witte hoofd; nu en dan groefde zich een bittere trek om zijn mond en mummelden zijn sidde-

rende lippen; hij was een beeld van verslagenheid, schier van radeloosheid.

‘Waarom luistert U aan de deur van David's kamer, als Ethel Rudgewood er met hem spreekt en bent U betrokken in de list, die haar scheiding van Elliot Mac Ludston tengevolge had? viel ik hem met een brutalen frontaanval aan.

‘Alsof een adder hem gestoken had vloog hij sidderend op van zijn stoel. Ik? schreeuwde hij bijna, ik? Ik zou er *mijn leven voor geven*, om haar met Mr. Mac Ludston *gehuwd* te zien; dat weet zij ook! Ik heb haar meer dan eens mijn bewondering voor den Schot te kennen gegeven en *niets* zou mij teveel zijn, om dat huwelijk tot stand te zien komen. Hij snikte en krampte de handen ineen; dan sloeg hij zich voor het voorhoofd en borst uit:

‘Waarom laat U mij niet met rust? Als men de hel moet meedragen in zijn ziel, doet men dat het liefst alleen. Verstaat U dat? Uitdagend keken nu zijn felle oogen mij aan.

‘Zeker *de hel van Bathhurst*? antwoordde ik kalm.

‘Ga heen, ga heen, kreet hij opvliegend van zijn stoel, geheel buiten zich zelven van opwinding; zijn oogen puilden uit hun kassen, het schuim kwam op zijn mond, hij scheen een vervloekte.

‘Ik huiverde, wachtte af en sprak na een wijle: Mogelijk kunt gij in Elliot Mac Ludston herstellen, wat gij tegen Harry Mac Ludston hebt misdreven Ik zei dit op goed geluk; hij moest hebben afgeluisterd,

wat ik met Ethel had gesproken, daarna had hij verlangd mij te ontmoeten. Waarom? Wat had deze duistere man, die den duivel in zich ronddroeg, mij te zeggen? Was het enkel de gewoon menschelijke drang van den misdadiger, te wroeten in zijn ellende? Het was de zuivere klank zijner ziel geweest, toen hij uitriep, dat het hem zijn leven waard was, Elliot met Ethel gehuwd te zien. Had hij iets tegen Elliot's vader misdreven te Bathhurst, of tegen dien van Ethel? Hoe kon hun huwelijk dit goedmaken....

Hij antwoordde niet; met groote wazige oogen staarde hij bewegingloos voor zich uit; ik stond nu vóór hem.

'Zijt gij David en Ethel gevolgd uit Australië? viel ik hem weder aan. Ik wist, dat hij ongeveer tegelijkertijd met hen in pension Chippenhall gekomen was. Het kon niet louter toeval zijn, dat deze griezelige man de kamer naast Ethel bewoonde en het meisje op slinksche manier bespiedde.

'Altijd zweeg de ineengekrompen gestalte op den stoel; hij leek alle zelfbeheer kwijt en aan wanhoop prijsgegeven.

'Misdaad eischt gerechtigheid, tastte ik weder door, terwijl ik opstond, gij zult geen rust vinden, vóór gij herstelt, wat gij hebt misdreven, of is dit onmogelijk?

Nu schudde hij als werktuigelijk het hoofd en zuchtte flauw: 'Ja.... te laat.... daarom, ...

Zijn woord brak in een snik.

Daarom? .... Wat? ....

Langen tijd was het stil tusschen ons, ik legde de hand op zijn schokkenden schouder en sprak: Ethel zal huwen met Elliot en gij zult rust vinden.

Een glimlach overgoot zijn verdord, van leed doorploegd gelaat. O! ja, ja, riep hij uit.

Plotseling zuchtte hij uit het diepst van zijn wezen en riep smeekend: Ga nu, ... ik besterf het.... ik kan niet anders, en weer loosde hij een krampachtigen zucht.

Vergeet niet dat, God U méér kan geven dan menschen, zei ik en verliet den rampzalige.'

***

Zoo vertelde mij Harry en ik zweeg langen tijd, liet al dit geheimzinnige en ontstellende in mij doordringen. Een geheel zag ik niet, het leek mij een onontwarbaar kluwen, vol misdaad, ellende en sluwheid.

Harry plofte nu een pijp aan en klopte mij gemoedelijk op den schouder: 'Kom Edward, wij hebben vanmorgen genoeg aandoeningen gehad voor den geheelen dag, laten wij er voorloopig over zwijgen. De weg van Edinburgh naar Doberney is prachtig, de zon schijnt, wij zullen open rijden.'

Hij nam zijn hoed en ging mij vóór de hal in; tijd tot navragen liet hij mij niet. Dat dit berekening en opzet was, stond bij mij vast.

In de hal stond de lange deftige Mac Pherson, met zijn onverstoorbaren, allerbeminnelijksten glimlach, een papier in de hand.

‘Ik had den ober de rekening verzocht’, sprak Harry, ‘'t is mij een eer, met den directeur zelf af te rekenen.’

Mac Pherson boog hoffelijk en ontving het geld.

Toen hij het in ontvangst had genomen plooiden zich zijn dunne lippen tot een nog lieflijker lachje en zei hij:

‘Voor een maand stond Uw foto in het geillustreerd Edinburgh's weekblad, Johnson uw kok gelijkt meer op deze foto dan U.’

‘Het is merkwaardig, dat U de afbeelding van Harry Gould zoo goed hebt onthouden, en het was mij aangenamer geweest, als U mij eerder op deze gelijkenis had gewezen, Mr. Mac Pherson,’ antwoordde Harry kalm, maar ik zag zijn mond even nijdig verstrakken.

Honingzoet hernam Mac Pherson: ‘Men ontstemt niet gaarne zijn gasten.’

‘Bijzonder innemend was Uwe ontvangst van den aanvang af reeds niet,’ mepte Harry kordaat terug; ‘'t Is juist niet vriendschappelijk iemand te ontvangen met de hand aan zijn revolver in den rechterbroekzak. Eerst later heb ik begrepen, dat U redenen hadt om mij te vreezen; thans bevestigt gij mij in mijn overtuiging, daar gij het verhaal van de Bronzen Spade hebt gelezen, in verband waarmede mijn fotografie vóór een maand in de geillustreerde weekbladen stond.’

Nu huiverde Mac Pherson toch even; dan verpletterde Harry hem meedoogenloos: ‘Gij moet U handiger vermommen, als gij Allcott des avonds bij het Nelson-monument ontmoet en u niet door de auto van het hotel bij de Wellington-Square laten opwachten. Ik

neem voor zulke gelegenheden bij voorkeur een huurauto. Goeden dag, Mr. Mac Pherson.'

Hij ging mij vóór en liet den doodelijk verbleekten en geheel verwarden directeur in sprakelooze ontsteltenis achter....

Nu snorden wij in snelle vaart naar Doberney.

In wilde vlucht joegen duizend vragen door mijn kloppend brein.....

Waren wij de ontdekking van het geheim, waarvan Elliot ons de ontraadseling had verzocht, ook maar een stap nader gekomen? Dacht Harry zelfs nog wel aan zijn stellige toezegging, den gemoedelijken Schot ter wille te zijn? Werd hij niet door geheel andere, veel gewichtiger aangelegenheden in beslag genomen? Hielden deze mogelijk verband met de papieren in de kapdoos? Welk was dit spookachtig verband? Een pleegvader, die zijn kind zielslief heeft en het rampzalig maakte! Een lief meisje, dat rechten komt opeischen, ja zich komt wreken en daar den oceaan voor oversteekt, opgehitst door haar pleegvader, een vroegeren huisknechtvan haar vader; en haar wraak hing samen met het denkbeeld dat Harold Mac Leijsham een schurk was. Wist zij dit uit de documenten? Waarom was zij dan eerst nù naar Schotland overgevaren met David en Claire? Waarom volgde haar die sinistere Allcott? Welke rol speelde hij? Hij werd blijkbaar door wroeging verteerd over een misdaad uit de dagen van Bathhurst, en zag in het huwelijk van Elliot en Ethel een uitkomst voor zijn gewetensangsten. Doch deze uitkomst begreep hij bij

voorbaat als iets onmogelijks. Waarom bij den hemel? En had zijn misdaad iets uit te staan met de reden, waarom Ethel Harold Mac Leijsham een schurk heette? En had deze er niets mee uit te staan, waarom had Allcott dan belang bij Ethels's geheimen? En MacPherson, welke rol speelde deze gluiper in het drama? Hoe kende hij Allcott? Wat complotteerden zij 'snachts? Dit geheele drama was in gang gekomen na de ontdekking van den Eenhoornschat, onmiddellijk daarna; toen waren Ethel en haar pleegouders naar Engeland gestevend. Met Allcott? Kenden zij elkander reeds vóór dien tijd? Kenden zij elkander nu? Kende Mac Pherson hen allen of Allcott alleen? Sinds lang? Harry scheen het verband tusschen al deze wonderbaarlijke feiten te begrijpen althans te vermoeden. Waarom had hij anders het pension bezocht en de vragen gesteld, waarvan hij mij thans eenig denkbeeld gegeven had? Mijn hoofd duizelde ik hoorde niets meer dan het eentonig zoemen van den wild voortjagenden wagen.... Harry sliep rustig aan mijn zij. Arme kerel! Om zes uur in den nacht had ik hem verlaten, om half tien had hij reeds het pension in opschudding gebracht; ik glimlachte, ja, hij had alle garnalen gepeld, alle schubbige bedeksels had hij handig afgerukt.....

‘Frische morgen,’ klonk het eensklaps aan mijn zij; glimlachend onderzocht hij mijn trekken, als om op mijn gelaat te lezen, wat er in mij omging. ‘Ik veronderstel, dat je de kapdoos nu wel gevonden hebt,’ prikkelde hij mij. Verbazend ja, dat was wel de eerste vraag:

waar zat toch die kapdoos? ‘Je herinnert je zeker nog wel dat het de vierde vraag was, die wij niet konden beantwoorden; wij hebben haar nu opgelost. Natuurlijk bezit *David* ze. Hij is de eenige, die de briefjes kan hebben vervalscht, daar hij de eenige was, die den eersten keer wist, dat Ethel dien middag haar documenten zou raadplegen op het opzettelijk bedriegelijk aangegeven uur; hij was dus ook de eenige, die weten kon, dat Ethel Elliot zou verdenken, dat hij de kapdoos met documenten wilde bemachtigen; die het eerste bedrog pleegde, pleegde ook het tweede. Hij is ook de eenige, die tot elken prijs wil, dat Ethel niet huwt met Elliot, dat raasde hij er als uitzinnig uit; Claire noemt hem gek. Allcott zette er heel zijn ziel op dat het huwelijk tot stand komt, maar David wil het, tegen alle waarschijnlijkheid in, beletten; hij is de eenige, die er belang bij heeft de twee tegen elkaar op te jagen, en hij heeft dit zeldzaam handig ten uitvoer gebracht. Overigens verried hem reeds zijn onverklaarbaar tot kleine snippertjes verscheuren van reeds verfrommelde briefjes. Hij stal de archiefdoos met de papieren. Hij deed het nù, daar hij, die volkomen alles weet van Ethel, ook wist, dat zij Elliot weldra mee zou deelen, wat zij beloofd had, en dit was stellig de laatste voorbereiding voor hun huwelijk. Zij zou hem van tevoren geheimen onthullen, die samenhingen met de plannen, waarvoor zij den oceaan is overgestoken; vermoedelijk moest zij zich van Elliot's hulp verzekeren, en hem uit de documenten overtuigen van de rechtvaardigheid harer zaak. Zij is een eerlijk flink meisje,

zij wilde weten, wat zij aan hem had, vóórdat zij zich aan hem overgaf. Wat dunkt je?'

'Je schifting lijkt mij aannemelijk, geen meisje van karakter zou anders handelen,' bevestigde ik.

'David moet zeer gewichtige redenen hebben, om het huwelijk van zijn pleegkind te beletten. Die redenen kunnen niet in den inhoud der *papieren* liggen, want deze is evengoed aan Ethel bekend als aan David. Dat de naam Mac Ludston telkens tusschen hen wordt genoemd kan evengoed beteekenen, dat zij hem verdedigde, als dat zij hem aanviel; ik kon hun gefluisterde gesprekken niet geheel volgen uit de verte. Spraken zij overigens over Elliot of over Harry Mac Ludston? Ook dàt weet ik niet. Kwaad van Elliot heeft David niet bloot gegeven, Ethel gelooft niet aan kwaad in hem en bemint hem nog; zij zou zich dus persoonlijk willen overtuigen van de waarheid van een beschuldiging tegen hem; zij zou haar liefde verdedigen, zij is geen meisje om haar verloofde voetstoots te verwerpen op een aantijging van wien ook. Haar eenige vraag tot mij was, of Elliot om haar *leed.* Zij voelt, dat zij hard was. Haar trots maakt haar hard tegen zich zelf in. David's geheimzinnige redenen staan er *geheel buiten*, en hij bepaalt zich tot een vaag, ondoorgrondelijk: 't is onmogelijk. Zoolang wij niet over meer feiten beschikken, kunnen wij in de Fiat om de wereld rijden, voordat wij dit raadsel hebben ontward. Wat meer houvast biedt is Ethels hartgrondige afkeer van Harold Mac Leijsham. Zij noemt hem een *schurk.* Waarom? Stellig hangt haar vonnis over

Harold samen met het drama van Bathhurst. Ik zal nooit de zielvolle, hartstochtelijke blikken vergeten waarmee zij, toen ik met haar sprak, tweemaal opblikte naar het portret van haar vader, zoodra ik den naam Harold Mac Leijsham had uitgesproken. Waarom zij hem verdenkt, kan ik echter niet met zekerheid vaststellen. Ik denk, dat wij den kop nu vast hebben en de staart op “de Eenhoorn” ligt. Ik zal Mevrouw Mac Leijsham een vraag stellen, waarvan de beantwoording ons het bewijs zal geven of mijn schifting juist is. Luister verder. Allcott is een leugenaar, een sluwe, lage spion, maar hij wil *eerlijk* Elliot's huwelijk met Ethel, hij wil het hartstochtelijk. Wroeging verteert hem. Bathhurst is de reden. Hij heeft een schuld te vereffenen, gaf hij bloot. Hij ontkende woedend, dat hij het huwelijk der jongelieden tegenwerkt, hij onkende niet, dat hij een schuld heeft aan Mac Ludston of Harold Mac Leijsham, of dat hij Ethel volgde. Ethel kent hem niet, zegt ze, toch is hij betrokken in het geheim van Bathhurst. Zijn schuld kan dus samenhangen met een misdaad tegen Harold Mac Leijsham, tegen Harry Mac Ludston of tegen beiden. Nog iets, Edward. Mac Pherson verbleef ook in *Australië* en woonde vóór 5 jaar nog te Sydney, heeft de ober mij verteld. Dat tweetal, Allcott die Ethel omzwermt en Mac Pherson, die 'snachts met hem samenspant, speelt een rol in het ontzettende drama. Mac Pherson is berekend, koud, sluw, hoffelijk en kent geen wroeging, alles wijst op zijn meerderheid over Allcott. Deze steunt tot tweemaal de verzuchting uit, dat hij niet anders

kan. Is het Allcott onmogelijk zijn misdaad te herstellen, gelijk hij het met geheel zijn ziel verlangt, omdat de valsche, wreede Mac Pherson hem in zijn klauwen houdt? Welke is Allcott's misdaad? Dit ligt nog alles in het duister. Wij zullen stellig eerst tot meerdere klaarheid komen over de raadselen van Bathhurst, als Mevrouw Mac Leijsham antwoordt op mijn vraag en het antwoord luidt gelijk ik het verwacht.'

'Wat zult gij haar vragen?' waagde ik, geen bescheid verwachtend. Maar hij antwoordde koel-zakelijk:

'Ik zal haar vragen, of zij begrijpt, waarom Ethel Mac Leijsham, de dochter van Benjamin Mac Leijsham, nadat zij de Engelsche kranten had ontvangen, met het verhaal over het vinden van den *Eenhoornschat,* van Bathhurst naar Schotland kwam om zich over den moord op haar vader te *wreken*.....'

De auto verminderde haar duizelingwekkende vaart, roeffelde zacht in rust voor het hek van 'de Eenhoorn;' op het bordes van het ouderwetsche kasteel stond glimlachend Mevrouw Harold Mac Leijsham en stak haar beide handen naar ons uit....

VII.
Het dreigend verleden.

Had ik den opzet gevormd een roman te schrijven, ik zou mij verlustigen in de uitbeelding der onwaarschijnlijke heerlijkheden, waarmee Mevrouw Mac Leijsham ‘de Eenhoorn’ had verrijkt, nadat zij met haar zoon het vervallen slot betrokken had, als de gelukkige bezitster van den Eenhoornschat. Hoe dit laatste geschiedde, heb ik verhaald in mijn boek de Heks van de Stille Hei. De onmetelijke rijkdom, haar plotseling door de millioenenwaarde aan goud en edelsteenen in den schoot gevallen, hadden haar in staat gesteld, het uitgewoonde, havelooze en vervuilde gebouw te herscheppen in een weelderig lustoord, waarin de kunst haar stoutste fantasiën had uitgedroomd, en de smaak van den beroemden schilder en beeldhouwer Archibald Douglas zijn ongeloofelijkste triumphen vierde. ‘De Eenhoorn’ was volkomen onherkenbaar, bemerkte ik aanstonds bij het intreden in de van Carrarisch marmer en oud koper blinkende hal, waarin ik enkel het historische kastje terug vond met de wonderbaarlijke Bronzen Spade, waarvan ik vroeger de geheimen ontsluierd heb.[1]

De hooge vrouwe leidde ons, oprecht verheugd over

(1) Zie ‘de Heks van de Stille Hei’. Avonturen van Harry Gould. No. 3

de komst van haar beste vrienden, gelijk zij zich uitdrukte, naar het geheel in den stijl-Louis XIV gehouden salon, en uitte haar verlangen, dat ons eerste bezoek op haar kasteel door vele andere mocht worden gevolgd. Het speet haar, dat Harold, haar zoon, om persoonlijke redenen afwezig was, doch zij verwachtte hem den volgenden dag terug.

Zoodra wij plaats hadden genomen en een grijze butler ons ververschingen van uitgezochte verfijning had aangeboden, opende onze vriendelijke gastvrouw het gesprek, vroeg naar onze werkzaamheden en vorschte handig naar de aanleiding van ons, voor haar verblijdend, doch geheel onverwacht bezoek; of waren wij enkel op een vriendschappelijk bezoek uitgegaan, ter gelegenheid van een snoepreisje?

Ik popelde naar Harry's antwoord. Ik voelde het wreede van zijn uitdagende vraag, in verband met de mij bekende dreigementen van Harry Mac Ludston tegen deze vrouw, zijn schoonzuster, doch blijkbaar zijn gezworen vijandin; ik herinnerde mij weer, dat zij dezen man radeloos gevreesd had en om hem Harold op tienjarigen leeftijd naar Sydney gezonden had en haar kasteel verlaten, om, altijd reizende van de eene onbekende wijkplaats naar de andere, Mac Ludston haar spoor bijster te maken.

Er zweefde over Mevrouw Mac Leijsham een geheim, dat vermoedelijk samenhing met het leven van haar echtgenoot. Om haar kind was zij den verschrikkelijken bloedverwant ontloopen en eerst na diens dood in 1901

durfde zij pogingen aanwenden, om den Eenhoornschat te ontrukken aan zijn verborgenheid. Dit alles flitste mij door het brein in de enkele seconden dat Harry zweeg, alvorens hij tot Mevrouw Mac Leijsham de vraag richtte, die haar, naar ik stellig verwachtte, in verband met haar verleden ontstellen, ja verbijsteren moest.

Nog voordat hij echter deze vraag had gesteld, werd de deur van het salon geopend en trad een bejaarde dame binnen, die ons als Mevrouw Treelong werd voorgesteld.

'Zij is een oude vriendin van de familie Mac Leijsham,' lichtte Mevrouw Mac Leijsham welwillend toe, 'en woont sinds eenige weken bij mij in; Harold is dikwerf voor de belangen onzer bezittingen afwezig en ik ben gaarne op haar vriendelijk aanbod ingegaan, mij haar gezelschap te verzekeren, door haar binnen de muren van "de Eenhoorn" op te nemen.'

Ik achtte de vrees niet ongegrond, dat Harry, in tegenwoordigheid dezer ons geheel onbekende dame, zijn beslissende vraag zou achterhouden; ik meende, dat deze uit de lucht vallende gast hem allesbehalve te stade kwam, te meer was ik verbaasd over de woorden, die hij tot Mevrouw Mac Leijsham richtte:

'Mag ik veronderstellen, Mevrouw Mac Leijsham, dat deze dame een vriendin van U is, waaraan U de geheimen, die U blijven beangstigen zoolang er één Mac Ludston op aarde leeft, hebt toevertrouwd?'

Een doodelijk bleek overtoog het gelaat onzer gastvrouw en zij kuchte zwijgend, met starren blik en ge-

openden mond wachtte zij Harry's volgende woorden af; haar fijn vrouwelijk gevoel deed haar de gevaarlijke dreiging beseffen, die op haar indrong; met een lichten zucht legde zij de bevende hand op den arm van haar vriendin en fluisterde heesch, zich blijkbaar met kracht beheerschend: ‘Mevrouw Treelong was weleer verpleegster en heeft, vóór jaren, mijn schoonzuster en mij bij de geboorte der kinderen vol toewijding haar hulp verleend; ik beschouw haar als behoorend tot ons geslacht, ik heb voor haar *geen geheimen*, is 't wel Carla?’

Hare grijze vriendin schudde het eerbiedwaardige hoofd en gaf haar vriendin een dankbaren blik: ‘Je weet wel, Mary, dat ik altijd zwijg.’ Dan richtte zij zich tot Harry: ‘Zou het niet het verkieslijkst zijn, mijnheer Gould, eenvoudig te zeggen of te vragen, wat wij thans moeten onderstellen, dat U bewoog “de Eenhoorn” te bezoeken?’

‘Het spijt mij,’ antwoordde Harry, ‘meer dan ik U zeggen kan, dat mijn eerste bezoek geen zuiver vriendschapsbezoek kon zijn. Elliot Mac Ludston heeft mijn hulp ingeroepen, om te pogen het raadsel op te lossen, waarom Ethel Rudgewood uit Edinburgh plotseling haar verloving met hem verbreekt, en dit raadsel is niet te verklaren zonder andere geheimen op te helderen; men kan niet altijd de hiel van een kous het eerst breien, geloof ik, zeker kan men ongeveer nooit aan de spits van een kerktoren beginnen, voordat de schacht is gebouwd.’

Weer knikte Mevrouw Mac Leijsham, thans merkbaar rustiger; het scheen dat Harry's aangename kalmte haar zenuwachtige opwinding bedaarde; toch flikkerde er iets in haar oogen van onveilige angstigheid.

'De jonge liefde dezer twee menschen is een offer waard, meende ik', vervolgde Harry, 'en het kan ten laatste niet dan bevorderlijk zijn ook voor uw gemoedsrust, dat eindelijk het duister verleden tot klaarheid komt, en de geheimzinnige bedreiging van vage beschuldigingen tot haar werkelijke beteekenis wordt teruggebracht. Het verleden is in het ergste geval onherstelbaar, het kan echter óók zijn, dat het U onredelijk beangstigt. Een mensch kan maar zelden bij de volle waarheid verliezen. Ik wilde U een vraag stellen, Mevrouw Mac Leijsham.'

Ik voelde mijn bloed kloppen in mijn polsen, ik poogde mij een houding te geven door naar mijn sherry-glas te grijpen, maar de roemer sidderde in mijn hand, en mijn tanden klapperden op het glas. Hoorbare stilte hing secondenlang in het vorstelijk ingericht vertrek; dan sprak Harry langzaam, afgemeten, ieder woord een geheel bijzondere klem gevend:

'Begrijpt U, Mevrouw Mac Leijsham, waarom Ethel de dochter van Benjamin Mac Leijsham uit Bathhurst, nadat zij de Engelsche bladen met het verhaal der ontdekking van den Eenhoornschat had ontvangen, uit Australië naar Schotland overstak met haar pleegouders, om zich op de schim van Harold Mac Leijsham te wreken?'

Met een doodsschaduw bedekt zat daar de slotvrouwe, ademloos, van schrik en ontzetting verlamd; haar vriendin had zich opgericht van haar zetel, greep, over heel haar lichaam trillend, den schoorsteenmantel vast en hakkelde, half verwezen, Harry met wijdopen angstige oogen aanstarend:

'Wie.... zegt.... U....? Zoo waar ik leef, dat is volslagen onmogelijk!'

Ik wierp een vragenden blik op Harry. Wat bedoelde deze vrouw? Wat was volslagen onmogelijk? Waarop sloeg haar woeste ontkenning? 'Mary' vervolgde zij jachtig gehaast tot Mevrouw Mac Leijsham, 'Mary, die vrouw is een bedriegster.... geloof mij.... geloof mij.... het kan niet.' Uitdagend stond zij daar in haar vorstelijke waardigheid. 'Ik zweer je, Mary, dat zij liegt.'

Het nevelde voor mijn oogen, het suisde in mijn hoofd; wat beduidde deze vage, benauwende beschuldiging? Welke was de leugen, welk het bedrog?

Mevrouw Mac Leijsham staarde haar vriendin aan; deze tartende ontkenningen bleken haar een even ondoorgrondelijk mysterie als ons; tenslotte scheen de veerkracht der slotvrouw door den vinnigen aanval van haar vriendin te worden opgewekt en fluisterde zij aarzelend:

'Carla, wat bedoel je, ik versta niet wat je zeggen wilt.'

'Het is niet enkel onmetelijk onwaarschijnlijk, het is ten eenen male krankzinnig, wat de heer Harry Gould

ons mededeelt; ik moet mij het heele verleden kalm voor den geest roepen, en dan zal ik, als het onvermijdelijk is, mijzelf *opofferen* voor jou, Mary; ik hoop echter, dat de goede God mij *het ergste* sparen zal. Dit echter zweer ik je, dat het glad onmogelijk is, dat Ethel Mac Leijsham den oceaan overstak.' Een schok deed haar haar evenwicht verliezen, haar knieëen knikten en zij viel terug op den divan; dan streek zij met de hand over het wasbleeke voorhoofd en stamelde: 'Ik wil mij liever terugtrekken, Mary, vergeef me, maar ik bid je, geloof me, dat meisje *liegt* en *bedriegt.*' En zonder antwoord af te wachten strompelde zij het salon uit en liet ons in neerdrukkenden twijfel en pijnlijke verbazing achter....

Begreep Harry iets van haar optreden en van haar verwarrende verklaring? Blijkbaar was zij volkomen zeker van haar beweren. Waarom poogde hij niet, deze vrouw tot duidelijker toelichting van hare onbeschaamde aantijgingen te bewegen? Waarom boog hij enkel zwijgend het hoofd en liet hij haar rustig vertrekken? Waarom beschouwde hij haar met zijn gemoedelijke onverschilligheid, als ging haar beweren langs hem heen? Ongetwijfeld had de vrouw ernstige redenen voor haar met hartstochtelijke woede uitgekreten beschuldiging, dat Ethel loog en bedroog; waarin echter de leugen en het bedrog bestonden, liet zij in het duister. Achtte Harry het niet de moeite waard den grond van haar beweringen te onderzoeken?

De verschrikkelijke stilte, die minuten lang duurde

in het salon, nadat de eerbiedwaardige dame was heengegaan, werd eindelijk verbroken door de woorden van Mevrouw Mac Leijsham, waarin ik meende een scherpe vijandigheid te hooren:

‘Het was mij aangenaam geweest, Mijnheer Gould, als U de rust van “de Eenhoorn” niet had verstoord, met Uw onbehoorlijke vraag.’

‘Het spijt mij Mevrouw, ik had gehoopt U te helpen, als U mij had willen antwoorden. Hebt U ooit het verslag gelezen van den moord op Benjamin Mac Leijsham?’

‘Mijnheer Gould,’ verhief zij zich rillend over geheel haar lichaam van den stoel, ‘deze roekelooze aanraking van lang gesloten wonden is onmenschelijk wreed en onmetelijk doelloos. Ik smeek U, dit onderwerp te laten rusten.’

‘Ik ben U iets anders verplicht, Mevrouw Mac Leijsham,’ antwoordde Harry met koninklijke kalmte; ‘het was mij van den aanvang onzer kennismaking af duidelijk, dat doodelijke vrees voor Harry Mac Ludston U bewoog “de Eenhoorn” te verlaten en geen openbare poging te wagen om den Eenhoornschat op te graven vóór zijn dood; hij vervolgde U klaarblijkelijk met een geheim, dat het *verleden van uw man* schandvlekte. Tot elken prijs wilde U de mogelijkheid uitsluiten, dat dit onteerend verhaal Uw kind ter oore kwam. Nu ik echter dacht, U de bewijzen te kunnen leveren dat Harry Mac Ludston ofwel bewust loog, ofwel zich schromelijk vergiste, meende ik, dat U mij, Uw ouden vertrouwden vriend, niet zoo onhoffelijk en redeloos weg zou zenden.

Ik verwacht van U om Uzelf, om Harold en om Elliot Mac Ludston, dat U mij als Uw bondgenoot en niet als Uw tegenstander beschouwt en behandelt.'

Hij was toch werkelijk een prachtkerel! Mevrouw Mac Leijsham zuchtte en stak hem flauw de hand toe.

'Een hoogstaande, edele vrouw, die door haar levensellende het leven moet hebben begrepen, moest geen oogenblik gesproken hebben, gelijk U daareven hebt gesproken tegen mij; er mag geen gedachte aan vijandschap in U postvatten, ik was en ik ben uw vriend, Mevrouw.'

'Wat verlangt U te weten, Mijnheer Gould,' klonk het thans rustig, hoewel een lichte beving in de stem de diepe aandoening der vrouw verried.

'Ik verlang antwoord op mijn vraag,' antwoordde Harry.

'Welnu,' fluisterde zij, 'ja, *ik begrijp het*, hoewel Carla raadselachtig verward beweert, dat dat meisje liegt en bedriegt.'

'Kunt U gissen waarover Ethel zich wreken wil?' vroeg Harry, den uitval van Carla Treelong verwaarloozend.

Mevrouw Mac Leijsham boog het hoofd, naar allen schijn te pijnlijk ontroerd om te antwoorden.

'Het is voor U mogelijk aangenamer, wanneer ik U zeg, wat ik denk,' vervolgde Harry zakelijk; 'Ethel Mac Leijsham meent, dat Uw man, die de *jongere* broer van Benjamin was, dezen te Bathhurst vermoordde, om den *sleutel* van den Eenhoornschat te bemachtigen;

met deze verdenking heeft Harry Mac Ludston U het leven verbitterd.'

Zwijgend knikte Mevrouw Mac Leijsham bevestigend....

Harry vervolgde: 'Mag ik U vragen, of U het verslag van den moord mogelijk las in de "Times"?'

Als heel afwezig en verloren in nameloos leed zat daar de slotvrouw; zij schudde werktuigelijk ontkennend het hoofd, in antwoord op Harry's vraag.

'Ik heb het verslag voor U meegebracht,' sprak deze vriendelijk en overhandigde haar eenige papieren; 'ik verzoek U dringend het wèl te lezen, het is van belang, dat U zich eindelijk op de hoogte stelt van de feiten. De waarschijnlijkheid is niet uitgesloten, dat ik U voor immer van deze doodelijke obsessie kan bevrijden, maar ik kan niet met U overleggen, zoolang U zich geen rekenschap geeft van de werkelijke toedracht der zaak. Ik geef U mijn woord van eerlijk man, dat wij Ethel nooit zullen kunnen bewegen haar wraak te laten rusten, voordat wij haar van haar misdadige dwaling overtuigen, door den waren schuldige te ontmaskeren. Lees dit verhaal als een roman, waar U geheel buiten staat; als ik mij niet zeer bedrieg, staat U er ook geheel buiten.'

Hij stond op. 'Mijn vriend en ik hebben ons aangediend bij de Mac Ludston's op "de Draak;" Elliot wacht ons; ik hoop U spoedig weer te bezoeken en vraag U met aandrang Uw vriendin te bewegen, om zich aan U te verklaren; wij missen het recht haar in verhoor te

nemen, mogelijk wil zij U mededeelen, waarop haar diep afgrijzen voor Ethel Mac Leijsham is gegrond.'

De onbestemde angst was blijkbaar weggedreven uit het gemoed van Mevrouw Mac Leijsham; flauw glimlachend en met hartelijke dankbaarheid sprak zij tot Harry, hem de hand ten afscheid reikend: 'U is nog dezelfde toovenaar van verleden jaar.'

'U hebt hem toen vertrouwd, waarom zou hij nu zijn stokje hebben verloren? Toovenaars zijn gewoon hun stokje goed te bewaken....'

Wij stonden buiten, wandelden langs de mij van vroeger zoo goed bekenden landweg; het dikke boertje, dat als huisbewaarder van 'de Eenhoorn' had dienst gedaan, terwijl de eigenares reisde en trok, groette ons vriendelijk en Harry riep hem lachend toe:

'Je bent nu zeker intendant van het paleis geworden?'

Een blijde glimlach vertrok het stompzinnig gelaat van den oermensch, doch het was duidelijk, dat de zin van Harry's woorden hem ontsnapte. Harry blikte hem een wijle aan en ik volgde zijn oogen; dan wandelden wij ongeveer een halve mijl ver en traden door een hoog ijzeren hek op het terrein van 'de Draak'. Wij belden aan het kasteel. Een lakei opende en geleidde ons naar een ruime moderne zaal. Daar wachtte ons Elliot, die ons met twee uitgestoken handen tegemoet snelde.

'Wel, dat is aardig van U beiden,' deed hij gul, 'gaat zitten; hier is een telegram,' richtte hij zich tot Harry.

Harry las en herlas het telegram, stak het achteloos

in den zak; snel schreef hij er een en vroeg Elliot dit onmiddellijk te laten seinen; Elliot belde den butler en het telegram vertrok.

‘De kapdoos is terecht,’ begon Harry het gesprek, mij opnieuw verbazend met zijn fantastische grilligheid; ‘maar wij mogen haar nog niet te voorschijn halen; je moet nog even geduld hebben Elliot, alles komt echter in orde, geloof ik.’

‘Wie had ze gestolen?’ vroeg Elliot.

‘Een grasmaaier uit Australië,’ antwoordde Harry.

Elliot barstte los in een daverend gelach en viel achterover in zijn stoel: ‘U bent ongelooflijk, Mijnheer Gould.’

‘'t Is de zuivere waarheid,’ meende mijn vriend.

‘En waar was ze? Wie vond ze?’

‘Waar ze was of is, weet ik niet; de kok heeft ze gevonden.’

‘De kok?’ glunderde Elliot.

‘Inderdaad.’ .....

‘In de keuken?’

‘Neen, in de papierkist,’ verbijsterde Harry hem volkomen. ‘Kent U den heer Allcott?’ vervolgde hij zonder eenigen overgang; ‘hij is tuinarchitect en een beschermeling van mij; ik zou hem U willen aanbevelen. Zijn bekwaamheid staat boven allen twijfel en ik meen dat zulk een deskundige u te pas moet komen. Na den ombouw van den westelijken vleugel van “de Draak” zal een herschepping van het park onvermijdelijk blijken. De heer Allcott is bereid U van dienst te zijn, zijn kundigheden en smaak waarborg ik U.’

‘Hij is mij welkom.’ antwoordde Elliot op de electrische bel drukkend, ‘ik heb reeds met mijn broers in denzelfden geest gesproken, U voorkomt dus mijn wenschen.’

De butler trad in en Elliot vroeg of de tafel gereed was, hij zei dat hij honger had; ik vond hem een practischen kerel.

Snel schreef Harry nog twee telegrammen en overhandigde deze aan den butler, terwijl wij naar de eetzaal stapten.

Aan tafel overrompelde Harry ons met eenige van die allerverrassendste mededeelingen, waarvan hij het geheim bezit en die een samenwerking met hem ongeveer tot een sprookje maken.

‘Ik zou je willen verzoeken, Elliot, het hek dezen avond en desnoods den geheelen nacht open te laten, ik wacht een auto uit Edinburgh, die mij een boek brengt, dat ik vanavond nog moet bestudeeren. Ik heb er vanmiddag om geseind. De heer Allcott zal je, hoop ik, morgen bezoeken in den namiddag, ik vertrouw, dat je dan thuis bent. Ik zou Allcott echter ook gaarne nog spreken, ik stel levendig belang in dezen man; hij is afkomstig uit Australië en dat werelddeel trekt in den laatsten tijd mijn heel bijzondere aandacht.’

Hij loog weer niet, hij liegt nooit, maar van waarheid spreken schijnt hij toch een heel afzonderlijk begrip te hebben.

Na tafel rookten wij zware sigaren en praatten over de kippetjes. Ik had Harry midden in de behandeling

eener ernstige zaak nog nooit zoo gemoedelijk gezien. Het was of wij werkelijk op een vacantiereisje waren en er geen wolkje aan de lucht vlekte! Toch las Mevrouw Mac Leijsham nu met groote ontsteltenis het verslag van den moord op Benjamin, werd de boefachtige Allcott hier verwacht en was er in een auto een boek onderweg, dat Harry dezen avond nog moest bestudeeren! ....

Ik nam er geen genoegen mee, voor den gek te worden gehouden door Harry's opzettelijke onverschilligheid en ik besloot met prikkelende vragen mijn verzet tot zijn bewustzijn te brengen.

'Waarom neem je niet eens rust vannacht? Kan dat boek niet wachten tot morgen? Het wordt hoog tijd voor je, om te bedenken, dat je ook een mensch bent en den slaap op den duur niet missen kunt.'

'Dit boek zal mij waarlijk mijn nachtrust niet benemen, het is slechts een geillustreerd weekblad,' antwoordde hij glimlachend; 'juist om den slaap te vatten, ben ik gewoon oude Engelsche plaatjes te bekijken; er is niets eentoniger en droomeriger dan deze stijf-deftige kunst; je moet het eens beproeven, Edward, je slaapt als een roos als je een paar dozijn van die plaatjes hebt bekeken.'

Ik was totaal verslagen, ik gevoelde het. Ik wrokte over mijn nederlaag en zon op middelen om hem mijn ontstemming te doen blijken. Daar viel mij iets in.

'Allcott woont immers in pension Chippenhall, hoe ken je hem zoo goed?' vroeg ik argeloos. Maar ik was mij onmiddellijk bewust, dat ik tegen de vriendschap

handelde met hem aldus vast te zetten en misbruik te maken van het vertrouwen, dat hij in mij stelde. Ik haastte mij dus toe te voegen: ‘Of zwijg er maar over als je liever zwijgt.’

‘Welneen,’ lachte hij luidop, ‘waarom zou ik zwijgen? Elliot mag gerust weten, dat Allcott uit Australië afkomstig is en David en Ethel is gevolgd. Het is mogelijk zelfs beter, dat hij begrijpt, hoeveel belang Allcott stelt in David en Ethel en dat hij een rol speelt in de geheimzinnige zaak. Je hebt juist gezien, Edward, het is verkieslijker tegenover Elliot geen geheimen te verbergen; hij zal mij gemakkelijker toestaan met Allcott ongestoord in zijn uitgestrekt park te wandelen dezer dagen, als hij weet, dat ik hem onder vier oogen over belangrijke zaken heb te spreken. Je wilt hem immers wel eenige dagen huisvesten op “de Draak,” Elliot?’

‘Zonder twijfel, als U dat aangenaam is,’ antwoordde deze gul. ‘U zegt, dat hij David en Ethel kent, ik zal hem dan eens ondervragen.’

‘Ik hoop, dat je dat niet zult doen en mij de leiding der zaak overlaten; ik reken daar zelfs op,’ antwoordde Harry kalm; ‘voor de Heeren van “de Draak” is Allcott enkel de tuinarchitect.’

Elliot knikte instemmend, dan sprak hij: ‘Deze heer komt dus morgenmiddag; ik zal zijn kamers in gereedheid laten brengen. Het is jammer, dat mijn beide broers de heele week afwezig zijn, hij moet dan maar blijven tot zij terugkeeren. Ik beslis niet gaarne over een

algeheele verandering in den aanleg van het park, zonder er hen in te kennen.'

'Mijn vriend Allcott zal blij zijn, eenigen tijd, ver van zijn stadsbeslommeringen, de vrije natuur te genieten; deze streek is verrukkelijk en de ijle Schotsche lucht is zeer bevorderlijk voor de gezondheid,' meende mijn wijsgeerige vriend.

Ik trappelde bijna van spanning. Wat beraamde Harry, welk was nu zijn krijgsplan? Hij was mij een ondoordringbaar raadsel.

Mijn twee uitdagende vragen hadden tot niets geleid; ik werd van het kastje naar den muur geworpen. Wacht, daar viel mij iets in, ik zou trachten Elliot tot mijn bondgenoot te maken, mogelijk had ik dan betere kans.

'Ethel heeft het portret weer op haar kamer in genade aangenomen, de leelijke plaat is opgeruimd, zij vroeg mij, toen ik voor knecht speelde in het pension, haar te helpen om het portret op te hangen.'

'Zeer merkwaardig,' viel Harry in, mij meer en meer verbijsterend thans met zijn uitdagende oprechtheid; 'het portret stelt zekeren Benjamin Mac Leijsham voor, niet waar Edward; hij moet familie van Ethel zijn, daar dit portret haar eenige portret is.'

'Mac Leijsham,' verbaasde zich Elliot onverholen, 'is deze Mac Leijsham familie van de Eenhoorn-bewoners?'

'Ik denk het wel,' antwoordde Harry, 'deze naam is niet zoo algemeen; wij zullen er bij gelegenheid Mevrouw Mac Leijsham eens over spreken,' loog hij weer niet, zonder echter de waarheid te zeggen. Dan

vervolgde hij: ‘Is er in het park ook een schietbaan? Wij zijn bijzondere liefhebbers van deze sport, nietwaar Edward?’

Groote hemel! Ik die op den revolver tamelijk bedreven was, mag ik zonder zelfoverschatting zeggen, maar die ongeveer nooit een geweer in mijn handen had gehad! Waar wilde hij heen? Stellig had hij eene bedoeling met zijn oogenschijnlijk zotten inval, maar ik kon niet gissen welke deze was.

‘Dat wil zeggen,’ aarzelde ik, ‘jij schiet veel beter dan ik, maar ik wil de baan toch wel eens probeeren.’ Ik dacht in mezelf, ik hoop dat alle redelijk een onredelijke schepselen Gods dan uit de buurt blijven achter het doel!

‘De baan wordt slechts zelden gebruikt, er is slechts één scherpschutter onder het personeel,’ antwoordde Elliot, ‘de anderen voelen niet veel voor deze liefhebberij.’

‘Een scherpschutter?’ deed Harry belangstellend, ‘ik wil mij eens met hem meten, ik zet er een pond op, dat ik van hem win. Hoe heet hij?’

‘George, hij is tuinknecht, ik denk er over, hem tot mijn jager te bevorderen.’

‘Ik zal hem morgen wel vinden,’ sprak Harry voldaan, ‘hij mag zeker wel een weinig tot mijn beschikking staan?’

‘Gerust,’ lachte Elliot, ‘zoo druk is het op het oogenblik niet.’

Dus al weer iets nieuws. Harry ging scherpschieten

met George! Te deksel, wat verzon hij toch! Er kwam in een auto een boek, Allcott zou hier logeeren, Harry wilde met hem wandelen in het mijlen uitgestrekte park en wij gingen prijsschieten met een scherpschutter! .... Daar flitste iets door mijn brein! Harry had gevraagd of George een weinig tot zijn beschikking mocht zijn. Moest hij als lijfwacht dienst doen in dreigend gevaar? De goedmoedige Schot had de vraag niet doorgrond, ik kende Harry Gould beter, hij maakte geen doellooze grapjes! .... Waarom had hij Elliot den naam Mac Leijsham medegedeeld en op het verband tusschen het meisje en Benjamin Mac Leijsham gewezen? Ik verdiepte mij nutteloos in gissingen, doch waagde geen nieuwe vragen; ik gaf er de voorkeur aan te wachten, tot ik Harry 's avonds onder vier oogen kon onderhanden nemen; in de tegenwoordigheid van Elliot leek hij volkomen onberekenbaar.

De late avond, waar ik op wachtte, kwam inderdaad. Het was tegen elf uur, toen ik mijn slaapkamer intrad, om een kwartier later tegenover Harry te zitten op de zijne. Ik vond hem bedrijvig met een brief; hij zag even op en reikte mij het papier over, dat hij beschreven had.

Ik las:

Waarde Wells,

Ik blijf nog een poosje afwezig. Zou juffrouw Carlotta je willen helpen, om in het bovenste rechtsche laadje van mijn bureau een boekje te zoeken in *geel leer* gebonden en zou je dat boekje aan Ellers willen mee-

geven, die, gelijk je zeker reeds bemerkte, met de Fiat voor het hotel staat? Ik hoop, dat je in mijn regeling geen bewijs van wantrouwen ziet, maar er enkel de opvatting in onderkent, die je stellig met mij huldigt, dat een vrouw zoo'n laadje, na het te hebben doorsnuffeld, zelfs als de meest onverhoopte drukte haar overrompelt, zorgvuldiger tot zijn vorigen toestand terugbrengt dan een man. Waarschijnlijk zal de heer Mac Pherson uit Edinburgh naar mij informeeren, deel hem dan mede, dat ik op 'de Draak' te Doberney logeer met den heer Allcott.

Harry Gould.

'Je zult mij zeker eindelijk wel eenige verklaring willen geven nietwaar,' sprak ik koud terughoudend en koel vormelijk. 'Het begint mij ondragelijk te hinderen, dat je mij zoo ongeveer als je zwarte knechtje behandelt. Zou ik bijvoorbeeld mogen weten, wat dat voor geel boekje is?'

'Ik dacht dat je het al wel begreep,' deed de schelm onnoozel; 'Mac Pherson zal immers *schrijven* of *zelf komen.* Schrijft hij, dan heb ik vermoedelijk het gele boekje noodig, komt hij zelf, dan kan George goede diensten bewijzen. Het is misschien ook wel de moeite waard de hand van Allcott te doorgronden.'

'Kan daar het boekje dan voor dienen?'

'Voor die voor de hand liggende dingen blijk je altijd bijzonder bevattelijk te zijn.'

'Je bent dus Allcott en Mac Pherson aan het *aanzuigen*, als ik je goed begrijp.'

‘Dat is inderdaad de juiste uitdrukking. Allcott moet hier komen en MacPherson kan hem nu niet meer ontmoeten aan het Nelson monument; Allcott heeft hem stellig verwittigd van zijn aftocht en mocht dit zoo niet zijn, dan verneemt onze vriend er wel nader over van Wells; ik vermoed dat Mac Pherson voeling zal willen houden met Alcott, daar hij vreest, dat deze iets verraden zal. Zoo zal hij dus weldra ergens in *het kreupelhout* te vinden zijn.’

‘In het kreupelhout?’ vroeg ik, mij bedwingend om niet uit te proesten van het lachen. Iets dwazers kon men zich wel niet voorstellen, dan de deftige Mac Pherson in het kreupelhout! Dan vervolgde ik: ‘Heb je er eenig denkbeeld van, wat Allcott in Mac Pherson's oogen zou kunnen verraden?’

‘Ik moet eerst vanavond laat de Engelsche plaatjes bekijken; daarna wil ik slapen. Vermoedelijk zal ik dan David hier ontbieden,’ sprak hij, zonder mij te antwoorden. ‘Zou je mij nu een heel groot genoegen willen doen?’ voegde hij hartelijk toe, en ik merkte thans, dat het hem hooge ernst was. Daartegen was ik machteloos en ik knikte bevestigend.

‘Wacht dan,’ sprak hij, ‘met verder vragen tot morgen. Ik heb een stellig vermoeden, dat morgen de menschen de zaak goeddeels zullen hebben geschift. Op het oogenblik is zij nog te verward om een behoorlijk inzicht en overzicht mogelijk te maken. Allcott moet met mij wandelen, David moet spreken, Mac Pherson moet in het kreupelhout van “de Draak” kruipen en Mevrouw

Treelong moet hardop droomen; als de vijand niet in het open veld komt, hebben verrekijkers geen waarde; deze dingen dienen tot niets zoolang de troep zich achter heuvels verbergt. Wij gaan nu rusten, ik moet het boekje afwachten, het zal zeer laat worden; je zult dus wel vóór mij uit de veeren zijn, zend dan dit telegram voor mij.'

Ik las:

BUREAU PINKERTON SYDNEY
ZOEK DATUM EN BEDRAG EN BANK WAAR BENJAMIN MEI
1873 ZIJN GOUD VERKOCHT.
GOULD.
KASTEEL DRAAK DOBERNEY SCHOTLAND.

Ik blikte hem ongeloovig aan. 'Twee zijner knechts verklaarden, herinner je het "Times"-verslag, dat Benjamin hun mededeelde *geen* goud te hebben verkocht, daar hij niet durfde wagen het te vervoeren.'

'Uitmuntend,' deed hij kalm, 'zoo is het. De menschen schiften hier, geloof ik, *onmiddellijk* de zaken. Dat getuigden de twee knechts Oliver Winshup en Neil Harwick die, gelijk de "Times" mededeelde, bij het verhoor een onweerstaanbaar stompzinnigen indruk maakten; het is niet zoo waarschijnlijk, dat de gouddelver Mac Leijsham van twee zulke *aartslummels* zijn *vertrouwelingen* maakte, terwijl hij David *buiten* dit geheim liet.'

'Wat denk je dan?'

'Dat ze schitterend hebben gelogen in 1873 en de

justitie te Bathhurst oppervlakkig en onmenschkundig optrad.'

'Zij kunnen toch niet in de zaak betrokken zijn,' opperde ik, 'Oliver zat op den bok van den wagen naast David, Neil was naar de markt te Sydney en de derde knecht Joe was ongesteld en lag te bed.'

'Inderdaad, je bent je 500 pond als reporter van de Evening Trotter waard,' glimlachte Harry. 'En toch geloof ik dat Pinkerton ons terug zal seinen, dat Benjamin zijn goud verkocht vóór 23 Mei, den dag waarop de raadselachtige moordenaar hem trof. Oliver bewees een daverende leugenaar te zijn, dat zal ik je morgen uit tal van feiten bewijzen, en Neil's beweren hangt totaal in de lucht. Ik ben nu te moe; begrijp je niet, dat ik veel voel voor je geestige theorie, dat een mensch nu en dan slaap noodig heeft, en ten slotte, als hij dezen drang der natuur miskent, zijn hersens niet gaarne meer gebruikt? Als werkelijk het goud werd verkocht vóór 23 Mei, zou de kortste weg om den moordenaar van Benjamin Mac Leijsham te vinden, zijn, te ontdekken waar dit drietal, Oliver, Neil en Joe, is gebleven, dan zal mogelijk tevens licht kunnen vallen over het raadsel, waarom Ethel haar verloving verbrak. Zeker is dit echter alles behalve.'

Zijn verbazingwekkende schranderheid maakte mij sprakeloos. Ik voelde het logische van zijn gedachtengang. Als de knechten hadden gelogen moesten zij een *reden* gehad hebben; dan wisten zij meer van het geld en was er althans een motief van den moord gegeven.

Maar Ethel! Wat had haar verloving te maken met het geld van Benjamin uit 1873?

‘Je vergeet toch niet,’ sprak hij droomerig, ‘dat de mijn Aurora aan drie deelgenooten behoorde, Benjamin, Harold en Harry?’

‘Wat bedoel je?’ vroeg ik.

Eensklaps stond hij snel op van zijn stoel en luisterde gespannen: ‘Ga nu slapen, ik hoor 'n auto naderen, ik denk, dat mijn boek in aantocht is en dan ga ik plaatjes kijken.’ Meteen was hij de kamer uit....

Den volgenden morgen om negen uur daalde ik, volkomen opgeknapt, de trappen af. De butler trad mij tegemoet en sprak: ‘De heer Harry Gould heeft op het zilveren blad in de gang, waarop de brieven en boodschappen worden neergelegd, gisteren avond een open briefje achter gelaten, met het verzoek aan mij, om U vanmorgen op te wachten en U te vragen of U den inhoud van dezen brief seinen wilt. Hij verzoekt U den omslag te openen en den brief te lezen en ten spoedigste voor zijn beide telegrammen te zorgen.’

‘Heeft hij eenigszins aangeduid, op welk uur hij wenscht gewekt te worden?’

‘Ziehier zijn briefje,’ antwoordde de butler.

Ik las: ‘Butler, vraag den heer Halliwells dezen brief mede te nemen, te openen en te seinen met het andere telegram; roep mij desnoods tegen de lunch maar stellig niet eer. Een mensch behoort nu en dan te slapen.’

De vormelijke butler deed wanhopige pogingen om

zijn afgemeten deftigheid te bewaren; dan keerde hij zich eenklaps om, boog en sprak: ‘'t Is niet altijd even gemakkelijk, Mijnheer Halliwells.’

‘Neen butler, 't is met den heer Gould zelfs ongeloofelijk moeilijk,’ beaamde ik.

Ik seinde dus twee telegrammen. Den inhoud van het eerste heb ik reeds vermeld; het tweede, dat mij door den butler in gesloten enveloppe overhandigde was, luidde:

> DAVID BUTTELSHAM PENSION CHIPPENHALL EDINBURGH.
> OM JOE FULLER MOET U ZONDER PARDON ONMIDDELLIJK OP DE DRAAK DER MACLUDSTONS TE DOBERNEY KOMEN. DENK AAN ETHEL. IK RAAD U NEEM EEN AUTO IK VERGOED DE KOSTEN.
> JOHNSON.

Peinzend drentelde ik terug naar het kasteel. Waar had Harry eensklaps dien Joe Fuller opgediept, die David wachtte op ‘de Draak?’ Hoe was deze ontdekking bij denkbare mogelijkheid in zijn werk gegaan na twaalf uur 's nachts, toen ik hem verliet? Hij kende Joe Fuller niet, hij kon hem niet kennen, de man zat ergens in Australië. Ik was te veel in zijn onmiddellijke omgeving geweest, om te twijfelen aan de onmogelijkheid, dat Harry den Australischen knecht, dien hij nooit gezien had, dezen nacht had opgespoord. En zelfs als dit ongerijmd onwaarschijnlijke was geschied, hoe wist hij dan, dat die Joe de macht had David hals over kop te ontbieden?

Of was alles een list, wilde hij David en Allcott samen ver hooren? Was Allcott Joe Fuller? Maar hoe was hij dit eensklaps aan de weet gekomen? En welke bedreiging lag er voor David in den naam van Joe? David was een rechtschapen hoewel dom man, die vaderlijk waakte over Ethel, Allcott was een listeling, een door wroeging verteerde booswicht, wat bewoog hem....

'Allah,' klonk het mij monter uit den verren zoom van het park tegemoet, 'frissche morgen. Uw onbetaalbare vriend is nog niet uit de veeren, willen wij ontbijten? Het loopt tegen tien uur.' Het was Elliot, prettig en vroolijk als immer.

Wij wandelden samen op; mijn gezellige gastheer deed mij voor een oogenblik, de nabije dreigingen vergeten, die Harry's methoden van alle kanten op ons deden instormen; beangstigend duidelijk werd het mij meer en meer, dat hij het gruweldrama doorzag en dat het sloteffect ontzettend zou zijn; zijn maatregelen waren stellig niet de eerste de beste onschadelijke krankzinnigheden; hij had er zijn doel mee en dat zou hij bereiken, geleidelijk zijn vijanden verpletterend.

'Ik ben blij U te ontmoeten. Harry laat mij het eene griezelige telegram na het andere verzenden en ik tast in volkomen duister. David, de concierge, komt ook al op "de Draak," en Ellers is op pad met den wagen om een geel ingebonden boekje voor zijn meester te halen. Ik geloof, dat mijn vriend een spoor ruikt en dan is hij verschrikkelijk. U kent hem niet. Enkel begrijp ik niet, waar hij de gegevens haalt voor zijn besluiten. Heeft

Ethel U ooit over de Australische goudmijn Aurora gesproken?'

'Hoegenaamd niet.'

'Ik vind dit zonderling, om niet te zeggen onverklaarbaar,' sprak ik in gedachten.

'Is zij dan in zoo'n goudmijn betrokken?' vroeg de Schot verbaasd.

Ik schrok, ik had mij verpraat; waarom lette ik niet beter op mijn woorden! De Schot wist niets van het verleden van Ethel Rudgewood; ik moest snel een antwoord vinden, dat hem voldeed, doch ik vond het niet.

'U las toch die woorden "Goudmijn Aurora" in haar papieren op tafel, toen U haar dien middag overviel,' antwoordde ik weifelend.

'En wat zou dat?' deed Elliot koppig, 'wat beduiden deze twee losse woorden? U moet mij niets verzwijgen, Mijnheer Halliwells, Ethel geeft mij méér zorg dan U weet of weten kunt.'

Ik voelde, dat ik zoo niet van hem af kwam en besloot in 's hemels naam een oppervlakkige toelichting te geven. 'Haar vader bezat een goudmijn, schijnt het, zooveel heeft Harry reeds vastgesteld; het schijnt, dat men haar niet eerlijk behandeld heeft.'

'O, ik begrijp het nu,' viel Elliot overhaast in de rede; 'Ethel wilde mijn hulp inroepen en daarom bestudeerde zij zeker de papieren van de mijn, om mij de zaak duidelijk te maken. Als zij mijn steun behoeft.... 't Is mij niet mogelijk, haar hulpeloos aan haar lot over

te laten. Als het nog lang duurt, ga ik recht op haar af. Wat dunkt U, zou zij naar mij verlangen?'

Ik hoorde bijna een snik in de stem van den armen jongen.

'Harry wikt en weegt alles met zorg; als Ethel U noodig heeft zult U haar niet in verlegenheid laten; wees daar gerust op.'

'Maar hoe kunnen wij weten, wanneer zij, gelijk U het uitdrukt, mij noodig heeft?' vroeg Elliot aandringend.

Ik zweeg, want ik voelde dat hij mij vastpraatte.

In gedachten liepen wij naast elkander het park door het bordes op en traden de ontbijtkamer binnen. Daar troffen wij Harry, in druk gesprek met den architect Willy Hoover. Hij liet zich de plannen uitleggen van den herbouw van den westelijken vleugel. Waar stelde hij al geen belang in!

'Als dit idee van Miss Rudgewood is, heeft zij blijkbaar veel smaak,' hoorden wij hem zeggen; hij zag even naar ons op, toen wij binnentraden en vervolgde zakelijk: 'Is het U bekend, waar dit merkwaardig meisje haar studiën heeft gedaan?'

'Te Brisbane, in Australië, heeft ze mij eens verteld, er schijnt daar een technische hoogeschool te zijn.'

'Brisbane ligt stellig meer dan vijfhonderd mijl van Bourke,' antwoordde Harry verwonderd.

Nu zag hij naar ons op en sprak tot ons: 'Ethel Rudgewood heeft te Bourke gewoond, vertelde de architect, en haar studiën gedaan te Brisbane:' dan

vroeg hij weer aan den architect: ‘Leefde zij daar geheel afzonderlijk?’

‘Ja, haar pleegouders bleven te Bourke op de hoeve, zij woonde in bij een studievriendin.’

‘Heeft zij u de naam van het meisje genoemd?’

‘Miss Langleton, meen ik, zij is nu een bekende architecte, vertelde Miss Rudgewood mij,’ antwoordde Hoover. ‘Mijn teekenaarster is een zeer aangename medewerkster; zij weet veel te vertellen over Australië en zij is openhartig en eenvoudig,’ lichtte de sympathieke man toe. ‘Doch nu laat ik U aan uw ontbijt en ga ik naar mijn volkje,’ glimlachte hij. Hij boog vriendelijk en verliet het vertrek.

Met achterdochtige verbazing keken Elliot en ik elkander aan. Ongewoon handig had Harry van de gelegenheid gebruik gemaakt, om achter het verleden van Ethel Rudgewood te komen. Ik verwachtte, dat hij stellig een telegram aan Miss Langleton zou zenden....

Eenigen tijd hing een ongezellige stilte in het vriendelijk ontbijtsalonnetje, terwijl wij ieder onze eigen gedachten vervolgden; dan sprak Elliot met zijn aantrekkelijke gemoedelijkheid: ‘Mijnheer Gould, ik vind het heel prettig, dat U op zoo goeden voet staat met Mijnheer Hoover, maar Uw vriend heeft mij een en ander verteld, waarover ik U eerlijk mijn meening wil zeggen. Ethel schijnt in gevaar te verkeeren en ik wil haar tot elken prijs beschermen; als men haar heeft bestolen en mijn steun verlangt, zeg het mij dan,’ de reus rekte de leden, als om zich op een onzichtbaren vijand te werpen.

‘Laten wij ontbijten, Elliot,’ sprak Harry, hem de hand drukkend, ‘ik geef U mijn woord van eerlijk man, dat ik U Ethel geen minuut langer zal onthouden dan noodig is. Blijf mij nog een paar dagen vertrouwen; je doet echter goed met een revolver bij je te dragen, het zal schieten worden, denk ik. Edward, ik waarschuw jou ook. Wij zijn door schurken omringd.’

En wij smeerden onze versche broodjes, belegden ze en aten.

Na het ontbijt liet Elliot ons alleen en ging den bouw bezichtigen. Weder zond Harry een telegram naar Pinkerton; hij gaf het mij eerst ter lezing.

BUREAU PINKERTON SYDNEY.
WANNEER KWAM DAVID BUTTELSHAM TE BOURKE MET HET KIND VAN BENJAMIN.
HARRY GOULD.

‘De telegraaf heeft een goeden klant aan jou,’ lachte ik, ‘zou je Miss Langleton ook niet eens iets van je laten hooren?’

‘Pinkerton heeft mij gisteren geseind, dat er na Juni 1873 niets naders over de Bathhurst-zaak bekend werd; ik wacht nu antwoord, of hij iets weet over Mac Pherson en over den verkoop van het goud. Zij zullen mij een behoorlijke rekening zenden, denk ik. Mogelijk zal ik Miss Langleton verzoeken over te komen om als bruidsmeisje dienst te doen.’ Zie zoo, ik was weer ingerekend!

‘Waarom ontbiedt Joe Fuller David?’ vroeg ik, en liet zijn spot over mij heengaan.

‘Hij ontbiedt hem heelemaal niet, hoe kom je er aan?’ verwonderde hij mij.

Ik riep mij thans het telegram, dat ik verzonden had, scherp voor den geest; neen, het stond er niet, er stond enkel, dat David om Joe Fuller op ‘de Draak’ moest komen, en.... denken moest hij aan Ethel! ....

‘Waarom moet David om Joe Fuller op “de Draak” verschijnen en daarbij denken aan Ethel?’ vroeg ik nu.

‘Zoo is de vraag juist,’ antwoordde de schelm, en hij vervolgde: ‘omdat Ethel hem anders *haten* zal.’ Dan veranderde hij van toon: ‘Je behoeft niets te vragen, Edward, alles lost zich met de onnoozelste gemakkelijkheid weldra onder je oogen op. Enkel moet je je eens geducht rekenschap geven van de leugenachtigheid van Oliver Winshup. Herinner je je nog, dat wij gisteren langs het voorwereldlijk boertje liepen op den landweg? Wij hebben beiden naar hem gekeken; met opzet heb ik even bij hem standgehouden. Als je nu later eens loochende hem te hebben gezien, loochende, dat je bemerkte, dat hij het was en niet zijn oom of zijn grootvader, wat zou een nadenkend mensch dan besluiten, als hij met zekerheid wist, dat je niet heelemaal dronken was?’

‘Dat ik een bijzondere reden moest hebben om zoo onbeschaamd de waarheid te ontkennen.’

‘Uitstekend! Herinner je nu eens scherp, dat David getuigde, hoe hij *van den bok van den wagen*, ongeveer

tweehonderd el van de pomp af, op den *open* straatweg Harold Mac Leijsham met Benjamin had zien staan; dat hij ook had opgemerkt, hoe zij elkander *de hand gaven* en elkanders *pijp* aanstaken; Oliver Winshup kende Harold *even goed* als David Buttelsham en zag van dit alles, volgens zijn zeggen, *niets*! Dit lijkt reeds *ongelooflijk*, daar zij samen op den bok van den wagen zaten en de stille landweg geen andere voorwerpen ter beschouwing aanbood. Zij reden daarna *langs* Harold, David *herkende* dezen, Oliver weer *niet*; zij reden Benjamin *voorbij* vlak bij de pomp, David zag het en getuigde het onder eede, Oliver keek toen volgens zijn zeggen *den anderen kant* uit; David sprak nog wel over die pomp, wees op deze, toen hij Oliver's aandacht vestigde op haar spoedige reparatie, maar Oliver keek desondanks *niet rechts* naar de pomp, maar *links* naar de graanvelden; hij wist dus volstrekt *niet*, dat Benjamin toen vlak bij de pomp liep! Is dit niet *ongerijmd leugenachtig*? Twee knechten die samen op den bok rijden van een wagen waarvan de één alles en de ander niets ziet; het is even ongelooflijk, als het voor de hand liggend is, dat hij voor zulk een opeenstapeling van leugens een reden moet gehad hebben.'

'Je hebt gelijk,' antwoordde ik. 'Welke reden had hij, denk je?'

'Hij loog, hij moest liegen, hij moest de mogelijkheid open laten, dat Harold de moordenaar van Benjamin kon zijn; deze mogelijkheid was *uitgesloten*, als Harold op hetzelfde oogenblik, waarop Benjamin bij

de pomp getroffen werd, meer dan tweehonderd el van de pomp af den *anderen* kant uitliep in de richting van Forbes. Het onderzoek wees immers uit, dat het lijk van Benjamin niet werd verplaatst en dat er niemand bij hem stond of met hem worstelde, toen hij neerviel. Als Harold derhalve meer dan tweehonderd el verwijderd was, op het oogenblik dat de moordenaar Benjamin bij de pomp den hals afsneed, kòn Harold deze moordenaar niet zijn; David bewees dit, Oliver wilde het ontkennen en loochende dus de *tastbare feiten.* De brutale leugenaar, Oliver Winshup, was mijn uitgangspunt.'

'Tot wat?' Ik beefde van opwinding en ongeduld.

'Neil Harwick ligt nog te veel in het duister, om je naar behooren te antwoorden; ik moet eerst met dezen raadselachtigen David spreken, je moet nog even je nieuwsgierigheid bedwingen. De groote vraag is ook, of het goud werd verkocht vóór 23 Mei. Joe Fuller is in ieder geval een vierkante ezel,' verbijsterde hij mij volkomen.

'Hoe weet je dat, waar heb je hem leeren kennen?'

'Vannacht,' antwoordde hij kalm en liet mij even wijs als tevoren.

Daar stond opgewekt en vroolijk de levenslustige Elliot onder het raam der gelijkvloersche ontbijtkamer en wuifde ons toe met de hand.

'U wilt ons zeker wel eens door het park rondleiden?' riep Harry hem door het open raam toe.

‘Gaarne, spring er maar uit, dat is het eenvoudigst,’ antwoordde lachend de gulle Schot.

Wij mochten nu genieten van het heerlijke Maartzonnetje in het nog in voorjaarsslaap rustende park, dat echter gemakkelijk voor mijn verbeelding in den zomer opleefde in een tooverpracht van kleuren en in een oneindige schakeering van groen, goud en bruin. Kaarsrechte lanen, dichte boschjes, geheimzinnige kronkelpaadjes, merkwaardige planten en boomen, zonoverschitterde, deinende, uitgestrekte vijvers, wisselden elkander in bekoorlijke verscheidenheid op onze wandeling af. Harry scheen open oog te hebben voor elke bijzondere groepeering der kreupelboschjes, voor de kruising der lanen en laantjes, voor den geheelen aanleg van het park. Hij had papier en potlood uit den zak genomen en teekende vlug plattegronden, zich op de hoogte stellend van den openbaren weg, die op het park uitliep, of er zich langs uitstrekte. Hij drong aan op een zeer nauwkeurig onderzoek over de denne- en sparreboschjes en de verschillende paden van het *zuidelijk* deel van het park, dat is in de buurt van den weg van Doberney naar Edinburgh, en ik dacht aan den beminnelijken oerdeftigen Mac Pherson in het kreupelhout....

‘Moeten wij onze revolvers gereed houden?’ vroeg ik lachend.

‘Je kunt niet gissen, hoeveel menschenlevens het kosten kan.’ nijdigde hij. ‘Als je het niet doet om jezelf, doe het dan om mij, Edward, ik bezweer je, wees voorzichtig.’

Eindelijk scheen hij voldaan en drentelden wij door het overige gedeelte van het park, in immer stijgende bewondering over dit prachtstuk natuurschoon. Tegen de lunch kwamen wij thuis.

De butler trad op Harry toe en deelde hem mede, dat zijn chauffeur hem wenschte te spreken. Harry wenkte mij en wij verlieten het salon, werden in een kleine spreekkamer gelaten.

‘Mijnheer Wells hoopt, dat dit boekje het gevraagde is,’ sprak Ellers, een klein in geel leer gebonden boekje overhandigend.

Harry knikte voldaan, klopte Ellers op den schouder en sprak: ‘Je bent een kranige jongen, op jou kan ik altijd rekenen. Wil je mij nog een groot genoegen doen?’

‘Zeker Mijnheer,’ antwoordde Ellers.

‘Neem dan nu je middageten, rook je pijp en ga dan slapen; ik kan je vannacht noodig hebben en het is voor geen van beiden aangenaam, dat wij tegen de boomen rijden; 't is beter dat een chauffeur goed wakker is....’

De lunch was geëindigd, Elliot ging weer op stap naar Hoover. Ik was met Harry alleen. Ik merkte, dat hij onder zijn stroeve kalmte een zekere onrust verborg; nu rees hij half op uit zijn gemakkelijken stoel, als om scherp zijn gehoor te spitsen op een ver geluid, dan weer staarde hij mij doelloos aan, blijkbaar verdiept in gedachten, die heel zijn wezen beheerschten.

Juist, hij wachtte David Buttelsham, die komen moest om Joe Fuller....

‘Wie is Joe Fuller?’ vroeg ik eensklaps.

Op hetzelfde oogenblik sprong hij op uit zijn clubzetel, liep snel de kamer uit en kwam terug met een groen boek onder den arm.

Het leek de jaargang van een of ander tijdschrift; te gelijkertijd hoorde ik een auto toeteren en eenige seconden later knerpte het grind vóór het bordes onder de gummibanden.

‘Blijf kalm, Edward, tracht geen verbazing te toonen.’

De butler trad binnen en diende David Buttelsham aan. Harry knikte en wenkte met een kort gebaar, hem binnen te laten.

De butler liet David in, sloot de deur achter hem en verdween.

Daar stond de oude David, sidderend, verwezen, doodsbleek trillend op zijn knieën, mummelend met de lippen, onmachtig om een woord te spreken.

‘Ik.... ben.... gekomen.... gekomen,’ hakkelde hij eindelijk.

‘Natuurlijk ben je gekomen,’ deed Harry koud, ‘begrijp je het?’ en hij bood hem een stoel, waarop David als gebroken neerviel. ‘Begrijp je het?’ herhaalde Harry ijzig en meteen wierp hij het groene boek open bij een bladzijde, waarbij hij een bladwijzer had gelegd.

‘Dit is de SYDNEY ILLUSTRATED NEWS van 1 Juni 1873,’ sprak Harry, ‘hier staan de *foto's* van alle personen, die op *Benjamin's* hoeve woonden, *toen hun meester werd vermoord.* Het was ongeloofelijk

onwaarschijnlijk, dat Benjamin aan een man, zoo onontwikkeld als jij bent, zijn kind had toevertrouwd, dit had mij aanstonds doen twijfelen of jij *David* was; nu wou ik je echter vragen, hoe het komt, dat jij *niet* de lange spitse *ooren* hebt van *David Buttelsham*, maar *wel* de *wipneus* van *Joe Fuller*? .... Je hand niet in je broekzak, Joe, handen op!' en hij richtte snel zijn revolver op Joe's voorhoofd....

VIII.
Harry pakt aan.

Een beklemmende onrust maakte zich van mij meester; in onbestemden angst staarde ik nu Joe dan Harry aan.

Daar zat de verschuwde Joe Fuller, de witte kop voorover gebogen, stom, levenloos, lijkbleek; en Harry met den revolver in de hand stond als een beeld vóór hem en scheen te wachten op de woorden van dezen vernietigden mensch. Wat zou Joe eindelijk uithakkelen? Hij was David Buttelsham niet; hij was de pleegvader niet van Ethel; hij was zeker een gewetenlooze bedrieger, waarschijnlijk een aartsschurk. Had hij David met eigen handen opgeruimd? Wanneer? Waar? Hoe? Waarom? Ja waarom, dat leek wel de meest gewichtige vraag. Waarom had hij David doen verdwijnen om diens plaats in te nemen bij Ethel Mac Leijsham? Wist het meisje van zijn fieltenstreek? Was hij ook de moordenaar van haar armen vader, Benjamin Mac Leijsham? Plotseling herinnerde ik mij, dat Joe Fuller, den bloedigen dag van 22 Mei 1873, met zware ingewandskrampen te bed had gelegen op de hoeve te Bathhurst. Dit had het gerechtelijk onderzoek uitgemaakt. Had hij zich overigens kunnen verbergen in de buurt van de pomp, op het oogenblik dat zijn meester werd vermoord? Neen, er was met zekerheid vastgesteld, dat niemand

vóór of bij het slachtoffer had gestaan, op het oogenblik waarop dit werd getroffen. De geweldige houw, waardoor het hoofd bijna geheel van den romp werd geslagen, moest op zeer korten afstand toegebracht zijn, met een bijl of een sabel; en Benjamin had alleen bij de pomp gestaan, voetindrukken van een tweeden stilstaanden man hadden ontbroken.

Ik staarde op Joe, als kon dit weggevallen menschelijk wezen mijn wild op elkaar botsende twijfels oplossen. Ik bespiedde hem, in angstige nieuwsgierigheid naar wat hij eindelijk zeggen zou.... maar bij bleef zwijgen, minuten lang....

Dan doorkruisten snel mijn brein tallooze vragen over Harry.

Met welk een weergalooze listigheid achterhaalde hij de geheimen van Bathhurst op 29-jaar afstand! Hij had blijkbaar gedacht aan de ook mij bekende Sydney-Club te Londen, die ook te Edinburgh, gelijk in andere voorname steden van het Vereenigde Koninkrijk, een afdeeling gevestigd had en geseind om het deel 1873 van de ILLUSTRATED SYDNEY NEWS, hetwelk de Club stellig in haar bibliotheek bewaarde; hij had gehoopt er afbeeldingen in te vinden van personen uit de omgeving van Benjamin Mac Leijsham, en vermoed, dat deze hem nader tot de ontdekking van de wreedaards zouden brengen.... Wonderbaarlijk was zijn voelhoorn. Werktuigelijk blikte ik in het nog steeds voor hem openliggend boek; boven aan de bladzijde las ik: ‘HET GEHEIM VAN BATHHURST’.

Zwijgend trok ik het boek naar mij toe; daar ontwaarde ik, rondom een hoeve, foto's van verschillende personen; de onderschriften luidden: Benjamin Mac Leijsham; Harold Mac Leijsham; Harry Mac Ludston, David Buttelsham, Neil Harwick, Oliver Winshup, Joe Fuller, Claire Buttelsham, en in het midden onderaan een teekening van den rijksweg met de monumentale pomp, een kruisje ter plaatse waar Benjamin gevallen was.

Ik zag op naar Harry, die nog altijd roerloos post vatte voor Joe, naar allen schijn afwachtend, wat deze ten slotte los zou laten. Maar Joe scheen verloren in zijn onteerende ellende, nu en dan beefde een schok door zijn ineengekrompen lichaam en rolde een stille traan over zijn rimpelige wangen.

'Je moest eindelijk spreken, Joe,' klonk ten laatste vastbesloten Harry's koude stem; 'wij hebben niet veel tijd, je weet zeker, dat Mr. Allcott aanstonds hier komt en dan heb ik ander werk.'

Nieuwsgierig verbaasd blikte de in zijn rampzaligheid weggezonken kerel bij de tafel naar Harry op en schudde ongeloovig het hoofd.

'Weet je niet, dat Allcott hier verwacht wordt?' vroeg Harry dreigend, 'lieg niet, je eenige kans is de waarheid, versta je?'

Woordloos schudde de ander ontkennend met den witten kop.

'Ik.... zweer het.... U,' fluisterde hij heesch.

'Je begrijpt, dat ik ook Ethel ontbied, om haar je bedrog te ontmaskeren.'

‘O neen! .... neen! .... neen! ....!’ kreet de ander, opverend uit zijn wezenlooze verdooving en als radeloos wierp hij zich op twee knieën en omklemde Harry in krampachtigen greep met de sidderende handen.... ‘Dood, dood mij, maar dàt niet,’ lispte hij.

Hij had Ethel oprecht lief, opnieuw werd ik in deze overtuiging bevestigd!

‘Vertel mij dan alles! Wat heb je met David gedaan, waarom heb je hem vermoord en zijn plaats bij Ethel ingenomen? Wie is Claire? Wat is er geworden van David's vrouw?’

Hij antwoordde niet, schudde enkel in doffe wanhoop het hoofd en blikte als een ijlhoofdige omhoog naar Harry, de armen naar hem uitstrekkend.

Harry hief hem op, schonk hem water in.

‘Drink en spreek, Joe, wij hebben geen tijd te verliezen.’

Joe dronk met groote teugen, dan zuchtte hij diep en rustte het hoofd op de blauw-dooraderde handen.

‘'t Was ....om Ethel,’ stamelde hij moeilijk. ‘Ik had het kind zoo lief, zoo lief;’ toonloos kwamen de woorden er uit; dan barstte hij los in hartstochtelijk geschrei; eensklaps bracht hij snel de hand in zijn rechter broekzak, maar op hetzelfde oogenblik greep Harry zijn arm in ijzeren greep vast en riep woest: ‘Geen zelfmoord, Joe, je hand uit je zak, ... Edward, neem hem zijn revolver af.’ Ik vloog op van mijn stoel en trok het wapen uit Joe's broekzak.

Joe, met dikke druppels zweet op het voorhoofd zat

weer als levenloos op zijn stoel en bood niet den minsten tegenstand. Zijn lippen mummelden onverstaanbare klanken.

‘Wanneer en waar heb je David vermoord?’ vroeg Harry ijzig.

‘Neen, neen....’ huilde Joe, ... ‘neen, neen, nooit.’

Ik zag Harry aan; begreep hij iets van dezen ongelukkige?

‘Wie heeft hem vermoord, als jij het niet deed?’

‘Niemand!’ fluisterde Joe.

Dan nam Harry plaats tegenover dezen, als onder zijn rampzaligheid verbrijzelden man, en sprak gemoedelijker:

‘Joe, ik wil je gelooven; wat je deedt, deedt je om Ethel; hoe verdween David, als hij niet werd vermoord?’

‘Hij stierf,’ antwoordde Joe moeilijk.

‘Waar?’

‘Op den tocht van Bathhurst naar Bourke.’

‘Wanneer?’

‘Het kind was nauwelijks een jaar oud.’

‘Dus kort na den moord op haar vader?’

‘Ja Mijnheer.’

‘Wat is dat voor tocht naar Bourke, waar je van spreekt? Vertel kalm, ik kan je anders niet begrijpen, Joe.’

De ander loosde een zwakken zucht; het leven scheen een weinig in hem opgefleurd; langzaam, moeilijk toch altijd, gaf hij nu het volgend verslag.

Het was kort na den moord op Benjamin geweest, eind Juni 1873. Mijnheer Harold en Mijnheer Harry ontgonnen toen ook het gedeelte der kreek, waar vroeger Benjamin goud had gedolven en vonden veel goud. Toen had Harry Mac Ludston hoogloopenden twist gekregen met David; Joe wist niet waarover; hij verstond enkel, dat Harry Mac Ludston tot David scherpe verwijten richtte; dan verkocht David aan hem en Harold Mac Leijsham de hoeve en de goudvelden en vertrok.

‘Hoe lang leedt je aan die krampen in de ingewanden?’ Ik vond op dat oogenblik Harry's onsamenhangende vraag tamelijk dwaas.

Joe dacht na en streek met de hand over het voorhoofd.

‘'t Was een onbegrijpelijke ziekte, Mijnheer, ze kwam plotseling op en verdween dan weer. Het eerst werd ik er mee geplaagd, eenige dagen voordat Mijnheer Mac Leijsham werd vermoord; ik dacht toen, dat ik sterven ging.’

‘Waar lag je ziek?’ vroeg Harry weder, schijnbaar buiten alle verband met het verhaal van Joe.

‘Boven de deel, Mijnheer.’

‘Sliep je daar alleen?’

‘Ja Mijnheer.’

‘Waar sliepen David, Neil en Oliver?’

‘In de schuur die naast de hoeve stond.’

‘Waar bevond zich de kelder van de hoeve?’

‘Onder een kamertje, dat aan het einde van de deel lag.’

‘Wat was dat voor een kamertje?’

‘Een kantoortje van Mijnheer Mac Leijsham.’

‘Hoe lang was je toen ziek, weet je dat nog, Joe?’

‘Ik weet zeker, dat ik achter het lijk liep, een paar dagen na den moord, toen het lijk werd begraven.’

‘Wanneer overviel die ziekte je weer?’

‘Op den weg van Bathhurst naar Bourke.’

‘Dat is een groote afstand nietwaar?’

‘Meer dan zeshonderd mijlen.’

‘Weet je nog hoelang de trek duurde, voordat de ziekte je weer aantastte?’

‘Voorbij Orange, dat is dicht bij Bathhurst en vóór Dabbo. Toen wij te Dabbo, dat is zoowat driehonderd mijl van Bathhurst, kwamen was ik hersteld en waren David en Claire overleden,’ verbijsterde hij ons eensklaps

Harry sprong op van zijn stoel, greep Joe's hand vast in de zijne.

‘Vertel verder! .... Vertel.... Joe, ... Herinner je alles goed, ... hoe is dat geschied? Overleden, zeg je? Allebei?’

‘Het ging zòò. Ik en David en Claire werden doodziek van dezelfde ziekte in de ingewanden; ook de ponnies. Wij moesten halt houden voorbij Orange, dat is zoowat dertig mijl Noordelijk van Bathhurst. Dagen lang lag ik tusschen leven en dood; toen ik genezen was, waren David en Clara dood en begraven. Meer weet ik er niet van.’

‘En daarna?’ Harry beheerschte blijkbaar een geweldige ontroering.

‘Neil en Oliver waren diep bedroefd over het verlies en jammerden bijna den geheelen dag en zij wisten geen raad.’

‘Juist,’ viel Harry in, ‘en toen besloten jullie. dat jij de rol van David zou overnemen en trouwen en je vrouw Claire noemen.’

‘Zoo is het gegaan, Mijnheer. Ik weigerde eerst, maar Oliver smeekte mij het te doen ter liefde van Ethel en Neil vroeg het toen ook; zij wisten, hoe lief ik het kleine meisje had; ik wilde het niet terugzenden aan Mijnheer Harold Mac Leijsham en besloot voor David Buttelsham te spelen.’

‘Wie trokken mee van Bathhurst naar Bourke?’ onderbrak Harry hem weer.

‘Ethel met David en Claire, ik, Oliver en Neil, met de karren en wagens vol meubelen, huisraad en voorraad.

‘En toen bereikte jullie Bourke?’

‘Ja Mijnheer, wij kwamen te Bourke na zeven weken;’ zuchtte Joe, ‘en toen was het geld verloren en enkel het bedrag voor een kleine hoeve was er over.’

‘Hoe kwam dat?’ vorschte Harry nieuwsgierig.

‘Een advocaat schreef uit Sydney, dat hij curator was in het faillissement van de Australian Bank, waar David de heele som van de opbrengst der hoeve en der goudvelden had belegd; hij zond mij drieduizend Pond als het overschot van het geld en vroeg of ik genoegen nam met dat bedrag, meer zou er toch niet uitkomen, dacht hij.’

‘En toen?’ drong Harry aan, ‘wat deed je?’

‘Wat moest ik doen? Ik had geen verstand van die dingen; Oliver en Neil zeiden, dat het in Australië allemaal schurken waren en dat ik maar nemen moest, wat ik krijgen kon.’

‘Dus je schreef toen in dien zin aan den advocaat; hoe heette die man?’

‘Dat weet ik niet meer; ik kon niet schrijven, Neil schreef voor mij, die schreef het beste.’

‘Hoe groot was het bedrag, dat David ontving voor de hoeve en Benjamin's deel in de goudmijn?’

‘Ik weet het niet zeker meer, ik geloof zoowat twaalfduizend Pond.’

‘In goud?’

‘Ja, ik geloof, dat ik dat David eens tegen Claire hoorde zeggen, het waren twee zakken goud.’

‘Zag je die ook?’

‘Neen, ik was meestal bij de beesten, Mijnheer.’

Hij rustte een wijle en zijn rechter liet hem zwijgen; een diepe plooi viel tusschen Harry's schitterende denkoogen en snel schreef hij een telegram, dat hij mij toeschoof.

Ik las:

BUREAU PINKERTON SYDNEY.
SPRONG IN JUNI JULI OF AUGUSTUS AUSTRALIAN BANK TE SYDNEY?
HARRY GOULD.

‘Wil je dit afgeven?’ vroeg hij mij vriendelijk.

Ik knikte, verliet de kamer en overhandigde het

telegram aan den butler, met dringend verzoek er dadelijk voor te zorgen.

Toen ik terugkwam schreide Joe als een kind.

'O, ik zal U tot in mijn graf zegenen, Mijnheer, als Ethel nooit te weten komt, dat ik haar bedroog! David en Claire konden haar niet méér hebben lief gehad, dan ik deed. Ja, ik was arm en heb voor haar gewerkt en haar dure lessen betaald.'

'Vroeg zij je nooit, *waarom* zij je moest gehoorzamen, Joe; vroeg zij nooit om *het bewijs* te zien, dat haar vader haar aan jou had toevertrouwd?'

Nu spalkten zich Joe's oogen open, met verglaasde blikken staarde hij Harry aan, dan fluisterde hij: 'U begrijpt alles, geloof ik; o, zwijg bid ik u, laat dat rusten, ik smeek u!'

Grenzenlooze verbazing maakte zich van mij meester; hoe kon deze vraag Joe zoo ontstellen? Dan drong de eenvoudige verklaring krachtig op mij in en ik zag dat Harry gelijk had: een meisje als Ethel Mac Leijsham kon toch zoo maar niet, op een los gezegde, dat haar moeder haar, mocht haar echtgenoot een ongeluk treffen, aan een wildvreemden boerenknecht wenschte toe te vertrouwen, haar leven lang aan zulk een mensch gehoorzamen en onderdanig blijven; ongetwijfeld moest er een *stuk* bestaan, dat zwart op wit deze heel ongewone regeling bevestigde. Maar waarom staarde Joe Harry in starre ontzetting aan, nu hij dit stuk verlangde te zien?

'Ik wil dat bewijs zien, Joe; je moet mij vertrouwen,' sprak Harry, vastbesloten. Dan voegde hij vriendelijk

toenaderend toe: ‘Ik zal zorgen, dat Ethel hoegenaamd geen leed geschiedt, Joe; jij hebt haar lief, ik heb met haar, toen ik haar gisteren sprak, vriendschap gesloten; ik zal enkel handelen in haar belang.’

‘Ik heb haar gezworen.... het nooit te laten zien....’ stamelde Joe verward.

Bliksemsnel schoot door mijn herinnering de onderstelling, vroeger door Harry gemaakt, dat Ethel, den dag toen Elliot haar overviel, papieren bestudeerde, wier inhoud zij hem gedeeltelijk wilde verbergen, daar er iets in stond, dat haar onteerde, en dat zij haar verloving had verbroken, omdat zij meende, dat Elliot die papieren stal en zij nu in zijn oogen geschandvlekt was; ik begreep, dat Harry het verband even snel, sneller, gelegd had dan ik en zijn klemmende vraag stelde, om Joe over deze documenten tot spreken te dwingen. Ik spande mij op zijn antwoord.

‘Als je dat hebt gezworen,’ sprak hij rustig, ‘is het zeker, omdat het bewijs van David's aanstelling tot pleegvader te vinden is in een geschrift, dat haar *om een of andere reden onteert*, en *jij* hebt dan ook *de kapdoos gestolen* en gezorgd, dat *Ethel Elliot als den schuldige* moest aanzien, omdat je hun huwelijk wil beletten.’

Dit was zoo verpletterend zakelijk en zoo verbijsterend juist, dat Joe, in wezenlooze machteloosheid, zich onbewust gewonnen gaf en, zwijgend met het hoofd knikkende, Harry's woorden bevestigde....

‘Waarom verzet je je tegen dat huwelijk, weet je kwaad van Elliot Mac Ludston?’

Werktuigelijk schudde Joe het hoofd, dan sprak hij zacht: ‘Ik zou niet weten wàt.’

Harry zweeg geruimen tijd. Ik zag zijn klare, bruine oogen schitteren met dat ongewone licht, dat er in oogenblikken van algeheele overwinning over zijn tegenstander in fonkelt; een zacht glimlachje speelde om zijn lippen toen hij vervolgde:

‘Je veranderde Ethel's naam Mac Leijsham in dien van Rudgewood, om de opspraak, die de naam van haar vader had gewekt en je leefde rustig eenige jaren met haar te Bourke. Dan ging zij op studie te Brisbane. Is dat juist?’

Woordloos knikte Joe.

‘Oliver en Neil bleven op de hoeve?’

‘Nog ongeveer een jaar, toen vonden zij elders een betere plaats.’

‘Waar?’

‘Dat weet ik niet, Mijnheer’.

‘Heb je nooit meer van hen gehoord?’

‘*In 28 jaar* hoorde ik niets van hen,’ sidderde de oude man, ‘toen schreef *Neil Harwick* mij.’

‘Wat?’ Ik zag Harry beven van opwinding.

‘Het zat zoo,’ verhaalde Joe verder; ‘Oliver en Neil hielden veel van Mijnheer Benjamin en waren diep bedroefd na zijn dood. Zij verdachten altijd zijn broer en bezwoeren mij, zoodra ik de zorg over Ethel op mij nam, haar te bewegen vroeg of laat *haar vader te wreken.* Mijnheer Harold had dikwerf hoogloopenden twist met hem gehad, dat wisten Mijnheer Mac Ludston en

David, zeiden zij; maar Mijnheer Harold was ruw en stug, hij was ook vlug en sterk, dat wisten wij allen. Oliver en Neil hadden dus voor het gerecht gezwegen, wat zij dachten, daar zij *bang voor hem* waren. Zij zeiden mij, toen zij mij verlieten, dat zij mij wel zouden waarschuwen, als Ethel *haar kans kreeg.*'

'Hoe dachten zij, dat Harold zijn broer had kunnen vermoorden bij de pomp? Hebben zij je nooit verklaard hoe zij dat mogelijk achtten?'

'Zij hebben mij gezegd, dat zij vermoedden, dat Harold op den achtersten wagen *onder het rijden was gesprongen* en van dezen wagen af met een groot mes naar Benjamin had geslagen.'

'Dat is een zeer schrandere onderstelling, Joe,' sprak Harry oppervlakkig. Toch leek mij deze verklaring ongeveer een sprookje. Zij was mogelijk, ja, maar zij leek mij practisch onmogelijk. Stellig steunde echter op deze veronderstelling ook de overtuiging van Ethel, dat Harold Mac Leijsham een schurk was.

Harry zweeg een wijle, dan vervolgde hij zijn verhoor.

'Hoe meenden de trouwe dienaars van je meester, dat Ethel haar kans had gekregen; heb je Neil's brief mogelijk bij je?'

Joe knikte en nam uit zijn binnenzak een brief.

'Was ik maar in Australië gebleven,' zuchtte hij, terwijl hij het papier overreikte.

Harry zag hem even verwonderd aan en las den brief; dan reikte hij dezen aan mij over. Hij was gezonden uit Sydney, bleek aan den omslag, en was niet gedateerd.

David,

'Nu weten wij alles. Nu is het uitgekomen zooals wij dachten. De weduwe van Harold heeft den Eenhoornschat opgegraven waarvan Benjamin den sleutel had. Harold wist dus wel waarom hij hem vermoordde! Benjamin was immers de *oudste* en om dien sleutel weet je wel, hadden zij ruzie en hij droeg hem in zijn portefeuille. Nu moet je dus Ethel aan het werk zetten. Je moet met haar naar Doberney gaan en aan Ethel haar recht laten geven. Wij blijven er buiten maar zenden je hierbij Engelsche kranten met het verhaal over het vinden van den schat. Jij bent de pleegvader van het kind dat wij allen liefhebben omdat wij haar vader lief hadden! Jij moet dus handelen.'

'Neil Harwick, ook voor Oliver Winshup.

Harry dacht geruimen tijd na, dan vroeg hij: 'Hoe kon je dat briefje begrijpen, Joe; *hoe wist je iets van dien sleutel*, waardoor de Eenhoornschat kon worden ontdekt en dat de twee broers over dien sleutel ruzie hadden?'

Joe schokte op, staarde Harry met schuwe angstoogen aan, dan hakkelde hij verward: 'Ja.... ja, ... natuurlijk.... waarom vraagt U dat, mijnheer?'

'Omdat ik niet begrijp, dat Mijnheer Benjamin Mac Leijsham jou dat heeft verteld, terwijl hij zelfs weigerde aan zijn deelgenoot in de mijn AURORA, Harry Mac Ludston, mede te deelen, *waarom* hij dikwerf hoogloopende oneenigheid had met zijn broer. Waarom zou hij jou, of Neil of Oliver over dien *sleutel* hebben ge-

sproken en niet met Harry Mac Ludston, en hoe wisten jullie, dat hij dien sleutel *in zijn portefeuille* droeg; 't is duidelijk, dat je liegt, Joe, jij kunt van dat alles *niets* hebben geweten, evenmin als Oliver en Neil.'

Joe zat verslagen neer, hij kraakte zenuwachtig zijn vingers, knipte onrustig met de oogen, vertrok het gelaat in allerlei vage grijnzen van verlegenheid en angst, maar hij zweeg hardnekkig, seconden lang.

Dan sprak Harry koud en afgemeten tot mij: 'Edward haal mij een vel postpapier en een enveloppe, ik wil een brief schrijven aan Ethel Rudgewood.'

Joe vloog op uit zijn stoel, zich plotseling als losmakend uit zijn geestelijke verdooving; hij strekte beide handen smeekend naar Harry uit.

'Ik zal haar schrijven, dat je haar bedroog, Joe, er rest mij niets anders. Ik heb haar mijn woord gegeven en kan haar niet verraden.'

'Ik smeek U, ... O, ik smeek U, Mijnheer.'

'Spreek dan en antwoord mij,' hernam Harry vastberaden. 'Ga zitten, Joe. Zeg mij, hoe je dat briefje *verstaan* kon, terwijl *niemand* je kon hebben ingelicht, ook Neil en Oliver niet. Of wil je mij doen gelooven, dat Mijnheer Benjamin Mac Leijsham die twee domme boerenknechten tot zijn vertrouwelingen had gemaakt?'

Joe zat weer, maar zweeg; was het doffe onverschilligheid, was het onbeschaamde koppigheid, was het schuwe vrees? Wat dreef dezen man om zich zelf te vernietigen, door te schande te staan voor zijn aangebeden pleegkind Ethel, liever dan eenvoudig de waarheid mede

te deelen? Was deze waarheid zoo angstwekkend, zoo ontstellend?

Dan barstte de bom!

'Edward, ik zal zijn twee handen vasthouden, neem *dat boekje uit den binnenzak van zijn vest.* Ik wil het *dagboek van Benjamin Mac Leijsham* lezen,' sprak Harry, en een huiver van opwinding rilde langs mijn rug. Bij den Hemel, hoe wist hij, dat Benjamin een dagboek schreef en dat Joe dit bezat?

'Het kan niet, het kan niet!' gilde Joe.

'Het moet!' deed Harry forsch, 'geef op, of wij nemen het. Ik zal zwijgen, wat geheim moet blijven, maar ik wil den inhoud kennen. Benjamin Mac Leijsham's dagboek kwam je in de handen na David's dood. *Enkel* zulk een dagboek kan jou en Oliver en Neil hebben ingelicht over dien sleutel in verband met de twisten der broers; enkel in het dagboek staat ook het bewijs, dat David rechten had over Ethel. Je draagt het rechts onder je vest, Joe. Wat er schandelijks in voorkomt over Ethel's vader zal niemand weten dan ik en mijn vriend en ik zal het buiten de zaak laten. Je hebt dat handschrift met de documenten aan Ethel ontstolen met haar kapdoos, om Elliot onder verdenking te brengen; ik eisch, dat je mij die papieren geeft. Ik zal ze haar ongeschonden terug zenden. Talm niet langer, het heeft nu lang genoeg geduurd.'

Hij stond vóór Joe, dreigend, besloten, onweerstaanbaar, een onafwendbaar noodlot. Dan trok Joe, sidderend, een dikke enveloppe van onder zijn vest en

wierp deze op tafel; eensklaps sprong hij er op toe, klauwde er naar met twee handen en hield ze krampachtig vast.

‘Ik heb het Ethel gezworen,’ kermde hij.

‘Je houdt je eed, Joe, je geeft ze immers niet, ik neem ze; 't is in haar belang.’

‘Haar vader heeft *gestolen*,’ schreide Joe luidkeels, alle zelfbeheer kwijt, ‘gestolen van zijn *deelgenooten*,’ en hij snikte hartverscheurend: ‘....Ethel, arme, arme Ethel!’

Harry, bleek van ontroering, legde de hand op zijn schouder: ‘Ethel zal nooit weten, dat ik het dagboek las, Joe, dat zweer ik je.’

Dat was dus het geheim, hetwelk Ethel voor Elliot had willen verbergen! Er begon licht door het duister te gloren. ....Zij had haar verloofde uit het dagboek genoeg willen voorlezen, om hem tot haar bondgenoot te maken, en willen zwijgen, wat haar vader onteerde! Maar dit moest zij handig overleggen, om hem geen achterdocht te doen opvatten; daarom bestudeerde zij derhalve herhaaldelijk de documenten en het dagboek. Harry scheurde de enveloppe open, zij bevatte een klein boekje en losse papieren. Ik begreep nu alles, het was achteraf buitengewoon eenvoudig. Maar hoe behendig had Harry dit raadselachtig geheel gepeild en doorgrond! Ik was sprakeloos van bewondering over zijn schranderheid en zelfzekerheid.

Hij belde, de butler verscheen.

‘Wil je zoo goed zijn, Joe zijn kamer te wijzen?’

deed Harry vriendelijk, dan richtte hij zich tot Joe. ‘Het park is prachtig, je bent voorloopig de gast van de Heeren van “de Draak,” Joe, je moet maar eens gaan visschen of roeien; de vijvers zijn verrukkelijk.’

En Joe verdween.

Harry wischte zich het zweet van het voorhoofd en viel neer in zijn leunstoel; ik nam zijn koude hand vast en fluisterde: ‘Prachtig, ik ben blij voor je, kerel, ik bewonder je’.

Hij knikte zwijgend en wees mij de sofa aan.

Minuten lang was het stil tusschen ons, terwijl hij de oogen sloot en achterover lag in zijn gemakkelijken stoel. Ik gunde hem zijn welverdiende rust. Wat moest dit lang en dringend verhoor, waarin al zijn zenuwen gespannen waren op de onthulling van raadselachtige geheimen, hem hebben afgemat, ja uitgeput; hoe meesterlijk had hij Joe van de ééne bekentenis gedrongen naar de andere; met onfeilbare takt en onweerstaanbare logica de waarheid ontsluierd! Geloofde hij thans met Ethel en de knechten aan de schuld van Harold Mac Leijsham? De knechten traden door Joe's verhaal in veel gunstiger licht, dan waarin Harry ze mij had geplaatst! Hij had Oliver een fatalen leugenaar genoemd en te kennen gegeven, dat hij dezen en Neil van den diefstal van het goud van Benjamin Mac Leijsham verdacht. De moordenaars van Benjamin konden zij evenwel *niet* zijn. Waarom hitsten zij, na 28 jaar, Joe op tot onverzoenlijke wraak? Waarom verborgen zij zich? Zij konden immers in Ethel's belang getuigen uit het verre verleden en

Joe's optreden steunen. Zoo sprongen twijfels en vragen dooreen in mijn hoofd.

''t Is tijd om met George te overleggen,' onderbrak Harry eindelijk de stilte.

Te drommel ja, hij wilde gaan schieten, dat was ik vergeten! Hij was toch fabelachtig van onverwoestbaren humor.

'De schietbaan ligt in het Zuidelijk deel van het park,' bevestigde ik, 'waar je zoo angstig nieuwsgierig de omgeving hebt opgenomen.'

'Je moet daar vooral letten op de donkere denneboschjes en het dichte sparrehout. Het zou niet kwaad zijn, dat je je revolver gereed hieldt, terwijl wij wedstrijd houden. Je hebt toch wel zóóveel oog, dat je een weinig van licht in donker kunt zien?'

'Je hebt mij vandaag van de ééne verbazing geworpen in de andere,' antwoordde ik, terwijl wij de kamer verlieten; 'dat schijfschieten op dit oogenblik is het toppunt!'

Hij haalde de schouders op en ging mij vóór den tuin in; daar stelde hij zich op de hoogte, waar George te vinden was; in den moestuin, vernamen wij; daarheen wandelden wij op.

'Thackeroth van de Sydney-Club was zoo welwillend, mij aanstonds terug te seinen, dat hij mij dat deel der ILLUSTRATED SYDNEY NEWS uit 1873 per auto zou laten brengen, gelijk ik hem telegrafisch verzocht had. Ik had een telegram gezonden:

'Verzoek U, voor mijn rekening, tot ontdekking eener

misdaad onmiddellijk per auto aan adres Mac Ludston Kasteel de Draak Doberney te zenden jaargang 1873 van Illustrated Sydney-News. Harry Gould'.

'De groote spitsoploopende ooren van David en de dwaze wipneus van Joe Fuller waren onbedriegelijk duidelijk. Daarenboven had Claire zich laten ontvallen, dat zij niet te Bathhurst *bekend* was. Zoo werd het kinderwerk vast te stellen, dat Joe voor David speelde!'

'Ja, 't was kinderwerk,' beaamde ik, 'het licht er maar aan, wat je onder kinderwerk verstaat!'

Wij slenterden in gedachten voort in het lekkere Maartzonnetje.

'Wie is George?' richtte hij zich tot een paar mannen die bij den ingang van den moestuin stonden bij twee kruiwagens onkruid, dat blijkbaar naar den mesthoop moest worden gebracht.

Een der mannen liep het ijzeren hek door, dat toegang gaf tot den in vakken verdeelden tuin, zag rond en wees ons een man aan, die op verren afstand bedrijvig was aan leiboomen tegen een schutting.

'Daar, bij de perziken staat hij, Mijnheer, met den rug naar ons toe.'

'Dank je,' sprak Harry.

Wij stonden weldra achter George.

'Wel George en je kunt zoo goed schieten,' deed Harry hem opschrikken.

'O, ben U meneer Gould?' De man keerde zich om, haastig zijn pet in de hand nemend.

‘Dat heb je goed geraden, George, ... kun je meegaan, waar zijn de geweren?’

‘In het huisje, Meneer,’ sprak George, zijn bindgaren om een lat van het hek knoopend. ‘Ik ga met U mee, maar ik moet eerst den tuinbaas waarschuwen, anders loopt de boel in de war.’

‘Je lijkt me wel bij de hand, George,’ sprak Harry den tuinknecht toe, terwijl wij naar de schietbaan kuierden. ‘Ik kan wel een afspraak met je maken, denk ik?’

‘Dat geloof ik ook, meneer. Meneer Elliot heeft mij al gezegd dat ik tot Uwe beschikking moest zijn.’

‘Je hebt zeker gediend, dat je zoo goed schieten kunt?’

‘Ik ben Royal Fuselier.’

‘Je bent dan zeker niet erg bang, hè?’

‘Bang!’ lachte de reusachtige kerel, ‘voor wien bedoelt U?’

‘Er is een man, die waarschijnlijk mij en mijn vriend en nog een anderen man dood wil schieten en die zich dezer dagen in de dichte boschjes van het park zal verbergen. Je moet hem in de beenen schieten, in ieder been een kogel, liefst in het vleesch. Ik vermoed, dat hij zich in de buurt van de schietbaan in het dichte warsel der denneboschjes en van de sparrestruiken zal verbergen.’ Hij gaf hem een fluitje. ‘Hier moet je twee keer op fluiten, als je mij noodig hebt. Heb ik jou noodig, dan fluit ik ook twee keer. Afgesproken? En zul je zwijgen?’

‘U kan op mij rekenen, Meneer.’

Nu schoten zij schijf.

Harry mikte nauwelijks, schoot de eene roos na de andere; George gaapte hem na ieder schot aan; zelf schoot de Royal Fuselier uitmuntend, maar Harry was hem de baas.

'Zoo heb ik nog nooit zien schieten,' gaf hij ten slotte lucht aan zijn bewondering.

'Den volgenden keer win jij, George, je hebt een heel vaste hand, maar je bent een weinig onder den indruk. Je kan het best van mij winnen,' bemoedigde hem mijn vriend. 'Let goed op, je kan vrij en zonder opzien te wekken door het park wandelen. Morgen zal de vijand wel opdagen. Je bent op jacht naar egels en hamsters. begrepen; die zullen er ook w[e]l zijn in het park.'

'Asjeblief,' lachte George hartelijk, 'wij hebben er last genoeg van' ....

'Ben je iets wijzer geworden over het raadsel, waarom Joe het huwelijk tusschen Ethel en Elliot wil beletten?' vroeg ik op den terugweg.

'Wij moeten eerst kennis nemen van den inhoud der gele enveloppe. Ik hoop er iets uit op te diepen; heel voor de hand liggend kan het er niet in te vinden zijn, anders zou Ethel het er zelf ook in hebben gevonden. Wij zullen zien. *Tot tweemaal toe* heeft Joe nu tegen mij de verzuchting losgelaten, dat hij wenschte *in Australië te zijn gebleven.* Mogelijk kan dat gezegde een punt van aanknooping worden. 't Is immers onlogisch in verband met de wraak van Ethel, die hij haar van harte gunt. Het kan samenhangen met zijn valsche rol van David. Wij moeten afwachten en feiten verzamelen. Daar is

eenige tijd voor noodig. Thans wacht ons Mevrouw Mac Leijsham, wij moeten haar niet verwaarloozen of teleurstellen.'

Zoo stapten wij op naar de weduwe van Harold Mac Leijsham.

Het liep tegen vijf uur, toen wij aan 'de Eenhoorn' aanbelden. Mevrouw Mac Leijsham verzocht ons binnen te komen, bracht de lakei ons over. Wij vonden haar in gezelschap van Mevrouw Treelong, die geheel haar kalme eerbiedwaardigheid had hernomen en ons rustig en met voornamen eenvoud verschooning vroeg voor haar opwinding van den vorigen dag.

Harry ging aanstonds recht op zijn doel af en vroeg aan Mevrouw Mac Leijsham, of zij de krantenberichten had gelezen en in zich opgenomen.

'Ik heb ernstige spijt, dat ik niet eerder op de gedachte kwam de nieuwsbladen uit die dagen na te slaan, Mac Ludston zou mij dan niet zoo ondragelijk gefolterd hebben na het overlijden van mijn echtgenoot.'

'Mag ik U eenige datums verzoeken?' antwoordde Harry. 'Is het U bekend, wanneer Uw overleden echtgenoot Australië verliet?'

'Hij had voor mij geen enkel geheim, Mijnheer Gould; natuurlijk is mij dat bekend. Hij liet Australië zijn hielen zien, gelijk hij het uitdrukte, in Augustus 1873.'

'Is U een bijzondere reden bekend, waarom hij de rijke goudkreek in den steek liet, juist nadat ook Benjamins' deel en diens hoeve eind Juni 1873 aan hem en Mac Ludston waren vervallen?'

‘Ja, Mijnheer Gould. Mijn man deelde mij mede, dat er een groote oneenigheid ontstond tusschen hem en Mac Ludston en hij hem de geheele bezitting overliet.’

‘Duidde hij U de oorzaak van die oneenigheid aan? Waarover liep hun twist?’ vroeg Harry.

‘Het was geen twist, Mijnheer Gould. Mac Ludston overstelpte Harold met schandelijke verwijten en Harold zeide, dat het 't best was te zwijgen.’

‘Ook tegen U?’

‘Ja, hij had voor mij geen geheimen, gelijk ik U zei, doch over Harry's vijandigheid tegen hem gaf hij geen nadere verklaring; hij zei, dat hij deze *begreep* en den vernietigenden *schijn van schuld* moest blijven dragen, daar hij niet spreken *kon.* Ik geloofde hem natuurlijk.’

‘U bent met hem gehuwd in Januari 1874 en Uw zoon Harold werd geboren in April 1875, als ik mij niet bedrieg?’

‘U bent uitmuntend op de hoogte,’ sprak Mevrouw Mac Leijsham, ‘'t is werkelijk kras.’

‘Het gemeentehuis kent toch de datums van een huwelijk en van de geboorte van een kind, zou ik meenen.’

Hier stond Mevrouw Treelong op en vroeg of zij ons thee mocht aanbieden. Harry nam haar even verwonderd op en sprak: ‘'t Was mogelijk beter, Mevrouw, het enkele uur, waarover wij hebben te beschikken, uitsluitend zakelijk te spreken; om half zeven moeten wij aan Elliot's tafel aanzitten. Ik zei derhalve, dat het gemeentehuis de datums van een huwelijk en van de

geboorte van een kind aanteekent,' herhaalde Harry met ongewone klem.

'Komen daar nooit vergissingen in voor, Mijnheer Gould?' mengde zich Mevrouw Treelong in het gesprek.

'Inderdaad Mevrouw. Ik heb wel ooit gehoord van processen, die over zulke vergissingen liepen. U wilt er toch niet op zinspelen, dat er met den kleinen Harold een vergissing werd begaan?'

'Wat bedoel je, Carla?' verwonderde zich Mevrouw Mac Leijsham.

'Niets bijzonders, Mary, laat ik Mijnheer Gould niet storen in zijn gedachtengang. Verschoont me, ik laat U verder alleen, ik heb nog iets te verrichten vóór tafel,' en zij stond op van haar stoel.

Groot-verbaasd blikte Mevrouw Mac Leijsham haar na, terwijl haar vriendin, blijkbaar een onverklaarbare opwinding beheerschend, het vertrek verliet; ik zag Harry's oogen schitteren en zijn trekken verstarren terwijl hij haar naöogde.

'Uw echtgenoot overleed in October 1874,' vervolgde hij kalm tot Mevrouw Mac Leijsham, doch een lichte beving in zijn stem verried zijn ontroering.

'Juist Mijnheer Gould,' antwoordde Mevrouw Mac Leijsham. 'Ik begrijp Carla niet,' voegde zij peinzend toe,

Harry haalde flauw de schouders op. 'Ieder menschenleven heeft een schaduw en men heeft het recht, dat anderen die eerbiedigen.' sprak hij vergoelijkend; 'Mevrouw Treelong was immers als oude, trouwe vriendin van het geslacht, naar U mij mededeelde,

tegenwoordig bij de geboorte der kinderen van de familie Mac Leijsham?'

'Inderdaad, Mijnheer Gould, trouwer vriendin is niet denkbaar.'

Harry boog zwijgend. 'Waarom keerde Harry Mac Ludston uit Australië naar Doberney terug? Hij huwde met de weduwe van Francis Mac Leijsham in October 1874, meldde het gemeentehuis.'

'Waarom hij juist terugkeerde, weet ik niet. Wij ontmoetten hem heel onverwachts in Doberney in Februari 1874, een maand na ons huwelijk.'

'Hij vermeed vermoedelijk. Uw echtgenoot tot diens dood in October van hetzelfde jaar, eenige dagen voor zijn eigen huwelijk?'

'Dat raadt U juist, Mijnheer Gould, hij ontweek hem volkomen en ook mijn schoonzuster nam van dien tijd af een vijandige houding tegen mij aan en dat bleef zoo tot den dood van haar man in 1901.'

'Vroeg U haar nooit onder vier oogen de reden?'

Zij zuchtte diep en fluisterde: 'Zeker, Mijnheer Gould. Maar dan schreide zij en zei dat het ontzettend was.'

'Eerst na den dood van Uw echtgenoot begon Harry Mac Ludston U lastig te vallen?'

'Mijn man was onschuldig, hij kan geen booswicht zijn geweest,' barstte zij los. 'Het was afschuwelijk en ik ontvluchtte Harry. Tot geen prijs wilde ik, dat de kleine Harold die aantijging vernam. Mijn man had vrienden te Sydney; toen de jongen tien jaar was, zond ik hem daar-

heen op een kostschool, verliet “de Eenhoorn” en reisde rond zonder ergens een adres achter te laten.’

‘Wist Harry, waar Uw kind op school was?’

‘Neen, dat geloof ik niet.’

‘Mac Ludston had toch stellig aanduidingen, die in zijn oogen de schuld van zijn voormaligen deelgenoot in de Aurora-mijn vaststelden,’ meende Harry. ‘Mag ik weten, waarmee uw zwager U zoo doodelijk beangstigde?’

‘Ik zal open met U spreken, U gelooft immers niet in Harold's schuld?’

‘Wat beweerde Mac Ludston?’ antwoordde Harry effen.

‘Hij wees er vooreerst op, dat Benjamin zich herhaaldelijk bij hem had beklaagd, dat Harold hem bedreigde; zoo zinspeelde hij er op, dat hij zijn moordenaar was;’ zij rilde en strekte de handen sidderend uit, als om een schrikbeeld te verjagen. ‘Vervolgens wees hij er op, dat Benjamin's goud was verdwenen na diens dood en dat enkel een man, die, gelijk hij het uitdrukte, den weg wist, dat goud te gelde kon maken; knechten waren daartoe, meende hij, niet in staat; hij of Harold moest de moordenaar zijn, besloot hij onverzettelijk.’ Weer sidderde zij en een doodelijk bleek overtoog haar gelaat. ‘Ten derde herinnerde hij er mij aan, dat Harold zeer rijk uit Australië was vertrokken, een paar maanden na Benjamin's dood en dat hij veel rijker dan hijzelf te Doberney was weergekeerd; hij vroeg mij, waar hij dat geld dan had gehaald, terwijl zij uit dezelfde goudmijn hadden gedolven. Tenslotte, en dit was het

verschrikkelijkste bewijs, bracht hij mij telkens onder het oog, dat Harold den sleutel tot het ontdekken van den Eenhoornschat bezat, dien Benjamin hem meerdere malen voor de aardigheid, daar het zoo'n vreemd versje was, had getoond. Ik vond dezen sleutel in Harold's brandkast na diens tamelijk plotseling overlijden in October 1874. Hij had er mij nooit over gesproken; ik ben ook slechts twintig maanden met hem gehuwd geweest; ik begrijp het nòg niet....' Zij zuchtte diep. 'Moest ik Harry Mac Ludston niet ontvluchten? Ik stond als vrouw alleen tegenover dezen kwaadaardigen man.' Er lichtte iets op in haar oogen en zij greep zenuwachtig Harry's hand. 'Is het niet waar, Mijnheer Gould, toont het relaas van den moord niet onweerlegbaar aan, dat Harold de misdaad niet kan hebben gepleegd? Zou Mac Ludston dat verslag niet hebben gelezen?'

Nu kenden wij dus het familiegeheim van 'de Eenhoorn'! Het was ontzettend! Ik begreep de doodsangst dezer vrouw voor Mac Ludston. Ik vroeg mij af: was Harold schuldig of niet? Ik dacht aan de onderstelling der knechten en popelde naar Harry's antwoord.

'Er zijn vele mogelijkheden,' antwoordde hij, mij geheel verbijsterend; 'onder andere is er ééne, waaraan niemand schijnt te hebben gedacht. Deze hangt samen met de vraag, wie de ponnies mende dien middag, terwijl de wagens langs den rijksweg reden.'

Het werd bladstil in de kamer, wij gaapten Harry in stomme verbazing aan. Wat bedoelde hij? Wat had

dit uit te staan met den moord op Benjamin Mac Leijsham?

‘Wilt U mij nog één vraag beantwoorden, Mevrouw?’ vroeg Harry, de beangstigende stilte, die op zijn woorden gevolgd was, verbrekend. ‘Heeft Uw echtgenoot zelf nooit met U over Bathhurst gesproken?’

Weer zuchtte zij. Dan stond zij moeilijk op, liep behoedzaam naar de deur, opende deze en blikte in de gang. Zij keerde terug, nam weer plaats en fluisterde, naar ons overgebogen:

‘Ik zal U iets mededeelen, dat Harold mij toevertrouwde, mij echter bezwerend er nimmer over te reppen; thans, na zooveel jaren en nu er eindelijk hoop voor mij bestaat mijn levensrust terug te vinden, meen ik te moeten spreken. Hij bezwoer mij, gelijk ik U zeide, er over te zwijgen, daar Australische gouddelvers tot elke misdaad in staat zijn om zich te wreken, en ons leven ook in Doberney geen dag zeker meer was, als hun ooit ter oore kwam, dat hij gesproken had.’ Een huiver rilde over haar leden, toen zij haar verhaal begon. ‘'t Was 's avonds laat in een bosch bij Bathhurst, een paar dagen voor Benjamin's dood. Harold was alléén. Eensklaps hoorde hij op dichten afstand een luid geschreeuw, hij ijlde door het donkere woud in de richting vanwaar de kreten tot hem geklonken hadden; tastend zijn weg zoekend tusschen boomen en struiken, hoorde hij eensklaps, dicht aan zijn linkerzijde, fluisteren; snel keerde hij zich om en riep: “Wie daar?” Dan zag hij nog even de schimmen van twee vluchtende kerels.

Terwijl hij zijn oogen in het donker boorde en hen met de blikken volgde, stond aan zijn voeten een man op van den grond; doodelijk hijgde hij, zijn handen sidderden, hakkelend sprak hij: “Zij hebben mij willen wurgen, ... de schurken,” en hij greep Harold in het donkere woud vast. “Benjamin,” snikte Harold, en viel hem om den hals. “Harold,” beefde de ander, “ben jij 't.... jij!” Nadat de eerste ontroering in hen was weggerild, vroeg Harold: “Wie waren die twee?” Benjamin zei, dat hij het niet wist en vroeg of Harold ze herkend had. Harold had ze echter evenmin kunnen onderscheiden. Zij besloten voor hun eigen veiligheid ten eeuwigen dage over het voorval te zwijgen.... Ik smeek U, Mijnheer Gould, ik vertrouwde U, laat U het óók buiten het onderzoek, ons leven is er mee gemoeid.’

Nu zag ik eensklaps in Harry's oogen het bekende schitterende vonkje flikkeren en ik hoorde zijn kaken op elkander klikken. Nu wist ik, dat de feiten hem tot een gewichtige gevolgtrekking hadden gedrongen en dat er licht voor hem gedaagd was in het tastbaar duister. Ik pijnigde mijn hersens om zijn gedachtengang te volgen en te begrijpen, wat hem plotseling met beslissende klaarheid voor den geest gerezen was.... Harold's medeplichtigheid aan den moord op Benjamin werd stellig door dit verhaal hoogst onwaarschijnlijk. Maar kon Harold dit verhaal niet verzonnen hebben? Was hij de sluwe moordenaar, die hij wezen moest, als hij Benjamin op zoo onnaspeurlijke wijze uit den weg had geruimd, dan was hij zeker ook slim genoeg, om zijn

vrouw dit fabeltje op de mouw te spelden, teneinde haar voor immer het spoor bijster te maken, als zij ooit achterdocht tegen hem opvatte! Was het verhaal waarheid, dan kon dit boevenpaar ook de hand hebben gehad in den moord op Benjamin, eenige dagen later. Waarom zij het op Benjamin's leven aanlegden, werd dan een nieuw raadsel. Waarom hadden zij hem in een bosch willen vermoorden? Hij had stellig 's avonds laat geen kilo's goud in den zak gehad! Waren zij hem om andere redenen dan om zijn goud zoo vijandig, dat zij hem wilden wurgen? Wie konden zij dan zijn? De knechten waren, luidens het verhaal van Joe, allen gehecht aan hun meester. Overigens kon geen der knechten zijn meester bij de pomp hebben vermoord, dit stond reeds lang boven twijfel. Wie waren dan deze twee ellendelingen? Gingen er geheel nieuwe personen in het drama optreden? Wat moest Harry over dit stel aan Pinkerton vragen; hij bezat geen enkel middel, om ze te achterhalen. En toch was het verhaal van Mevrouw Mac Leijsham duidelijk voor hem een verrassend lichtpunt geworden en het had hem oogenschijnlijk tot een beslissend besluit gebracht. Ik begreep het niet, staakte mijn tobbend peinzen en wachtte af wat hij zeggen of zwijgen ging.

‘Ik dank U hartelijk voor uw vertrouwen, Mevrouw Mac Leijsham,’ sprak hij vriendelijk, ‘ik wist, dat U mij als Uw goeden vriend beschouwt, maar ik had niet mogen verwachten, dat U mij tot de diepste geheimen tusschen U en Uw overleden echtgenoot zou openbaren’

Hij stond op, boog hoffelijk en sprak: ‘Ik mag er zeker wel op aandringen, dat U alles zwijgt, wat wij bespraken?’

Zij greep sidderend zijn handen; ‘Ik smeek U, zeg mij, gelooft U aan Harold's schuld? Indien ja, staak dan uw inmenging in deze zaak, ik bezweer het U, als moeder’.

Rustig en vast antwoordde Harry: ‘Ik geloof niet enkel niet aan zijn schuld, ik weet *zeker*, dat hij onschuldig is en ik zal het U zonneklaar bewijzen. Tot elken prijs moet U dit echter ook tegenover Uw vriendin zwijgen, totdat ik U nader heb gesproken, Wilt U mij nòg een genoegen doen?’ vroeg hij onder het heengaan.

Vragend blikte zij hem aan; dan vervolgde Harry:

‘Ik zou gaarne zien, dat Mevrouw Treelong, die als vriendin der familie bij de geboorte van alle kinderen van het geslacht Mac Leijsham tegenwoordig was, U verklaarde, *waarom* zij beweert dat Ethel Mac Leijsham niet den oceaan *kan* zijn overgestoken om zich te wreken, en waarom het bewijs dezer bewering *haar*, Mevrouw Treelong, vernietigen kan, gelijk zij gisteren uitschreide. Ook zou ik willen weten, waarom zij mij vroeg, of er bij de aangifte van huwelijken en geboorten nooit een vergissing wordt begaan, en waarom de geheele zaak. die ons bezig houdt, en waar zij volkomen buiten staat, haar zoo redeloos en tot in het onzinnige opwindt. U kunt het haar vragen, ik niet. Wilt U mij dit genoegen doen?’

Mevrouw Mac Leijsham gaf, diep in gedachten, zwijgend, een bevestigend teeken met het hoofd; dan fluisterde zij: ‘Ik begrijp Carla op dit oogenblik hoegenaamd niet.’

Wij waren terug op de Draak. Elliot kwam ons tegemoet en overhandigde Harry een telegram en een brief. Het telegram doorliep hij snel, las het een tweede maal en borg het met een tevreden glimlachje in zijn borstzak, Dan sprak Elliot: ‘Dezen brief schreef de Heer Alcott mij, ik begrijp hem niet.’

Harry antwoordde: ‘Dat is waarlijk niet zoo zeer te verwonderen; ik had Allcott in Uw naam het telegram geseind, dat ik den butler opgaf toen wij naar de eetzaal stapten.’ Het telegram had geluid: ‘Kunt U onmiddellijk naar Kasteel Draak bij Mac Ludston Doberney komen voor langer tijd werkzaamheden nieuwen aanleg park? Zoo neen schrijf mij dan dadelijk, wanneer U vrij is. Elliot Mac Ludston.’

‘Hij kon natuurlijk niet onmiddellijk afreizen. Zie eens hier, Edward, wij moeten alle denkbare feiten verzamelen, Nu is het mogelijk van eenig belang Allcott's *handschrift* te kennen.’ Deze woorden kwamen er heel kalm en gemoedelijk uit, maar ik zag het blad even trillen in Harry's hand. De brief luidde:

> ‘Hooggeboren Heer Graaf,
> Het is mij door mijn werkzaamheden alhier niet mogelijk op staanden voet voor langer tijd uit te breken. Ik zal mij echter heden vrij maken, zoodat ik morgen in den laten namiddag op de Draak hoop te komen, met den trein die om 7.56 station Doberney stopt.
> Gaarne te Uwer beschikking,
> Uw
> Joseph Allcott, Tuinarchitect.’

‘Ik denk, dat het gele boekje mij nog even te pas zal komen; alles is nu echter veel duidelijker,’ sprak Harry raadselachtig. Dan overhandigde hij mij het telegram, dat hij zooeven had ontvangen, ik las en herlas en staarde op het papier, terwijl ik mijn hart hoorde bonzen:

HARRY GOULD.
KASTEEL DRAAK
DOBERNEY SCHOTLAND.
BENJAMIN MAC LEIJSHAM VERKOCHT ZIJN GOUD VOOR VIJFTIENDUIZEND POND AAN SYDNEY BANK ACHTTIEN MEI 1873 NAM HET GELD IN BANKPAPIER MEE.
PINKERTON.

Ik zocht Harry's oogen, doch hij wendde zich af, nam het telegram weer van mij aan en richtte zich tot Elliot.

‘Het was niet kwaad, als wij ons diner snel afwerkten, ik heb nog iemand te spreken vóór acht uur. Zoudt gij den butler willen waarschuwen?’

Elliot belde. Binnen enkele minuten tafelden wij; Harry was vol kwinkslagen en grappen, maar het ontging mij niet, dat hij een zenuwachtige opwinding verborg. Op geen enkele vraag over de zaak, die onzen geest en gemoed in beslag nam, ging hij in. Hij maakte er blijkbaar opzettelijk een grapje van.

Tegen half acht braken wij op: Harry belde iemand op te Doberney en daarna zaten wij in de rookkamer tegen-

over elkaar. Na korten tijd gaf Elliot het verlangen te kennen, den Heer Allcott zelf aan het station met zijn auto af te halen.

‘Ik stap dan met Edward nog even Uw koninklijk park in en spreek dan even met den man, dien ik wacht,’ deed Harry opstaande, en wij liepen de openslaande deuren door en het bordes af.

Gedachteloos drentelden wij voort, totdat wij bij een steenen bank rust hielden aan een uitgestrekten vijver; daar zette Harry zich neder en ik volgde zijn voorbeeld.

‘'t Is beter je op de hoogte te brengen, wien ik wacht,’ fluisterde hij; ‘ik heb straks Jimson opgebeld.’

‘Wie is Jimson?’ vroeg ik, ‘ik heb nooit van dien man gehoord.’

‘De favorite kapper uit Doberney,’ antwoordde hij.

Ik keek hem aan, hij was behoorlijk gekapt en geschoren.

‘Een kapper?’ lachte ik.

‘Ja, het zal heel grappig zijn.’ sprak hij effen; ‘wij moeten Elliot morgen eens opvroolijken, ik heb een tooneelstukje bedacht en Jimson moet voor de grime en het kappen zorgen; jij moet meespelen, het is een eenvoudige rol. Wil je mij dat genoegen doen, wij houden van avond repetitie.’

‘Speel jij ook mee?’ vroeg ik, ten uiterste verbaasd.

‘Neen, ik ben de regisseur,’ antwoordde hij nuchter; ‘er is geen gevaar bij, het is enkel heel grappig.’

Ik haalde de schouders op; ik begreep, dat hij er een loopje mee nam, maar dat moet ik hem gunnen. Hij kan

niet buiten humor en op stuk van zaken vind ik dat heerlijk.

‘Nu,’ lachte ik, ‘waar moet ik voor spelen?’

‘Voor grasmaaier,’ verbijsterde hij mij. Ik barstte los in een daverend gelach. ‘Als je nog wat weet!’ riep ik uit.

‘'t Is een pantomime,’ vervolgde hij, ‘een eenacter, ik geloof, dat het effect heel groot zal zijn. Jij speelt het stuk met Mr. Allcott; Jimson maakt jullie volkomen onkenbaar; wij repeteeren vanavond in het sousterrain. Je hebt mogelijk opgemerkt, dat daar drie ineenloopende kleine kamers zijn; Jimson behandelt jou in de rechtsche, Allcott in de linksche en in de middelste wacht ik jullie na de verkleeding op. Jimson is vrijer, als hij alléén werkt. Nu laat ik je alleen, ik moet eerst even het gele boekje inzien, dat Ellers uit Hotel Melbourne voor mij haalde, en dan komt Jimson.’

‘Het gele boekje? Nu op stel en sprong?’

‘Ja, het handelt over *handschriftkunde.* Ik moet Allcott's brief met sommige karakteristieke gegevens vergelijken, om hem zoo goed mogelijk te kennen, als hij in ons gezelschap komt, daar hij op eenige wijze in Ethel's geheimen betrokken is en van Bathhurst meer af weet, dan hij bloot gaf. Hoe meer ik hem tevoren met zekerheid kan ontleden, hoe beter ik hem dwingen kan zich geheel te openbaren. Over een uur hoop ik bij Allcott en jou in het salon te zijn.’

Ik was alleen en had tijd tot wikken en wegen. Harry had Allcott dus verschalkt en een brief van zijn hand

uitgelokt; hij was toch wel oorspronkelijk in zijn eenvoudige, maar ontstellende middelen. Ik twijfelde er geen oogenblik aan, of hij zou Allcott al zijn geheimen ontwringen, doch ik kon mij niet voorstellen, welke rol deze man in het drama van Bathhurst had kunnen spelen. Was hij een der twee boeven uit het bosch? Maar stonden deze in eenig verband met den moord op Benjamin en met de kapdoos van Ethel? Was hiervoor de minste zweem van bewijs te vinden? Hadden de moordenaars van Benjamin in de pomp gezeten? Ik lachte om mijn onderstelling; de pomp werd immers gebruikt en Benjamin liep links langs de pomp, toen hij getroffen werd; iemand die van de pomp uit met een sabel of met een bijl van voren naar hem had geslagen had hem rechts en niet links moeten treffen! Kom, deze verklaring was onnoozel. Ik mijmerde voort. Wat had Harry bedoeld met de vragen, die Mevrouw Mac Leijsham moest stellen aan Mevrouw Treelong? Ja, zoo had Mevrouw Treelong gisteren en heden gesproken, gelijk Harry Mevrouw Mac Leijsham herinnerd had. Hij had het scherp onthouden. Zij had gezegd: Het kon niet zijn, dat Ethel zich wreken kwam, het was onmogelijk, zij zou dat bewijzen, al moest zij zich zelf er door vernietigen.... Hoe was dat te rijmen? Dan had ze bij Harry die raadselachtige inlichtingen gewonnen over mogelijke vergissingen bij aangiften van geboorten en huwelijken. Wist zij van zoo'n vergissing af? Was zij er in betrokken? Vreesde zij, dat dit ontdekt werd? Was met deze ontdekking haar naam en eer gemoeid?

Was er zoo'n vergissing voorgekomen bij Ethel? Zij leek ongeveer radeloos, deze vrouw. En wat wilde Harry met dezen Jimson en zijn ongelooflijke pantomime; waarom had deze zoo'n haast? Ik verloor mij in allerlei gissingen. Dan vroeg ik mij af, wanneer Harry het dagboek van Benjamin Mac Leijsham zou lezen. Ik veronderstelde vannacht! Ik zou hem in het oog houden; ik wilde zijn eersten indruk deelen. Dit leek mij het recht van onze vriendschap. Wat zou het dagboek mij ontsluieren?

Langzaam slenterde ik door het park terug; het liep naar half negen. Allcott zou wel aangekomen zijn en met Elliot in het salon vertoeven. Tot mijn verwondering vond ik Harry reeds bij hen. Wij werden aan Allcott voorgesteld als twee huisvrienden van de heeren Mac Ludston. Mijn listige vriend was aanstonds vol lof over het ongewoon prachtige park en bracht het gesprek op den aanleg; op dat terrein voelde Allcott zich veilig. Harry prees Allcott's kennis van planten en struiken uitbundig en hij voorspelde Elliot alle goeds van den voortreffelijken smaak van dezen tuinarchitect. Zoo brachten wij den avond door, wij billartten en speelden skat en tegen elf uur braken wij op.

'Ik heb nog een kleine verrassing voor morgen te regelen met den Heer Allcott en mijn vriend Edward, mijnheer Elliot,' sprak Harry, toen wij elkander goeden nacht hadden gewenscht. 'De heeren zullen mij zeker wel even willen volgen? Mijnheer Mac Ludston, mogen wij over de drie kleine kamers van Uw sous-terrain be-

schikken; 't is werkelijk een kostelijk idee, dat ik wil uitwerken, morgen verneemt U er nader over.'

Elliot lachte, 'U brengt hier heel wat leven in de brouwerij, ga uw gang. Kan de butler ook helpen? Als het niet al te laat wordt, is hij te Uwer beschikking.'

'Ik geloof niet, dat wij iemand noodig hebben,' antwoordde mijn vriend.

Elliot wuifde ons met de hand toe ten afscheid en Allcott en ik volgden Harry.

''t Is wel een weinig eigenaardig, wat ik mij voorstel op te voeren,' sprak Harry tot Allcott, 'maar ik hoop, dat U onzen gastheer het genoegen zult willen doen in mijn stukje mee te spelen.'

'Ongetwijfeld,' antwoordde Allcott en hij volgde Harry, die ons vóórging, de trap af naar het onderhuis.

Hij wees ons de twee kamertjes, waarin wij ons moesten verkleeden voor de repetitie.

Ik vond in het mijne Jimson, die aanstonds aanving met mij te grimeeren, middelerwijl Harry Allcott gezelschap hield; ik veranderde volkomen van aanschijn en werd een prima grasmaaier. Toen ik den kapper vroeg, wat dit eigenlijk beduidde, zei hij, dat hij het niet wist. Hij verliet mij, toen hij gereed was en ik hoorde hem door de gang loopen en de achterkamer binnentreden. Later vertelde Harry mij, dat hij hem aldaar, al keuvelend met Allcott, had opgewacht. Allcott liet zich gewillig behandelen door Jimson, tot hij eensklaps iets scheen te vermoeden. Maar bijna op hetzelfde oogenblik trad Harry bij hem binnen en, zijn verwarring

ziende, sloot hij snel zijn kamer aan den gangkant af, snelde de tusschendeur tusschen Allcott's kamer en de middelste door, opende mijn deur en siste tusschen de tanden: ‘Kom, snel!’ Ik trad onmiddellijk door de tusschendeur de middelste kamer binnen, Harry doorsneed weer vlug die kamer en trok Allcott letterlijk binnen in de middelste; dan klikte hij behendig de deur achter hem dicht in het slot; Jimson bleef in Allcott's kamer achter. Dit alles geschiedde binnen enkele seconden. Nu plofte Harry het gas aan, één enkele wijduitstaande zwaluwstaart, en ik bemerkte tot mijn zeer groote verbazing, Joe Fuller, die met open mond, uitgestrekte handen en groote glazige oogen als een waanzinnige, nu mij dan Allcott aanstaarde.....

‘Jullie hier?’ .... hakkelde hij wezenloos, ‘jullie Neil.... Oliver? .... Waar kom je vandaan.... Oliver?’ .... wendde hij zich sidderend tot mij, ‘maar wat ben je veranderd.... En jij, kleine Neil,’ richtte hij zich tot Allcott, ‘jij Neil, wat doe jij hier? .... Ja, jou herken ik dadelijk.’ Hij stikte bijna van opwinding.

Allcott deinsde achteruit van verbijstering, schrik en angst. Dan staarde hij Harry aan en stamelde: ‘Harry Gould! .... O! .... Ik had het moeten voorzien! ....’ Een doodelijk bleek overwaasde zijn gelaat en zijn knieën knikten.....

‘Ja, Neil Harwick,’ deed Harry koud en hard, ‘ik kom Benjamin Mac Leijsham en David Buttelsham en Claire en Harold Mac Leijsham wreken. Hoe ik jou ontdekte, Neil? De leugens van Oliver, jouw handlanger

en jou onbeduidend alibi, dat je 22 Mei 1873 op de markt te Sydney was, waarvoor je makkelijk kameraden kon hebben bepraat, je volgen van Ethel uit Australië, je onderdak naast haar kamer, je bespieden en afluisteren, je helsche wroeging over je verleden te Bathhurst bewezen, dat je van de heele zaak meer af wist en daarom lokte ik je hierheen, om je uit te hooren. Nu echter kwam ik óók in het bezit van je handschrift in twee brieven, één uit 1901 aan Joe Fuller en één van gisteren aan Graaf Mac Ludston en ik zag je foto uit 1873; de bruine pruik, die je droeg, was valsch; ik heb je door Jimson je blond haar en je blonden baard laten teruggeven en nu herkent Joe Fuller je dadelijk, kleine Neil! Een telegram van Pinkerton, dat mij zekerheid gaf, dat Benjamin Mac Leijsham reeds 18 Mei 1873 zijn goud voor vijftienduizend pond bij de Sydney bank te gelde maakte, bracht mij op de gedachte jou *als Neil Harwick*, met *Oliver Winshup* voor Joe Fuller te zetten. Jullie hebt gelogen, dat Benjamin zijn goud nog niet verkocht had. Jullie moest dat liegen; je domme leugens hebben je verraden! Jij en Oliver hebben Benjamin vermoord, daarna hebben jullie Harry Mac Ludston opgezweept tegen Harold Mac Leijsham en tenslotte hebben jullie David en zijn vrouw vergiftigd! .... Ellendelingen zijn jullie, aartsschurken! De heele hel draag je met je mee, Neil, van wroeging en wanhoop! .... God zal je enkel vergeven, als je alles bekent en boete doet.... Beken je, Neil?'

'O ja, ... ja, ... God.... in den hemel!' kreet Neil Harwick en viel aan onze voeten in zwijm.

IX.
Van misdaad en vergelding.

Neil had bekend, Harry had hem zijn levensgeheim ontwrongen. Om zijn geld hadden Oliver Winshup en Neil Harwick Benjamin Mac Leijsham eerst 's nachts in het bosch aangerand, 19 Mei 1873, en drie dagen later vermoord bij de pomp; Neil had onbemerkt, in een onherkenbare vermomming, Sydney per trein verlaten om 12 uur, was tegen drie uur langs den achterkant de schuur binnen geslopen, had daar de vermomming afgeworpen en op Oliver gewacht. David was, toen de karren met gras in de schuur waren gereden, de woonkamer der hoeve binnen gegaan, om te zien naar de kleine Ethel, die van twee uur af alleen was gelaten in de wieg en was in die kamer gebleven, tot zijn meester zou komen. Oliver had de wagens in de schuur afgespannen; hij vond daar Neil verborgen; snel en beslist hadden zij toen gehandeld; Oliver had Benjamin's geld in den kelder uit zijn schuilhoek gelicht, Neil had gewapend de wacht gehouden, hij zou neergeschoten hebben, wie hen overrompelde; zij hadden twee ponnies gezadeld om er op te vluchten, als zij genoodzaakt waren geworden tot een moord. Zij hadden Joe een paar dagen tevoren een licht vergif ingegeven, om hem tijdelijk onschadelijk te maken, daar hij op de deel sliep, boven het kantoor, waar-

onder de kelder lag; hij moest hen dien dag niet in den weg loopen. Later had Oliver David en Claire vergeven, om Ethel aan den dommen Joe toe te vertrouwen; van Oliver was het plan uitgegaan ook David's geld te stelen; er was geen sprake geweest van een belegging op een bank te Sydney; Oliver had dien valschen brief geschreven en door een vriend te Sydney, die van de zaak niets kon vermoeden, laten posteeren aan Davids adres te Dabbo; Joe had hem dus geopend, daar hij reeds te Dabbo voorgaf David Buttelsham te zijn en David's papieren bezat. Joe huwde te Bourke en noemde zijn vrouw volgens afspraak Claire. Deze vernam eerst later, dat haar man Fuller heette, doch niet waarom hij zijn naam had veranderd. Ik wil aanteekenen, dat Harry Neil ondervroeg buiten tegenwoordigheid van Joe; Joe was dom maar sterk, en had David en Ethel lief gehad; ik geloof, dat hij Neil zou gewurgd hebben, als deze gruwelijke laagheden hem ter oore ware gekomen en tot zijn bewustzijn was doorgedrongen, hoe de twee schurken hem hadden bedrogen en als hun willig werktuig hadden gebruikt! De twee hadden, na David's dood, Benjamin's dagboek gevonden en gelezen, wisten dus van den Eenhoornschat, en hadden besloten Joe met rust te laten, totdat deze schat, mogelijk in later tijd, werd ontdekt. Zij wisten, dat Joe dan gemakkelijk, ter liefde van Ethel, bewogen zou kunnen worden voor haar rechten te strijden. Dat zij zich hierin niet hadden bedrogen, blijkt uit hetgeen ik reeds verhaalde; Neil's brief had Joe aangespoord, om Ethel aan haar wraak

te herinneren en haar op te jagen naar Doberney. Dan perste Harry hem de bekentenis af van zijn schurkachtige verdachtmaking van Harold Mac Leijsham. Oliver en Neil wisten Harry Mac Ludston langzaam en behendig in diens vage vermoedens te bevestigen, dat Harold Mac Leijsham Benjamin op listige wijze had vermoord, om den sleutel te bemachtigen, dien deze steeds in zijn portefeuille droeg; dit wist David uit het dagboek en deze had het hun verteld; deze sleutel werd na Benjamin's dood niet teruggevonden; daarom geloofde Harry Mac Ludston gemakkelijk, dat Harold de moordenaar was, temeer daar het goud was verdwenen en Harry zonder moeite te overtuigen was, dat Benjamin vroeg of laat aan zijn broer de geheime bergplaats van het goud had bekend gemaakt. De omstandigheden waren onverwacht gunstig voor de misdadigers. Nadat immers Harold en Harry na Benjamin's dood ook eenigen tijd het deel bewerkt hadden, waar Benjamin vroeger had gegraven, ontdekten zij, dat er veel meer goud werd gevonden, dan Benjamin vroeger had verantwoord. Harry Mac Ludston kreeg hierover hoogloopenden twist met David en beweerde, dat Benjamin hem bestolen had; daarop eischte hij als schadelo osstelling een deel van het geld, dat David vroeger reeds voor verkocht goud te Sydney had ontvangen; dit weigerde David; hij verkocht dan aan Harry en Harold de hoeve en ging op trek naar het Noorden. Hierop hadden Oliver en Neil gewacht; op den eenzamen tocht van Bathhurst naar Bourke konden zij David gemakkelijk doen ver

dwijnen en zijn geld rooven. Met welk een satanische verdorvenheid dit boevenpaar de schuld op Harold Mac Leijsham hadden afgewenteld, bleek wel het krachtigst uit Neil's bekentenis, dat zij hem zeer goed herkend hadden 's nachts in het bosch op den negentienden Mei en wisten dat Benjamin den achtienden zijn goud had te gelde gemaakt te Sydney; dienzelfden avond had hij ook aan Harold in zijn kantoorkamer bijbetaald, wat hij hem had tekort gedaan en den sleutel van den Eenhoornschat overhandigd met de woorden: ‘Ik blijf toch in Australië en doe niets met dat ding; jij wilt er vroeg of laat je geluk mee beproeven en ik zou niet weten, wat ik je weigeren zou, nadat je mij het leven hebt gered.’ Dit had Oliver afgeluisterd. Nu was het ook duidelijk hoe, weinig tijd later, Harry aan Harold kon verwijten, dat hij Benjamin had bestolen; immers Harry begreep niet, hoe Harold méér fortuin bezat dan hij, hij wist niet, dat Benjamin Harold gegeven had, wat dezen toekwam. Dat Benjamin zijn deelgenooten had bestolen en Harry oneerlijk had behandeld, bleek even zonneklaar als de algeheele onschuld van Harold en de edelmoedigheid, waarmee hij over den diefstal van zijn broer gezwegen had. Ik juichte inwendig om de lange jaren zwaar beproefde weduwe! .... Neil bekende ook, dat hij Ethel's huwelijk met Elliot Mac Ludston uit heel zijn ziel had verlangd, omdat hij Ethel een beschermer toewenschte, daar hij vreesde, dat Oliver er alles op zou zetten, om den Eenhoornschat te bemachtigen, als Joe dezen bezitten zou. Hij duchtte, dat Oliver

hem, Neil, dan tot een nieuwe misdaad zou dwingen.

Van enkele vragen in het verhoor was de strekking mij ongewoon duister.

'Bezocht Benjamin zijn knechten op de velden, den dag, waarop hij werd vermoord?' had Harry terloops gevraagd.

Dan had Neil Harry wezenloos aangestaard en gehakkeld: 'Ja.... Mijnheer Gould.'

Waarom ontstelde deze vraag den boef zoo zichtbaar?

'Was Oliver goede vrienden met David?'

'Ja, Mijnheer Gould.'

'Hoe ver lagen de velden van de hoeve?'

'Ongeveer zes mijlen.'

'Da's ongeveer twee uur gaans, meen ik?'

'Ja Mijnheer.'

'Is de rijksweg de eenige weg van Bathhurst naar de grasvelden?'

'Ja.... Mijnheer....'

Harry beet zich op de lip: 'Duivelswerk deed jullie,' siste hij, en zijn gelaat vertrok zich in een grijns.

Ik begreep hem niet. Waartoe dienden deze vragen? Zij leken uiterst gewichtig, doch zij schenen mij niets af te doen aan de geheimzinnige zaak. Wat mij het meest verwonderde was, dat Harry niet inging op de raadselachtige wijze, waarop de twee schurken hun meester hadden vermoord.

Heel onverwacht begon hij vragen te stellen over het huwelijk van Ethel, in verband met haar verontwaardigging over Elliot en den tegenstand van haar pleegvader.

‘Kan je verklaren, waarom Joe zich zoo hardnekkig verzet tegen Ethel's huwelijk met Elliot Mac Ludston?’

‘Neen, Mijnheer, ik heb er hem op Ethel's dringende vragen nooit een enkele reden voor hooren geven.’

Hij had afgeluisterd, doch niets vernomen, wat hem het raadsel oploste! Ik begreep het niet. Ik had een schok gevoeld bij Harry's vraag; werkelijk, als Joe iets wist, wat hem op zoo beslissende wijze deed besluiten Ethel tegen te werken in haar liefde en het lag *niet* in Elliot, hij had niets tegen den Schot had hij ons bekend, wat wist hij dan wat Neil *niet* wist? Neil en Oliver kenden het dagboek even goed als Joe, zij hadden alle papieren van David gezien en stellig gelezen. Wat was Joe dan te Bourke of later ter oore gekomen, waardoor hij het huwelijk van Ethel een onmogelijkheid noemde? Ik bespiedde Harry's bleek gelaat, het was strak en ondoorgrondelijk. Dan stelde hij zijn laatste vragen:

‘Stierf David plotseling of leed hij geruimen tijd?’

‘Hij was ongeveer vier dagen ziek.’

‘Was hij buiten bewustzijn?’

‘Ongeveer onmiddellijk, Mijnheer.’

‘Is het mogelijk, dat Joe op papieren van David de hand legde, die jij en Oliver *niet* kenden?’

‘Da's onmogelijk, Mijnheer, Joe is er veel te dom voor en doorzag ons niet, anders had hij ons niet in alles geloofd.’

Ik zag Harry de vuisten ballen en eensklaps zijn oog schitteren met het verraderlijke vonkje; dan klikten

zijn kaken opeen; ik wist dat hij *begreep*! Wat er in hem omging, ontsnapte mij volkomen....

Het ontstellende verhoor van Neil Harwick was geeindigd; het was twee uur, toen wij den boef verlieten. Harry sloot de kamer van buiten af en stak den sleutel in zijn zak. Zij laatste woord was geweest: ‘Vraag God, dat er aan je helsche wroeging een einde komt, door de boete van je eerlijke biecht. Morgen spreken wij elkander nader.’ Ik zag, dat hij diep ontroerd was en volgde hem woordloos naar onze vertrekken.

Zwijgend zat ik eerst een wijle tegenover Harry op zijn rustige en smaakvol ingerichte kamer; het dagboek lag uitdagend tusschen ons in, maar wij raakten het niet aan. Het opwindend verhoor had mijn zenuwen tot het uiterste gespannen en een pijnlijke afmatting maakte zich van mij meester; Harry's gelaat was geheel verstrakt en zijn handen beefden, toen hij onwillekeurig het dagboek opensloeg en zijn blikken over de eerste bladzijde liet dwalen.

‘Waarom liet je alles rusten wat *op den moord zelf* betrekking had?’ vroeg ik, ‘en waarom stelde je je hoegenaamd niet op de hoogte over Oliver Winshup?’

Hij haalde onverschillig de schouders op: ‘'t Was wèl zoo, vindt je niet?’ deed hij met een schuw lachje. ‘Kom, wij gaan slapen, morgen is nog een dag,’ en hij sloot het dagboek, stond op, wierp zijn jas uit en ontknoopte zijn das.

‘Meen je het?’ glimlachte ik ongeloovig.

‘Als je niet spoedig verdwijnt, zal je in donker zitten,’

antwoordde hij, zich kalm ontkleedend, ‘ik geef je nog twee minuten. Werkelijk Edward, je kunt nu en dan verpletterende waarheden zeggen; ééne daarvan is, dat een mensch van tijd tot tijd eens moet slapen.’

Toen ik den volgenden dag tegen tien uur aan zijn kamer klopte, ontving ik geen antwoord; het vriendelijk ontbijtsalonnetje bewees mij, dat de heeren er reeds hun aangename morgentaak hadden volbracht; mijn ontbijt stond gereed en ik verorberde het snel; ik verlangde zeer Harry's verdere plannen te kennen.

Het bordes opgetreden, hoorde ik in het park, dicht bij het huis, Harry met Elliot schateren; toen ik naderbij kwam, zag ik hen op een rustbank pijpen rooken; Elliot lachte als een dwaas en zijn vroolijkheid klonk door de geheele omgeving; ik vroeg mij met verbazing af, wat de reden was van deze onzinnige uitgelatenheid! Was het nu de tijd voor daverende grappen, terwijl een allergevaarlijkste schurk als Neil Harwick in het onderhuis opgesloten zat, en Harry aan den huisheer toch allicht iets moest hebben meegedeeld van het nachtelijk verhoor en van de opeenstapeling van gruwelen, die tot ons bewustzijn waren gekomen; terwijl ik derhalve verwachten kon, dat ik Elliot verstijfd van schrik en ontzetting zou vinden over de beestachtige laagheden van dit duivelsche paar menschen, vond ik hem met Harry pijpen rooken en als halve mallen gieren van de pret, midden in het park, zoodat het geheele personeel het hooren kon en het wijd in het rond door de ontbladerde boschjes klinken moest....

‘Wat mankeeren jullie?’ riep ik hun uit de verte toe; dan, hun aanstekelijken lach overnemend, begon ik zelf onweerstaanbaar met hun smakelijke vroolijkheid mee te doen.

‘Mijnheer Halliwells, Uw vriend is de grootste komiek van Engeland,’ riep Elliot mij toe; ‘hij heeft mij het stukje verteld, dat hij vanavond wil spelen en waarvoor U gisteravond hebt gerepeteerd; 't is allerdolst,’ Elliot stikte van het lachen en de tranen liepen over zijn wangen.

‘Zoo!’ deed ik effen, plotseling bizonder onprettig ontnuchterd van mijn lachen; het kwam eensklaps klaar tot mij, dat Harry een onuitgesproken bedoeling had met deze vroolijkheidsvertooning. Harry bemerkte mijn verstrakking.

‘Ik begrijp, dat je je rol wel wat erg dwaas vindt,’ zette hij de onmogelijke aardigheid door, ‘maar je moet haar toch spelen, want je bent kostelijk. Wat ik zeggen wilde,’ vervolgde hij schijnbaar als terloops, ‘'t is nu half elf, Edward hier is een enveloppe, die je even door moet zien, je hebt een klein uur tijd er voor; ik heb een registertje toegevoegd, dat je aanduidt, welke bladzijde ik je aanraad vooral te lezen, dat is gemakkelijk voor je. Als je klaar bent, brengt Elliot de papieren verzegeld naar het postkantoor van Edinburgh en zendt ze aangeteekend aan mejuffrouw Ethel Rudgewood. Ik vroeg hem dit en hij stemde toe. Zij wacht er op en het is beter dat Elliot ze niet persoonlijk brengt. Elliot zal als afzender aan het postkantoor opgeven Harry Gould.

In de groote, gele enveloppe vindt je een andere met *haar* adres; sluit alles na lezing in de binnenste enveloppe en verzegel haar. Elliot wil zijn meisje gaarne dien dienst bewijzen, zei hij mij.'

'Natuurlijk,' lachte de goedmoedige Schot. Dan glunderde hij weer prettig: 'ik denk nog altijd aan Uw dronken grasmaaier, die pannekoeken bakt op de deksel van een doofpot en door dien rooden marinier wordt verleid om....'

'Ja, ja,' lachte ik zuurzoet mee, ''t is eenig, maar nu ga ik lezen, Harry, hoewel ik niet begrijp, waarom juist ik zoo'n enveloppe doorlezen moet,' huichelde ik, zijn listigheid overnemend.

Nu was ik alléén en las als een razende, ieder woord verslindend....

Harry had aangeduid: bladzij 1, 2, 3, 6, 7-10, 12-16, 19-23, 26, 28-32, 36, 38 40-46, en de documenten die hij nummerde 1, 3, en 5.

Het dagboek van Benjamin Mac Leijsham viel mij schrikbarend tegen, ik leerde ongeveer niets nieuws. Benjamin was de oudste der Mac Leijsham's, hun geslacht dagteekende uit 1386, hij was geboren in 1830 gehuwd met Marry Mac Buckston in 1867, hun huwelijk was zeer gelukkig, doch Benjamin leefde in onmin met zijn broer Francis; Ethel was ter wereld gekomen 16 Juli 1872, het kind was, toen het eenige dagen oud was, den dood nabij geweest tijdens Benjamin's afwezigheid; gelukkig echter was de kleine plotseling, schier wonderdadig, hersteld, getuigde Zuster Linda uit Doberney,

die moeder en kind had verpleegd; Benjamin bewoonde een kasteel genaamd ‘De Schotsche Leeuw’. Bij de bladzij, die dit vermeldde, had Harry een papiertje gelegd (blz. 16) waarop hij had geschreven: ‘De gemeentesecretaris was vanmorgen zoo vriendelijk mede te deelen, dat dit kasteel in 1876 werd afgebroken en dat Harry Mac Ludston de gronden bij de bezittingen van “de Draak” heeft getrokken. Ethel's verblijfplaats was toen onbekend. Harry Mac Ludston, optredend voor zijn vrouw, die in eerste huwelijk met Francis Mac Leijsham gehuwd was geweest, vereenigde het familiegoed tot een geheel. Het kasteel stond vroeger 200 el van “de Draak” af. Verscheur dit papiertje na lezing.’

Ik vond deze bijzonderheden onbeduidend, bijna onnoozel en ik begreep niet, waarom Harry het de moeite waard had geacht, mij dit alles ter kennis te brengen. Ik las verder, nam vooral in mij op de fortuinlijke gouddelving van Benjamin te Bathhurst, waar hij eind 1872 aankwam en het doorloopend bedrog door dezen man tegenover Harold en Harry gepleegd. Zijn wroeging sprak uit zijn dagboek en telkens weer beloofde hij zichzelf, het onrecht te herstellen; hij scheen echter hiertoe de kracht te hebben gemist. Dan ontmoette ik het tooneel van het sterfbed van zijn te vroeg overleden echtgenoote, Februari 1873, daarna zijn voortdurende twisten met Harold om den sleutel van den Eenhoornschat, dien Harold wilde bezitten, terwijl Benjamin hem dien niet gunde, hoewel hij er geen gebruik van dacht te maken. Ik las een boek vol bittere en eerlijke zelfverwijten, onom-

wonden bekentenis van zwakheid en vrees voor Harold's wraakgierige onthullingen aan Harry Mac Ludston, dat Benjamin hen bestal; hier en daar stille hoop, dat Harold zijn broer niet verraden zou. Nu begreep ik ten volle, hoe moeilijk het voor Ethel was, Elliot genoeg uit het dagboek voor te lezen, dat hij haar helpen zou, om zich op Harold's schim te wreken en den Eenhoornschat op te eischen, terwijl zij hem alles, wat haar vader schandvlekte, omzichtig verborgen hield. Het was een wanhopend moeilijke taak voor het meisje! Het dagboek eindigde 18 Mei 1873; de beslissende onthullingen van Neil ontbraken derhalve, daar deze gebeurtenissen 19 en 22 Mei voorvielen. De losse papieren waren Ethel's geboorteacte, het contract over de goudmijn Aurora, plattegronden der bezittingen te Bathhurst en een met de hand geteekend kaartje van de ‘Schotsche Leeuw’ met park en toebehoorende landerijen. Ik vond het dagboek verre beneden mijn verwachting en ik begreep, dat Harry het als een bagatel had behandeld en mij slechts een uur voor de lezing ervan had toegestaan; zelf had hij het zeker des morgens doorgebladerd en het even onbenullig gevonden als ik. Ik bewonderde hem nu, dat hij Elliot's aandacht van de documenten had afgeleid met een partij uit den duim gezogen nonsens en dat hij hem zelf de gele enveloppe ongelezen te Edinburgh liet posteeren, leek mij een mooi stukje van zijn onberekenbare listigheid. Ethel zou bevredigd worden en Elliot geen kwaad vermoeden. Ik lichtte de met het adres van Ethel Rudgewood beschreven enveloppe uit den omslag en

wilde het boekje en de documenten er in verzegelen; toen viel mijn oog op een briefje, dat Harry reeds in het couvert had gelegd. Ik las:

'Waarde Miss Rudgewood. Ik zend U Uw documenten terug; Elliot heeft er nooit een letter van gelezen, daar hij ze nooit heeft gezien dan uit de verte één keer bij U op tafel. Hij giste den inhoud niet. Daar ik U nu trouw was, reken ik er op, dat U mij ook trouw zult zijn en U gereed houden, om *overmorgen tegen het tafeluur* op de Draak te verschijnen, ten einde met Elliot, mijn vriend Edward en mij aan een feestmaal aan te zitten; het is U mogelijk van belang dit te weten, met het oog op Uw toilet. David logeert ook hier en is in de wolken over zijn kleine vacantie. Hij zal niet het minste bezwaar meer maken tegen Uw huwelijk, als ik U een telegram zend dat luiden zal: Wij wachten U. De hemel geve U het beste.'

Uw toegewijde vriend, Harry Gould.

Dit briefje vond ik veel prikkelender en in zijn geheimzinnigheid en beslistheid onvergelijkelijk belangwekkender en opwindender dan het eentonige dagboek.

Ik vroeg mij af, hoe Harry eensklaps vermoeden kon, dat hij David's koppigen weerzin en halstarrigen onwil tegen Ethel's huwelijk zou breken. Hoe kon hij denken aan een verlovingsdiner? Of ontbood hij Ethel om een andere reden? Ging hij Joe ontmaskeren en te schande stellen tegenover Ethel? Maar hoe zou deze wreedaardige taktiek de eerlijke overtuiging van

den ouden man, dat dit huwelijk onmogelijk was, veranderen? De geheele vraag was, *waarop* de overtuiging van David steunde, dat dit huwelijk onmogelijk was en ik vond niets in het dagboek, dat het allerminste licht wierp op dit raadsel. Hoe Harry er zelf iets van dien aard in gevonden had, begreep ik niet. Ik verzegelde de enveloppe en zocht Elliot. Ik vond hem bij zijn limousine, gereed om weg te snorren naar Edinburgh. Toen ik hem in vliegende vaart had zien heensnellen, liep ik op naar de bank, waar ik Harry had verlaten; daar vond ik hem niet; zoo slenterde ik naar het kasteel en ging in gedachten het bordes op. Door een der glazen deuren kwam hij mij glimlachend tegemoet en sloot dan de deur achter mij, leidde mij het salon binnen, verzocht mij plaats te nemen en stelde mij voor aan.. Zuster Linda! ..

'De zuster is zoo juist hier gekomen,' begon hij gemoedelijk te babbelen, 'zij is zoo vriendelijk geweest, in de spreekkamer te wachten tot Graaf Mac Ludston vertrokken was. 't Was bijzonder welwillend van U, zuster Linda, dat U aanstonds op mijn verzoek inging. Je herinnert je zeker wel, Edward,' wendde hij zich tot mij, 'dat zuster Linda Ethel en haar moeder in 1872 heeft verpleegd.'

Eenigszins houterig verlegen merkte de bejaarde dame op, dat zij op Harry's dringend briefje niet gemeend had te mogen weigeren, dat zij echter niet begreep, wat hij van haar kon verlangen. Ik spitste mij op Harry's verklaring. Wat wilde hij van deze verpleegster uit 1872? Vluchtig waasde door mijn herinnering haar

naam uit het dagboek van Benjamin. Maar hoe kon zij op zoo verren afstand ons de ontcijfering der raadselen nader brengen, die Harry's geest in beslag namen? Hoe dacht hij, dat zij iets van gewicht kon weten? Wat kon dit bij den hemel zijn?

'Heugt U den bouw nog van het kasteel "De Schotsche Leeuw", Mevrouw?' begon Harry zijn zonderling onderzoek.

Zij streek even met de hand over het voorhoofd en dacht na: 'Ongeveer ja, wat verlangt U te weten?'

'Hoeveel verdiepingen had het gebouw?'

'Ik meen drie, Mijnheer.'

'Uit welke vertrekken bestond de onderste?'

Zij dacht geruimen tijd na, dan antwoordde zij: 'Behalve de keuken, uit het kantoor van Mijnheer Benjamin, een spreekkamer, een dubbel salon, een ruime eetkamer en een kleinere ontbijtkamer.'

'Lag dit alles gelijkvloers?' verbaasde zich Harry, 'ook de keuken?'

'Inderdaad, alles gelijkvloers.'

'Waar lag de keuken dan wel, Mevrouw?'

'Van den weg af rechts, aan den achterkant van het gebouw.'

'De Draak' lag eveneens rechts van 'De Schotsche Leeuw', als ik mij niet bedrieg?' hernam Harry.

'Ja, Mijnheer.'

'En waar lag het kantoor?'

'Geheel links aan den voorkant; de groote eetzaal lag rechts aan den voorkant, achter het kantoor lag

de ontbijtkamer, het trappengebouw bevond zich tusschen deze beide vertrekken in, het dubbele salon lag *in het midden van vóór tot achter*.'

'Dus de keuken, de achterkamer van het dubbele salon en de ontbijtkamer kwamen naast elkander op den tuin uit, zoodat de keuken het rechtsche lokaal was?'

'Zoo is het juist, Mijnheer Gould.'

'Dat was wel aangenaam in de warme dagen van Juli 1872,' meende Harry oppervlakkig.

Een pijnlijke herinnering scheen zuster Linda te beroeren, een wolk trok over haar voorhoofd, zij zuchtte flauw en hernam schuchter: 'Waarom zegt U dit, Mijnheer Gould, weet U iets van de gebeurtenissen dier dagen af?'

'Hoe zou ik dat weten,' hernam de schelm; 'ik kan niet gissen, waar U op doelt, Mevrouw; ik weet enkel, dat ik Ethel's belangen tracht waar te nemen en dat ik haar aangenaam kan zijn, met haar iets naders mede te deelen over haar wonderdadige genezing in haar jeugd; hierover heeft haar vader in latere jaren meermalen gesproken, zonder te kunnen begrijpen, hoe deze zich had toegedragen.'

Hier lichtte een onheilspellende verbazing in zuster Linda's oogen; Harry bemerkte deze zeker even goed als ik, hij vervolgde echter onverstoorbaar:

'Daarom heb ik U eerst een en ander over het huis gevraagd, om U gelegenheid te geven Uw geheugen op te frisschen. Het moet U wel zeer moeilijk zijn, U nog

iets uit zoo lang vervlogen tijden te herinneren; toch wil ik pogen, Ethel den dienst te bewijzen, dien zij van mij verwacht. Wat was dat voor genezing?'

'Benjamin Mac Leijsham was zoo ruw en oploopend,' fluisterde zuster Linda, 'ik heb hem nooit de volle waarheid durven zeggen; het zal mij een verlichting zijn, Ethel ten slotte mijn fout te bekennen.'

'Uw fout?' deed Harry verbaasd, met hoog opgetrokken wenkbrauwen.

Zij rustte even, tranen stonden in haar oogen, zij beefde licht en vervolgde, zich krachtig beheerschend:

''t Was een ongelooflijk heete zomer. Mevrouw Mac Leijsham lag te bed in het *voorste* salon en de wieg stond in het *achterste*, dat grensde aan den tuin. Moeder en kind sliepen rustig en ik verliet mijn post nu en dan, om te wandelen in het park. Dat was mijn fout, Mijnheer Gould. Mijnheer Benjamin was 22 Juli afwezig. Ik zette mij in den morgen, 't kan ongeveer 9 uur zijn geweest, na een wandeling door de lommerrijke lanen, afgemat door de hitte, neer op een bank en daar viel ik schandelijk in een diepen slaap. Hoe lang ik daar heb gezeten weet ik niet....' Zij sidderde even, verbleekte en sprak dan langzaam, ieder woord wegend: 'Toen ik terugkeerde sluimerde de moeder en haalde regelmatig adem; ik slingerde zacht den zijden sluier weg, die golfde om de wieg, wierp een blik op het kind, het kind was dood....'

'Dood?' Harry vloog op van zijn stoel, ik greep ontsteld zijn arm vast. 'Dood?' fluisterde ik hem na.

‘Ik zou tenminste gezworen hebben, dat het dood was,’ herhaalde zuster Linda.

‘Hoe lang was U toen verpleegster?’

‘Reeds zes jaar, Mijnheer, en ik had veel ondervinding van kinderen.’

‘En verder Mevrouw, wat geschiedde daarna?’

‘Ik was radeloos. Hoe was dit kerngezonde meisje plotseling overleden? Ik onderzocht het op alle denkbare technische wijzen, ik kon enkel vaststellen, dat het kind gestorven was.... Ik durfde de moeder niet wekken, ... door mijn angst opgejaagd ijlde ik weder het park in.... Ik wil bekennen, dat ik een oogenblik de zondige gedachte voedde, om mij in den vijver van het leven te berooven; ik vond geen de minste aannemelijke verklaring voor mijn gedrag. Wat moest ik den driftigen Mijnheer Benjamin zeggen? Vijf jaren hadden hij en zijn vrouw dit lieve kind gewacht, en nu was het eensklaps overleden, terwijl ik niemand had gewaarschuwd, dat het ziek was, ja, van een ziekte niet het minste bemerkt had; ik kon mij niet verantwoorden, ik dacht, dat ik krankzinnig worden zou. Hoe lang ik doelloos, of een booze kwelgeest mij op de hielen zat, dwaalde door het park, weet ik niet. Eindelijk voelde ik mij als onder een dwaze obsessie naar het kasteel terugdrijven, met loome schreden sleepte ik mij werktuigelijk het achtersalon in. Mevrouw Mac Leijsham was ontwaakt en glimlachte mij van verre uit het halfdonker van haar kamer tegen....’

‘Wat ziet U bleek, zuster!’ fluisterde zij.

‘Ja, ... ja, Mevrouw,’.... hakkelde ik, ‘de warmte.’

‘Daar hoorde ik uit de wieg een licht gekreun en een oogenblik later schreide zacht een kinderstemmetje achter den zijden sluier....

‘Sidderend wierp ik de wieg open, daar lag het blozende kindje weer voor mijn oogen en mummelde met het lieve mondje....

‘Verstard staarde ik seconden lang op het uit den dood wonderbaarlijk herrezen kindje.’

‘Wat scheelt U, zuster?’ vroeg Mevrouw vriendelijk.

‘Ik voelde mij ijskoud worden. Het kind was straks dood,’ gilde ik.

‘Straks?’ verbaasde zich Mevrouw.

‘Ja, ... hoe laat is het nu? vroeg ik.’

‘Vergeefs trachtte Mevrouw Mac Leijsham haar vriendelijke kalmte te bewaren, zich meester te blijven en haar angst te verbergen; later vertelde zij mij, dat ik het voorkomen had gehad van eene waanzinnige en zij voor mij had gesidderd; haar gelaat verstrakte, haar oogen spalkten zich wijd open, dan raadpleegde zij haar horloge: Het heeft één uur geslagen, hoe vraagt U dat zoo?’

‘Ik heb in het park twaalf uur hooren slaan op de kerkklok, ... ik was toen ver weg, bij de hooge beuken, ik was gevlucht voor mijzelf, Mevrouw, barstte ik uit; ik durfde het u niet zeggen, ... het kind was dood, ... dood....’ Ik was geheel buiten mijzelf.

‘Mevrouw Mac Leijsham bedwong zich met geweld en antwoordde glimlachend: Kom zuster Linda, dat

is immers onmogelijk. Zij zag mij ongeloovig aan en herhaalde: onmogelijk.'

'Dan loog ik: "De hitte heeft mij bevangen; ik was van mezelf gevallen, toen ik tot bewustzijn wederkeerde, was het kind dood, daarom vluchtte ik het park in." Ziedaar de werkelijke geschiedenis, Mijnheer Gould; ik zou er mijn leven voor gegeven hebben, dat het kind dood was. Het voorgevallene is altijd een onoplosbaar raadsel voor mij geweest,' besloot zuster Linda haar ongelooflijk verhaal.

'Er zijn meer schijndooden dan men vermoedt,' oordeelde Harry wijsgeerig en haalde de schouders op.

'Laten wij er niet meer over spreken, Mijnheer Gould, het beneemt mij mijne gemoedsrust,' sprak zuster Linda opstaande. 'Ik had gehoopt, dat deze ontstellende gebeurtenis geheel tot het verleden behooren zou, ik had getracht ze te vergeten, ik weet maar al te zeker, dat het kind *werkelijk dood* was; ik haat de sprookjes over zekere duistere geestenwereld; maar sinds het voorgevallene met Ethel Mac Leijsham in 1872 beangstigt die veronderstelling mij onweerstaanbaar. Ik heb U medegedeeld, wat U verlangde te weten, Mijnheer Gould en hoop er nooit meer op terug te komen.

'Ik dank U, zuster Linda; je merkt wel, Edward, dat er vele geheimen zijn, waarin een mensch niet vermag door te dringen.' wendde hij zich gemoedelijk tot mij; dan eensklaps van toon veranderend, richtte hij weer het woord tot zuster Linda: 'Wat dacht Mevrouw Treelong van het geval?'

‘Mevrouw Treelong?’ verbaasde zich de verpleegster, ‘ik heb er haar nooit over gesproken, Mijnheer Gould;’ de deftige dame nam weer plaats.

‘Zij is immers een intieme vriendin van de familie Mac Leijsham en werd steeds gewaarschuwd, als een nieuwe spruit van dat geslacht ter wereld was gekomen?’

‘Zij was geen vriendin van Mijnheer Benjamin, wèl van Mijnheer Francis, de twee broers leefden op gespannen voet, werd ik gewaar.’

‘Ontmoette U haar dan nooit?’ onderzocht Harry met onbegrijpelijke belangstelling.

‘Een heel enkele maal in het park, de twee bezittingen liepen in elkander over.’

‘Mevrouw Treelong had veel ondervinding en kennis, mogelijk had zij U een bevredigende verklaring kunnen geven van het raadsel.’

‘Ik heb haar toen zelfs niet meer kunnen spreken; zij was namelijk dienzelfden dag in den loop van den morgen plotseling vertrokken, daar haar moeder ernstig ongesteld was.’

‘Het leven is vol wederwaardigheden; dank U zuster Linda,’ berustte mijn vriend.....

Toen wij weer alleen waren blikte ik hem vragend aan, gespannen op zijn indruk over het verhaal en op de redenen, die hij aan zou voeren, waarom hij deze vrouw zoo plotseling ontboden had en fantastische geschiedenissen had laten vertellen.

‘'t Is alleszins merkwaardig, dat Joe Fuller, die heel

vrijwillig den oceaan overstak en Ethel zelf hiertoe opjoeg uit haar nuttigen werkkring te Brisbane, thans tot tweemaal toe uit heel zijn hart zuchtte, dat hij wenschte *nooit* den oceaan te zijn overgestoken; dit is even zonderling, als zijn onoverwinnelijke tegenstand tegen het huwelijk van Ethel met Elliot, dien hij niet kennen *kan* en waartegen hij zijn afkeer *niet* kan thuisbrengen. Wij moeten noodzakelijk nog eens met hem praten.' Dat was alles wat hij losliet en ik bleef even wijs als tevoren. Welk verband bestond er tusschen deze beweringen en het verhaal, dat hij zuster Linda ontlokt had? Wat bezielde hem aan de ongelooflijke verbeelding van een vrouw zulk een belachelijke aandacht te schenken?

'Vrouwen verbeelden zich wel meer wat,' wierp ik er oppervlakkig uit.

'Vrouwen zeggen dikwerf meer waarheid, dan zij zelf vermoeden,' antwoordde hij. 'Kom, wij gaan eens naar Joe Fuller en naar Neil Harwick kijken; Neil moet ons helpen Oliver Winshup te vinden, den maaier van den dood,' griezelde hij.

'Hoe ontboodt je zoo spoedig zuster Linda?' fluisterde ik in de gang, terwijl wij op weg waren naar het onderhuis.

'Je weet toch wel,' sprak hij, zich neerzettend op een bankje in een gezellig hoekje aan het einde van de gang, 'dat ik gewoon ben niet te wachten met dingen, die haast hebben; ik heb haar reeds vanmorgen vroeg, na lezing van het dagboek een briefje gezonden.'

‘Waarom?’

‘Weet je nog niet, dat feiten verzamelen altijd veel gelijkt op lukraak bladeren in een boek? Haar naam staat in verband met de gebeurtenissen en ik ben blij, dat ik haar gesproken heb. Als Mevrouw Mac Leijsham nu ook flink gebladerd heeft in het boek van Mevrouw Treelong, kan ik mogelijk van de verwarde gegevens een geheel maken; hier een greep en daar een greep en wij raken misschien de waarheid.’

‘'t Is beter het geheele boek te lezen,’ antwoordde ik glimlachend, ingaande op zijn beeldspraak.

‘Van een menschen-boek zijn altijd eenige bladzijden dichtgeplakt, Edward; het is niet altijd reporterswerk; het is meer dan eens een vraag van wichelroede en telepathie.’

‘Geloof jij daar aan?’ verbaasde ik mij.

‘Ik geloof, dat niemand alle feiten kan opcommandeeren, die hij noodig heeft om iets te begrijpen en dat men tevreden moet zijn met enkele afdoende gegevens, die volstaan voor een gevolgtrekking. De wichelroede der combinatie en de telepathie van het menschelijk verstand, spelen een groote rol in de samenleving van denkende wezens. Ik denk, dat de moeder van Mevrouw Treelong ons veel zou kunnen vertellen,’ besloot hij, mij voor een nieuw raadsel plaatsend.

‘Leeft ze nog?’

‘Dat zal ik Carla, haar dochter, vragen en dan zal ik denkelijk de juiste bladzij van haar levensboek hebben opgeslagen. Joe heeft waarschijnlijk ook nog eenige

bladzijden uit een merkwaardig boek gescheurd; ik zal ze hem vragen.'

'Welk boek?' verwonderde ik mij; nam hij er een loopje mee? Ik kon hem niet volgen.

'Het boek van Ethel Rudgewood,' antwoordde hij nuchter. 'Kom, Neil en Joe zijn stellig verlangend ons te zien.'

Joe was in den grooten vijver aan het hengelen op snoek en men zou hem roepen. Dan richtten wij ons naar het kleine kamertje van Neil.

Wij vonden den rampzaligen boef op den rand van zijn bed, voorover gebogen, de gevouwen handen rustend op zijn knieën, onbewegelijk starend voor zich uit. Op den drempel hielden wij stand en namen hem op. Hier was geen doode smart; deze misdadiger werd niet door redelooze verslagenheid ontzield; hier was grootsche berusting, kalme onderwerping aan de verdiende bestraffing, stille hoop op een genadig vergeven.

''t Is goed zoo,' fluisterde hij ons uit de verte toe, 'ik ben God dankbaar. Waar is Joe? Ik zou hem iets willen zeggen, Meneer Gould.'

'Hij heeft je reeds vergiffenis geschonken, Neil, hij is niet haatdragend en je moet er enkel aan denken, je met God te verzoenen.'

'Dat heb ik gedaan den geheelen nacht. Ik ben niet uit de kleeren geweest, Meneer.'

'Goed Neil, ik heb je nog iets te vragen; waar bleef het geld van Benjamin en David?'

'Wij deelden, ik verloor alles.'

‘En wat werd er van Oliver's deel?’

Neil spalkte als in doodsangst de oogen open.... ‘Wees.... U.... voorzichtig.... Meneer Gould, U kent hem niet, laat mij U waarschuwen.... dat is het juist, ik moet U nog veel meer zeggen.’

‘Dat is niet noodig Neil,’ antwoordde Harry rustig; ‘kom, we gaan het park in, je moet de vrije lucht ademen, Joe zal ons wel tegemoet komen.’

Wij stonden op het bordes; ik wierp achteloos mijn blikken in het rond door het druilende motregentje, dat met fijne waterverstuiving rondsproeide.

Eensklaps naderde de butler en overhandigde Harry een telegram; hij las het en reikte het mij ter lezing over.

HARRY GOULD
DRAAK DOBERNEY
SCHOTLAND.
AUSTRALIAN BANK NOOIT GEFAILLEERD. MAC PHERSON, RIJK GRONDEIGENAAR TE BRISBANE, VOOR VIJF JAAR RAADSELACHTIG VERDWENEN.
PINKERTON.

Harry oogde onbeweeglijk in verren einder, zijn tanden klemden vast opeen, hij kruiste de armen, zijn mond verstrakte zich tot een nijdige, rechte streep..... ‘Satan!’ siste hij.

Mijn blikken zochten den reusachtigen George, een onbestemde angst neep mijn gemoed samen, overal zag ik het dreigend fantoom van Oliver Winshup.

‘Het regent, laten wij binnen blijven,’ hijgde ik moeilijk.

‘Niet de moeite waard,’ deed Harry kortaf, ‘wij staan er voor, God helpe ons,’ en hij daalde het bordes af. Hij liep nu in het midden, Neil links, ik rechts. Langzaam, tred voor tred, schuifelden wij voort. Na een paar honderd schreden kwam Joe ons uit een zijpad in de flank: ‘U zocht mij, mijnheer Gould?’

‘Ja Joe, je moet met ons meegaan, ik kan je noodig hebben.’

Wij dreven nu af naar het zuidelijk deel van het park. Bijwijlen bemerkte ik, dat Harry's blikken scherp spiedden in het lage dennenhout, dat de beide kanten van het zandige pad als met een dichte groene haag van naalden en takken afsloot; George was niet te bespeuren. Harry floot tweemaal; hij ontving geen antwoord. Er werd geen woord gesproken, blijkbaar beheerschte ons allen een gevoel van angstige onveiligheid, een onweerstaanbare aanvoeling van dreigend nadersluipend gevaar. De laantjes vernauwden zich onrustwekkend.

‘Houd je revolver gereed,’ lispte Harry de hand in zijn broekzak stekend, nadat hij een paar voetstappen op het witte pad had bestudeerd. ‘Hier heeft hij het pad gekruist, hij *is* er; kijk jij links, ik kijk rechts; Joe loop jij voor en Neil jij achter....’ Weer floot hij tweemaal, nu zeer luid.

‘Laten wij.... teruggaan,’ fluisterde ik heesch. Het klamme zweet brak mij uit, het bloed klopte in mijn keel, m'n knieën knikten en vast omklemde ik m'n wapen.

‘Neen,’ deed Harry grimmig; dan hield hij stand en fluisterde: ‘wij zijn met vieren mogelijk niet te veel tegen dezen duivel in het dichte hout, houdt allen je wapenen gereed en schiet den boef in de beenen, als je hem ziet in het dichte groen.’

Nu zette ik de tanden op elkander en besloot als het moest, te vechten voor mijn leven; ik boorde mijn blikken in het ondoordringbaar groene warsel aan mijn linker zijde; .... langzaam.... voet voor voet, slopen wij voort, het was of de dood ons omzweefde; ieder oogenblik verwachtte ik een schot, een doodskreet. Maar ik verhardde mij nijdig tegen den op ons loerenden duivel, spiedde met brandende oogen langs en door alle struikjes, altijd den vinger aan den trekker van mijn revolver. Zoo liepen wij, ik schat een vierhonderd pas voort. Wij sloegen weer een hoek om en schuifelden een dicht overstruikeld pad in. Te gelijker tijd gilde plots op korten afstand tweemaal George's fluitje, knalden snel achter elkander twee scherpe schoten, dan ritselden de struiken, twee mannen renden uit het hout elkander na, de een greep woedend den ander vast, zij beukten op elkaars lijf, trokken elkaar omver, wentelden zich dan grommend en altijd op elkaar met de vuisten slaand om en om, worstelend in dolle razernij op den bodem. Dit alles geschiedde in enkele seconden. Op hetzelfde oogenblik sprong Harry als een kat vooruit, schoot als een bliksem langs het zandpad, wierp zich op de worstelaars, kneep er een bij den strot, rukte hem omhoog, en voordat wij ons, rennend zoo snel wij vermochten, bij

hem hadden kunnen voegen, smakte hij den langen kerel weer neer, zette de knie op zijn borst, neep hem met twee handen vast bij de keel en bulderde als bezeten van woede: ‘Hond, schurk, duivel, Oliver Winshup, geef je over of ik wurg je met mijn handen!’ Nu vielen wij allen tezamen op den schuimbekkenden en rochelenden boef aan, grepen zijn wild om zich heen slaande armen en trappelende beenen en maakten hem weerloos....

George stond moeilijk op; ‘Groote God,’ mompelde de reusachtige fuselier, ‘wat een monster!’

Harry ontspande zijn greep om den strot van den schurk, dan verhief hij zich en zag op hem neer; Oliver had hem geducht te pakken gehad; Harry's das hing los, zijn boord was gescheurd, zijn hand bebloed, de kerel had hem gebeten.... Weer knielde hij bij den door ons bedwongen roover neer; uit zijn achterzak trok hij een scherp koord. ‘Je handen,’ beval hij barsch. Dan bond hij het menschelijk beest. ‘Zet hem overeind, daar tegen dien boom,’ deed hij kortaf. Ik zag hem sidderen, hij was lijkbleek en verbond zwijgend zijn bloedende hand met zijn zakdoek.

‘Neil Harwick heeft je hier gelokt, Oliver Winshup, je bent in je eigen list gevangen en je zal de galg niet ontloopen, mijnheer Mac Pherson! En nu vraag ik je nog eens, Neil: wie mende de ponnies 22 Mei 1873, toen Benjamin Mac Leijsham neerviel bij de pomp?’

‘Hij!’.... Neil's stem beefde.

‘Wie reed ze anders?’

‘David,’ klonk het zacht.

‘Beestachtige moordenaar,’ grimmigde Harry met spuwende verachting tegen den man aan den boom, ‘je hebt *geweten*, dat Benjamin Mac Leijsham, nadat hij bij jullie op de velden was, langs den rijksweg naar huis zou wandelen; je hebt den *steel van de zeis* onder het gras in den wagen vastgebonden; je bent in vliegende vaart je meester achterop gereden en je hebt, *stijf* langs hem voort jagend, hem *onder het rijden*, met het uitstekende, bloote blad der zeis, die je onder afhangend gras verborgen hadt, het hoofd *afgemaaid!* Beest, dat heb jij gedaan!’

Ik rilde van afschuw. Ja, dat was geen mensch, dat was een beest, het kon niet barbaarsch-wreeder, niet onmenschelijk-gruwelijker....

Het werd bladstil, minutenlang, de adem stokte ons allen in de keel. Dan vervolgde Harry ijskoud:

‘Na den moord op je meester, heb je David en Claire vergiftigd, ik denk, dat je ook Mac Pherson uit den weg hebt geruimd, om zijn papieren te stelen en nu loerde je op den Eenhoornschat. Je zou, altijd om duivelsch geld, Joe en Neil en desnoods Ethel hebben geslacht, jij afschuwelijke maaier van den dood! Bindt hem armen en beenen vast aan den boom! Sta daar schurk, totdat het gerecht je haalt.’

Oliver, met bloed-beloopen oogen, keek ons met een valsch spiedende glinstering aan; dan vertrok zich zijn gezwollen mond in een duivelsche grijns....

X.
Zegepraal.

Harry had glansrijk gewonnen! Hij had de Mac Leijsham's van de obsessie bevrijd, die een geheelen menschenleeftijd op dit geslacht had gerust door de moorddadige wreedheid van Oliver Winshup; hij had Benjamin en Harold Mac Leijsham even nobel als schitterend gewroken, maar nooit had een zegepraal over een krachtigen tegenstander mijn vriend duurder gekost! ....

Zoodra wij uit het park het kasteel waren binnengetreden, had Neil, heftig ontroerd, gefluisterd met Joe en samen waren zij in het onderhuis verdwenen; dat Neil Harwick zich deemoedig vernederen ging tegenover Joe en de boete doen, die hij rechtvaardig achtte, stond bij mij boven twijfel; God zou hem kracht geven en hij zou het zwaarste dragen....

'Rijk mij je hand,' fluisterde Harry tot mij, terwijl wij voorzichtig de trap bestegen. Wij schuifelden meer dan wij liepen zijn kamer binnen, dan zuchtte hij en viel in een armstoel neer.

'Wil je mijn schoenen ontknoopen?' vroeg hij zacht. Ik hielp hem.

'Schenk mij nu een glas brandewijn in, in mijn tasch vindt je een fleschje,' hij glimlachte mat; 'Daar ligt

nu je held, vergeet het niet in je roman,' spotte hij.

'Het was ongeloofelijk van je, kerel,' bemoedigde ik hem. Hij dronk en zijn tanden klapperden op het glas.

'Het was op leven en dood,' lispte hij tusschen twee teugen in, 'de kerel was reusachtig sterk.'

Dat had ik met eigen oogen gezien; Oliver had den grooten George omver getrokken en wij hadden met drie man moeite gehad om hem te bedwingen.

Nu ontzwachelde Harry zijn linkerhand. Ik ijsde; diep stonden in het vleesch de tanden van den woesteling ik scheurde een zakdoek in verbandreepen, waschte de beetwonde uit en verbond de hand. Tranen verstikten mijn stem, toen ik sprak: 'Hoe durfde je! Alleen tegen dat beest.'

Hij antwoordde niet, dof staarde hij voor zich uit, een huivering rilde in hem weg.

'Zeg Elliot, dat ik niet aan tafel kom,' klonk het nauw hoorbaar.

Onbeweeglijk zat ik naast hem, met de oogen volgde ik zijn minste beweging, terwijl hij roerloos achterover lag, nu en dan zweemde er een zenuwtrek over zijn gelaat en schokten zijn schouders even op.

'Moe,' sprak hij na een wijle heesch, 'een kussen.'

Ik legde een kussen achter zijn hoofd en hij sloot de oogen. Ik wiesch zijn polsen met brandewijn en bevochtigde zijn lippen met het opwekkende vocht.

'Dank je, ... goeie kerel,' deed hij dankbaar.

Het sloeg nu drie uur.

'Wil ik je lunch boven laten brengen?'

‘Neen.... niets,’ lispte hij, ‘slapen’.

Ik nam zijn rechterhand en zat zwijgend naast hem, ik weet niet hoe lang. Zijn meesterslag had mij overweldigd; nu rees zijn geniale arbeid van de laatste dagen mij in zijn grootsch geheel voor den geest. Hij had met onbedriegelijken speurzin uit Oliver's leugens besloten, dat de knechten zeker tot de ware schuldigen behoorden en betrokken waren in de misdaad; die leugens waren zijn eerste punt van uitgang geweest; zijn tweede was de blijkbare onmogelijkheid, dat er een moordenaar met een sabel of een zwaard bij Benjamin Mac Leijsham had gestaan, toen deze werd neergeslagen; het derde was, dat Benjamin bij de knechten op de velden had vertoefd en dat zij geweten hadden, dat zij hem achterop reden op den rijksweg; zoo had hij gedacht aan een wapen, waarmee een of meer der knechten van den wagen af hun meester hadden getroffen; het hoofd was als afgemaaid; de bloote zeis, eenigszins verborgen onder gras op den achtersten wagen, was hem aldus voor den geest gekomen als het werktuig van den moord. Oliver moest echter, in deze veronderstelling van een bloote moordzeis, de ponnies hebben gemend, wat vermoedelijk David gewoon was te doen, die in rang de voornaamste der knechten was; ik herinnerde mij nu Neil's ontsteltenis en zijn half radeloozen uitroep: ‘U begrijpt alles,’ toen Harry hem had gevraagd, wie de ponnies dien dag van 22 Mei 1873 had gemend. Na Neil's antwoord had Harry met zekerheid geweten. Ik had dien uitroep toen niet begrepen, nu

kwam deze met heel zijn verrassende beteekenis tot mijn bewustzijn...

Vast was Harry's gang geweest door dezen verwarden doolhof! Het was uitgekomen, gelijk hij als bij intuïtie had voorspeld; de menschen zouden de zaken méér schiften dan de zaken de menschen; het was dwaas-leugenachtig, dat knechten als Oliver en Neil zouden geweten hebben, wat zij zeiden te weten over het goud van hun meester; het was even tastbaar onwaar, dat Oliver niet gezien had, wat hij stellig had beweerd, dat aan zijn aandacht ontsnapt was; het was vervolgens ondenkbaar, dat Benjamin aan een dommen kerel, als Joe bleek te zijn, zijn eenig kind had toevertrouwd! Allcott had aanstonds door zijn loensch gedrag achterdocht op zich geladen, zich aangediend als een medeplichtige; Mac Pherson met den revolver in den broekzak bij het eerste bezoek, en in het geheim complotteerend met Allcott bij het Nelson-monument, was Harry even verdacht voorgekomen. Daarom had hij al deze personen gedwongen zich scherper te openbaren, om langs hun psychologische ontleding tot een nauwkeuriger kennis van zaken te komen. Allcott werd dus door Harry herschapen in zijn eersten vorm, Neil Harwick; Mac Pherson werd als Oliver Winshup gelokt naar ‘de Draak’ hij kon Neil niet onbeschermd alleen laten bij Harry Gould! De personen hadden zich één voor één geleend tot de meest volkomen ontmaskering en de meest afdoende onthulling der feiten mogelijk gemaakt. Met onweerstaanbare logica had Harry uit de personen de

feiten afgesponnen en het gruwelijk geheim van Bathhurst achterhaald. Ademloos bewonderde ik hem, staarde ik op zijn intelligenten kop en dankte den Hemel voor zijn behoud.

'Ga lunchen,' flauw glimlachend zag hij mij aan, 'ik blijf boven.'

'Elliot keert aanstonds terug,' hernam ik met zijn hand in de mijne.

'Vertel hem alles.... alles, ... behalve van Zuster Linda en Ethel, doe je het?' Ik knikte, te ontroerd om te antwoorden.

'Ik kom niet aan tafel, ... vanavond moet ik afwerken....' Dan drukte hij mij hartelijk de hand.

'Om Gods wil,' sprak ik, 'spaar je.'

'Het zal wel gaan,' deed hij kalm. 'Ik dank je voor alles; maar laat me nu. Wil je?'

Ik stond op. 'De gordijnen laten vallen?'

'Neen, dat is niet noodig, ... dag!' Hij wuifde met de vrije hand en ik liet hem alleen.

Ik zal niet beproeven de verwondering, de verslagenheid, den schrik en de woede van Elliot Mac Ludston te schetsen tijdens mijn ontstellend verhaal. De reus zette zich krachtig in de breede schouders, hij trilde van kwaadaardigheid en balde als tot een gevecht de zware vuisten.

'Wat belet ons dien kerel aan den boom tot pap te slaan,' barstte hij los, 'hij heeft het leven van mijn vader en van de zuster mijner moeder vergiftigd, zoo'n schoft heeft geen recht om te bestaan.'

‘De justitie moet hem oordeelen,’ sprak ik, hem kalmeerend. ‘Laat U hem los maken en in veilige bewaring brengen en waarschuw de politie. Dunkt U dat niet beter?’

Elliot knikte woordloos en belde. Ik wil hier meedeelen wat voorts van Oliver nog te boeken valt. George en ik ontknoopten de touwen van zijn handen, terwijl twee politie-agenten met een commissaris gereed stonden om hem de boeien aan te slaan. Op dit oogenblik had Oliver blijkbaar gewacht; snel greep hij in den linker binnenzak van zijn vest, trok er een voorwerp uit, dat een ouwel geleek, en bracht het in den mond; wij vatten zijn hoofd beet, poogden hem de kaken open te spalken, doch het was te laat; hij had doorgeslikt, wat hij had ingenomen....

‘Zeg Neil Harwick, dat ik hem vervloek tot in de hel,’ barstte hij los, ‘zeg Harry Gould, dat hij prachtig heeft gewonnen en dat ik hem toewensch, dat alle duivels.... alle duivels.... van de heele hel.... heele hel....’ Het schuim bruischte op zijn mond, hij zakte ineen, nog even rochelde hij, dan sprong een heete, bloedgolf uit zijn mond, aschgrauw werd zijn gelaat, zijn oogen bolden uit hun kassen en zijn vrije bovenlijf knakte voorover; hij was dood...

Wij ijsden van afschuw en een weeë weerzin sloeg in ons neer over deze zegepraal van de hel in een verdorven mensch....

‘Stop dat monster onder den grond, diep in het bosch,’ sprak Elliot koud tot George.

‘Wij zullen er wel voor zorgen, Graaf,’ sprak de commissaris, ‘laat U het maar aan ons over;’ hij nam Mac Pherson's papieren uit diens zakken en wij verlieten het afschuwelijk lijk aan den boom....

Den volgenden dag verhaalde Harry Gould een en ander aan den coroner.

Ik was bij dit onderhoud op zijn verzoek niet tegenwoordig; gemakkelijk begreep ik later hiervan de reden, uit hetgeen ik las in de Engelsche bladen over den handigen detectief, die na 29 jaar den moordenaar van Bathhurst had betrapt; in de verslagen werd echter met geen woord gerept van Neil en Joe, zoodat zij volkomen buiten het geding bleven. Joe was en bleef David Buttelsham en Neil Harwick bleef de tuinarchitect Allcott.

Na zijn bezoek bij de gerechtelijke macht zei Harry mij: ‘Joe's liefde van jaren zegepraalt voor mij over zijn fout van 1873 en Neil's eerlijk berouw en wroeging zijn de volkomen boete voor zijn verleden. Hij heeft in het park als lokaas voor Oliver zijn leven gewaagd, om het recht te doen zegevieren; je weet niet, hoe doodelijk beangstigd ik was, dat Oliver hem eensklaps uit het dichte sparrenhout zou neerschieten, als hij hem in ons midden naderen zag. Zijn rouwmoedige boete wischt zijn schuld ten volle uit. God mag hem later oordeelen, ik vertrouw op de Hoogere Barmhartigheid; Joe en Neil heb ik dus niet bloot gegeven....’

Nu zat ik tegenover Elliot na het middagmaal, dat wij snel en zwijgend tot ons hadden genomen, terwijl Harry op zijn kamer rustig sluimerde.

‘Zoudt U niet eens naar Uw vriend gaan zien?’ sprak de goedige reus van ‘de Draak’, ‘hij zal honger krijgen, denk ik.’

Het sloeg acht uur; Harry had nu zes uur gerust; ik wist niet, waarop ik mij bij hem moest verwachten, daar hij ten eenenmale onberekenbaar is. Zijn fantasie is onuitputtelijk, een levend wonder, en telkens speelt zijn onnaspeurlijke humor mij parten.

Wat ik echter allerminst verwacht had, bleek werkelijkheid, toen ik Harry's kamer binnentrad; hij zat tegenover Mevrouw Treelong en dronk thee met haar uit Chineesche kopjes.

‘Ik had je juist willen roepen, Edward,’ ontving mij de snaak; ‘Mevrouw Treelong was zoo vriendelijk, mij, na gepleegd overleg met Mevrouw Mac Leijsham, te bezoeken, deelde zij mij mede.’ Dan sprak hij tot zijn bezoekster: ‘Mijnheer Halliwells is mijn onafscheidelijke vriend, Mevrouw, en de deelgenoot in mijn lotgevallen. Onze vriendschap heeft geen geheimen, ik verzoek U mij alles mede te deelen, alsof U met mij onder vier oogen overlegde.’

‘Mevrouw Mac Leijsham bracht mij uw vreeselijke vragen over,’ sprak Mevrouw Treelong langzaam; ‘ik ben besloten, liever mijzelf *op te offeren*, dan langer de waarheid te verhelen, waardoor een ramp zou kunnen ontstaan.’

‘Ik meen de voornaamste vraag, die ik U stellen moet, over het hoofd te hebben gezien,’ onderbrak haar Harry.

‘Wat bedoelt U?’ verwonderde zich Mevrouw Treelong.

‘Ik moet voornamelijk van U weten, op welke wijze U 22 Juli 1872 van “de Draak” zijt vertrokken, nadat U telegrafisch het bericht over de plotselinge, doodelijke ziekte Uwer moeder had ontvangen?’

‘Waarom vraagt U dat?’ Mevrouw Treelong verbleekte en sidderde.

‘Dat zal ik U zeggen. Omdat de spoorlijn, waar Doberney aan ligt, toen nog niet gebouwd was; de eenige verbinding, die toen van Doberney met de buitenwereld bestond, was de postwagen naar Cutterbury; deze vertrok echter in den *laten namiddag*, heb ik met zekerheid in deze plaats vernomen; zoowel de gemeenteambtenaar, die toen reeds op zijn post was, als de bode, die op den postwagen meereed, hebben mij hiervan op de hoogte gebracht; ik heb hen beiden voor een uur gesproken. Hoe bent U dan *in den morgen* vertrokken 22 Juli 1872, en waarom hadt U zoo'n *haast* om de kleine Dolly te verlaten, het kind van acht dagen, dat Francis Mac Leijsham en diens vrouw aan Uwe zorg hadden toevertrouwd? Oppervlakkig beschouwd gelijkt Uw vertrek meer op een vlucht.’

Een onheilspellende verbazing lichtte in Mevrouw Treelong's oogen, zenuwachtig beefden haar witte handen, zij verschoof op haar stoel, klemde de lippen vast opeen en staarde Harry seconden lang roerloos aan Dan sprak zij afgemeten:

‘U behoeft mij niet uit te hooren. Ik kwam om te

bekennen, al kan de waarheid mij vernietigen. Ik smeek U echter, mij zooveel mogelijk te sparen.'

Harry knikte.

'U hebt gelijk, ik ben gevlucht van "de Draak"; ik *moest* vluchten en verzon een leugen,' klonk eentonig en hol de stem van Mevrouw Treelong.

Weer knikte Harry.

'U hebt mij meesterlijk vastgezet; juist, ik *vertrok* niet eenvoudig, ik *vluchtte*, ik maak U mijn compliment over uw logica', vervolgde de dame.

'Ik kan het U gemakkelijk maken,' antwoordde Harry: 'het is mogelijk aangenamer voor U, als ik U zeg, wat U mij zeggen wilde.'

Groot-verbaasd staarde Mevrouw Treelong Harry aan; werktuigelijk ging haar prachtig, spierwit hoofd op en neer.

Harry legde de vingertoppen tegen elkaar, zette de handen tusschen de knieën, boog voorover en sprak:

'Dolly Mac Leijsham, de dochter van Francis Mac Leijsham, is 17 Juli geboren op "de Draak," Ethel Mac Leijsham, de dochter van Benjamin 16 Juli op "de Schotsche Leeuw." De kinderen waren nichtjes en leken opvallend veel op elkaar, ... Dolly stierf, ... U was alleen bij de wieg; de jonge moeder sliep en Francis was, ik weet niet waar. Francis haatte zijn broer Benjamin en U deelde dien haat. Razernij van jaloezie greep U aan over het levende kind van Benjamin, terwijl Dolly gestorven was; U zag uit het raam, dat zuster Linda in het park wandelde, U zag later uit hetzelfde of uit

een ander raam van “de Draak”, dat deze bewaakster van Ethel sliep op een bank aan den vijver. Toen sleepte U een dolzinnig besluit mede; U hebt de kleine doode Dolly opgenomen en er alles op gewaagd; U hebt de kinderen *verwisseld*, ... de doode Dolly in de wieg van Ethel gelegd en de levende Ethel meegenomen. Dat geschiedde tusschen 9 en 10 uur. Radeloos van angst over Uw misdadig bedrog, hebt U een doodelijke ziekte van Uw moeder voorgewend en U zijt binnen het uur van “de Draak” gevlucht.’

‘'t Is ongelooflijk,’ stamelde Mevrouw Treelong, Harry als in een dwazen droom aanstarend.... ‘Groote hemel! .... Hoe weet U dat? .... Hebt U het zesde zintuig?’

‘Neen Mevrouw, maar ik *weet*, uit uw eigenaardig gedrag in verband met het verhaal van Zuster Linda. Er moet toch een reden zijn, waarom U met volkomen zekerheid meende te kunnen vaststellen, dat Ethel Mac Leijsham niet den oceaan *kan* zijn overgestoken, wat U tot driemaal in hitsige opwinding uitriep; welnu, dit vond een afdoende verklaring, als Ethel *dood* was en het meisje, dat thans voor Ethel speelde, een ondergeschoven kind. Ik vroeg mij af, hoe U dit meenen kon. Terwijl ik hierover nadacht, vernam ik van Zuster Linda, dat zij op raadselachtige wijze eensklaps het doode kindje in de wieg vond, terwijl Ethel een uur tevoren nog kerngezond was; ik herinnerde mij toen Uw radeloosheid van gisteren over een zaak, die U op zich niet raakte. U weet mogelijk niet, in welke doodelijke

verwarring U hebt uitgekreten, dat het glad onmogelijk was, dat Ethel Mac Leijsham den oceaan had gekruist. Zoo vatte de verdenking in mij post, dat U de kinderen had verwisseld, terwijl Zuster Linda sliep in het park. Zoodra deze ernstige verdenking in mij was gerezen, besloot ik Uw plotseling vertrek, waarvan Zuster Linda mij had gesproken, te ontleden; dat een verpleegster een kind van 7 dagen eensklaps in den steek laat, is toch alleszins onverklaarbaar en verdacht. De redenen, die U voor Uw vertrek hadt opgegeven, bleken mij toen een tastbaar bedrog; U was in allerijl in den morgen van 22 Juli 1872 “de Draak” ontvlucht, onmiddellijk nadat in Ethel's wieg het doode kindje lag; doch er liep *geen postwagen!* .... U vertrok niet naar Uw moeder, U *vluchtte* enkel van “de Draak”. Thans was zoowel Uwe houding, als Zuster Linda's verhaal verstaanbaar. U pleegde een misdadigen kinderroof; U nam de levende Ethel weg en legde er de doode Dolly voor in de plaats. U moet mij veroorloven dit gewetenloos en afschuwelijk te noemen; verschoon deze harde woorden, Mevrouw, het is voor U het best, dat ik de volle waarheid zeg, want U hebt iets goed te maken.’

Mevrouw Treelong viel op haar knieën neer bij de tafel en schreide en snikte onbedaarlijk....

‘Het zal U rust geven eindelijk te hebben bekend, Mevrouw; heb ik mij vergist, wees dan zoo goed te spreken.’

Zij schudde ontkennend het hoofd en schreide onbedwongen voort.

Na een lange poos sprak Harry als in zichzelf, zich keerend naar mij:

‘De vreeselijkste straf was voor Mevrouw Treelong, dat het doodgewaande kindje leefde en het levende kindje op de Draak stierf.’

‘Onmogelijk, onmogelijk,’ herkreeg zich Mevrouw Treelong plotseling; zij stond op uit haar knielende houding en nam weer plaats. ‘Ik zeg U, dat het ongerijmd, ja krankzinnig is. Het kind was volkomen zeker dood, het kan niet herleefd zijn.’

‘Zuster Linda beweert hetzelfde,’ beaamde Harry, ‘doch de Hemel doet niet licht zulke buitenmodelsche wonderen, meen ik; te minder, daar het levende kindje op “de Draak” binnen weinige uren stierf. Dat heeft men U zeker bericht Mevrouw.’

‘Na eenige dagen, ja. Ik begreep het niet.’

‘Weet U ook *wanneer* het overleed?’ vroeg Harry.

‘Binnen een uur na mijn vertrek, denzelfden dag, schreef men mij.’

‘Hoelang kan het geduurd hebben, voordat U “de Draak” verliet, na Uw schandelijke kinderverwisseling?’

‘*Geen half uur.*’

Onbedriegelijk bespeurde ik eensklaps weder het helder schitterende vonkje in Harry's oogen en ik hoorde zijn kaken op elkander klikken. Hij begreep. Wat? Doorzag hij het geheim? .... Met ongelooflijk gemak had hij Mevrouw Treelong's misdaad ontleed en verduidelijkt; wat was hem nu door den geest geflitst na de beantwoording der laatste vragen? Hij liep in de kamer

op en neer; in angstige spanning volgde de onthutste dame hem met de oogen..... Ik vatte met mijn geheugen de gegevens samen.

Zuster Linda gaat tegen 9 uur het park in, ongeveer 10½ uur keert zij terug en vindt het *doode* kindje; het levende lag dus toen in de wieg op 'de Draak'. Zuster Linda vlucht het park in van 'de Schotsche Leeuw' en keert tusschen 12 en 1 uur terug; diep in het park hoorde zij het 12 uur slaan, heeft ze verteld. Onmiddellijk na haar misdaad vlucht Mevrouw Treelong, om zich aan alle nasporingen te onttrekken; dat kan dus tegen elf uur zijn geweest, zeker viel haar overijld vertrek in den morgen van dienzelfden dag. Binnen het uur was daarop Ethel op 'de Draak' overleden.....

'Hoe liet men U zoo plotseling vertrekken, Mevrouw? onderbrak Harry de pijnlijke stilte.

'Ik bezwoer het personeel, Mevrouw niet te wekken, daar zij dood-zwak was en rustig sliep. Ik beloofde onmiddellijk een andere verpleegster te zenden; overigens was er *een dienstbode*, die mijn plaats voorloopig kon innemen. Zij was handig en zorgzaam en had ondervinding door de hulp, die zij haar moeder bij jongere zusjes en broertjes had verleend. Ik was overtuigd, dat ik het kind aan haar kon overlaten.

'Wanneer kwam de nieuwe verpleegster?'

'Dat weet ik niet, Mijnheer Gould.'

'Herinnert U zich toevallig haar naam en adres?'

'Zij heette Zuster Adelaïde, uit Cutterbury.'

'Zij kan dus niet voor den volgenden dag zijn aange-

komen, de postwagen uit Cutterbury naar Doberney vertrok in den morgen, vernam ik, en het is 3 uur rijden.'

Nadat hij deze woorden had gesproken, liet hij ons alleen; ik wist niet, hoe ik het gesprek met de bejaarde dame moest voortzetten.

'U kunt op mijn zwijgen rekenen, Mevrouw, 't is een eerezaak,' sprak ik, om iets te zeggen.

'Dank U, Mijnheer Halliwells, ik vertrouw volkomen op Uw woord,' antwoordde zij.

Harry trad na eenige minuten genoeglijk de kamer binnen en deed mij uitproesten over zijn grappige mededeelingen.

'Gelukkig vergist het gemeentehuis zich niet altijd bij huwelijksaangiften. Het was anders ook beter de registers van den Burgerlijken Stand af te schaffen. Dat er kinderen worden verwisseld, kan een gemeentehuis niet helpen, dan loopen de huwelijken later in het honderd zonder dat de ambtenaren het kunnen verhinderen.'

Mevrouw Treelong nam hem veelbeteekenend op, rees dan uit haar stoel en sprak: 'Ik dank U, Mijnheer Gould, voor de hoffelijke wijze, waarop U mij ontving en ik blijf U dankbaar voor Uw kieschheid. Ik laat verder aan U over, hoe U de bedriegster wilt ontmaskeren. Ik vertrouw op Uw handigheid om het te doen, zonder mij bloot te geven; doch is dit noodig, ik zal niet aarzelen om mijn beweringen ook tegenover Graaf Elliot onder eede te bevestigen. Dit ondergeschoven kind mag niet optreden als Ethel Mac Leijsham.'

'Het verheugt mij, dat U de zaak aan mijn beslissing

overlaat, Mevrouw Treelong, ik hoop U te bevredigen.'

Mevrouw Treelong verliet ons.

Nieuwsgierig naar zijn verdere plannen, bleef ik met den rug naar Harry gekeerd uit het venster naar buiten kijken en stak een sigaar op.

'Da's een goed idee,' sprak hij en stopte zijn pijp. 'Joe zal er wel niet op tegen hebben, dat ik een pijp bij hem rook.'

'Wat ga je bij Joe verzinnen?'

'Ik wensch te weten, waar de *kleeren* van David Buttelsham zijn gebleven,' antwoordde hij.

'Zijn kleeren? Uit 1873?' Ik barstte uit in een daverenden lach.

'Ik geloof, dat Joe alles behalve lachen zal, als ik hem die vraag stel,' hernam hij koel en verliet de kamer, terwijl ik hem volgde.

In de gang greep ik zijn arm.

'Harry,' smeekte ik, 'onze vriendschap heeft rechten. Ik eisch van je, dat je eerst aan tafel gaat. Je hebt niets genomen sinds je ontbijt. Ik weiger getuige te zijn van je algeheele inzinking. Je maakt mij angstig. Zoo'n haast kan je bezoek bij Joe niet hebben!'

Hij knikte en reikte mij de hand: 'Je zult je zin hebben.' En hij stapte de eetzaal binnen. Ik belde den butler en binnen eenige minuten gaf Harry mij de voldoening, een man te zien, die een blijkbaar geduchten honger met een stevig maal bevredigde.

Door het venster zagen wij Elliot met Allcott wandelen

door het park en den tuinarchitect allerlei aanduidingen geven aan den meester van ‘de Draak’.

‘Ik heb den butler gezegd, dat de Heer Allcott vannacht in het onderhuis sliep en niet in zijn kamer, daar het bed goed was en wij, na de late repetitie, geen nachtelijk rumoer wilden maken,’ sprak Harry.

Het was alweer geen leugen; het bed was voldoende voor iemand, die op den rand bleef zitten den geheelen nacht....

Ik glimlachte en sprak: ‘Je hebt een eigenaardige manier om nooit te liegen, zonder de waarheid te zeggen.’

‘Andere menschen liegen altijd en zeggen nooit de waarheid,’ hernam hij nuchter, ‘vindt je dat dan beter?’

Ik haalde de schouders op en zweeg.

‘Kom, wij gaan naar Joe,’ sprak hij, toen hij zijn pijp weer had aangeploft, groote rookwolken uitblazend.

Wij vonden Joe in zijn kamer, zilver poetsend voor den butler.

‘Wel Joe, en hoe kwamen jullie zoo aan die betrekking van concierge in pension Chippenhall?’ viel Harry hem onmiddellijk aan.

‘Miss Allwough wachtte ons op aan de boot, Meneer Gould, en vroeg of ik David Buttelsham was en zeide dat Meneer Mac Pherson, die uit Bourke onze namen kende, mij had aanbevolen als concierge voor haar pension. Ik vond het heel vreemd, doch mijn vrouw zag er een beschikking van den Hemel in. Ik vroeg, waarom Mr. Mac Pherson zooveel belang in ons kon stellen. Zij antwoordde, dat zij dat niet wist. Haar pension was

een filiaal van hotel Metropole, waarvan Mr. Mac Pherson directeur en eigenaar was en hij stond op een bekwamen en vertrouwden concierge. Bij toeval had hij de lijst van de passagiers der Cordova ingezien en onze namen ontmoet. Toen had hij haar gewaarschuwd, dat ik en mijn vrouw zeer geschikt waren voor die positie, zei hij. Ik en Claire besloten met Miss Allwough mee te gaan. Alles viel in onzen smaak en het loon was hoog; zoo namen wij aan, temeer daar er drie prachtige kamers waren voor Ethel.'

'Je ziet, Edward, dat Mac Pherson het talent bezat zijn zaken voortreffelijk te regelen.'

Ik knikte, grimmig dacht ik terug aan den monsterachtigen schurk.

'En waar bleef je met de kleeren van David?' vroeg Harry toen; ik vond de vraag zoo zot, dat ik weer uitbarstte in een schaterlach. Waar zou de man, vóór 28 jaar, wel met de kleeren van den boerenknecht David gebleven zijn? .... Er was natuurlijk geen draad meer van over.

Joe staarde hem dom-ongeloovig aan, dan verbleekte hij eensklaps en stamelde:

'Wat..... bedoelt..... U?'

'Wel Joe, Oliver was veel te lang, Neil veel te kort, je hadt zoowat de gestalte van David, jij hebt zeker zijn kleeren ontvangen en gedragen in 1873.'

'Ja Meneer, ja,' hakkelde heel verward Joe Fuller.

'Kijk eens hier Joe, als ik vrijwillig een wandeling begin naar een oord, dat ik gaarne wil bereiken, en dan

tot tweemaal toe onderweg met heel mijn ziel verzucht: “Was ik maar thuis gebleven,” dan moet er wel iets heel bijzonders gebeurd zijn, vindt je ook niet?’ Hij zweeg een wijle, om zijn woorden geheel tot Joe's bewustzijn te doen komen. ‘Je steekt met Ethel den oceaan over, om den Eenhoornschat te komen opeischen, daar je meende, dat Harold Mac Leijsham, om den sleutel tot den schat te bemachtigen, zijn ouderen broeder had vermoord. Hoe kon je dan later zoo zuchten: “Was ik maar ginds gebleven?” Heb je Ethel niet zoo lief meer? Ben je ergens bang voor geworden, Joe?’

Joe gaapte hem met open mond aan maar antwoordde niet.

‘Je groote en eenige zorg is natuurlijk, dat Ethel nooit je bedrog ontdekt, en altijd blijft meenen, dat je David bent.’

Altijd Harry aanstarend, bevestigde Joe met woordloos hoofdknikken, maar bleef hardnekkig zwijgen.

‘Ethel's wraakplannen tegen Mevrouw Mac Leijsham konden je bedrog niet aan den dag brengen, Joe; het dagboek bewees, dat David Buttelsham haar pleegvader was en in dat boek staat geen foto van David.... Maar, Joe, als Ethel haar plan met Elliot doorzet, dan verandert de zaak.’

‘Dat kan niet, ... onmogelijk, ... onmogelijk.’ huilde de oude man.

‘Als zij dat plan doorzet zal je tenslotte de onmogelijkheid van dat huwelijk moeten *bewijzen* of zij zal doorzetten.... Je zal gedwongen worden te spreken, Joe.’

‘Dat kan ook niet, ... O, zwijg U ervan,’ kermde de arme kerel.

‘Neen, ik zwijg er niet van Joe, *want je vergist je.*’

‘Ik vergis me niet, ... ik weet het *zeker.*’

‘Juist! En, als je de *bewijzen* overlegde van die zekerheid, vrees je, dat je bedrog uit zou komen,’ sprak Harry, kruiste de armen en wachtte af.

Joe boog voorover, snikte en staarde wezenloos voor zich uit.....

‘Je ziet dat ik het begrijp, Joe! Om te bewijzen, dat Ethel niet huwen kan met Elliot Mac Ludston moet je *het document* laten zien, waaruit blijkt, dat Ethel *het gestolen kind van* “*de Draak*” is, dus de halve zuster van Elliot. Maar, als je Ethel verbijstert met deze onthulling, zal zij je bewering onderzoeken en deze toetsen aan getuigen, en als het dan blijkt, Joe, dat jij *niets* weet van “de Schotsche Leeuw”, waar David diende, *niets* weet van Claire, het meisje, dat hem *hielp bij den diefstal*, zul je beschaamd staan, omdat je bedrog uitkomt en dan ben je vernietigd; dat is je wanhoop, Joe, en daarom kermde je zoo dikwijls, dat je wou, nooit den oceaan te zijn overgestoken, sinds Ethel verliefd werd op Elliot.’

Ik stond verstomd! Het was geniaal! Hoe wist Harry dit alles?

‘Claire,’ vervolgde hij zakelijk, zich tot mij keerend, ‘diende op “de Draak” en was de verloofde van David Buttelsham, die op “de Schotsche Leeuw” diende; zij zijn gehuwd 26 Augustus 1872; zijn meisje heeft hem de

hand geleend, om Dolly met Ethel te verwisselen; vanmorgen heb ik per telefoon van het gemeentehuis vernomen, dat zij van "de *Schotsche Leeuw*" *uit met David is gehuwd*; je begrijpt, dat het gemeentehuis op een dorp je over dergelijke dingen in kan lichten, als het geluk je dient en er een bejaard ambtenaar is! Zuster Linda, die in het park wandelde, had niets bemerkt van den diefstal der kleine Ethel en zag de doode Dolly voor de doode Ethel aan; Claire was daarna alleen bij het levende kindje, daar Zuster Treelong, de verpleegster van het kindje op "de Draak", overhaast vertrokken was. Claire gaf het levende kindje, op diens smeeken, aan *David* en David legde het in de wieg op "de Schotsche Leeuw" en het doode kindje ging naar "de Draak".... En nu laat je mij het stuk zien Joe, dat je verborgen hebt gevonden *en de kleeren van David*, die jou werden gegeven, toen deze man door Oliver en Neil was vergiftigd. David was onmiddellijk buiten bewustzijn, toen zijn ziekte hem aangreep, vertelde Neil; hij kon Oliver en Neil niets gewichtigs meer meedeelen; het dagboek zweeg ook over David's misdaad, daar Benjamin er geheel onkundig van was; het is eveneens onmogelijk, dat jij, die dagen langer ziek was dan David, iets vond in de papieren, die David achterliet, wat de sluwe Oliver en Neil niet hadden ontdekt. En toch *moet* je iets weten, wat zij niet wisten. Zoo heb ik gedacht aan de *kleeren.* Deze hebben ze vergeten. Zij hadden geen vermoeden, dat David een persoonlijk geheim bewaarde. Je hebt, dat geloof ik vast, een of ander papier gevonden, toen je David's

kleeren versneedt of vermaakte. Heb ik gelijk of niet, Joe?'

Alsof hij een geestverschijning aanschouwde, verstarden zich Joe's oogen, strak zich in die van Harry borend; verstijfd van angst en ontzetting gaapte hij hem aan, terwijl Harry kalm zijn pijp zat te rooken en Joe met een stil lachje aankeek.

'Het kon immers niet anders zijn, Joe,' vervolgde hij gemoedelijk. 'Je afkeer van het huwelijk steunde niet op afkeer van Elliot. Je hebt Ethel lief en gunt haar haar geluk. Als Ethel in jou oogen een verwisseld kind is en jij denken moet, dat ze *Elliot's zuster* is, klopt alles en moet je volhouden, dat haar huwelijk onmogelijk is; dan kon je eveneens betreuren, dat je den oceaan overstak, omdat je bedrog zou blijken, als je ondervraagd wordt over je ongelooflijk beweren; eindelijk kon je dan ook vaststellen, dat je onmogelijk de bewijzen kunt overleggen, daar je dan je zelf tegenover Ethel zou vernietigen door je onvermijdelijke ontmaskering.'

Stil liepen de tranen over Joe's rimpelige wangen, dan fluisterde hij: 'U weet toch alles;' hij dook in den rechter binnenzak van zijn vest en legde op tafel een door den tijd vergeelde enveloppe.

Harry las den inhoud, en ik las mee over zijn schouder:

> 'Ik, David Buttelsham verklaar onder eede, om mijn geweten gerust te stellen, dat ik op 22 Juli 1872 Dolly Mac Leijsham met Ethel, die dood was gegaan, heb verwisseld; wie mij hielp doet er niet

toe. Ik kwam alleen in de kamer en Ethel was dood. Mijnheer haatte meneer Francis en ik net zoo. Toen heb ik de doode Ethel omgeruild met de levende Dolly van Meneer Francis; dat gebeurde 's morgens tusschen tien en twaalf uur op 22 Juli 1872. Niemand bemerkte het. Ethel is Dolly de dochter van Francis Mac Leijsham.
DAVID BUTTELSHAM.'

Het geleek een sprookje! De levende Ethel was teruggebracht naar haar wieg, nadat zuster Treelong haar gestolen had....

'En nu ga ik je gelukkig maken, voor heel je leven, Joe,' sprak Harry, en legde de handen op Joe's sidderende schouders. Even keek Joe hem mat en ongeloovig aan dan boog hij weer het hoofd.

'Neen, Joe, kijk mij maar frisch en vroolijk aan, want ik heb goed nieuws voor je.'

Een flauw vonkje leefde op in Joe's oogen.

'Ik heb vanmorgen de bekentenis ontvangen der dame, die, tusschen negen en tien uur, *Dolly met Ethel had verwisseld*; David bracht later, zonder te weten, Ethel in haar *eigen* wieg terug! Ethel is Ethel en *niet* Dolly en morgen vieren wij het verlovingsfeest. Joe, je hadt heelemaal de kapdoos niet behoeven te stelen, om Ethel tegen Elliot op te winden; maar het is goed, dat je het gedaan hebt, anders hadden wij den moordenaar van Bathhurst niet ontdekt, Mevrouw Mac Leijsham niet aan het leven kunnen hergeven en Ethel had niet kunnen trouwen met Elliot.'

‘Ethel is ....Ethel?’ riep de oude man uit, ‘'t is waar,.... 't is waar,.... waar, bij God in den Hemel, Mijnheer Gould?’

Harry knikte, zijn kin beefde, ik zag zijn mondhoeken vertrekken.

Dan greep Joe zijn twee handen en bracht ze aan zijn lippen; ‘U bent gestuurd door God,’ riep hij uit, ‘om menschen gelukkig te maken, Mijnheer Gould.’

_

Harry's zegepraal was volkomen.

De maaier van den dood was verpletterd, Neil had zich met God verzoend, Joe herleefde, het geheim van Ethel's geboorte was opgelost, de weduwe van Harold en haar zoon jubelden om het volkomen eerherstel van Harold Mac Leijsham. Ethel had in den morgen van dezen feestdag haar telegram ontvangen: ‘Wij wachten U;’ Elliot had het kasteel in rep en roer gebracht voor het verlovingsfeestmaal en naar alle windstreken geseind om zijn broers terug te roepen; het zou een schitterende tafel worden, een tafel, als ‘de Draak’ er in geen jaren had aanschouwd; de Mac Leijsham's waren genoodigd, Mevrouw Treelong zou mede aanzitten, zuster Linda had ook aangenomen en het geheele verleden zou stralend herleven om de jonge toekomst van Ethel en Elliot!

Joe had in den namiddag langen tijd met de gelukkige Ethel alleen gewandeld in het park, later had Elliot zich weer bij haar gevoegd en geheel onder den indruk was

het drietal het bordes opgestegen; daarna hadden Ethel en Elliot in het kleine salon gewacht op de gasten..

Harry had dien nacht voor het eerst na langen tijd rustig geslapen en men had hem zijn rust gegund; niemand had hem gewekt, Elliot had zelfs verboden in de buurt van zijn kamer te komen. Tegen elf uur was hij beneden gekomen en met mij het park ingedrenteld, tot den boom van Oliver Winshup.

'Waarom begreep de boef niet, dat hij nog had kunnen overwinnen, als hij zich voor God had gebogen, gelijk Neil Harwick? Het leven behoeft niet onder te gaan, als men het leven begrijpen wil,' sprak hij ontroerd.

Daar zag hij George. 'Willen wij nog eens prijsschieten?' lachte hij hem uit de verte tegen.

'Tenminste liever dan met U worstelen,' riep de reus terug, 'U hebt hem gelegd of het uw vak was, Mijnheer....'

Dan ontmoetten wij Ethel, geheel in witte zijde, smaakvol maar eenvoudig gekleed, gelijk ik van haar had verwacht.... Harry begroette haar kalm en zij gaf hem haar bevende hand. 'Ik dank U,' fluisterde zij, 'God zal U zegenen!'

Harry keerde zich woordloos af en ik bemerkte, dat hij haar verder ontweek. In den middag kwamen de Mac Ludstons en Harold; nauwelijks bleef Harry een half uur in hun midden, vermoeidheid voorwendend; hij voelde, dat allen over hem spraken en hij ontliep hun hulde. Ik bleef den geheelen dag aan zijn zijde.

Eindelijk zaten wij om de van zilver en kristal

schitterende, met bloemslingers en ruikers versierde, door flakkerend kaarslicht zacht beschenen feesttafel.

Ik juichte inwendig! Stellig had Ethel deze tafel gerangschikt.... Harry zat in het midden, recht tegenover Ethel en Elliot, aan zijn rechterhand nam Mevrouw Mac Leijsham plaats, aan zijn linkerhand Mevrouw Treelong. Ik had Ethel aan mijn linkerzijde... Joe diende mede de tafel.

Toen de soep was genuttigd, gaf Elliot een wenk en vulde de butler de glazen met champagne. Dan stond Elliot op, greep zijn glas vast en hief het bevend omhoog. De reusachtige Schot wierp zijn blikken over de nieuwsgierig opziende gasten.

'Dames.... en.... Heeren,' stotterde hij. Maar zijn lippen trilden verraderlijk, het glas trilde in zijn sterke hand, hij gaf een snik, haalde de schouders op en viel in zijn stoel terug.

Nu nam Ethel haar glas in haar fijne slanke hand en schoot naast hem omhoog.

'Ik zal het voor je overnemen! Ik weet, wat je zeggen wilde..... Er kan hier ook maar één ding worden gezegd, dat voelen wij allen, en al is de man, dien wij allen onsterflijk dankbaar zijn, onze hulde dezen middag ontloopen, Mijnheer Gould nu lukt U dat niet! Elliot dankt U voor de kieschheid, waarmee U hem buiten alles gelaten hebt en mij voor hem zegevierend hebt vrijgevochten van de vernietigende dwaling, die dreigde ons ongelukkig te maken. Ik dank U, trouwe en edele vriend, voor Uw onvergelijkelijke hulp; ik wist, dat ik mij niet vergiste,

maar U hebt mijn stoutste verwachtingen overtroffen... Ik dank U voor mijn vader,.... mijn vader....' Hier stokte haar sidderende stem, tranen beefden in haar woorden, zij plaatste haar trillende champagne-coupe weer op tafel.... 'Mijn vader,.... dien U op de nobelste wijze hebt gewroken. Ik dank U voor Uw onvermoeide toewijding aan de familie Mac Leijsham, die U rust en vrede hebt hergeven, ik dank U voor mijn pleegvader, dien U voor immer hebt gelukkig gemaakt. Behoude U God nog vele jaren Uwe ongelooflijke schranderheid, Uw onbedwingbaren durf en moed en geve hij U de waarheid nog dikwerf te doen zegevieren. Blijf onze vriend, wij blijven de Uwe, onze dank is onsterfelijk.'

Dan stak zij hem over de tafel haar twee handen toe en Harry kuste ze.